

การศึกษาความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)
กับการสอนแบบเดิม

ปริญญานิพนธ์
ของ
จิตมณี อะเมกอง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา
กันยายน 2545
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)
กับการสอนแบบเดิม

บทคัดย่อ
ของ
จิตมณี อะเมกอง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา
กันยายน 2545

h 152599

จิตมณี อะเมกอง. (2545). การศึกษาความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนแบบเดิม. ปริญญาโท กศ.ม. (การมัธยมศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม :
รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย, รองศาสตราจารย์ อัจฉรา สุขารมณ.

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนแบบเดิม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2 อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 2 ห้องเรียน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 42 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบเดิม

แบบแผนการทดลองเป็นแบบทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Randomized Control Group Pretest – Posttest Design) ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 20 คาบ คาบละ 50 นาที โดยใช้เนื้อหาเดียวกันในการสอนทั้ง 2 กลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ แผนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ และแบบสังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ t-test for Independent Samples และ t-test for Dependent Samples

ผลการศึกษาพบว่า

ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A STUDY ON MATHAYOM SUKSA I STUDENTS' READING COMPREHENSION
AND INTEREST IN LEARNING ENGLISH THROUGH INSTRUCTION BASED
ON CONCENTRATED LANGUAGE ENCOUNTERS (MODEL I)
AND TRADITIONAL APPROACH

AN ABSTRACT
BY
CHITMANEE AMEKONG

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Secondary Education
at Srinakharinwirot University
September 2002

Chitmanee Amekong. (2002). *A Study on Mathayom Suksa I Students' Reading Comprehension and Interest in Learning English Through Instruction Based on Concentrated Language Encounters (Model I) and Traditional Approach*. Master thesis, M.Ed. (Secondary Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Dr. Saowalak Rattanaich, Assoc. Prof. Ashara Sucaromana.

The purpose of this study was to compare Mathayom Suksa I students' reading comprehension and interest in learning English through instruction based on concentrated language encounters (Model I) and traditional approach.

The samples of this study were 2 classrooms of Mathayom Suksa I students in the first semester of the 2002 academic year at Benchamaratrungsarit II School, Muang, Chachoengsao. They were selected by using simple random sampling technique and then divided into the experimental and control groups, with 42 students in each. The experimental group was taught by the instructional activities based on concentrated language encounters (Model I) ; whereas the control group was taught by using those based on traditional approach.

The randomized control group pretest – posttest design was used in this experiment. Each group was taught with lessons of the same content for twenty 50-minute periods.

The instruments used in this study were lesson plans, English reading comprehension test, questionnaires on interest in learning English and the observation form on interest in learning English. The data were statistically analyzed by t-test for Independent Samples and t-test for Dependent Samples.

The results of this study indicated that :

The English reading comprehension and the interest in learning English of the experimental and control groups were significantly different at the .01 level. The English reading comprehension and the interest in learning English of the experimental and control groups, between the pretest and the posttest were significantly different at the .01 level.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

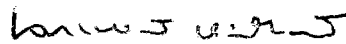
การศึกษาความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)
กับการสอนแบบเดิม

ของ
นางสาวจิตมณี อะเมกอง

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

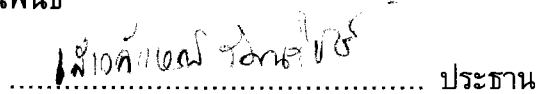

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

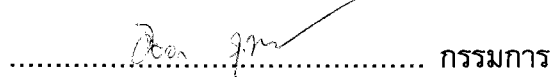
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร หะวานนท์)

วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2545

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

 ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย)

 กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ อัจฉรา สุขารมณ์)

 กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บังอร พานทอง)

 กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ อรพรรณ สัมพันธ์)

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุน
และส่งเสริมปริญญานิพนธ์ของ
"ทบวงมหาวิทยาลัย"

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ รองศาสตราจารย์ อัจฉรา สุขารมณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บังอร พานทอง และ อาจารย์อรรธรณ สัมมาพันธ์ ที่ท่านกรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำในการศึกษาค้นคว้า ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขปริญญานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.เมธิรินทร์ ภิญญชน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรพินท์ ชูชม รองศาสตราจารย์ ชูชีพ อ่อนโคกสูง อาจารย์เกศรี กิตติศรีปัญญา อาจารย์ ดับสวีย์ อำจันทร์ Major Allan Lowe และ Mr.Stuart Thomason ที่ได้กรุณารับเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือต่าง ๆ ในการวิจัย ตลอดจนให้คำแนะนำและข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการ และคณาจารย์โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 โดยเฉพาะอย่างยิ่งหมวดวิชาภาษาต่างประเทศ และคณาจารย์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้กรุณาช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกตลอดระยะเวลาดำเนินการวิจัย และขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์พรพิมล ประสงค์พร อาจารย์ธนภณ ธรรมรักษ์ และ Mr.Brady Beaubien ที่กรุณาให้ความรู้ คำปรึกษา คำแนะนำและข้อคิดเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัย และขอขอบคุณพี่ เพื่อน และน้อง วิชาเอก การมัธยมศึกษา และคุณตรรหนิ รักประสงค์ ที่คอยแนะนำ ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจต่อผู้วิจัยมาโดยตลอด

ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ ผู้เลี้ยงดูให้การศึกษาด้วยความเอื้ออาทร ห่วงใย เป็นทั้งกำลังใจ กำลังกาย ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนจนสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้ รวมทั้งสมาชิกในครอบครัวทุกคนที่คอยห่วงใย ให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของ บิดา – มารดา ครู – อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้วางรากฐานการศึกษาและประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จตราบเท่าทุกวันนี้

จิตมณี อะเมกอง

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	5
	ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง.....	5
	เนื้อหา.....	5
	ตัวแปรที่ศึกษา.....	6
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
	เอกสารเกี่ยวกับการอ่าน.....	8
	เอกสารเกี่ยวกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา.....	25
	เอกสารเกี่ยวกับการสอนแบบเดิม.....	57
	เอกสารเกี่ยวกับความสนใจ.....	59
	เอกสารเกี่ยวกับการสังเกต.....	66
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	74
	งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา.....	74
	งานวิจัยเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน.....	77
	งานวิจัยเกี่ยวกับความสนใจ.....	79
	สมมติฐานของการวิจัย.....	82
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	83
	กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	83
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	83
	การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	84
	ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล.....	91
	การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	93
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	93

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	98
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	98
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	98
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	99
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	102
ความมุ่งหมายของการศึกษา.....	102
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	102
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	103
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	104
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	105
อภิปรายผล.....	105
ข้อเสนอแนะ.....	112
บรรณานุกรม.....	114
ภาคผนวก.....	126
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	170

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา 3 รูปแบบ.....	44
2 แสดงการเปรียบเทียบแผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับแผนการสอนแบบเดิม.....	87
3 แสดงแบบแผนการทดลอง.....	92
4 แสดงผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	99
5 แสดงผลการเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	99
6 แสดงผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง.....	100
7 แสดงผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน กลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง.....	100
8 แสดงผลการเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง.....	101
9 แสดงผลการเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน กลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง.....	101
10 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจ ในการอ่านภาษาอังกฤษ.....	128
11 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ.....	129
12 คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง....	130
13 คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ กลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง....	131
14 คะแนนความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง....	132
15 คะแนนความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ กลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง....	133
16 แสดงความถี่ของพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง.....	134
17 แสดงความถี่ของพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง.....	134
18 แสดงความถี่ของพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ระหว่างการทดลอง.....	135

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงกระบวนการอ่านจากบนลงล่างและกระบวนการอ่านจากล่างขึ้นบน.....	24
2 แสดงกระบวนการสื่อสารภาษาโดยธรรมชาติ.....	28
3 แสดงกระบวนการพัฒนาความคิดรวบยอดทางภาษา.....	29
4 แสดงขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1).....	45
5 แสดงความถี่ของพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	136

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งสำหรับการพัฒนา ศักยภาพของแต่ละบุคคล เพราะภาษาไม่ใช่เป็นเพียงเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่ต้องการและ เพื่อการประกอบอาชีพเท่านั้น ยังเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร การเจรจาต่อรองเพื่อการแข่งขัน และความร่วมมือทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเรียนรู้ภาษา ต่างประเทศจะช่วยให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้คนเพราะมีความเข้าใจ ในวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของแต่ละเชื้อชาติ ทำให้สามารถปฏิบัติตนต่อกันได้อย่างถูกต้อง และ เหมาะสม (กรมวิชาการ. 2544 : 1 - 2) ภาษาอังกฤษจึงมีบทบาทและทวีความสำคัญมากขึ้นเนื่องจาก เป็นภาษาสากลที่ประชากรโลกใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาแม่เพียง ภาษาเดียวจึงไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 5) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนในยุคศหัสวรรษใหม่จะต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาได้มากกว่าหนึ่งภาษา คือต้องรู้และใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่ว และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อสื่อสารกับสากลได้ ด้วย ต้องมีความคล่องแคล่วในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็น ประตู่ที่จะเปิดออกไปสู่โลกกว้าง เพื่อเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ และรู้จักสังเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร เหล่านั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับชีวิตของตน ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

กระทรวงศึกษาธิการ (2539 : 18, 81) ได้ตระหนักถึงความจำเป็นและเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชาติให้ทันกับการ เปลี่ยนแปลงตามกระแสความต้องการของสังคมและตามพัฒนาการของวิทยาการเกี่ยวกับการเรียนรู้ ภาษามาตลอด โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในสถานการณ์จริง การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการเข้าสู่สังคมโลก รวมถึงมีเจตคติที่ดีต่อ ภาษาอังกฤษ โดยเน้นระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ จะทำให้ผู้เรียนสามารถ ศึกษาได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และพัฒนาความสามารถของตนเต็มตามศักยภาพตามความถนัด และความสนใจอย่างแท้จริง อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศในยุคสังคมข่าวสารในที่สุด ดังนั้นจึง ต้องปรับกระบวนทัศน์ใหม่ในการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยครูต้องเปลี่ยน บทบาทจากการควบคุมและให้ความรู้แก่นักเรียน เป็นผู้ที่สนับสนุน ส่งเสริม เอื้ออำนวย กระตุ้นให้ นักเรียนใช้กระบวนการคิด และเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติ และจากการจัดกระบวนการ เรียนการสอนของครูที่ต้องเปลี่ยนไปเป็นจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงให้สอดคล้องกับ ธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งจะมีรูปแบบและลีลาการเรียนรู้แตกต่างกัน (กรมวิชาการ. 2543 : 1) และยังสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่ให้การศึกษา เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคน โดยกำหนดสาระเกี่ยวกับการศึกษาไว้ในมาตรา 43 ว่า บุคคล ย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง

และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และมาตรา 81 รัฐต้องจัดการศึกษาให้เกิดความรู้คู่คุณธรรมและยังให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม (กรมสามัญศึกษา. 2541 : 11, 19) จึงเกิดการปฏิรูปการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพความเปลี่ยนแปลงและบริบทของสังคมไทยโดยมุ่งเน้นคุณภาพที่ผู้เรียนเป็นสำคัญและพัฒนาคุณลักษณะให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ที่ได้มาตรฐานสูงในระดับสากล สามารถเผชิญปัญหาพร้อมถึงการเปลี่ยนแปลงในสังคม และร่วมรับผิดชอบพัฒนาชุมชน ประเทศชาติและสังคมโลก ได้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 4)

เนื่องจากการสอนภาษาในปัจจุบันเน้นการให้ความหมายของภาษาแก่ผู้เรียนโดยเชื่อมโยงจากประสบการณ์เดิม และสื่อการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดทักษะทางภาษาในลักษณะบูรณาการในการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ และพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสำคัญ การอ่านจึงเป็นทักษะทางภาษาด้านการรับรู้ที่มีความสำคัญมาก สามารถเชื่อมโยงและบูรณาการกับทักษะอื่นๆ ได้ง่าย อีกทั้งยังเป็นรากฐานในการเรียนรู้วิชาอื่นได้ดีขึ้น และยังช่วยให้คนได้พัฒนาความคิดเป็นของตนเองและเป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตในทุกๆ ด้าน การอ่านนับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างความรู้ ประสบการณ์ และความสามารถของแต่ละคนให้กว้างขวางมากขึ้นจะส่งผลต่อการดำรงชีวิตให้ดีขึ้นจากวิชาความรู้ที่ได้รับซึ่งเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์ที่ได้ผลระยะยาว ดังนั้นการสอนอ่านในปัจจุบันจึงมีเป้าหมายในการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการจับใจความสำคัญ หารายละเอียดของเรื่อง แปลความ ตีความและขยายความของเรื่องได้ โดยมีกระบวนการเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ในการสร้างความหมายจากสิ่งที่อ่านด้วยให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิด และประสบการณ์เดิมของตนให้มากที่สุดในการตีความหมาย ผู้สอนจะเป็นเพียงผู้ช่วยในการจัดเนื้อหาและจัดประสบการณ์ในการอ่านแก่ผู้เรียนในลักษณะต่างๆ พร้อมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับเทคนิควิธีในการอ่าน ที่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการพัฒนาทักษะการอ่านของเขา สามารถอ่านและค้นคว้าได้ด้วยตนเองกับสิ่งที่อ่านในชีวิตประจำวันได้ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531 : 73 - 85) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของนักการศึกษาหลายท่าน อาทิเช่น เบคอน (Bacon.1953 : 27) กล่าวว่า การอ่านทำให้เป็นคนโดยสมบูรณ์ ฟินอคคิโอโร และ บรัมฟิท (Finocchiaro and Brumfit. 1983 : 143) กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะที่มีโอกาสใช้มากที่สุด คงอยู่กับผู้เรียนนานที่สุด หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นทักษะเดียวที่อยู่กับผู้เรียนไปตลอดชีวิต ส่วน สุกัทรากษรานุเคราะห์ (2532 : 83) กล่าวถึงทักษะการอ่านว่า เป็นทักษะที่มีความสำคัญมากที่สุดสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะผู้เรียนมีโอกาสใช้ทักษะการฟัง การพูด การเขียนน้อยกว่าการอ่าน และ บันลือ พงกษะวัน (2532 : 1 - 8) กล่าวว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ทั้งปวงของผู้เรียนที่จะช่วยพัฒนาส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักใช้กระบวนการคิดอันจะนำไปใช้ในทักษะอื่นๆ ได้ดี รวมถึงคุณภาพการอ่านของผู้เรียนยังส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการจัดการศึกษาด้วย ดังนั้นการอ่านจึงมีความสำคัญนอกเหนือจากเป็นหัวใจในการพัฒนาทักษะทางภาษาแล้วยังเปรียบเสมือนแก้วสารพัดนึกในการเรียนอีกด้วย

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน พบว่าในด้านเนื้อหาที่กำหนดยังไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจสังคมที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว ไม่สนองความต้องการของสังคมที่มีปัญหา

ซับซ้อน ขาดสาระที่จำเป็นต่อการเรียนรู้โลกอนาคตเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ (ครูส่วนใหญ่ยังไม่ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร สอนโดยยึดตัวครูเป็นศูนย์กลาง ใช้การบรรยาย เน้นการสอนตามหนังสือมากกว่าการให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง สอนเน้นเนื้อหามากกว่ากระบวนการเรียนรู้ ให้ความสำคัญต่อการคัดเลือกเข้าเรียนต่อในระดับสูงมากกว่าการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ขาดการเตรียมสอน ครูยังไม่ค่อยใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน (กรมวิชาการ. 2543 : 5 - 6) อีกทั้งจำนวนนักเรียนในห้องมากเกินไปทำให้ไม่เกิดสัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร ครูสอนบางส่วนยังขาดความรู้ความสามารถ และทักษะในการจัดการเรียนการสอน การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 4) ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถสื่อสารและใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตจริงได้ จากสภาพดังกล่าวข้างต้นพอจะสรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษยังไม่บรรลุผลดีเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากการประเมินคุณภาพการศึกษาในปีการศึกษา 2540 พบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาต่างประเทศค่อนข้างต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าร้อยละ 50 ทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 4) สำหรับเขตการศึกษา 12 จังหวัดจะเชิงเทรามีคะแนนเฉลี่ยด้านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง 17.59 พอใช้ 76.32 และ ดี 6.07 (กรมวิชาการ. 2542 : 105)

จากสภาพปัญหาและเหตุผลดังกล่าวรวมทั้งผลจากงานวิจัยของนักการศึกษาที่ได้ศึกษาเรื่องการอ่านของนักเรียน พบว่าผู้เรียนอ่านเรื่องแล้วไม่สามารถจับใจความสำคัญ แปลความ บอกรายละเอียด และขยายความในการอ่านอันจะนำไปสู่การพัฒนาได้ นอกจากความเข้าใจในการอ่านแล้วความสนใจในการเรียนก็ยังเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญ และมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ถ้านักเรียนสนใจแล้วก็จะเรียนด้วยความตั้งใจจริง และทำงานด้วยความพากเพียร ดังที่ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535 : 15) กล่าวว่าเรื่องการเรียนรู้ภาษาเป็นเรื่องของความถนัดไม่ใช่เรื่องของสติปัญญา การเรียนภาษาอังกฤษจึงควรเป็นไปตามความถนัด ความสนใจ แรงจูงใจ และการเห็นประโยชน์ในการเรียนของแต่ละบุคคล การถูกบังคับให้เรียนจึงทำให้การเรียนไม่ได้ผลตามที่ควรจะเป็น และ บังอร พานทอง (2540 : 8) กล่าวว่าความพร้อมและความสนใจช่วยให้เกิดการสร้างสรรค์งานทางภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่าวิธีการที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่าน และสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพวิธีหนึ่งก็คือการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ซึ่งเป็นการสอนภาษาที่มุ่งเน้นการให้ปัจจัยป้อนและกระบวนการเรียนรู้ด้วยกลวิธีต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและได้ประสบการณ์ตรงในการใช้ภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนอย่างต่อเนื่องเป็นบูรณาการด้วยตนเองจากการพัฒนาการเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่องไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษา โดยยึดสื่อการเรียนและการจัดกิจกรรมภาษาที่พัฒนาขึ้นอย่างมีเป้าหมายในการนำรูปแบบภาษาไปใช้สื่อสารได้ในชีวิตประจำวันเป็นหลัก และให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในแต่ละชุมชนของผู้เรียน ลำดับของกระบวนการเรียนการสอนจะจัดตามหลักการพัฒนาภาษาของผู้เรียนในการรับรู้และเรียนรู้ตามธรรมชาติโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างระดับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และสติปัญญาของผู้เรียน กลวิธีในการสอนจะยึดหลักการทางภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systemic Linguistics) ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) และจิตวิทยาในการเรียนรู้ (Learning Psychology) เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนา

กระบวนการเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง โดยใช้กระบวนการทางความคิดและมีเจตคติที่ดีในการเรียนรู้ภาษาซึ่งจะนำไปสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการคือความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษาโดยการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนได้อย่างอิสระและถูกต้องเหมาะสมตามกาลและเทศะ (เสาวลักษณ์ รัตนาวิรัช. 2536 : 18) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในหลายมาตรา ดังเช่นในหมวด 4 มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ซึ่งการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเน้นกระบวนการเรียนการสอนที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ อยู่ตลอดเวลาจากกระบวนการคิดของตนจากข้อมูลที่ได้รับจากสื่อการสอนและจากการชี้แนะของผู้สอน กระบวนการเรียนการสอนจัดเป็นลำดับตามขั้นตอนของการพัฒนาภาษาโดยธรรมชาติ มีรูปแบบการสอนหลากหลายที่ต่อเนื่องกัน ทำให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่และต่อเนื่อง และมาตรา 24 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียนให้ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงโดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การแก้ปัญหา รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างสมดุล สนับสนุนให้ผู้สอนจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อการเรียนเพื่อให้ผู้เรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ให้เกิดได้ตลอดเวลา และสถานที่เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (กรมสามัญศึกษา. 2542 : 13 - 14)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) มาทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งน่าจะเป็นวิธีสอนหนึ่งที่ช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการสอนอ่านภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนแบบเดิม
2. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนแบบเดิม
3. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลอง
4. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบเดิม ก่อนและหลังการทดลอง
5. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลอง
6. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบเดิม ก่อนและหลังการทดลอง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ทราบผลการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนแบบเดิมที่มีต่อความเข้าใจในการอ่าน และความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษว่ามีความเหมาะสมและเกิดผลดีต่อการเรียนรู้หรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคประการใด ซึ่งจะเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงพัฒนาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2 อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษหลัก 5 (อ 011) จำนวน 10 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 420 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2 อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษหลัก 5 (อ 011) จำนวน 84 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากห้องเรียน 10 ห้อง โดยจับสลากมาจำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 42 คน แล้วจึงจับสลากแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียนและกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เวลาในการวิจัยทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คาบ คาบละ 50 นาที เป็นเวลา 5 สัปดาห์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545

เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นเนื้อหาที่นำมาจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน (Authentic Materials) โดยพิจารณาจากความสนใจในการอ่านของผู้เรียน ที่มีเนื้อความตามอรรถลักษณะของภาษาประเภทเรื่องเล่าเชิงจินตนาการ (Narrative Genre) และประเภทวิธีการ (Procedure Genre) โดยมีความยากง่าย จำนวนคำศัพท์ สำนวน โครงสร้าง และไวยากรณ์ตามมาตรฐานและสาระการเรียนรู้กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้ได้ผ่านการพิจารณาความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น เป็นวิธีการสอนภาษาอังกฤษ 2 วิธี ได้แก่

1. การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)
2. การสอนแบบเดิม

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
2. ความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) [Concentrated Language Encounters (Model I)] หมายถึงการสอนภาษาที่มุ่งเน้นการให้ปัจจัยป้อนและกระบวนการเรียนรู้ด้วยกลวิธีต่างๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและได้ประสบการณ์ตรงในการใช้ภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนอย่างต่อเนื่องเป็นบูรณาการด้วยตนเองจากการพัฒนาการเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่องไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษาโดยยึดสื่อการเรียนและการจัดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นอย่างมีเป้าหมายในการนำรูปแบบภาษาไปใช้สื่อสารได้ในชีวิตประจำวันเป็นหลัก และให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในแต่ละชุมชนของผู้เรียน ลำดับของกระบวนการเรียนการสอนจะจัดตามหลักการพัฒนาภาษาของผู้เรียนในการรับรู้และเรียนรู้ตามธรรมชาติโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างระดับความสามารถ ความถนัด ความสนใจและสติปัญญาของผู้เรียน กลวิธีในการสอนจะยึดหลักการทางภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systemic Linguistics) ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) และจิตวิทยาในการเรียนรู้ (Learning Psychology) เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนากระบวนการเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง โดยใช้กระบวนการทางความคิดและมีเจตคติที่ดีในการเรียนรู้ภาษาซึ่งจะนำไปสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการ คือความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษาโดยการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนได้อย่างอิสระและถูกต้องเหมาะสมตามกาลเทศะ โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง

ขั้นที่ 2 ให้นักเรียนเล่าเรื่องกลับ ลำดับเรื่อง สนทนาอภิปรายเกี่ยวกับเรื่อง อ่านออกเสียง และแสดงบทบาทสมมติ

ขั้นที่ 3 เขียนเรื่องที่อ่านร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน

ขั้นที่ 4 ทำหนังสือเล่มใหญ่

ขั้นที่ 5 เล่นเกมและกิจกรรมเสริมทางภาษา (กิจกรรมเสริมทางภาษา หมายถึงกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาที่จัดขึ้นเพื่อเป็นการทบทวนและฝึกความแม่นยำในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยใช้เกมต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน เช่น เรียงคำให้เป็นประโยค เป็นต้น)

2. การสอนแบบเดิม หมายถึง การสอนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยใช้สอนกลุ่มควบคุมตาม จุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษ 5 (อ 011) ซึ่งใช้เนื้อหาเดียวกับกลุ่มทดลอง โดยดำเนินการสอนดังขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ เป็นการนำเข้าสู่บทเรียน โดยการสนทนาเกี่ยวกับ สถานการณ์และเรื่องราวต่างๆ

ขั้นที่ 2 สอนคำศัพท์ โดยบอกคำแปลเป็นภาษาแม่ และสอนในลักษณะเป็น รายการคำศัพท์โดดๆ

ขั้นที่ 3 สอนโครงสร้าง โดยอธิบายกฎไวยากรณ์ ข้อยกเว้นต่างๆ ให้ผู้เรียนทราบ พร้อมยกตัวอย่างประกอบ แล้วให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดหรือฝึกกฎไวยากรณ์ที่เรียนนั้นในการสร้าง ประโยคต่างๆ เพื่อให้เข้าใจกฎที่เรียนไป

ขั้นที่ 4 สอนอ่าน โดยการให้ผู้เรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้วแปลเนื้อเรื่องเป็น ภาษาแม่ ตอบคำถามและวิเคราะห์กฎไวยากรณ์

ขั้นที่ 5 ประเมินผลการเรียน โดยให้ผู้เรียนทำการบ้าน ทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติมหรือ ให้ท่องจำ ให้ท่องคำศัพท์แล้วนำไปแต่งประโยคและข้อความ หรือแปลข้อความจากภาษาต่างประเทศที่เรียนเป็นภาษาแม่หรือแปลจากภาษาแม่เป็นภาษาที่เรียนโดยใช้พจนานุกรมที่มีคำแปลสอง ภาษา

3. ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการแปลความ ตีความ ขยายความ จับใจความสำคัญ บอกรายละเอียด และสรุปความจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งวัดได้จากการทำ แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและหาคุณภาพแล้ว

4. ความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง ความรู้สึกชื่นชอบหรือพอใจใน กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ความกระตือรือร้นที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน ภาษาอังกฤษที่ผู้สอนจัดขึ้น มีความอยากรู้อยากเห็นซึ่งเป็นแรงจูงใจให้เกิดความสนใจในการอ่าน ความมานะพยายามและเอาใจใส่ต่อการเรียน ตลอดจนการมองเห็นคุณค่าประโยชน์และคุณค่าของ การเรียนภาษาอังกฤษ เช่น การทุ่มเทเวลาเพื่อฝึกฝนภาษาอังกฤษ การกระทำที่แสดงว่าชอบ กิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษอย่างโดดเด่น หรือการประพฤติปฏิบัติเป็นประจำ ซึ่งวัดได้จาก แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของ ลิเคิร์ต (Likert) โดยแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ จำนวน 20 ข้อ และแบบสังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ จำนวน 10 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและหาคุณภาพแล้ว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารเกี่ยวกับการอ่าน
2. เอกสารเกี่ยวกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
3. เอกสารเกี่ยวกับการสอนแบบเดิม
4. เอกสารเกี่ยวกับความสนใจ
5. เอกสารเกี่ยวกับการสังเกต
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารเกี่ยวกับการอ่าน

ความหมายของการอ่าน

นักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญหลายท่าน ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้แตกต่างกัน ดังต่อไปนี้คือ

กู๊ดแมน และคณะ (เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์. 2531 : 84 ; อ้างอิงจาก Goodman, 1982 ; Smith, 1971, 1973 ; Morris A. and Stewart-Dore, 1984) ได้กล่าวว่า การอ่านคือการสร้างความหมายจากสัญลักษณ์โดยผ่านกระบวนการทางความคิด และยังเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่าน และผู้เขียนในด้านของความรู้ และความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย ผู้เขียนย่อมที่จะพยายามใช้สัญลักษณ์ หรือตัวอักษรสื่อความหมาย หรือให้ข้อมูลที่ตนต้องการสื่อสารแก่ผู้อ่าน และผู้อ่านเองก็ย่อมที่จะสื่อความหมายจากสัญลักษณ์หรือตัวอักษรที่ผู้เขียนต้องการสื่อความหมายแก่ตน ซึ่งสอดคล้องกับ ชอร์ และ วิดโดสัน (Shaw. 1973 : 272 ; Widdowson. 1978 : 174) ที่ว่าการอ่าน คือการมีปฏิริยาโต้ตอบระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน โดยผู้เขียนพยายามจะถ่ายทอดความคิด อารมณ์ ความรู้สึกต่างๆ ไปยังผู้อ่าน ซึ่งพยายามจะรับรู้ด้วยการใช้ความสามารถของตนในการถอดข้อความ จากตัวอักษรมาเป็นความหมาย แฮร์ริส และ สมิธ (Harris and Smith. 1986 : 14) กล่าวว่า การอ่าน เป็นรูปแบบหนึ่งของการสื่อความหมาย มีการแลกเปลี่ยนความคิด ข่าวสาร และความรู้ระหว่างผู้เขียนและผู้อ่านในลักษณะของการสื่อความซึ่งกันและกันโดยที่ผู้เขียนจะแสดงความคิดเห็นของตัวเองด้วยภาษาตามลักษณะการเขียนของแต่ละบุคคล ส่วนผู้อ่านจะพยายามหาความหมายของสิ่งที่ผู้เขียนได้เขียนไว้ ความสามารถที่จะทำนายหรือถอดความหมายจากข้อความที่อ่านขึ้นอยู่กับการประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน แลพฟ์ และ ฟลัด (Lapp and Flood. 1986 : 5 – 6) ระบุว่าคำนิยามของการอ่านแบ่งออกเป็นสองระดับ คือระดับแรกเป็นกระบวนการแปลรหัสจากตัวอักษรเป็นเสียง และระดับที่สองเป็นกระบวนการรับความหมายจากตัวอักษรหรือเรียกว่าการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งการอ่านเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน การที่ผู้อ่านจะเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนเขียน ผู้อ่านจะต้องรับรู้ แปลความ ตีความ ตั้งสมมติฐานและประเมินสิ่งที่ได้อ่าน กระบวนการดังกล่าวจะมีอัตราเร็วแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับความคุ้นเคยของผู้อ่านต่อนเนื้อหาของสิ่งที่ได้อ่าน และ

จุดประสงค์ในการอ่านของผู้อ่านด้วย และ สมุทฺร เชนเชาวิช (2540 : 1) กล่าวว่า การอ่านเป็นการสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน ผู้เขียนพูด ผู้อ่านแสดงปฏิกิริยาตอบโต้และอาจตอบโต้กับผู้อื่นด้วย

เดอซองท์ (Dechant.1982 :15) กล่าวว่า การอ่านเป็นปฏิกริยาระหว่างการมองเห็น องค์ประกอบในการแปลความหมายโดยผู้อ่านเคลื่อนสายตาดตามบรรทัดจากตัวอักษรซ้ายไปขวา หยุดทำความเข้าใจแล้วรวบรวมเข้าเป็นหน่วยความคิด ผู้อ่านจะตีความหมายสิ่งที่อ่านโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมเพื่อประมวลเป็นความคิด การพิจารณา และการสรุปความคิดเห็น ส่วน คูเปอร์ และ คนอื่นๆ (Cooper & others. 1988 : 3) ให้ความหมายว่า การอ่านคือกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับสิ่งที่อ่านเพื่อให้ได้ความหมาย และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียนโดยผู้อ่านต้องอาศัยความรู้หรือประสบการณ์เดิมมาช่วยในการสร้างความหมายด้วย ส่วน มอริส และ สจวร์ต (Morris and Stewart. 1989 : 14) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านรับรู้ข้อความ ข่าวสาร ซึ่งถูกเสนอไว้ในรูปรหัสพิเศษ ผู้เขียนเป็นผู้ส่งข่าว ผู้อ่านจึงเป็นผู้แปลรหัสเหล่านั้นตามความรู้และประสบการณ์เดิมของตนอันจะก่อให้เกิดการนำไปสู่เป้าหมายหลักของการอ่านที่ว่าผู้อ่านต้องคิดเป็นและเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน

เอสเคย์ (Eskey. 1986 : 3 - 23) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสติปัญญาซึ่งสมองจะทำหน้าที่ในการตีความหมายของข้อความที่อ่านโดยสมองจะเริ่มทำงานเมื่อตาของผู้อ่านรับรู้ข้อมูลที่ไ้จากการอ่านและนำความรู้เดิมที่สะสมไว้มาช่วยในการตีความข้อมูลที่อ่าน ซึ่งข้อมูลใหม่ที่ได้จะกลายเป็นส่วนหนึ่งของความรู้ที่เพิ่มขึ้น และ แม้นมาส ขวลิต (2534 : 232) กล่าวว่า การอ่านคือการใช้ศักยภาพของสมองเพื่อรับรู้ แปลความหมาย และเข้าใจสิ่งที่ปรากฏในข้อมูล ข่าวสาร เรื่องราว ประสบการณ์ ความคิด ความรู้สึกและจินตนาการตลอดจนสาระอื่นๆ ซึ่งใช้สัญลักษณ์ที่เป็นลายลักษณ์ที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อสื่อสาร การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่ต้องเรียนเช่นเดียวกับทักษะพื้นฐานอื่นๆ การเรียนรู้เท่านั้นไม่เพียงพอ ต้องฝึกฝนหรือพัฒนาระดับความสามารถให้เพิ่มขึ้นอยู่เสมอ เพื่อที่จะสามารถอ่านเนื้อหาซึ่งยากและซับซ้อนให้เข้าใจ และนำมาใช้การได้ ทำให้เกิดนิสัยรักการอ่าน รู้จักวิเคราะห์ และเลือกสิ่งที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายการอ่านดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่า การอ่านเป็นการสื่อสารระหว่างผู้เขียนและผู้อ่านโดยใช้ภาษาที่อยู่ในข้อเขียนเป็นสื่อกลาง โดยผู้อ่านจะต้องใช้กระบวนการทางความคิดเพื่อให้เกิดความเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่าน และสรุปความคิดได้ตามความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเอง

ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นสิ่งสำคัญมากในการทำให้บุคคลเกิดการพัฒนาตนเอง และทำให้สังคมมีคุณภาพขึ้น จึงมีนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้แตกต่างกันดังนี้

เดอซองท์ และ สมิท (Dechant and Smith. 1961 : 1) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นหนทางสำคัญที่นำไปสู่ความรู้ทั้งปวง การอ่านทำให้ผู้อ่านได้รับรู้ข่าวสาร เรื่องราว ความคิด อุดมคติ ความปรารถนา ตลอดจนสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในอดีตและปัจจุบัน ซึ่งการอ่านจะ

ทำให้บุคคลสามารถขยายสิ่งแวดล้อมจากบ้านและชุมชนของตนไปยังโลกได้ ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับ สตรอง แมคคัลลัฟ และ แทรกซ์เลอร์ (Strang, McCullough and Traxler. 1961 : 2) กล่าวถึงการอ่านว่ามีความสำคัญในการพัฒนาบุคคลและสังคม การอ่านมีประโยชน์ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจธรรมชาติของโลกและมนุษย์ มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความคิดสร้างสรรค์ ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์และช่วยให้เกิดความเพลิดเพลินในยามว่าง ส่วน ฮาฟเนอร์ (Hafner. 1971 : 9 -10) ได้กล่าวถึงการอ่านว่ามีความสำคัญมาก เพราะการศึกษาหาความรู้ด้วยการอ่านเป็นวิธีที่สะดวกมาก วัสดุสารสำหรับการอ่านหาได้ง่าย ผู้อ่านจะอ่านเวลาใดก็ได้และผู้อ่านยังมีเวลาที่จะไตร่ตรองตรวจสอบ ทบทวน คัดเลือก และเปรียบเทียบเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่อ่านได้ นอกจากนี้ การอ่านยังช่วยพัฒนาแนวความคิดได้เป็นอย่างดี ส่วน ฟิโนคคิโอโร (Finocchiaro.1974 : 41 – 46) ให้ความเห็นเกี่ยวกับการอ่านว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการแสวงหาความรู้เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของชีวิตและสังคม ความรู้ที่ได้รับจากการอ่านเป็นความรู้ที่มาจากการลงทุนที่น้อยที่สุดแต่เป็นความรู้ที่ขยายไปสู่กว้างที่สุด โดยเฉพาะในปัจจุบันโลกมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการอย่างมาก การอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้บุคคลก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์และความเจริญก้าวหน้าของโลก

ดูบิน (Dubin. 1982 : 14) กล่าวว่า การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับการค้นคว้าหาความรู้ต่างๆ บุคคลที่มีความสามารถทางการอ่านสูงจะประสบความสำเร็จในการศึกษา และสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาและในชีวิตประจำวัน

สุขุม เฉลยทรัพย์ (2531 : 14 - 15) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญ 3 ประการคือ

1. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม คือ การอ่านจะช่วยให้ประชาชนเปลี่ยนแปลงทันกับ ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและเพื่อให้บุคคลมีความสามารถช่วยตนเองรวมทั้งผู้อื่นได้
2. ด้านของความเป็นชาติที่มีอารยธรรม ถ้าประชาชนของประเทศใดมีความสนใจในการอ่านและมีเปอร์เซ็นต์การอ่านออกสูง แสดงว่าพลเมืองของประเทศนั้นมีความอารยธรรมสูง
3. ด้านการดำรงชีพ การอ่านเป็นการสร้างประสบการณ์พื้นฐานและเป็นการเตรียมตัวเพื่ออาชีพด้วย

จากความสำคัญของการอ่านดังกล่าวพอสรุปได้ว่าการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดที่จะทำให้ เกิดปัญญา ความรู้กว้าง ไม่เป็นคนล้าหลัง ทันต่อโลกต่อเหตุการณ์ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ในการประกอบอาชีพ อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล และสังคมอีกด้วย

ความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านถือเป็นหัวใจสำคัญของการอ่านดังนั้นนักการศึกษาจึงให้ความหมาย ของความเข้าใจในการอ่านดังนี้

เกรย์ (Gray. 1984 : 35 - 37) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นหลักสำคัญที่สุดของ การอ่าน ผู้อ่านจะเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ดีขึ้นอยู่กับทักษะพื้นฐานที่สำคัญหลายประการ คือ

1. รู้จักคำ ผู้อ่านจะอ่านหนังสือได้เข้าใจเมื่อผู้อ่านมีความสามารถในการอ่านตัวอักษรและเข้าใจความหมายของผู้เขียน เพราะการเข้าใจความหมายของคำเป็นทักษะเบื้องต้นของการอ่านทุกประเภท

2. การเข้าใจความคิดของผู้เขียน

3. การมีปฏิกิริยาโต้ตอบความคิดของผู้เขียน เป็นการประเมินความคิดของผู้เขียนจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งผลของการประเมินจะเป็นการเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้

4. ทักษะในการผสมผสานระหว่างความคิดใหม่และความคิดเก่าซึ่งหมายถึงการรวบรวมความคิดที่ได้รับจากเรื่องที่อ่านและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน

กู๊ดแมน (Goodman.1989 : 209) ให้ความหมายว่าความเข้าใจในการอ่านคือการสื่อสารระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียนโดยอาศัยมโนภาพและประสบการณ์เดิมของผู้อ่านในการเรียนรู้ความหมายโดยรวมของภาษา ซึ่งผู้เขียนพยายามสื่อสารให้ผู้อ่านสามารถคาดเดาเหตุการณ์ได้ เพื่อประมวลความคิดกับความหมายของภาษาจนสามารถสื่อสารเป็นภาษาพูดและภาษาเขียนได้

จอห์นสตัน (Johnston. 1983) สรุปว่าความเข้าใจในการอ่านคือการสร้างความหมายจากสิ่งที่อ่านซึ่งต้องอาศัยโครงสร้างของความรู้เดิม ตัวชี้แนะภายในบทอ่านและกลวิธีต่างๆ เข้าช่วยผู้อ่านจึงจะสามารถสร้างความหมายนั้นได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียน ส่วน มอร์ริส และ นี (Morris and Stewart. 1989 : 14 - 17) กล่าวว่าผู้อ่านจะต้องมีความรู้ความสามารถเดิมทางภาษาเพื่อนำมาทำนายเนื้อหาที่อ่าน ยิ่งผู้อ่านสามารถทำนายได้มากเท่าไรก็จะสามารถเข้าใจเนื้อหาที่อ่านได้มากเท่านั้น และ มิลเลอร์ (Miller. 1990) สรุปถึงความเข้าใจในการอ่านว่าเป็นการรับเอาความหมายจากสิ่งที่อ่านได้โดยผ่านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมกับเรื่องที่อ่าน

เซฟเพิร์ด (Shepherd. 1973 : 79) ได้สรุปเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านว่าเป็นความสามารถของผู้อ่านที่ใช้ความคิดติดตามข้อเขียนที่ผู้เขียนได้เขียนไว้ ผู้อ่านต้องเข้าใจภาษาของผู้เขียน และตีความหมายให้ตรงกับความต้องการของผู้เขียน และ เกรลเล็ท (Grellet. 1981 : 3) กล่าวว่าความเข้าใจในการอ่านหมายถึงการดึงเอาข้อมูลที่ต้องการจากสิ่งที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดเท่าที่จะทำได้โดยแต่ละคนจะใช้กลวิธีอ่านต่างกัน ส่วน สมุทร เชนเชวณิช และ อำนาจ บุญศิริวิบูลย์ (2539 : 16) กล่าวถึงความหมายของความเข้าใจในการอ่าน ดังนี้

1. จับใจความสำคัญๆ ได้ ระบุนหรือแยกแยะประเด็นหลักออกจากประเด็นย่อยที่ไม่จำเป็นหรือสำคัญเกี่ยวข้องมากนักได้

2. ตีความเกี่ยวกับเรื่องราวหรือข้อคิดเห็นที่อ่านมาแล้วได้ ว่ามีนัยสำคัญหรือลึกซึ้งมากน้อยขนาดไหนเพียงใด

3. ลงสรุปความคิดเห็นจากสิ่งที่ได้อ่านมาแล้วได้อย่างถูกต้อง มีเหตุผลและน่าเชื่อถือ

4. ใช้วิจารณ์ญาณของตนพิจารณาไตร่ตรองข้อสรุปหรือการอ้างอิงต่างๆ ของผู้เขียนได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบไม่สับสน

5. ถ่ายโอนหรือประสมประสานความรู้ที่ได้จากการอ่านกับประสบการณ์อื่นๆ ได้อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ

แซพแมน (เสาวลักษณ์ รัตนวิรัช. 2540 : 113 - 115 ; อ้างอิงจาก Chapman. 1987) กล่าวถึง องค์ประกอบสำคัญในการเข้าใจการอ่านของมนุษย์ไว้ 3 ประการคือ

1. ประสบการณ์เดิม (Schema) ของผู้อ่านเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ความสามารถของผู้อ่านแตกต่างกันเพราะผู้อ่านมีความรู้เดิมมาก่อนจะเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ง่ายขึ้นและเร็วขึ้น ประสบการณ์เดิมจึงเป็นหลักการสำคัญที่ผู้สอนสามารถนำมาใช้เป็นแนวคิดเพื่อจัดกิจกรรมการสอนให้ผู้อ่านได้มีโอกาสฝึกใช้ประสบการณ์เดิมของตนมาช่วยในการอ่าน รวมทั้งการใช้ทักษะด้านอื่นๆ เช่น ฟัง พูด เขียน ไปด้วย เพื่อช่วยให้เข้าใจความหมายของการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น

2. อภิปัญญา (Meta-Cognition) เป็นความสามารถของผู้อ่านในการเข้าใจกระบวนการคิดของตนในการตีความและแก้ปัญหาต่างๆ จะช่วยให้เข้าใจการอ่านดีขึ้น เนื่องจากสามารถใช้ความคิดของตนจากประสบการณ์มาใช้ในการจับใจความ ตีความ แปลความ และขยายความได้ กลวิธีของการใช้อภิปัญญามีหลากหลายด้วยกัน ที่สำคัญคือการเดาความเพื่อแก้ปัญหาความไม่เข้าใจที่ตนประสบในขณะที่อ่านเนื้อความต่างๆ การเดาความและการคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองของผู้เรียนจะช่วยให้การเข้าใจการอ่านดีขึ้น

3. โครงสร้างของเนื้อความ (Text Structure) เป็นเรื่องสำคัญที่จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อความในการอ่านได้ดี หากผู้อ่านเข้าใจการวิเคราะห์โครงสร้างของการเขียนในเนื้อความนั้นๆ และทราบจุดมุ่งหมายของผู้เขียนได้ โครงสร้างของเนื้อความจะช่วยให้การอ่านมีจุดมุ่งหมายเด่นชัดขึ้นว่าจะต้องการหาข้อมูลอะไร กระบวนการทางความคิดย่อมจะเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพในการจับใจความสำคัญ แปลความ ตีความ และขยายความในการอ่าน

จากความหมายของความเข้าใจในการอ่านข้างต้น สรุปได้ว่าความเข้าใจในการอ่านเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในกระบวนการอ่าน ผู้อ่านจะต้องมีความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับตัวภาษา ความสามารถในการตีความ ความรู้ และประสบการณ์เดิมที่สามารถเชื่อมโยงเข้ากับเรื่องที่อ่าน รู้เรื่องวัฒนธรรม รู้จุดมุ่งหมาย และเทคนิคในการอ่านที่เหมาะสมกับการอ่านในแต่ละประเภท เพื่อทำความเข้าใจข้อความ วัตถุประสงค์ และความคิดที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อแก่ผู้อ่านได้อย่างถูกต้อง

ระดับความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านมีหลายระดับเริ่มจากระดับที่ง่ายซึ่งผู้อ่านไม่จำเป็นต้องใช้ความคิดเห็นเพียงแต่เข้าใจตรงตามอักษรที่อ่านเท่านั้นไปจนถึงระดับที่ยาก ผู้อ่านต้องใช้ความคิดเพื่อวิเคราะห์ ตัดสิน และประเมินค่าสิ่งที่อ่านด้วยการแบ่งระดับความเข้าใจในการอ่าน มีรายละเอียดดังนี้

เบอร์มิสเตอร์ (Burmister. 1974 : 147-148) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านโดยอาศัยแนวคิดพื้นฐานจาก นอร์ริส แซนเดอร์ (Norris Sander) ซึ่งดัดแปลงมาจาก Bloom's Taxonomy ออกเป็น 7 ระดับ คือ

1. ระดับความจำ (Memory) เป็นระดับของการจำในสิ่งที่ผู้เขียนได้กล่าวไว้ ได้แก่ การจำหรือการเข้าใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริง วันที่ คำจำกัดความ ใจความสำคัญและลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง
2. ระดับการแปลความ (Translation) เป็นการแปลข้อความหรือเรื่องราวที่อ่าน เช่น การแปลภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่ง การถอดความ การนำใจความสำคัญของเรื่องที่แปลเป็นแผนภูมิเป็นต้น

3. ระดับการตีความ (Interpretation) เป็นระดับความเข้าใจที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้กล่าวไว้โดยตรง เช่น หาสาเหตุเมื่อกำหนดผลมาให้ การคาดคะเนหรือทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไป

4. ระดับการประยุกต์ใช้ (Application) เป็นระดับความเข้าใจที่ผู้อ่านสามารถมองเห็นหลักการแล้วนำไปประยุกต์ใช้จนประสบความสำเร็จ

5. ระดับการวิเคราะห์ (Analysis) เป็นระดับความเข้าใจที่ผู้อ่านสามารถแยกแยะส่วนย่อยที่ประกอบกันเข้าเป็นส่วนใหญ่ เช่น การวิเคราะห์โฆษณาชวนเชื่อ การวิเคราะห์คำประพันธ์ การรู้ถึงความไม่สมเหตุสมผลของเรื่องที่เขียนและการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

6. ระดับการสังเคราะห์ (Synthetic) เป็นการนำความคิดเห็นที่ได้จากการอ่านมาผสมผสานกัน และเรียบเรียงใหม่

7. ระดับการประเมิน (Evaluation) เป็นการกำหนดเกณฑ์และตัดสินสิ่งที่อ่านโดยอาศัยหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้เป็นบรรทัดฐาน เช่น เรื่องราวที่เป็นข้อเท็จจริง การจินตนาการ การแสดงความคิดเห็น และความเชื่อ เป็นต้น

พัมฟรีย์ (Pumpfey. 1977 : 185) กล่าวถึงการจัดระดับความเข้าใจในการอ่านออกเป็น 4 ระดับดังนี้

1. ความเข้าใจในระดับตรงตามตัวอักษร เป็นความเข้าใจที่อาศัยการจำข้อมูลและเหตุการณ์ต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในข้อความอย่างชัดเจน

2. ความเข้าใจในระดับอิงเกณฑ์ ผู้อ่านจะมีความเข้าใจในระดับนี้ได้ถ้ามีการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากความเข้าใจในระดับตรงตามตัวอักษร รวมทั้งใช้ความรู้และจินตนาการของตนเองเป็นพื้นฐานในการตีความหมาย

3. ความเข้าใจในระดับที่ผู้อ่านตัดสินข้อความที่อ่านว่ามีความถูกต้องเหมาะสม สมบูรณ์และมีคุณค่าเป็นที่ยอมรับกันมากน้อยเพียงใด โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ภายนอก เช่น ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น รวมทั้งจากเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่นๆ และเกณฑ์ภายใน เช่น ประสบการณ์ ความรู้และความคิดของผู้อ่าน

4. ความเข้าใจในระดับที่ผู้อ่านมีความซาบซึ้งในข้อความที่อ่าน รู้ลักษณะรูปแบบการเขียนของผู้เขียน รวมทั้งเค้าโครงเรื่อง บท และตัวละคร

เดอซองท์ (Dechant. 1982 : 313-314) กล่าวถึงระดับความเข้าใจในการอ่านไว้พอสรุปได้ดังนี้

1. ระดับความเข้าใจตามตัวอักษร (Literal Comprehension) คือผู้อ่านสามารถอธิบายได้ชัดเจน สามารถจำและระลึกถึงความคิดหรือรายละเอียดของข้อมูลที่อ่านได้

2. ระดับการเรียงลำดับข้อความ (Reorganization) ต้องอาศัยการวิเคราะห์และสังเคราะห์หรือการเรียงลำดับความคิดที่ระบุไว้อย่างชัดเจนในข้อความที่อ่านทั้งนี้รวมไปถึงการจัดลำดับ การวางโครงเรื่อง การย่อ และการสังเคราะห์

3. การสรุปความจากการอ้างอิง (Inference) เป็นการรวบรวมเนื้อหาที่จะสรุปเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านโดยอาศัยความนึกคิดของผู้อ่าน คำอธิบายตามตัวอักษรที่ปรากฏ ความรู้ส่วนบุคคล การหยั่งรู้ และการจินตนาการ การสรุปความนี้จะออกมาในลักษณะที่เป็นความคิดเห็นที่สอดคล้องกันระหว่าง

ผู้อ่านและผู้เขียน (Convergent Inference) ซึ่งเป็นการยืนยันได้ว่าการสรุปความนั้นถูกต้อง ส่วนอีกลักษณะหนึ่งคือ Divergent Inference เป็นการสรุปความที่ตัดสินไม่ได้ว่า ถูกหรือผิด เป็นการสรุปความที่ต้องอาศัยจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละบุคคล เช่น การให้นักเรียนตีความบทประพันธ์ การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวละคร และการประเมินสถานการณ์ต่างๆ เป็นต้น

4. ระดับการประเมินผลหรือระดับวิพากษ์วิจารณ์ (Evaluation or Critical Reading) ผู้อ่านต้องประเมินหรือวิจารณ์เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้โดยใช้ข้อมูลที่ผู้เขียนกล่าวไว้ในเนื้อเรื่องเป็นส่วนประกอบ

5. ระดับความซาบซึ้ง (Appreciation) ผู้อ่านจะต้องสามารถบอกเทคนิคและรูปแบบที่ผู้เขียนใช้ในการทำให้ผู้อ่านมีปฏิกิริยาโต้ตอบ ผู้อ่านจะต้องมีอารมณ์ร่วมต่อแนวคิดของเรื่อง สามารถบรรยายลักษณะตัวละครและเหตุการณ์ต่างๆ ได้ มีปฏิกิริยาโต้ตอบต่อการใช้ภาษาของผู้เขียนและสร้างจินตนาการได้

6. ระดับความเข้าใจขั้นผสมผสาน (Integrative Comprehension) เป็นการรวมประสิทธิภาพในการจดจำข้อมูลเพื่อนำไปประยุกต์กับประสบการณ์ในอดีตของแต่ละคนเพื่อประโยชน์ในการอ่านต่างๆ ไป เช่น การอ่านกราฟ แผนที่ การใช้พจนานุกรม เป็นต้น

แล็ป และ ฟลัด (Lapp and Flood, 1986 : 136) แบ่งความเข้าใจในการอ่านเป็น 3 ระดับคือ

1. ระดับตรงตามตัวอักษร (Literal Comprehension) เป็นการอ่านที่ผู้อ่านเข้าใจความหมายของข้อความที่อ่านอย่างตรงไปตรงมา

2. ระดับตีความ (Inferential Comprehension) เป็นการอ่านที่ผู้อ่านเข้าใจความหมายของข้อความ ที่อ่านและสามารถให้ข้อมูลต่างๆ จากการอ่านมาช่วยพิจารณาตัดสินข้อความที่แสดงโดยนัย (Implicit Information)

3. ระดับวิจารณ์ (Critical Comprehension) เป็นการอ่านที่ผู้อ่านใช้ความคิด ประสบการณ์ของตนเอง รวมทั้งความเข้าใจในระดับที่ 1 และระดับที่ 2 มาช่วยในการตัดสินและประเมินค่าข้อความที่อ่าน

เซียร์ฟอสส์ และ รีดเดนซ์ (Searfoss and Readence, 1994 : 231 – 232) ได้อธิบายถึงระดับของความเข้าใจในการอ่านไว้ดังนี้

1. ระดับความเข้าใจตามตัวอักษรที่ปรากฏ (Text – Explicit) คือความสามารถในการหาคำตอบหรือบอกในสิ่งที่ผู้เขียนเขียนไว้ได้โดยตรงจากการอ่าน คำตอบหรือข้อมูลที่ได้อีกจะต้องเป็นไปตามตัวอักษรที่ปรากฏ

2. ระดับความเข้าใจความหมายที่แฝงอยู่ (Text – Implicit) คือความสามารถในการหาคำตอบหรือข้อมูลที่ผู้เขียนไม่ได้เขียนไว้โดยตรง แต่ผู้อ่านจะต้องประมวลข้อมูลในบริบทที่เกี่ยวข้องแล้วคิดหาคำตอบซึ่งมีได้หลากหลาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความสามารถในการอ่านเพื่อตีความของผู้อ่านแต่ละคน เพราะความเข้าใจในระดับนี้ผู้อ่านต้องใช้ความรู้ที่ได้จากการอ่านเชื่อมเข้ากับประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเอง แล้วจึงอนุมานเป็นความหมายที่แฝงอยู่ กระบวนการคิดดังกล่าวเรียกว่าคิดและค้นหา

3. ระดับความเข้าใจจากประสบการณ์ (Experience - Based) คือความสามารถในการหาคำตอบหรือข้อมูลโดยใช้ประสบการณ์ของผู้อ่านว่าเรื่องจะดำเนินต่อไปอย่างไร เพราะอะไร ซึ่งคำตอบหรือข้อมูลที่ได้นี้ไม่มีปรากฏอยู่ในเนื้อเรื่อง คำตอบหรือข้อมูลนี้สามารถมีได้มากกว่าหนึ่ง

สมิธ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531 : 85 ; อ้างอิงจาก Smith. 1963 : 262) กล่าวว่าระดับความเข้าใจในการอ่านเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งผู้สอนต้องเข้าใจเพื่อการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมและได้จัดระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้

1. ระดับความเข้าใจความหมายตามตัวอักษร (Literal Comprehension) เป็นระดับความเข้าใจเบื้องต้น ซึ่งผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนเขียนไว้ได้โดยตรง

2. ระดับความเข้าใจในชั้นตีความ (Interpretation) หมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายของข้อความที่อ่านได้ลึกซึ้งกว่าระดับแรก เป็นการตีความสิ่งที่ผู้เขียนมิได้กล่าวไว้โดยตรง แต่เป็นความหมายที่แฝงอยู่ในข้อความ

3. ระดับความเข้าใจในระดับวิจารณ์หรือการอ่านเชิงวิเคราะห์ (Critical Reading) หมายถึง การที่ผู้อ่านเข้าใจความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถใช้ความคิดของตนเองวิเคราะห์ตัดสินและประเมินสิ่งที่อ่านได้ ซึ่งผู้อ่านจะต้องมีความเข้าใจในระดับขั้นพื้นฐาน และในระดับการตีความมาก่อนแล้วเป็นอย่างดี

สรุปว่า ระดับความเข้าใจในการอ่านจะมีหลายระดับแตกต่างกันออกไป ดังนั้นในการจัดกระบวนการเรียนการสอนจึงควรกำหนดจุดมุ่งหมาย ขอบข่ายเนื้อหา และกิจกรรมต่างๆ ให้เหมาะสมกับผู้อ่านด้วย จึงจะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจความหมายสิ่งที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดมุ่งหมายและประโยชน์ของการอ่าน

วิลเลียมส์ และ เกรลเลท (Williams. 1994 : 12 ; Grellet. 1981 : 4) ได้ให้จุดประสงค์ในการอ่านไว้ 2 ประการคือ

1. อ่านเพื่อความพอใจหรือตามความสนใจ
2. อ่านเพื่อหาข้อมูล

วอลเลซ (Wallace. 1996 : 6-7) ได้แบ่งจุดประสงค์ในการอ่านออกเป็น 3 ข้อดังนี้

1. การอ่านเพื่อการอยู่รอด (Reading for Survival) คือการอ่านสิ่งที่อยู่แวดล้อมรอบตัว เช่น ป้ายประกาศข้อความต่างๆ

2. การอ่านเพื่อการเรียนรู้ (Reading for Learning) เช่น การอ่านบทความ บทเรียนในห้องเรียน

3. การอ่านเพื่อความพอใจ (Reading for Pleasure) เป็นการอ่านเมื่อต้องการจะอ่านหรือสนใจจะอ่าน ผลพลอยได้จากการอ่านชนิดนี้สามารถพัฒนาภาษาเขียนให้ดีขึ้นได้

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 86) กล่าวว่า การอ่านทั่วๆ ไปมีจุดมุ่งหมายอยู่ 3 ประการคือ

1. อ่านเพื่อบันเทิง ได้แก่ เรื่องราวประเภทนิยาย นิทาน
2. อ่านเพื่อรู้วิธีการ (เพื่อทำเป็น) ได้แก่ ตำราอาหาร สลากยา คู่มือการใช้สิ่งของต่างๆ
3. อ่านเพื่อค้นคว้า ได้แก่ เรื่องราว สารคดีทั่วไป

และ กัลยา ยวนมาลัย (2539 : 12) ให้ความมุ่งหมายของการอ่านมีดังนี้

1. อ่านเพื่อความรู้ เป็นการอ่านเพื่อต้องการรู้ในสิ่งที่ผู้อ่านเป็นปัญหา หรือต้องการให้ความรู้ของตนเองออกเงย การอ่านจึงเน้นถึงความรู้ในวิทยาการแขนงต่างๆ
2. อ่านเพื่อให้เกิดความคิด วัตถุประสงค์การอ่านเพื่อให้เกิดความคิดนั้นเป็นวัตถุประสงค์ที่แสดงทรรศนะ ซึ่งได้แก่บทความ บทวิจารณ์ วิจัยต่างๆ การอ่านในลักษณะนี้เป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจแนวคิดที่สำคัญ การจัดลำดับชั้นแนวความคิดของผู้เขียนพร้อมทั้งพิจารณาหาเหตุผลและแรงจูงใจในการเขียนเรื่องนั้นขึ้นมา
3. อ่านเพื่อความบันเทิง เป็นการอ่านที่ช่วยให้เกิดความบันเทิงควบคู่ไปกับการรู้ความคิด หนังสือที่อ่านเป็นประเภทนวนิยาย เรื่องสั้น วรรณคดี ซึ่งอ่านแล้วช่วยให้เกิดความสนุกสนานช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด
4. อ่านเพื่อสนองความต้องการอื่นๆ เป็นการอ่านที่ใช้ในการชดเชยความต้องการของคนเราที่ยังขาดอยู่ เช่น ความต้องการความมั่นคงในชีวิต ต้องการเป็นที่ยอมรับเข้ากลุ่มเพื่อนฝูง โดยผู้อ่านใช้หนังสือในการแก้ปัญหของตนเพื่อขยายขอบเขตของความสนใจในสิ่งใหม่ๆ หรือเพื่อสร้างสภาพอารมณ์ที่ต้องการ เช่น เมื่อเกิดความรู้สึกเหนื่อย กลุ่มใจ ผู้อ่านที่จะไปหาหนังสือเรื่องเบาๆ เรื่องที่เคยอ่านแล้วเกิดความสนุกสนานมาอ่าน แต่ในบางครั้งก็อยากจะรู้เรื่องใหม่ๆ แนวทางใหม่ๆ เพื่อปรับตัวให้เข้ากับวิธีการดำรงชีวิต

การอ่านมีประโยชน์และจำเป็นแก่ผู้เรียนมาก นอกจากจะเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้วิชาต่างๆ การอ่านยังเป็นเครื่องสะสมความรู้ วิทยาการและแนวความคิดต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ดังที่ กัลยา ยวนมาลัย (2539 : 8) ได้สรุปคุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากการอ่านไว้ดังนี้

1. ช่วยให้เข้าใจชีวิตมากขึ้น เนื่องจากในชีวิตจริงเราไม่สามารถพบความเป็นจริงของชีวิตมนุษย์ได้ทั้งหมดจึงต้องอาศัยการอ่านจากประสบการณ์ของผู้อื่นที่ถ่ายทอดออกเป็นตัวอักษรและหนังสือ
2. ช่วยให้เป็นผู้รอบรู้ เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ เพราะหนังสือจะบันทึกเรื่องราวของอดีต ปัจจุบัน บางเรื่องยังทำนายเหตุการณ์ในอนาคตด้วย ดังมีคำกล่าวว่า วรรณคดีหรือวรรณกรรมเปรียบเทียบกับเหมือนกับจำสิ่งต่างๆ ที่สะท้อนภาพของสังคมแต่ละสมัยให้เราอ่าน ได้เรียนรู้ว่าคนในสมัยนั้นมีวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีอย่างไร
3. ช่วยให้เป็นผู้เฉลียวฉลาดในการโต้ตอบหรือหาเหตุผลสนับสนุน ซึ่งได้มาจากการที่มีความรู้กว้างขวางโดยการอ่านนั่นเอง
4. ช่วยให้เป็นผู้ที่มีความคิดกว้างไกล มีเหตุผล เนื่องจากหนังสือส่วนใหญ่ได้บันทึกความคิดเห็นของผู้เขียนไว้ ซึ่งจะช่วยขยายความคิดของเราให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทำให้เป็นคนมีเหตุผลที่ดี
5. เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน
6. ช่วยพัฒนาตนเองและสังคมให้ดีขึ้น การอ่านทำให้เป็นคนทันโลกทันเหตุการณ์ รู้ถึงความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้น และสามารถปรับตัวได้ดี สามารถเผชิญสถานการณ์ใหม่ๆ ได้ด้วยความมั่นใจ

7. เป็นการสนองความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์ ทำให้ได้รู้ในสิ่งที่อยากรู้ ทั้งยังช่วยยกระดับความคิด จิตใจ ภูมิปัญญาให้สูงขึ้น
 8. เป็นแนวทางที่ช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาให้ดีขึ้น การอ่านมากทำให้รอบรู้มีข้อมูลต่างๆ มาก ย่อมมีส่วนพัฒนาทักษะการเขียน การพูดให้ดีขึ้นได้
 9. ทำให้ผู้อ่านเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทั้งยังสร้างเสริมบุคลิกภาพให้เป็นผู้ที่สามารถเผชิญสถานการณ์ใหม่ๆ ได้ด้วยความมั่นใจ
 10. ช่วยเพิ่มความสนใจ เราสามารถเลือกอ่านหนังสือที่เหมาะสมกับอารมณ์และรสนิยมของเราได้ ทำให้ได้รับความสุขและเป็นเครื่องมือทำให้เราพอใจโลกที่อาศัยอยู่นี้
- สรุปได้ว่าการอ่านมีประโยชน์ต่อบุคคลและสังคมเป็นอย่างมากไม่ว่าผู้อ่านจะมีจุดมุ่งหมายใดในการอ่านก็ตาม เพราะการอ่านเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ให้เป็นผู้รอบรู้ ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ นอกจากนั้นยังเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รวมทั้งยังเป็นผู้ที่สามารถเผชิญสถานการณ์ใหม่ๆ ได้ด้วยความมั่นใจและส่งผลไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นต่อไป

องค์ประกอบของการอ่าน

กูดแมน (Goodman, 1971 : 25) กล่าวถึงปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การอ่านประสบความสำเร็จ มีอยู่ 4 ประการ คือ

1. ความรู้ทางภาษา (Linguistic Knowledge) ในขั้นแรกผู้อ่านจะเริ่มเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับตัวอักษรและการรู้ความหมายของคำแต่ละคำ การอ่านจะเปลี่ยนไปเมื่อผู้อ่านมีประสบการณ์ในการอ่านมากขึ้น และเมื่ออ่านเก่งแล้วก็จะสามารถอ่านเพื่อทราบความหมายได้ ซึ่งผู้อ่านมีความชำนาญในภาษาต่างประเทศมากเท่าใดก็ยิ่งจะมีทักษะในการอ่านมากขึ้นเท่านั้น
2. ประสบการณ์เดิม ซึ่งรวมไปถึงความรู้และความพร้อมในเนื้อหาที่ผู้อ่านมีต่อสิ่งที่อ่านด้วย
3. ความสมบูรณ์ของเนื้อเรื่อง หรือข้อเขียนนั้น (Conceptual or Semantic Completeness) ความเข้าใจจะเกิดขึ้นได้ยาก ถ้าเรื่องที่อ่านนั้นไม่มีเนื้อความที่สมบูรณ์ในตัวเอง ยกเว้นในกรณีที่ผู้อ่านมีความพร้อมในเนื้อหาที่กำลังอ่าน ซึ่งก็คือส่วนหนึ่งของประสบการณ์จากการเรียนรู้
4. ความสามารถในการวิเคราะห์โครงสร้างของข้อเขียน (Text Schema) จากการวิเคราะห์ภาษาในระดับสูงกว่าประโยค ทำให้ทราบว่าข้อเขียนแต่ละชิ้นแต่ละประเภทมีลักษณะโครงสร้างแตกต่างกัน ข้อเขียนของแต่ละบุคคลยังสะท้อนความเชื่อ ตลอดจนวัฒนธรรมของผู้เขียนด้วย ถ้าข้อเขียนนั้นเสนอเรื่องราวที่ต่างไปจากวัฒนธรรมหรือประสบการณ์ของผู้อ่าน การอ่านก็จะประสบความสำเร็จได้ยากเนื่องจากประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เขียนและผู้อ่านต่างกัน

แฮริส และ ซิเพย์ (Harris and Sipay. 1979 : 15-18) ได้กล่าวว่าองค์ประกอบที่ส่งผลในการอ่านประสบผลสำเร็จคือ

1. องค์ประกอบทางปัญญา ซึ่งได้แก่ สติปัญญาของผู้เรียนเอง
2. องค์ประกอบทางกาย เขากล่าวว่า ถึงแม้ว่าความบกพร่องหรือความพิการทางกายจะไม่ใช่เป็นอุปสรรคต่อการอ่านโดยตรงก็ตามแต่ก็ทำให้เกิดผลกระทบต่อการพัฒนาการอ่านของผู้เรียนได้เช่นกัน

3. องค์ประกอบทางสังคม วัฒนธรรม ความก้าวหน้าทางการอ่านของผู้เรียนนั้นขึ้นอยู่กับสภาพของสิ่งแวดล้อมที่ผู้เรียนได้รับอยู่ทุกวันจะเป็นตัวสนับสนุนให้ผู้เรียนนั้นเป็นนักอ่านที่ดีได้

4. ความพร้อมของผู้เรียน ในด้านตัวผู้เรียนเองควรดูว่าวุฒิภาวะของผู้เรียนอยู่ในระดับใดก็หาทางช่วยเหลือส่งเสริมเท่านั้น รวมทั้งเรื่องจิตใจด้วย ครูผู้สอนต้องสร้างให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมก่อนเริ่มเรียน

โคดี (Coady. 1979 : 7) ได้สรุปองค์ประกอบในการอ่านไว้ 3 ข้อคือ

1. ความสามารถในการสร้างมโนทัศน์ (Conceptual Abilities) คือ ความสามารถทางสติปัญญาทั่วๆ ไปที่สามารถค้นพบมโนทัศน์จากเรื่องที่อ่าน

2. ความรู้เดิม (Background Knowledge) ความรู้เดิมจะเป็นตัวเร่งให้ผู้อ่านมีความเข้าใจเรื่องได้ยิ่งขึ้น เช่น การที่ผู้อ่านมีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของผู้เขียน ผู้อ่านก็จะเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนได้สื่อออกมาได้เร็วกว่าผู้ที่ไม่เข้าใจในวัฒนธรรมนั้น

3. กระบวนการกลวิธีการอ่าน (Process Strategies) เป็นส่วนประกอบที่จะนำไปสู่ความเข้าใจนั้น (Nunan. 1989 : 35) เสนอแนะว่าการอ่านมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. ความสามารถในการเชื่อมโยงคำ เช่น โยงเสียงกับตัวอักษร
2. ความรู้ทางไวยากรณ์ เพื่อใช้ในการตีความ
3. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคต่างๆ ที่ผู้อ่านจะเลือกใช้ให้เหมาะสม
4. ความสามารถในการนำความรู้เดิมมาสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน
5. ความสามารถที่จะรู้จักประสงค์ของบทอ่าน แม้ว่าผู้เขียนจะไม่กล่าวถึง

วิลเลียมส์ (Williams.1994 : 3 - 7) กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่านดังนี้

1. ความรู้ในระบบการเขียน (Knowledge of the Writing System) ผู้อ่านที่มีความสามารถจะต้องมีความรู้ในเรื่องการผสมคำและการสะกดคำ เพราะจะช่วยให้เข้าใจและจดจำคำในภาษาได้
2. ความรู้ในเรื่องภาษา (Knowledge of the Language) ซึ่งได้แก่โครงสร้างของคำ ลักษณะของคำและการเรียบเรียงคำ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้การอ่านเป็นไปอย่างราบรื่นและเกิดความเข้าใจเร็วขึ้น
3. ความสามารถในการตีความหมาย (Ability to Interpret) ผู้อ่านจะต้องมองเห็นความสัมพันธ์และการเชื่อมโยงกันของแต่ละประโยคแล้วตีความหมายที่ผู้เขียนต้องการออกมาให้ได้
4. ความรู้รอบตัวทั่วไป (Knowledge of the World) ผู้อ่านจะสามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านได้มากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับลักษณะของบทอ่านและโครงสร้างความรู้เดิมของผู้อ่านซึ่งนอกจากความรู้ในหัวเรื่องที่อ่านแล้ว ผู้อ่านจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับประเภทของบทอ่านตลอดจนความรู้ในเรื่องของวัฒนธรรมอีกด้วย เพราะในขณะที่อ่านผู้อ่านจำเป็นต้องดึงความรู้เหล่านั้นไปใช้ประกอบด้วย

5. เหตุผลในการอ่านและรูปแบบการอ่าน (Reason for Reading and Reading Style) ผู้อ่านที่มีความสามารถต้องรู้จักเปลี่ยนรูปแบบการอ่านไปตามจุดมุ่งหมาย หรือเหตุผลในการอ่าน เช่น การอ่านแบบผ่านๆ เพื่อกวาดสายตาดูหัวข้อข่าวที่สำคัญๆ หรือการอ่านแบบหารายละเอียดเมื่ออ่านตำราเรียน

สมุทร เช็นเชาวิช (2540 : 74) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของความเข้าใจในการอ่านสรุปได้ดังนี้

1. สามารถจดจำเรื่องราวส่วนใหญ่ที่อ่านมาแล้วได้ เมื่อถึงคราวจำเป็นต้องการจะใช้ประโยชน์หรืออ้างอิงก็ทำได้โดยไม่ยาก
2. สามารถจับใจความสำคัญๆ ได้ สามารถแยกแยะหรือระบุประเด็นหลักออกจากประเด็นย่อยที่ไม่จำเป็นหรือสำคัญเกี่ยวข้องมากนักได้ สามารถประเมินได้ว่าอะไรบ้างที่ควรจะสนใจเป็นพิเศษหรือไม่ก็ตัดทิ้งไปได้เลย
3. สามารถตีความเกี่ยวกับเรื่องราว หรือข้อคิดเห็นที่อ่านมาแล้วได้ว่ามีนัยสำคัญหรือลึกซึ้งมากน้อยเพียงใด
4. สามารถสรุปความเห็นจากสิ่งที่ได้อ่านมาแล้วได้อย่างถูกต้อง มีเหตุผลน่าเชื่อถือ
5. สามารถใช้วิจารณ์ญาณของตน พิจารณาไตร่ตรองข้อสรุปหรือการอ้างอิงต่างๆ ของผู้เขียนได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบไม่สับสน
6. สามารถถ่ายโอนหรือประสมประสานความรู้ที่ได้จากการอ่านกับประสบการณ์อื่นได้อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ

จากองค์ประกอบดังกล่าวข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า สิ่งที่จะช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่างซึ่งจะต้องอาศัยความรู้ทางภาษาและความรู้ในด้านอื่นๆ โดยเฉพาะประสบการณ์เดิมของผู้อ่านและความรู้รอบตัวด้านต่างๆ ตลอดจนความเชื่อ ถ้าผู้รับสารและผู้ส่งสารมีตรงกันผู้รับสารก็ยิ่งจะเข้าใจความหมายได้ง่ายขึ้น เช่น คำศัพท์ ไวยากรณ์ ความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ความสามารถในการแปลความ ตีความ ขยายความ และสรุปใจความสำคัญของเรื่องเพื่อจะให้เข้าใจในการอ่านได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

การวัดและประเมินผลทักษะการอ่าน

ในการประเมินผลการอ่านภาษาอังกฤษ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดความเข้าใจในการอ่านนั้น ออลเลอร์ (Oller. 1979 : 36-70) ได้กล่าวถึงรูปแบบของแบบทดสอบดังนี้

1. แบบทดสอบชนิดจุดย่อย (Discrete-Point Test)
2. แบบทดสอบชนิดรวม (Integrative Test)
3. แบบทดสอบเชิงปฏิบัติ (Pragmatic Test)
 - 3.1 การเขียนคำบอกประกอบกับแบบทดสอบชนิดโคลซ (Combined Cloze and Dictation)
 - 3.2 การทดสอบด้วยกระบวนการวิธีการโคลซแบบปากเปล่า (Oral Cloze Procedure)
 - 3.3 การเขียนตามคำบอกประกอบเสียง (Dictation with Interfering noise)

3.4 การทดสอบความเข้าใจจากปริวลี (Paraphrase Recognition)

3.5 การถามและการตอบ (Question Answering)

3.6 การสัมภาษณ์ปากเปล่า (Oral Interview)

3.7 การเขียนความเรียง (Composition or Essay Writing)

3.8 การเล่าเรื่อง (Narration)

3.9 การแปล (Translation)

แบบทดสอบที่วัดความสามารถในการอ่านและเขียนได้ดี คือแบบทดสอบแบบโคลซ หลักการของแบบทดสอบแบบโคลซนี้จะได้หลักการมาจากทฤษฎีจิตวิทยาของกลุ่มนักจิตวิทยาเกสตัลท์ (Gestalt) วิธีการทดสอบแบบนี้จะตัดคำของเนื้อหาออกเป็นช่วงๆ เพื่อให้ผู้สอบเขียนเติม การทดสอบแบบนี้ผู้สอบจะต้องเชื่อมโยงความหมายจากประโยคต่างๆ ยังจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างไวยากรณ์ที่เกี่ยวข้องภายในประโยคด้วย ซึ่งการทดสอบแบบนี้จะวัดความสามารถในการใช้ภาษาของผู้สอบได้ทั้งในระดับจุลภาคและมหภาค

ฟินอคคิโอโร และบรัมฟิท (Finocchiaro and Brumfit. 1983 : 16, 131-135) เสนอแนะว่าองค์ประกอบที่ควรจะต้องทดสอบความเข้าใจในการอ่าน ได้แก่ คำศัพท์ ใจความสำคัญ และรายละเอียดของเรื่อง การตีความของข้อความที่ปรากฏโดยนัย อารมณ์ ความรู้สึก และเจตนาของผู้อ่าน ความสัมพันธ์ของประโยคหรือข้อความ และโครงสร้างของประโยค นอกจากนั้นยังได้แนะนำอีกว่าแบบทดสอบที่ใช้ในการประเมินผลการอ่านภาษาอังกฤษที่นิยมใช้กันโดยทั่วไปมี 2 แบบ ดังนี้

1. แบบทดสอบแบบอัตนัย (Subjective Test) ได้แก่ แบบทดสอบความเรียง โดยให้ผู้เรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านโดยเขียนคำตอบเป็นประโยคหรือข้อความยาวๆ

2. แบบทดสอบแบบปรนัย (Objective Test) ได้แก่ แบบทดสอบแบบเลือกตอบ แบบถูกผิด แบบจับคู่ แบบเติมคำ เป็นต้น

ในการประเมินผลการอ่านภาษาอังกฤษโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดความเข้าใจในการอ่านนั้นส่วนมากนิยมใช้แบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ เนื่องจากแบบทดสอบชนิดนี้มีข้อดี และเหมาะสมในการประเมินผลการอ่านเพื่อความเข้าใจคือมีความเป็นปรนัยและสะดวกรวดเร็วในการตรวจให้คะแนน ซึ่งสอดคล้องกับ แมดเซน (Madsen. 1983 : 89-97) ได้กล่าวว่าข้อดีของแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบเป็นวิธีการทดสอบแบบบูรณาการ มีความเป็นปรนัยและความสะดวกในการตรวจให้คะแนน และสามารถให้ทดสอบกับผู้เรียนทุกระดับได้อย่างเหมาะสมแต่การสร้างแบบทดสอบแบบปรนัยให้มีคุณภาพนั้นกระทำได้ยาก เนื่องจากในการสร้างแบบทดสอบทั้งคำถามและตัวเลือกต้องใช้เวลาามาก ซึ่งการประเมินความเข้าใจในการอ่านโดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบมุ่งประเมินผลความสามารถในด้านต่างๆ ดังนี้

1. โครงสร้างประโยค การประเมินผลในระดับตีความประโยคหรือวลีที่มีโครงสร้างแตกต่างจากประโยคที่กำหนดให้ แต่ยังคงรักษาเนื้อหาและความหมายเดิมไว้

2. ใจความสำคัญและรายละเอียด เช่น ให้เลือกข้อเรื่องที่ตรงกับข้อความที่อ่าน ในการประเมินผลระดับนี้ ผู้อ่านจะต้องวิเคราะห์ประโยคต่างๆ จากเรื่องที่อ่านมากกว่า 1 ประโยคจึงจะสามารถตั้งข้อเรื่องได้

3. ใจความของเรื่องซึ่งปรากฏโดยนัย กล่าวคือ ไม่ปรากฏโดยตรงในเนื้อเรื่องที่อ่านแต่ผู้อ่านจะต้องตีความหมายให้ถูกต้องตามที่ผู้เขียนเขียนไว้

อัจฉรา วงศ์โสธร (2529 : 115 - 155) กล่าวว่าแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบเป็นแบบทดสอบที่มีค่าความเชื่อมั่นสูง สะดวกในการตรวจให้คะแนนและประหยัดเวลาในการทดสอบ โดยการประเมินทักษะการอ่านสามารถใช้เกณฑ์ที่กำหนดตามส่วนประกอบของภาษาแบบย่อย และเกณฑ์ที่กำหนดตามความสามารถรวมในการรับสาร หรืออาจใช้เกณฑ์ทั้งสองประยุต์เข้าด้วยกัน โดยใช้น้ำหนักเกณฑ์แบบรวมมากกว่าเกณฑ์แบบย่อย

1. เกณฑ์กำหนดความสามารถของการอ่านที่เป็นเกณฑ์แบบย่อย มีดังนี้

1.1 ความรู้ศัพท์ ผู้เรียนสามารถเข้าใจคำศัพท์ ส่วนวนที่ใช้ในระดับใด

1.2 ความรู้ไวยากรณ์ ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ด้านไวยากรณ์ในการทำความเข้าใจและการเชื่อมโยงของเนื้อความ โดยใช้คำในลักษณะต่างๆ กัน ที่กำหนดหน้าที่ทางภาษา

2. เกณฑ์กำหนดความสามารถของการอ่านแบบรวม มีดังนี้

2.1 ความสามารถเรียบเรียงความ ได้แก่ การอ่านแล้วเข้าใจความ สามารถแสดงความเข้าใจโดยการตอบคำถามที่ให้เรียบเรียงด้วยคำใหม่โดยให้ได้ใจความเดิม หรือสามารถตอบคำถามแบบเลือกตอบและแบบเรียงข้อความ

2.2 ความสามารถอ่านข้อมูลที่เป็นรายละเอียด ผู้เรียนสามารถโยงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับใจความสำคัญของเรื่องได้ว่าเป็นรายละเอียดสนับสนุน หรือเป็นรายละเอียดที่ขัดแย้งกัน เพื่อให้ข้อมูลตรงข้าม ตลอดทั้งเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างรายละเอียดด้วยกัน

2.3 ความสามารถอ่านจับใจความสำคัญ ผู้เรียนสามารถระบุแก่นเรื่อง หัวเรื่องและใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

2.4 ความสามารถวิเคราะห์และประเมินความสัมพันธ์ของเนื้อความและสุนทรียศาสตร์ของการใช้ภาษา ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ด้านศัพท์ ไวยากรณ์ ความเข้าใจสิ่งที่อ่านและความรู้เกี่ยวกับรูปแบบลีลาภาษาที่ใช้ในบทอ่าน สามารถวิเคราะห์ ประเมินและสรุปได้ว่าบทอ่านที่อ่านนั้นเป็นบทอ่านประเภทใด ลีลาภาษาที่ใช้ เจตนา ทศนคติของผู้เขียนสามารถวิพากษ์วิจารณ์ถึงเหตุและผลที่เกิดขึ้นตลอดจนสามารถประเมินประสิทธิผลของบทอ่านได้ ซึ่งความสามารถในระดับนี้เป็นระดับสูงซึ่งต้องอาศัยความรู้ในระดับเบื้องต้นเป็นพื้นฐาน

การกำหนดความสามารถตามเกณฑ์ อาจใช้มาตราส่วนประเมินค่าเป็นระดับ ดังนี้

ระดับ 1 ไม่มีความสามารถ

ระดับ 2 มีความสามารถน้อย

ระดับ 3 มีความสามารถพอประมาณ

ระดับ 4 มีความสามารถยอดเยี่ยม

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 91-93) กล่าวว่า ทักษะการอ่านสามารถวัดและประเมินผลโดยให้ผู้เรียนอ่านและแสดงความเข้าใจจากเรื่องที่อ่านโดยใช้ทักษะการฟัง การพูดหรือการเขียนดังนี้

1. การหาความหมายของคำศัพท์หรือประโยคที่กำหนดให้

2. การบอกความสัมพันธ์ระหว่างประโยค

3. การเรียงลำดับเหตุการณ์
4. การเติมคำลงในช่องว่างโดยใช้วิธีโคลซ
5. การตอบคำถามโดยการเลือกคำตอบ
6. การแสดงความคิดเห็น
7. การตั้งชื่อเรื่อง

การตรวจให้คะแนนทักษะการอ่าน แบบทดสอบทักษะการอ่านมีลักษณะเหมือนกันกับแบบทดสอบการฟัง ลักษณะของแบบทดสอบมี 4 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบแบบปรนัย ได้แก่ แบบทดสอบแบบเลือกตอบ แบบถูกผิด แบบจับคู่ แบบเติมคำและแบบถามตอบ

เกณฑ์การให้คะแนนพิจารณา ดังนี้

เมื่อคำตอบถูกต้อง	ให้ 1 คะแนน
เมื่อคำตอบผิด	ให้ 0 คะแนน

2. แบบทดสอบโดยการแสดงออกทางกิริยาท่าทาง

เกณฑ์การให้คะแนนพิจารณา ดังนี้

2.1 อ่าน 1 ครั้ง และปฏิบัติตามคำสั่งได้ถูกต้อง	ให้ 4 คะแนน
2.2 อ่าน 2 ครั้ง และปฏิบัติตามคำสั่งได้ถูกต้อง	ให้ 3 คะแนน
2.3 อ่านและปฏิบัติตามคำสั่งไม่ถูกต้อง สามารถแก้ไขได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องอ่านซ้ำ	ให้ 2 คะแนน
2.4 อ่านและปฏิบัติตามคำสั่งไม่ถูกต้อง สามารถแก้ไขได้ด้วยตนเองโดยต้องอ่านครั้งที่ 2	ให้ 1 คะแนน
2.5 อ่านและปฏิบัติตามคำสั่งไม่ถูกต้อง 2 ครั้ง	ให้ 0 คะแนน

3. แบบทดสอบแบบโคลซ การตรวจให้คะแนนมี 2 วิธี ดังนี้

- 3.1 การให้คะแนนคำตอบที่ถูกต้องตรงกับคำศัพท์ที่ถูกตัดออกไป
- 3.2 การให้คะแนนคำตอบซึ่งเป็นคำศัพท์ที่มีความหมายใกล้เคียงกัน

ทฤษฎีและกระบวนการอ่าน

ทฤษฎีประสบการณ์เดิม (Schema Theory) นั้นมีมานานแล้ว และถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการสอนความเข้าใจในการอ่าน เพราะเชื่อว่ามนุษย์มีการสะสมความรู้และรวบรวมเก็บไว้อย่างมีระบบ มนุษย์จะสามารถเข้าใจประสบการณ์ใหม่ๆ ที่ผ่านเข้ามา ก็ต่อเมื่อประสบการณ์เหล่านั้นสอดคล้องกับความรู้เดิมซึ่งเขามีรองรับอยู่ในสมองก่อนแล้ว ซึ่ง รูเมลฮาร์ท (Rumelhart, 1981 : 22 – 23) ได้กล่าวว่าความเข้าใจในการอ่านจะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้อ่านใช้ประสบการณ์เดิมหรือโครงสร้างความรู้เดิมทั้งทางด้านภาษาและความรู้ทั่วไปที่มีอยู่มาช่วยในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านจะต้องสร้างความหมายขึ้นโดยการนำประสบการณ์เดิมที่มีอยู่มาสัมพันธ์กับข้อเขียนจึงจะเกิดความเข้าใจในสิ่งที่อ่านนั้น

นอกจากนี้ กูดแมน (Goodman. 1982 : 13) กล่าวว่า กระบวนการสอนอ่านมี 5 ขั้นตอนดังนี้

1. Recognition-Initiation หมายถึง ขั้นตอนที่สมองระลึกหรือจำตัวอักษรได้ตามที่ผู้เขียนได้เขียนไว้ เป็นการมองเห็นคำแล้วจำได้ว่าคำๆ นั้นเขียนแทนคำพูดว่าอะไรและการอ่านก็จะเริ่มขึ้น ซึ่งเป็นการเริ่มอีกแบบหนึ่งหรือการอ่านอาจจะเริ่มต้นด้วยการมองเห็นรูปภาพ รูปภาพนั้นก็เป็นตัวเริ่มต้นในการอ่านได้อีกลักษณะหนึ่ง

2. Prediction เป็นการคาดคะเนหรือคาดการณ์ล่วงหน้าว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นอย่างไร และจะดำเนินไปในลักษณะใด

3. Confirmation เป็นการหาข้อมูลยืนยันว่าสิ่งที่ตนคาดการณ์ไว้ หรือการหาคำยืนยันในความคิดของผู้อื่น

4. Correction เป็นการแก้ไข การปรับ หรือการจัดกระบวนการความคิดอีกครั้งหนึ่งเมื่อผู้อ่านพบว่าสิ่งที่ตนคาดการณ์ไว้นั้นไม่ถูกต้องเป็นการแก้ความคิดของผู้อ่านให้ถูกต้อง

5. Termination เป็นการสิ้นสุดการอ่าน บุคคลจะยุติการอ่านเมื่อได้ทำกิจกรรมทั้งหมดเรียบร้อยแล้ว อาจจะไม่ใช้การอ่านจบ หรือผู้อ่านเข้าใจความหมายในการอ่านได้น้อยหรือไม่ทราบเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน หรือเรื่องนั้นไม่น่าสนใจ

เดวิน (Devine. 1986 : 25) กล่าวว่า ความรู้เดิมของผู้อ่านหมายถึงความรู้เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ในโลกที่ผู้อ่านสะสมไว้ในชีวิตของตน ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลและความคิด การรับรู้และมโนทัศน์ จินตภาพและแง่คิด ตลอดจนประสบการณ์ด้านอารมณ์ซึ่งผู้อ่านเก็บไว้ในความจำระยะยาวของตน ความรู้เดิมจะเป็นสิ่งที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล เด็กจะมีพื้นความรู้น้อยกว่าผู้ใหญ่ บุคคลวัยเดียวกันอาจมีพื้นความรู้เดิมในเรื่องต่างๆ หรือในเรื่องเดียวกันแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับประสบการณ์การเรียนรู้ในชีวิตของแต่ละคน

คาร์เรล (Carrell. 1987 : 461 - 477) ยังได้แบ่งโครงสร้างความรู้ที่ผู้อ่านนำมาตีความเนื้อเรื่องขณะอ่าน ออกเป็น 2 ชนิดคือ

1. โครงสร้างความรู้ด้านเนื้อหา (Content Schema) ถ้าผู้อ่านมีความรู้เดิมหรือคุ้นเคยกับเนื้อหาที่อ่านมาก่อนก็ย่อมเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดี แต่ถ้าเป็นเนื้อหาที่ผู้อ่านไม่คุ้นเคยมาก่อนย่อมเกิดความยากลำบากในการทำความเข้าใจเนื้อเรื่องนั้นๆ

2. โครงสร้างความรู้ด้านรูปแบบ (Formal Schema) เป็นโครงสร้างอีกประเภทหนึ่งที่ช่วยให้ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจสิ่งที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าเรื่องที่อ่านนั้นไม่มีโครงสร้างตรงกับความรู้เดิมของผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านสามารถเล่าเรื่องที่อ่านไปแล้วได้ในปริมาณมาก ถ้าโครงสร้างเรื่องนั้นต่างไปจากที่เคยอ่านมาก็อาจจะทำให้เล่าเรื่องได้ในปริมาณที่น้อยกว่า

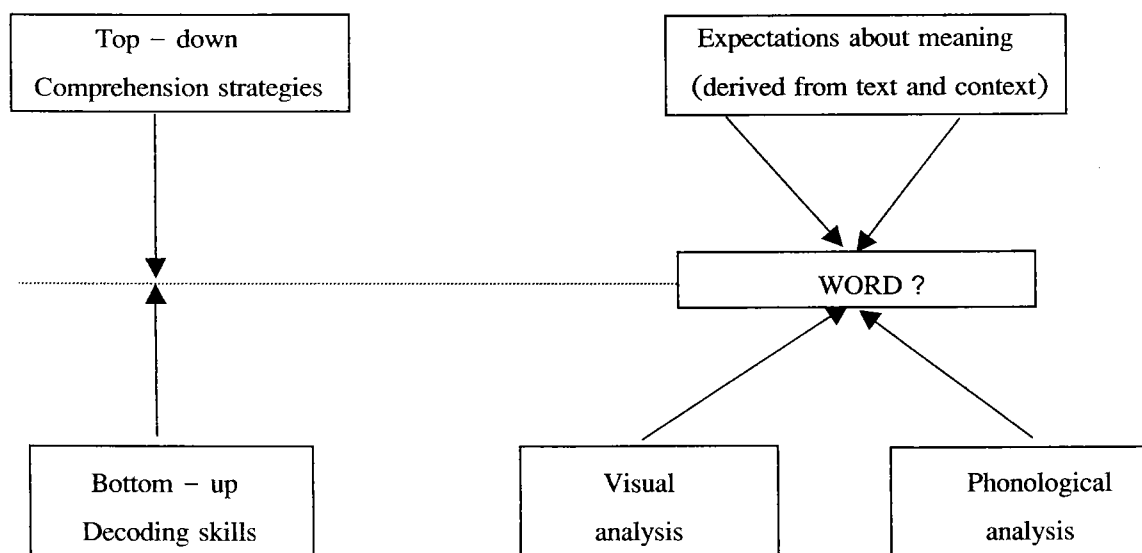
สมิธ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531 : 85 - 86 ; อ้างอิงจาก Smith. 1978) ได้กล่าวว่ากระบวนการในการสอนอ่านที่นิยมใช้มีอยู่ด้วยกัน ดังนี้คือ

กระบวนการจากล่างขึ้นบน (Bottom – Up Process) หมายถึงการสอนอ่านโดยให้ผู้เรียนเข้าใจรายละเอียด ตัวอักษร ซึ่งได้แก่ สระและพยัญชนะ ก่อนที่จะทำความเข้าใจความหมายของคำและประโยค การสอนจะกระทำเป็นขั้นตอนนับตั้งแต่การแยกเสียงในภาษาเป้าหมายที่เรียนประสมคำและตีความจากประโยคพื้นฐาน การสอนแบบนี้จะใช้เวลาในการพัฒนามาก และมีข้อเสียที่ผู้เรียนจะ

เป้าหมายการอ่านเพราะต้องใช้เวลาและขัดต่อความรู้สึกโดยธรรมชาติที่ต้องการ นั่นคือความหมายของภาษาที่ผู้อ่านต้องการได้รับในการสื่อความหมายจากสัญลักษณ์หรือตัวอักษร นอกจากนี้บางครั้งคำต่างๆ ไม่สามารถออกเสียงได้ตามพยัญชนะและสระที่คล้ายกันด้วย

กระบวนการจากบนลงล่าง (Top-Down Process) เป็นกระบวนการสอนที่นิยมกันมากทางด้านการอ่าน เพราะการสอนแบบนี้จะเน้นที่การให้ความหมายแก่ผู้เรียนก่อนการให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบย่อยของภาษาส่วนอื่น ได้แก่ พยัญชนะ สระ ไวยากรณ์ จากพื้นฐานของจิตวิทยาภาษาศาสตร์ที่ว่ามนุษย์เราจะสื่อความหมายจากสิ่งที่อ่านเป็นสำคัญ และการอ่านเป็นกระบวนการในการตีความหมายจากสัญลักษณ์โดยผ่านกระบวนการทางความคิด (Thinking Process) จะช่วยให้การเชื่อมโยงความรู้ระหว่างองค์ประกอบย่อยของภาษาในประโยคและในอนุแห่งหนึ่งๆ เป็นที่เข้าใจได้

ดังนั้นกระบวนการสอนอ่านในปัจจุบัน จึงเน้นกระบวนการอ่านจากบนลงล่าง และเปิดโอกาสให้ผู้อ่านได้ใช้ประสบการณ์ตรงในการตีความจากสัญลักษณ์ที่พบด้วยตนเองดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 1 แสดงกระบวนการอ่านจากบนลงล่างและกระบวนการอ่านจากล่างขึ้นบน (Biggs and Telfer. 1987 : 256)

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2536 : 23 -24) ได้สรุปแนวโน้มของการสอนอ่านในปัจจุบันว่าการสอนอ่านนั้นต้องอาศัยเทคนิคหลายอย่างที่จะเน้นองค์ประกอบของกระบวนการอ่านให้แก่ผู้เรียนซึ่งกระบวนการนั้นๆ ย่อมต้องมาจากการให้ผู้อ่านได้ความคิดรวบยอด จับความสำคัญของเรื่องที่อ่าน และหารายละเอียดของเรื่องได้ จากประสบการณ์เดิม จากการเดาความแวล้อม จากลักษณะและชนิดของข้อความที่ผู้เขียนเขียนขึ้นเป็นต้น ดังนั้นกระบวนการอ่านที่สมบูรณ์แบบจึงน่าจะใช้กระบวนการอ่านที่ต้องอาศัยการพัฒนาทั้งกระบวนการบนลงล่างและกระบวนการล่างขึ้นบน โดยพิจารณา

ความโดยรวมของเรื่องสื่องค์ประกอบย่อยของภาษาในระยะแรก และใช้กระบวนการล่างขึ้นบนเพื่อวิเคราะห์หน่วยย่อยพื้นฐานโดยพิจารณาคำ ประโยค และโครงสร้างอื่นๆ ในระยะสุดท้าย กระบวนการอ่านแบบนี้เรียกว่า กระบวนการอ่านเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interactive) โดยใช้ทั้งการสังเคราะห์และวิเคราะห์การอ่านเพื่อสื่อความหมาย สัญลักษณ์ระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน นอกจากนี้กระบวนการเชิงปฏิสัมพันธ์จะช่วยให้ผู้อ่านได้ใช้สมองทั้งซีกขวา (กระบวนการอ่านจากบนลงล่าง) และซีกซ้าย (กระบวนการอ่านจากล่างขึ้นบน) ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความทรงจำเกี่ยวกับสิ่งที่ตนได้อ่านได้

จากความหมายและความสำคัญของทฤษฎีและกระบวนการดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า ความรู้ทั้งหลายที่บุคคลเก็บสะสมไว้ในสมองจะเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายถ้ามีความรู้ใหม่เข้ามาซึ่งมีความสัมพันธ์กับข้อมูลเดิมที่มีเราก็จะเข้าใจข้อมูลใหม่นั้นได้ และจะเก็บข้อมูลใหม่โดยเชื่อมโยงเข้ากับข้อมูลเดิมที่มีอยู่ ความรู้เดิมที่เรานำมาใช้ช่วยในการอ่านเพื่อความเข้าใจจะเป็นความรู้เดิมเกี่ยวกับตัวภาษาเป็นต้น

2. เอกสารเกี่ยวกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

ความเป็นมาของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ไบรอัน เกรย์ (Brian Gray) เป็นผู้ริเริ่มทดลองการสอนแบบหนึ่ง โดยได้แนวคิดจากศาสตราจารย์ ดร.เคอร์โทนี แคชเดน (Courtney Cazden) แห่งมหาวิทยาลัยฮาร์เวิร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา ที่เห็นว่าเด็กๆ จะเรียนภาษาได้จากประสบการณ์ของตนกับผู้อื่น โดยเด็กจะมีใจมุ่งมั่นกับการสร้างความหมายเพื่อสื่อความในการสื่อสาร ไบรอัน เกรย์ จึงได้ตั้งชื่อการสอนนี้ตามแนวคิดดังกล่าวว่า “Concentrated Language Encounters หรือ CLE” และในปี พ.ศ.2527 รองศาสตราจารย์ ดร.เสวลักษณ์ รัตนวิชัย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ตั้งชื่อเป็นภาษาไทยโดยพิจารณาจากความหมายดังกล่าวว่า “การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา”

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาได้รับการพัฒนามาจากนักภาษาศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญทางการอ่าน และครูผู้สอนภาษาหลายคน อาทิเช่น ไบรอัน เกรย์ (Brian Gray) จูเลีย ไพร์ซ (Julia Price) ดร.ริชาร์ด วอล์คเกอร์ (Dr. Richard Walker) และดร.เนีย ดอร์ (Dr. Nea Dore) จากประเทศออสเตรเลีย โดยได้เริ่มทดลองการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในโครงการเทรเกอร์พาร์ค (Traeger Park Project) เมื่อต้นปี ค.ศ.1960 กับนักเรียนพื้นเมืองชาวออสเตรเลียเป็นครั้งแรกที่โรงเรียนเทรเกอร์พาร์ค (Traeger Park School) ซึ่งเป็นโรงเรียนย่านชานเมืองแอลิส สปริง (Alice Spring) รัฐนอร์ทเทิร์นเทร์ริทอรี (Northern Territory) ประเทศออสเตรเลีย โดยกลุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนเทรเกอร์พาร์คได้เริ่มจัดโครงการเทรเกอร์พาร์คขึ้น หลังจากพบว่าการจัดโปรแกรมภาษาในโรงเรียนไม่ประสบความสำเร็จและยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาทางภาษาของนักเรียนให้เป็นที่น่าพอใจได้ สาเหตุของปัญหาเนื่องมาจากนักเรียนประมาณ 90% ของโรงเรียนเป็นชาวพื้นเมืองออสเตรเลีย (Aboriginal Descents) ซึ่งอาศัยอยู่ตามบ้านพักชั่วคราว และตามบริเวณชุมชนแออัดที่มีภาวะทางเศรษฐกิจแร้นแค้นยากจน นักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนนี้มีประสบการณ์ในการอ่านและเขียนน้อย

มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านประสบการณ์เกี่ยวกับความคิดรวบยอดของตัวอักษร เนื่องจากเนื้อหาบริบท (Context) ในหนังสือที่จะให้ประสบการณ์แก่นักเรียน ยังไม่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาการอ่าน การเขียน และการสื่อสารที่จะช่วยให้เขาสามารถสื่อสารทางภาษาได้อย่างมั่นใจในด้าน การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทั้งที่บ้าน ที่โรงเรียน และในชุมชนของตน ไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้มากนักเนื่องจากใช้ภาษาพื้นเมืองซึ่งแตกต่างจากภาษาอังกฤษมาตรฐานที่ใช้ในโรงเรียน ดังนั้นครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนเทอร์เกอร์พาร์คจึงทำการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในโรงเรียนอย่างละเอียด โดยการสังเกต การวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษของครู และการเรียนของนักเรียนตลอดจนศึกษากระบวนการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนของนักเรียน โดยศึกษาปัญหาต่างๆ เหล่านี้เอง ทำให้กลุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษจัดวางเป้าหมายและสร้างโครงการสอนทางภาษาที่เป็นไปตามธรรมชาติขึ้น โดยให้ผู้เรียนได้ผ่านประสบการณ์การใช้ภาษาทุกด้านหรือการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ผลการทดลองสอนภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาของโครงการเทอร์เกอร์พาร์ค ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี นักเรียนชาวพื้นเมืองเกือบ 100% สามารถอ่าน เขียน ฟัง และพูดภาษาอังกฤษได้เป็นที่น่าพอใจ การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจึงได้เผยแพร่ออกไปทั่วประเทศ ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา แคนาดา รวมถึงนานาประเทศทั้งในเอเชียและยุโรป

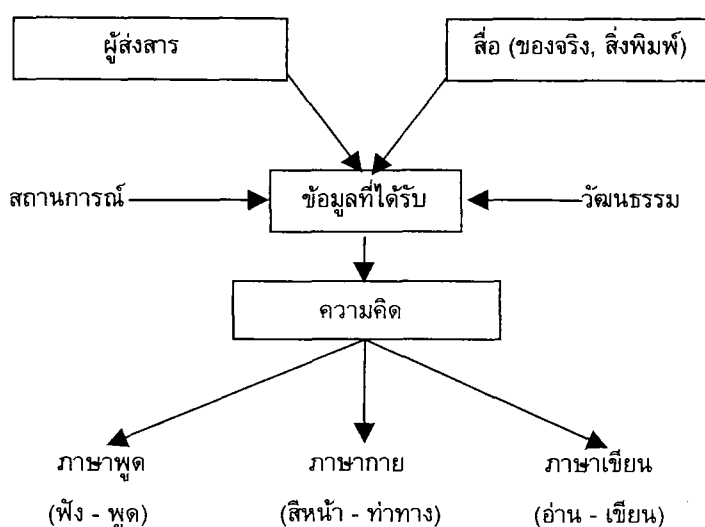
สำหรับประเทศไทย ได้ทดลองวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากลับครั้งแรกในวิชาภาษาอังกฤษกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และปีที่ 5 ที่โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในเดือนสิงหาคม พ.ศ.2527 โดย ดร.ริชาร์ด วอร์ดเกอร์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและการเรียนรู้ทางการอ่าน ดร.เบรนต์ บาร์ทเลท ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางการอ่านของวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาแห่งบริสเบน (Brisbane College of Advanced Education) ประเทศออสเตรเลีย และ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย ได้ร่วมมือกันจัดตั้งศูนย์การอ่าน ณ โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อทดลองการสอนดังกล่าว ผลการทดลองสอนประสบความสำเร็จ นักเรียนสามารถอ่าน เขียนและพัฒนาทักษะการฟังและการพูดได้ดีในระยะเวลาเพียง 20 คาบเรียน (คาบละ 20 นาที) หนังสือที่เลือกมาใช้ในการทดลองคือ "A Little Red Hen" แม้หนังสือดังกล่าวมีระดับค่อนข้างยากสำหรับเด็กเริ่มเรียน แต่นักเรียนมีความสนใจในการอ่านมากขึ้นจนเห็นได้ชัด แม้การเรียนจะผ่านมาเป็นเวลานานแล้วก็ตาม เด็กยังสามารถจำคำศัพท์ และคำพูดในบทสนทนาจากหนังสือได้ การทดลองและวิจัยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิชาภาษาอังกฤษยังคงดำเนินต่อมาโดยการใช้หนังสืออ่านประเภทต่างๆ ผลของการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์เป็นที่น่าพอใจตลอดมา ในเดือนตุลาคม พ.ศ.2528 ได้เริ่มการประชุมปฏิบัติการหนังสือวิชาภาษาไทยสำหรับใช้สอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ณ โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แล้วนำมาใช้ทดลองสอนวิชาภาษาไทยในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2528 ผลการทดลองสอนปรากฏว่านักเรียนสามารถอ่าน เขียน ฟังและพูดเรื่องที่อ่านได้รวดเร็วเป็นที่น่าพอใจ นักเรียนมีความกระตือรือร้นและสนุกสนานในการเรียนทุกชั้นตอน

จากผลการทดลองดังกล่าวทั้งวิชาภาษาอังกฤษและภาษาไทย ดร.วิชาร์ด วอล์คเกอร์ จึงเสนอโครงการพัฒนาการอ่านในประเทศไทยกับทางโรตารีสากล และได้รับอนุมัติให้ทำเป็นโครงการนำร่องกับนักเรียนไทยที่มีปัญหาทางภาษา ณ จังหวัดสุรินทร์ เมื่อปีการศึกษา 2530 ผลการทดลองโครงการในโรงเรียนนำร่อง นักเรียนในกลุ่มโรงเรียนทดลองสามารถอ่าน เขียน ฟัง และพูดภาษาไทย ได้ผลสัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนในกลุ่มโรงเรียนควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความสนใจในการอ่านและสามารถทำคะแนนวิชาอื่นๆ ในกลุ่มทักษะ เช่น คณิตศาสตร์ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ได้สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน ในเดือนมกราคม พ.ศ.2531 หลังจากที่ ได้ประเมินผลโครงการนำร่องการพัฒนาการอ่านที่จังหวัดสุรินทร์แล้ว มูลนิธิโรตารีของโรตารีสากลได้อนุมัติเงินทุนสนับสนุนโครงการวิจัยและพัฒนาการอ่าน ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2535 เป็นเงินงบประมาณ 17 ล้านบาท แก่ประเทศไทย ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสอนภาษาภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จึงเริ่มดำเนินโครงการพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ.2531 เป็นต้นมา โดยเริ่มต้นดำเนินการอบรมบุคลากรหลัก อันได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา ศึกษาพิเศษ ระดับจังหวัดและอำเภอ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนต้นแบบในจังหวัดสุรินทร์ ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ และชัยภูมิ จำนวน 100 ห้องเรียน และได้ดำเนินการติดตามผลการสอนในลักษณะงานวิจัยและพัฒนา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2531 เป็นต้น เนื่องจากสัมฤทธิ์ผลการดำเนินงานเริ่มเป็นที่ประจักษ์ การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจึงได้รับความสนใจจากองค์กรต่างๆ ได้มีการขยายงานของโครงการต่อเนื่องออกไปอีก ได้แก่ โครงการพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สงขลา ยะลา นราธิวาส ปัตตานีและสตูล) ดำเนินการระหว่าง พ.ศ.2532 - 2537) โครงการพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต (โครงการน้ำพระทัยจากในหลวง เริ่มดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ.2533 เป็นต้นมา) โครงการพัฒนาการสอนภาษาไทยและภาษาอังกฤษแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในเขตกรุงเทพฯ และจังหวัดชัยภูมิเริ่มดำเนินการมา ตั้งแต่ พ.ศ.2532 โครงการอบรมผู้ดูแลเด็กก่อนวัยเรียนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษา ในเขตชุมชนแออัดยานนาวา ดำเนินการระหว่าง พ.ศ.2533 - 2536 และโครงการพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในภาคเหนือ เริ่มตั้งแต่ พ.ศ.2533 เป็นต้น (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2536 : 16 - 18 ; 2540 : 121 - 122)

แนวทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา จะยึดแนวทฤษฎีหลายแบบอย่างบูรณาการเพื่อให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงจากการรับรู้และเรียนรู้ภาษาและสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน เพื่อการสื่อสาร พร้อมทั้งมีเจตคติในการเรียนภาษาในทางบวก เช่น รักการอ่าน ชอบการเขียน มีความคิดสร้างสรรค์เป็นของตนเอง ฯลฯ ซึ่งแนวทฤษฎีที่สำคัญเหล่านั้นได้แก่

แนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร (The Communicative Teaching Approach) แนวทฤษฎีการสอนนี้จะเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวันได้ โดยอาศัยหลักการของภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยา (Sociolinguistics) ซึ่งว่าด้วยเนื้อหาในบริบท (Context) และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันในแต่ละชุมชนที่อาจใช้แตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม โดยผู้สอนต้องให้โอกาสผู้เรียนได้คิด และใช้ความพยายามเพื่อสื่อความหมายที่ตนต้องการให้ผู้อื่นเข้าใจทั้งการสื่อความหมายด้วยเสียง (การฟัง – การพูด) ด้วยตัวอักษร (การอ่าน – การเขียน) และด้วยการใช้ท่าทางการให้ผู้เรียนได้ลองฝึกลองถูกในการปฏิบัติกิจกรรมทางภาษา เช่น การทำงานกลุ่มย่อยเพื่อการอ่านร่วมกัน การเขียนเรื่องร่วมกัน การโต้ตอบในการฟัง พูดร่วมกัน การแสดงความคิดเห็นร่วมกันในเรื่องที่อ่าน โดยมีผู้สอนคอยแนะนำช่วยเหลือและให้กำลังใจและแก้ไขการใช้ภาษาที่ถูกต้องแก่ผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติในทางบวกต่อการใช้ภาษาได้เพราะประสบความสำเร็จในสิ่งที่ตนต้องการสื่อความหมายและการแก้ไขสิ่งที่ตนบกพร่องเองจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและได้ประสบการณ์ในการปฏิบัติทางภาษาได้มากขึ้นเช่นกัน ผู้เรียนจะรู้สึกสนุกสนานกับการเรียนที่ท้าทายทำให้เขาได้ใช้ภาษาที่ตนต้องการและสามารถจดจำภาษาที่ตนได้ใช้หรือมีประสบการณ์ได้อย่างแม่นยำ การกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอยากแสดงออกทางภาษาหรือการทดลองใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเอง ทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนจะทำให้การพัฒนาภาษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปอย่างธรรมชาติได้ เนื้อหาบทเรียนจึงควรเน้นบริบททางภาษาที่มีความหมายแก่ผู้เรียนตามหลักการใช้ภาษาในสังคม ในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมตามกาลและเทศะมากกว่าจะจัดแบบวิเคราะห์ภาษาให้นักเรียนเรียนเพื่อเข้าใจระบบของเสียง คำและไวยากรณ์เท่านั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องจัดให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ในการใช้ภาษา ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติ

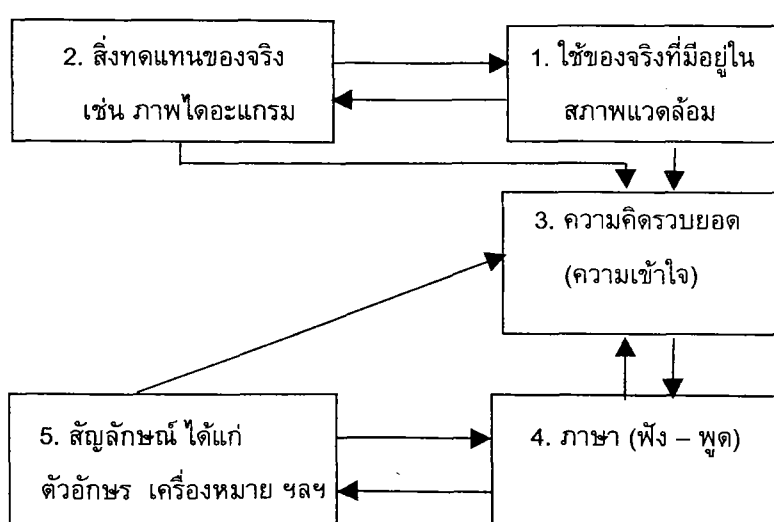
ภาพประกอบ 2 แสดงกระบวนการสื่อสารภาษาโดยธรรมชาติ

ที่มา : เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. (2544). เอกสารประกอบการบรรยาย การอบรมการสอนภาษาแบบมุ่ง

ประสบการณ์ภาษา ณ โรงแรมคุ้มสุพรรณ จังหวัดสุพรรณบุรี. วันที่ 3-6 พฤศจิกายน 2544.

แนวทฤษฎีการสอนแบบธรรมชาติ (The Natural Approach) แนวทฤษฎีนี้จะเน้นการเข้าใจกระบวนการรับรู้ และเรียนรู้ภาษาของผู้เรียนเพื่อการจัดลำดับ ขั้นตอนของกระบวนการให้กิจกรรมการเรียนการสอนที่ต่อเนื่องเหมาะสมแก่ผู้เรียนตามวัย ความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ถาวรแก่ผู้เรียนได้ กระบวนการรับรู้และเรียนรู้ดังกล่าวจะเน้นการให้ปัจจัยป้อนที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจได้ (Comprehensible Input) แก่ผู้เรียนโดยใช้กระบวนการสอน (Process) ที่เหมาะสมกับการรับรู้ทางภาษาของผู้เรียน (Language Acquisition) เป็นหลัก ผลของการเรียนรู้ (Output) จะประสบความสำเร็จดังที่คาดหวังได้ ถ้าผู้สอนเข้าใจวิธีการให้ปัจจัยป้อนหรือการพัฒนาความคิดรวบยอดอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับผู้เรียน พร้อมทั้งคำนึงถึงจิตวิทยา ด้านการให้แรงจูงใจ การลดความเครียด และลำดับของการพัฒนาทักษะภาษาของมนุษย์ด้วยจะทำให้การสอนภาษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

หลักการพัฒนาภาษาของผู้เรียนในระดับต้นหรือผู้เริ่มเรียน จำเป็นต้องอาศัยการพัฒนาความคิดรวบยอดโดยการให้ตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมและให้โอกาสผู้เรียนได้ค้นคว้าเปรียบเทียบลักษณะภาษาที่คล้ายคลึงและแตกต่างกันในแต่ละสภาพของการใช้ด้วยตนเอง ผู้เรียนจะสรุปกฎเกณฑ์ต่างๆ เป็นของตนเองได้ในที่สุด เช่น หลักไวยากรณ์ การสะกดคำ การผันเสียง ฯลฯ การให้ปัจจัยป้อนที่เข้าใจแก่ผู้เรียนทุกครั้งที่เสนอเนื้อหาใหม่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและเกิดความคิดรวบยอดของภาษาได้อย่างรวดเร็วและพร้อมที่จะรับองค์ประกอบส่วนอื่นๆ ของภาษา ได้แก่ เสียงและตัวอักษร ตามลำดับการถ่ายโยงของความหมายจากความคิดรวบยอดจะช่วยให้การจำความแตกต่าง และความคล้ายคลึงของเสียงและตัวอักษรได้แม่นยำขึ้นเพราะมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงสอดคล้องกันกับความเข้าใจในสมองเดิมที่รับรู้ไว้แล้วว่าความหมายของเสียงแต่ละเสียงแต่ละตัวอักษรที่ประกอบขึ้นเป็นคำนั้นคืออะไร การให้ปัจจัยป้อนที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจแก่ผู้เรียนนั้นจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการสอนความคิดรวบยอดทางภาษาที่ถูกต้อง ซึ่งอาจจัดลำดับการสอนได้ดังภาพประกอบ ต่อไปนี้

ภาพประกอบ 3 แสดงกระบวนการพัฒนาความคิดรวบยอดทางภาษา (เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์, 2540 : 89)

จากภาพประกอบ 3 อธิบายได้ว่าการใช้วัสดุของจริงที่มีอยู่ในสภาพแวดล้อม (หัวข้อที่ 1) เช่นวัตถุต่างๆ ที่ผู้เรียนเคยเห็น เคยพบ และเคยใช้อยู่ในชีวิตประจำวันจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและได้รับความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความหมายของสิ่งนั้นๆ ได้อย่างรวดเร็ว ถ้าเรานำของจริงทุกอย่างมาให้ผู้เรียนได้เห็นคงเป็นไปได้ยากดังนั้นการใช้สิ่งทดแทนของจริงเหล่านั้นได้แก่ รูปภาพ ไดอะแกรม ฯลฯ ก็อาจช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและได้รับความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความหมายของสิ่งต่างๆ เหล่านั้นได้เป็นอย่างดี (หัวข้อที่ 2) เพราะผู้เรียนสามารถถ่ายโยงความคิดไปยังของจริงที่ตนเคยเห็นมาก่อนได้ การพัฒนาความคิดรวบยอด (หัวข้อที่ 3) จะง่ายขึ้น หลังจากนั้นเมื่อผู้เรียนมีโอกาสได้ยินได้ฟังเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่เข้าใจมาแล้ว การพัฒนาการฟัง การพูด การถ่ายโยงความคิดรวบยอดก็จะชัดเจนขึ้น ซึ่งกระบวนการนี้จะ เป็นกระบวนการสำคัญในการถ่ายโยงการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตาม การรับรู้ภาษาของมนุษย์ การรับรู้ทางสมองเป็นกระบวนการทางธรรมชาติที่สำคัญที่ผู้สอนจำเป็นต้องต้องเข้าใจกลไกในการทำงานของสมอง เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและถาวรได้อย่างเป็นธรรมชาติอีกด้วย

การอ่านเป็นทักษะหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการตีความจากสัญลักษณ์หรือตัวอักษรเพื่อเข้าใจความหมาย ประสบการณ์เหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสัญลักษณ์และสามารถเลียนแบบสัญลักษณ์นั้นๆ พร้อมทั้งเรียบเรียงเป็นภาษาเขียนของตนเพื่อสื่อความได้ในที่สุด ทักษะการเขียนจึงเป็นทักษะสุดท้ายที่ผู้เรียนจำเป็นต้องได้ประสบการณ์เกี่ยวกับความหมายและสัญลักษณ์ที่สื่อความหมายนั้นๆ มากพอและสื่อออกมาด้วยความคิดถ่ายทอดเป็นตัวสัญลักษณ์ หรือตัวอักษร ซึ่งประสบการณ์ทางความคิดย่อมได้รับมาจากทักษะการฟังและการพูดด้วย การเรียนภาษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาทักษะทั้งสี่อย่างครบวงจรโดยเริ่มให้ผู้เรียนรู้จักคิด และใช้ความคิดสื่อสารเป็นทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน จึงถือว่าผู้เรียนใช้ภาษาได้จริงและมีประสิทธิภาพ การบูรณาการทักษะภาษาทั้งสี่ทักษะ สามารถทำได้โดยพิจารณากระบวนการให้ปัจจัยป้อนที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจแก่ผู้เรียนในระยะแรกเสียก่อน โดยจะเน้นทักษะนำทักษะใดทักษะหนึ่งให้ชัดเจนเพื่อการให้รูปแบบภาษา เช่น การให้ฟังข้อความหลายๆ ครั้งอย่างเข้าใจว่าเรื่องนั้นมีความหมายอย่างไร การฟังหลายครั้งช่วยให้ผู้ฟังเกิดความคิดและจำรูปแบบภาษาต่างๆ ได้ และนำความคิดนั้นสื่อสารโดยการสนทนาเป็นภาษาพูดของตนเองได้ หรือการให้อ่านมากๆ เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเข้าใจ (ถ้าอ่านได้) ผู้อ่านจะสามารถคิด พูดและเขียน สื่อสารเป็นเสียงและเป็นตัวอักษรให้ผู้อื่นเข้าใจได้เช่นกัน การสอนภาษาด้วยวิธีธรรมชาติในปัจจุบันจึงไม่จำเป็นต้องเริ่มต้นจากการฟังเสมอไป แต่จะเริ่มจากทักษะอื่นก็ได้ เช่น ทักษะการอ่าน เพราะผู้สอนสามารถโยงประสบการณ์จากทักษะที่เริ่มต้นไปสู่ทักษะอื่นๆ ได้เช่น อ่าน ฟัง พูด เขียน หรืออ่าน พูด ฟัง เขียนเป็นต้น

ทฤษฎีการสอนอ่าน (Teaching Reading Apporach) ทฤษฎีการสอนอ่านในปัจจุบันมีอยู่หลายทฤษฎี ทฤษฎีที่สำคัญคือทฤษฎีทางภาษาศาสตร์และทฤษฎีทางจิตวิทยา แม้ว่าเป้าหมายของการสอนอ่านจะคล้ายกันคือต้องการให้ผู้เรียนมีความสามารถในการจับใจความสำคัญ หารายละเอียดของเรื่อง แปลความ ตีความ ขยายความ และมีเจตคติทางบวกในการอ่าน เช่น รักการอ่าน สนใจการอ่าน แต่ทฤษฎีทั้งสองจะมีแนวทางในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การให้ปัจจัยป้อนแก่

ผู้เรียนแตกต่างกันไปบ้าง การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีข้อเด่นตรงที่มีลักษณะผสมผสานระหว่างทฤษฎีการสอนอ่านทั้งทางภาษาศาสตร์และทางจิตวิทยาอยู่ในตัวอย่างบูรณาการโดยพิจารณาทั้งสองลักษณะของธรรมชาติทางภาษาศาสตร์ที่มนุษย์พึงรับรู้และมีประสบการณ์จากวัสดุที่อ่าน หรือสิ่งที่อ่านในชีวิตจริงพร้อมทั้งคำนึงถึงกระบวนการอ่านของมนุษย์โดยธรรมชาติเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นหลักการทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) และจะทำให้ผู้อ่านมีเจตคติในการอ่านที่ดีต่อไป นอกจากนี้ทักษะการเขียนซึ่งเป็นทักษะที่มีความสัมพันธ์กับการอ่านจะได้รับการพัฒนาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมอีกด้วยจึงนับว่ากระบวนการสอนอ่านและเขียนจะดำเนินต่อเนื่องกันอย่างมีประสิทธิภาพถ้ากระบวนการสอนอ่านดำเนินไปอย่างถูกต้องเหมาะสม หลักการของทฤษฎีการสอนอ่านในปัจจุบันได้รับการพัฒนาให้เป็นไปตามกระบวนการทางธรรมชาติของมนุษย์ในการรับรู้ทางจิตวิทยาและทางภาษาศาสตร์ โดยเน้นกระบวนการอ่านที่ผ่านกระบวนการทางความคิดเป็นหลัก ซึ่งจะแตกต่างจากหลักการและทฤษฎีการสอนอ่านในสมัยก่อน ที่มักจะเน้นกระบวนการสอนองค์ประกอบย่อยของภาษาไปทีละน้อยโดยให้เข้าใจรายละเอียดของเสียง ตัวอักษร สระ และพยัญชนะ ก่อนที่จะเข้าใจความหมายของคำและประโยค เช่น รู้จักคำและเรียงคำเป็นประโยค การสอนจะทำเป็นขั้นตอนตั้งแต่การแยกเสียงในภาษาที่เรียน การประสมคำ และตีความจากประโยคพื้นฐาน การสอนแบบนี้จะใช้เวลาในการพัฒนามาก และขัดกับความรู้สึกละเอียดของธรรมชาติที่ต้องการนั้นคือความหมายของภาษาที่ผู้อ่านต้องการได้รับในการสื่อความหมายจากสัญลักษณ์หรือตัวอักษร ซึ่งกระบวนการเรียนการสอนดังกล่าวเรียกว่ากระบวนการจากล่างขึ้นบน (Bottom Up Process) ข้อดีคือ ผู้อ่านเข้าใจรายละเอียดขององค์ประกอบภาษาได้ดี เช่น พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ แต่ข้อเสียคือผู้เรียนจะเบื่อหน่ายการอ่านเพราะต้องใช้เวลาในการเรียนภาษาด้วยวิธีวิเคราะห์และเข้าใจความหมายรวมได้ช้า กระบวนการจากบนลงล่าง (Top Down Process) เป็นกระบวนการสอนที่นิยมกันมากทางด้านกรอ่านเพราะการสอนแบบนี้จะเน้นการให้ความหมายโดยรวมแก่ผู้เรียนก่อนที่จะให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการเข้าใจองค์ประกอบย่อยของภาษาส่วนอื่น เนื่องจากพื้นฐานทฤษฎีทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาจะเน้นการสื่อสารความหมายของมนุษย์ในการอ่าน ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการในการตีความหมายจากสัญลักษณ์โดยผ่านกระบวนการทางความคิด กระบวนการทางความคิดจะช่วยในการเชื่อมโยงความรู้ระหว่างองค์ประกอบย่อยของภาษาในประโยค และอนุเจต (Paragraph) หนึ่งๆ ให้เป็นที่เข้าใจได้ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 23 ; อ้างอิงจาก Smith. 1978) จากประสบการณ์ของผู้อ่านที่ฝึกตีความหมายของสิ่งที่เขียนด้วยความคิดของตนเอง สมองซึกขาวจะทำงานและสามารถระลึกสิ่งที่อ่านได้ดี การจำคำศัพท์ รูปแบบประโยค และเนื้อเรื่องต่างๆ จะช่วยให้ผู้อ่านมีประสบการณ์ในตัวอักษรที่พบเห็นมากพอที่จะพัฒนาการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพในระยะต่อมา นักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาที่มีชื่อเสียง เช่น Goodman และ Burke ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษากลวิธีที่ใช้ในกระบวนการอ่าน ผลการวิจัยพบว่าผู้อ่านที่ดีจะใช้กระบวนการทางความคิดเพื่อสำรวจและจับใจความรวมในการอ่านก่อนที่จะพิจารณาองค์ประกอบย่อยของภาษาเพราะการอ่านหรือการตีความจากสัญลักษณ์โดยผ่านกระบวนการทางความคิด ผู้อ่านทุกคนย่อมจะแสวงหาความหมายของสิ่งที่อ่านเป็นอันดับแรกเสมอ แต่การพิจารณาการอ่านเพียงการแสวงหาความหมายเพื่อความเข้าใจสัญลักษณ์หรือตัวอักษรอย่างเดียวยังไม่เพียงพอกับการอ่านที่สมบูรณ์ นักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาจึงตระหนักถึงการรับรู้การอ่าน

ด้วย เช่น การถ่ายโยงความคิดรวบยอด ความสนใจ ประสบการณ์เดิม การระลึกสิ่งที่อ่าน รวมทั้งองค์ประกอบอื่นๆ ในการอ่าน ส่วน ไมเยอร์ (Meyer) นักจิตวิทยาทางด้านการอ่าน ได้วิจัยพบว่า “โครงสร้างระดับยอด” (Top Level Structure) หรือโครงการเขียนของผู้เขียนเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาการใช้โครงการเขียนของผู้เขียนในการจับใจความสำคัญและหารายละเอียดของเรื่องได้อย่างรวดเร็ว เพราะโครงการเขียนดังกล่าวจะบอกใจความสำคัญของเรื่องได้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร การโยงความรู้จากประสบการณ์เดิมจะช่วยให้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้น และมีจุดหมายปลายทางในการอ่านที่แน่นอน นักจิตวิทยาเชิงสังคม เช่น แฮซัน (Hasan) เน้นความสำคัญของปริบทหรือความแวดล้อมของข้อความต่างๆ ซึ่งจะมีความหมายแตกต่างกันไปตามสถานการณ์และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น ถ้าผู้อ่านเข้าใจสถานการณ์และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องในปริบทนั้นๆ ด้วย จากความคิดเห็นของนักภาษาศาสตร์และนักจิตวิทยาดังกล่าวสรุปได้ว่า การสอนอ่านนั้นต้องอาศัยเทคนิคหลายอย่างเป็นองค์ประกอบของกระบวนการอ่านที่ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งกระบวนการนั้นๆ ต้องมาจากการให้ผู้อ่านได้ความคิดรวบยอดจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน และหารายละเอียดของเรื่องได้จากประสบการณ์เดิม จากการเดาความแวดล้อม จากลักษณะและชนิดของข้อความที่ผู้เขียนเขียนขึ้นเป็นต้น ดังนั้นกระบวนการอ่านที่สมบูรณ์แบบจึงน่าจะใช้กระบวนการบนลงล่าง โดยพิจารณาความโดยรวมของเรื่องลงสู่องค์ประกอบย่อยของภาษาในระยะแรกและใช้กระบวนการล่างขึ้นบน เพื่อวิเคราะห์หน่วยย่อยพื้นฐานโดยพิจารณา คำ ประโยคและโครงสร้างอื่นๆ ในระยะสุดท้าย กระบวนการอ่านแบบนี้เรียกว่ากระบวนการอ่านเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interactive) โดยใช้ทั้งการสังเคราะห์และวิเคราะห์การอ่านเพื่อสื่อความหมายสัญลักษณ์ระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน กระบวนการเชิงปฏิสัมพันธ์นี้จะเป็กระบวนการที่จัดไว้ในลำดับของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา โดยในระยะแรกจะเน้นกระบวนการบนลงล่าง ให้ผู้อ่านจับใจความสำคัญของเรื่องโดยรวมและค่อยๆ พิจารณาหรือวิเคราะห์ภาษาในส่วนย่อยทีหลังโดยใช้หน่วยกรรมและเทคนิคการสอนต่างๆ เข้าช่วยเพื่อให้ผู้เรียนสนใจการอ่านและพัฒนาไปสู่ความสามารถทางการเขียนต่อไป นอกจากนี้กระบวนการอ่านเชิงปฏิสัมพันธ์จะช่วยให้ผู้อ่านได้ใช้สมองทั้งซีกขวา (กระบวนการอ่านจากบนลงล่าง) และซีกซ้าย (กระบวนการอ่านจากล่างขึ้นบน) ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความทรงจำในระยะยาวกับสิ่งที่ตนอ่านได้

ด้วยหลักการและทฤษฎีทั้ง 3 ดังกล่าว จึงอาจสรุปได้ว่าวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา จะเน้นการพัฒนาภาษาในปริบทที่เป็นไปตามการรับรู้โดยธรรมชาติโดยการพัฒนาความหมายโดยรวมของภาษาไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษา ซึ่ง ไบรอัน เกรย์ ผู้ริเริ่มได้เขียนไว้เมื่อครั้งประชุมสัมมนาทางด้านภาษาศาสตร์ประยุกต์ ประจำปี ค.ศ.1987 ณ ประเทศออสเตรเลียว่า “แน่นอนที่สุดพื้นฐานที่สำคัญที่สุดสำหรับโปรแกรมทางภาษาอันสมเหตุสมผลและจะประสบความสำเร็จได้นั้นคือการเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนโดยกระบวนการเรียนรู้ตามธรรมชาติที่เด็กเคยรู้จักมักคุ้นมาแล้วเป็นอย่างดี”

แนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบรรทัดฐาน (Genre-Based Approach) การสอนภาษาแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา จำเป็นต้องยึดบทเรียนหรือกิจกรรมนำเป็นหลัก ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยป้อนที่สำคัญในการให้รูปแบบภาษาแก่ผู้เรียน ดังนั้นบทเรียนหรือกิจกรรมนำต้องได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องและเหมาะสมที่จะเป็นปัจจัยป้อนเพื่อให้เป็นรูปแบบภาษาที่เหมาะสมด้วย การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจะยึดหลักการพัฒนาจากแนวทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systemic Linguistics) ซึ่งมีรายละเอียดตามทฤษฎีและหลักการคือแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบรรทัดฐานได้รับการพัฒนาจากกลุ่มนักภาษาศาสตร์ชาวออสเตรเลียกลุ่มหนึ่งได้แก่ Jim Martin, Joan Rothery, Frances Christie, Brian Gray และ Mary Macken โดยยึดหลักการเกี่ยวกับทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systemic Linguistic Theory) ของ M.A.K. Halliday ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางภาษาศาสตร์ระดับโลก ทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงระบบดังกล่าวจะเน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อเนื้อความจากบริบทภาษาในกาลและเทศะต่างๆ ที่ใช้กันในสังคมหรือชุมชนซึ่งย่อมจะมีสถานการณ์แวดล้อมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไป และมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาของบุคคลต่างๆ ในสังคมหรือชุมชนนั้นๆ หลักการสำคัญของแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบรรทัดฐานจะอิงหลักการสำคัญของแนวทฤษฎีการสอนภาษาศาสตร์เชิงระบบ ดังนี้

1. ภาษาและความหมาย (Language and Meaning)

ในสังคมหรือชุมชนหนึ่งๆ ย่อมมีภาษาเพื่อใช้ในการสื่อความหมายในการสื่อสารระหว่างบุคคลต่างๆ รูปของภาษาได้แก่ เสียง ระเบียบไวยากรณ์ คำ คำพูด ตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่ใช้เป็นสื่อในการติดต่อสื่อสารย่อมจะแตกต่างกันไปแล้วแต่สภาพแวดล้อมของสถานการณ์ต่างๆ วัฒนธรรม สังคม และธรรมชาติ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการพัฒนารูปแบบภาษานั้นๆ ให้เป็นที่เข้าใจและยอมรับกันในแต่ละสังคมหรือชุมชน เช่น ภาษาไทยมีรูปพยัญชนะ สระและวรรณยุกต์ในการกำหนดเสียงแตกต่างจากภาษาอื่นๆ ระเบียบไวยากรณ์ก็แตกต่างกัน เช่น ภาษาไทย ใช้คำคุณศัพท์วางไว้หลังคำนาม แต่ภาษาอังกฤษ คำคุณศัพท์ส่วนมากจะวางไว้หน้าคำนาม เป็นต้น

ถึงแม้ว่ารูปของภาษาที่ใช้ในแต่ละสังคมหรือชุมชนจะแตกต่างกันในแต่ละภาษา แต่เป้าหมายของการสื่อสารจะเหมือนกัน นั่นคือความเข้าใจในเนื้อความ (Text) ที่ต้องการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาเป็นสื่อ ไม่ว่าจะเป็นการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนหรือแม้แต่การใช้ภาษาไป หรือภาษากาย “ความหมาย” ของภาษาจึงเป็นหัวใจสำคัญในการใช้ภาษา การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลต่างๆ ในสังคมจะประสบความสำเร็จได้ก็ด้วยความเข้าใจความหมายในการติดต่อสื่อสาร ความสามารถในการเข้าใจเนื้อความของเรื่องในการสื่อสารจึงนับว่าเป็นทักษะสำคัญของมนุษย์ในชุมชนหรือสังคมที่พึงตระหนักเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนในสังคมจากการติดต่อสื่อสาร

2. ภาษาและบริบทภาษา (Language and Context)

ความเข้าใจความหมายของภาษาในการติดต่อสื่อสารจะชัดเจนเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับบริบทภาษาหรือความแวดล้อมในสถานการณ์และวัฒนธรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในกาลและเทศะต่างๆ กัน การเข้าใจเนื้อความจากการติดต่อสื่อสารไม่ว่าจะเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียน บริบทภาษาย่อมจะต้องได้รับการพิจารณาเป็นอันดับแรกเพราะบริบทภาษาจะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เนื้อความเป็นที่เข้าใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ความหมายของภาษาจึงจะชัดเจนในการติดต่อสื่อสาร ซึ่ง

เนื้อความของภาษาอาจมีความสำคัญ 2 ประเด็นคือ เป็นผล (Output หรือ Product) ของการสื่อความ หมายถึง เนื้อความจะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวได้ชัดเจนขึ้นว่าหมายถึงสิ่งใด และอีกประเด็นหนึ่งคือ เป็นกระบวนการ (Process) ของการใช้ภาษา หมายถึงเนื้อความจะทำให้เข้าใจว่าควรใช้ภาษาอย่างไรเพื่อให้การสื่อความหมายเป็นที่เข้าใจได้ในแต่ละชนิดของลักษณะการพูด หรือการเขียน

ลักษณะของบริบทภาษาที่มีบทบาทในการทำให้เนื้อความมีความสำคัญและได้ความชัดเจน คือ บริบทภาษาของสถานการณ์ต่างๆ (Context of Situation) และบริบทของวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง (Context of Culture) บริบทภาษาของสถานการณ์ต่างๆ เป็นบริบทภาษาที่สำคัญมากเพราะจะสื่อเนื้อความของสังคมหรือชุมชนให้เห็นลักษณะของการใช้ภาษาอย่างจริงจังในสภาพแวดล้อม กาลและเทศะ บริบทของสถานการณ์ต่างๆ ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญของภาษา 3 ประการ ซึ่งจะมามีอิทธิพลทำให้ความหมายของภาษาเปลี่ยนแปลงไปได้ ประการแรกคือ เรื่องราว (Field) หมายถึง เนื้อหาของสิ่งที่กำลังพูดหรือข้อความที่อ่านหรือเขียนเพื่อการติดต่อสื่อสาร อาจเป็นได้ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน เรื่องราวในข้อความจะบอกที่กำลังเกิดอะไรขึ้น ประการที่สอง คือ ความสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษา (Tenor) หมายถึงการใช้ภาษาระหว่างผู้ใช้ภาษาด้วยกันในแต่ละสถานการณ์ และประการสุดท้ายคือ วิธีในการใช้ภาษา (Mode) หมายถึงวิธีการสื่อความหมายของภาษา ภาษาที่ใช้ในบริบทต่างๆ จะมีวิธีการสื่อความหมายได้หลายอย่าง เช่น ภาษาพูด ภาษาเขียน หรือใช้ภาษาภาพจากการ์ตูน ฯลฯ

บริบทของสถานการณ์ภาษานั้นมีอิทธิพลทำให้การใช้ภาษาแตกต่างกันไปในลักษณะต่างๆ ทำให้เนื้อความในแต่ละบริบทแตกต่างกันไปตามกาลและเทศะของการใช้ภาษาที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อม บริบททางวัฒนธรรมในแต่ละสถานการณ์ที่ใช้ในภาษาย่อมเกี่ยวข้องกับเรื่องราวในชีวิตประจำวันซึ่งจะเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมในแต่ละสังคมหรือชุมชนด้วย การใช้คำสำนวนต่างๆ ย่อมจะแตกต่างกันไป

3. ภาษาและทำเนียบภาษา (Language and Register)

เมื่อบริบทภาษามีอิทธิพลทำให้เนื้อความที่สื่อสารกันเป็นที่เข้าใจและมีความหมายชัดเจนขึ้น องค์ประกอบของบริบทภาษาก็มีอิทธิพลที่จะทำให้ลักษณะของการใช้ภาษาต่างกัน บริบทภาษาในแต่ละสถานการณ์หรือวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องแตกต่างกันไป ทำเนียบภาษา (register) หรือคำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ก็ย่อมแตกต่างกันไปด้วย ทำเนียบภาษาจึงควบคู่กันไปกับบริบททางภาษาที่แตกต่างกันไปตามกาลและเทศะ ตามเรื่องราวที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษาและตามลักษณะวิธีการใช้ภาษาเพื่อการฟัง การพูด การอ่าน หรือการเขียนเป็นต้น

4. การเรียนรู้ภาษาในบริบท (Language Learning in Context)

การเรียนรู้เพื่อการใช้ภาษา ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน เริ่มจากการรับรู้แบบภาษาที่ถูกต้องตามลักษณะของบริบทภาษาในสถานการณ์ต่างๆ และวัฒนธรรมนั้นๆ ด้วย เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อความของภาษาในบริบทได้อย่างถูกต้อง ผู้เรียนจึงจะเรียนภาษาได้อย่างมีความหมาย ซึ่งแบบหรือชนิดของภาษาหรืออรรถลักษณะนั้น นักภาษาศาสตร์ใช้คำจากภาษาฝรั่งเศสว่า “Genre” หมายถึง แบบหรือชนิดของเนื้อความต่างๆ ในแต่ละบริบทของสถานการณ์ และวัฒนธรรม มี

จุดมุ่งหมายที่แน่นอนตายตัวในการให้ผู้รู้ใช้ภาษาประสบความสำเร็จได้ในการใช้ภาษา ซึ่งผู้สอนและผู้เรียนภาษาจำเป็นต้องยึดเป็นหลักในการเรียนการสอนภาษา ผู้สอนสามารถนำอรรถลักษณะของเนื้อความต่างๆ มาใช้เป็นรูปแบบของกิจกรรมในการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝน และใช้ภาษาอย่างอิสระด้วยตนเองในที่สุด

อรรถลักษณะของภาษา (Genre)

อรรถลักษณะของภาษามีเป้าหมายในตัวเองชัดเจนที่จะสื่อความให้ผู้ฟัง (หากเป็นภาษาพูด) และผู้อ่าน (หากเป็นภาษาเขียน) สามารถเข้าใจเนื้อความที่ได้ฟังหรือได้อ่านชัดเจนแน่นอนว่า ผู้พูดหรือผู้เขียนกำลังจะกล่าวถึงเรื่องโดยทั่วไป หรือเฉพาะเจาะจง เป็นความรู้สึกส่วนตัว หรือเป็นความเห็นกลางๆ โดยทั่วไป เป็นต้น

การเข้าใจอรรถลักษณะของเนื้อความต่างๆ จะทำให้การฟังหรือการอ่านชัดเจนขึ้น การจับใจความสำคัญของเรื่อง การหารายละเอียดของเรื่อง รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นต่างๆ เกี่ยวกับเนื้อความที่อ่านจะทำให้ง่ายขึ้น เพราะคนฟังหรือคนอ่านมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่แน่นอนและชัดเจน การลำดับความคิดตามเนื้อความจะเป็นไปได้ง่ายขึ้นหากผู้ฟังหรือผู้อ่านเข้าใจอรรถลักษณะต่างๆ ของเนื้อความนั้นเพราะในแต่ละอรรถลักษณะจะมีลำดับของการดำเนินเนื้อความแตกต่างกันไปไม่เหมือนกัน การใช้ภาษาในแต่ละอรรถลักษณะโดยเฉพาะอย่างยิ่งทำเนียบภาษาจะเปลี่ยนแปลงไปตามอรรถลักษณะในแต่ละเนื้อความของปริบทหนึ่งๆ ด้วย เช่นการเขียนเรื่องที่มีอรรถลักษณะเป็นการรายงานเพื่อให้ความรู้ ภาษาที่ใช้จะเป็นภาษากลางๆ ไม่ใช้คำสรรพนามเฉพาะเจาะจง เช่น จะไม่ใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 แต่จะใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 3 แทน เป็นต้น ระเบียบไวยากรณ์ต่างๆ ที่จะต้องสัมพันธ์กันในการวางประโยคก็จะแตกต่างกันไปด้วย ทำให้การใช้ไวยากรณ์มีระบบและเปลี่ยนแปลงไปตามอรรถลักษณะของเนื้อความที่พูดหรือเขียน เช่น การใช้คำสันธาน การใช้คำบุพบทและการใช้คำวิเศษณ์ต่างๆ

ในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศอรรถลักษณะของภาษาทั้งที่เป็นภาษาพูดและภาษาเขียนจะมีรายละเอียดของโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความเพื่อการสื่อความหมายของภาษาและลักษณะของภาษานั้นมีหลายชนิด ดังตัวอย่างอรรถลักษณะที่สำคัญที่ใช้กันอยู่ทั่วไปในการสื่อความดังนี้

1. เรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Recount Genre) เป็นเรื่องที่เขียนเล่าถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมาและจากประสบการณ์ของผู้เขียน

ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ

1. เริ่มด้วยบทนำ
2. มีลำดับเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง
3. มีบทสรุป

ลักษณะของภาษา

1. มีคำวิเศษณ์บ่งบอกเวลาและลำดับของเหตุการณ์
2. อ้างถึงบุคคลอย่างเฉพาะเจาะจง

3. เป็นเรื่องเล่า ซึ่งจะเป็นเรื่องในอดีต
 4. มีคำเชื่อม เพื่อบอกลำดับการเกิดของเหตุการณ์ก่อนหลังและให้ใจความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน เช่น แล้ว ดังนั้น จากนั้น ต่อจากนั้น ก่อนที่จะ หลังจาก
 5. ตอนท้ายของเรื่องจะบอกค่านิยมหรือความเห็นส่วนตัว
2. รายงาน (Report Genre) เป็นการเขียนเพื่อให้ความรู้แก่ผู้อ่าน
- ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ
1. จะมีบทนำ โดยกล่าวถึงเรื่องโดยทั่วๆ ไป ซึ่งอาจจะให้คำจำกัดความหรือนิยามทั่วไปของเรื่อง
 2. บอกรายละเอียดของเรื่องนั้นๆ เช่น ประเภทลักษณะท่าที หรือลักษณะของพฤติกรรม คุณค่าที่มีต่อมนุษย์ ฯลฯ
- ลักษณะของภาษา
1. ใช้คำหรือภาษาเป็นกลางไม่เฉพาะเจาะจง
 2. มีคำกริยาแสดงอาการ การกระทำ การแสดงความเป็นเจ้าของ เช่น เป็น อยู่ คือ ฯลฯ
 3. อาจมีหัวข้อกล่าวนำเป็นเรื่องๆ
 4. มักเป็นประโยคบอกเล่า
3. การอธิบาย (Explanation Genre) เป็นการเขียนเกี่ยวกับสาเหตุและกระบวนการของการปรากฏการณ์ต่างๆ โดยให้รายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์และผลว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร และเหตุใดจึงเกิดขึ้น
- ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ
1. บอกหลักการ สาเหตุและผล บอกลักษณะของเหตุการณ์นั้นๆ
 2. มีบทสรุปจากหลักการ
- ลักษณะของภาษา
1. เป็นประโยคบอกเล่า
 2. ใช้ภาษาเป็นกลางไม่เฉพาะเจาะจง
 3. มีคำสันธานเชื่อมประโยค เพื่อบ่งบอกความเป็นเหตุเป็นผลต่อกัน
 4. ใช้คำวิเศษณ์ เพื่อการขยายความของการกระทำให้ชัดเจนขึ้น
4. เรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็น (Exposition Genre) เป็นการเขียนแสดงความคิดเห็นส่วนตัวหรือความคิดของตนเองหรือของผู้อื่นที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจจะเป็นการถกเถียงหรือโต้แย้ง
- ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ
1. แสดงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่เขียนหรือแสดงความคิดเห็น (เช่น เขียนแสดงให้เห็นถึงประโยชน์หรือความสำคัญ
 2. มีข้อความหรือประโยคสนับสนุนเหตุและผลที่เสนอในแต่ละความคิด
 3. มีบทสรุปย้ำการแสดงความคิดเห็นของตน เพื่อเน้นความสำคัญของเรื่องให้น่าสนใจและน่าเชื่อถือ

ลักษณะของภาษา

1. มีข้อความหรือเนื้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นของตนเอง
2. มีประโยคสนับสนุนหรือมีการขยายความในแต่ละความคิด
3. ใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 และบุรุษที่ 3 ในการกล่าวถึง
4. มีคำแสดงเจตคติ

5. วิธีการ (Procedure Genre) เป็นการเขียนแนะนำการปฏิบัติ ซึ่งจะกล่าวถึงวิธีการกระบวนการหรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ชัดเจน

ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ

1. ต้องมีจุดมุ่งหมายในการเขียนที่แน่นอน
2. ให้รายละเอียดของวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้
3. เรียงลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติ

ลักษณะของภาษา

1. เป็นประโยคคำสั่ง
2. ใช้คำกริยาที่บ่งบอกการปฏิบัติ
3. ใช้ภาษาเป็นกลางๆ ไม่เฉพาะเจาะจงไม่อ้างอิงตัวบุคคล
4. ใช้คำนาม

6. เรื่องเล่าหรือบรรยายเชิงจินตนาการ (Narrative Genre) เป็นการเขียนเรื่องเล่าจากจินตนาการส่วนมากจะเป็นเรื่องนิทานหรือนิยาย

ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ

1. มีการนำเรื่อง กล่าวความเป็นไปของเรื่อง บ่งบอกตัวบุคคล สถานที่ หรือเวลา
2. มีลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง
3. แสดงปมปัญหาของเรื่อง
4. แสดงความคลี่คลายของเรื่อง หรือการแก้ปัญหา
5. อาจให้คติพจน์ หรือข้อเตือนใจท้ายเรื่อง

ลักษณะของภาษา

1. เป็นเรื่องเล่าในอดีตหรือเป็นเรื่องที่ผ่านมาแล้ว
2. ใช้บุพบทบ่งบอกเวลา สถานที่
3. ใช้สรรพนามบุรุษที่ 3 ในการกล่าวถึงหรืออ้างอิงบุคคลหรือสิ่งของอื่นๆ
4. อาจมีการซ้ำ ย้ำเรื่อง
5. ใช้คำสันธานเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเรื่องและบ่งบอกความเป็นเหตุเป็นผล

ความคล้อยตาม และความขัดแย้ง ฯลฯ

7. อภิปราย (Discussion Genre) เป็นการเขียนเพื่อแสดงถึงเหตุผลและความจำเป็นชี้ให้เห็นข้อดี ข้อเสีย เป็นการจูงใจให้ผู้อ่านคล้อยตาม

ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ

1. เริ่มบทนำด้วยการให้หลักการหรือความสำคัญของเรื่องให้ชัดเจน
2. กล่าวถึงข้อขัดแย้ง หรือสนับสนุนโดยมีการอ้างอิงแสดงผล
3. ตอนท้าย กล่าวเสนอเชิงสรุปว่า ควรทำหรือสนับสนุนอย่างไร โดยย้ำหลักการหรือความสำคัญของเรื่องเช่นเดียวกับในบทนำ

ลักษณะของภาษา

1. มีข้อความแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องของตนเองและผู้อื่น
2. ใช้ประโยคบอกเล่า
3. มีข้อความสนับสนุนหรืออ้างอิงหรือให้เหตุผล
4. ใช้คำเชื่อม เช่น คำสันธาน คำบุพบท คำวิเศษณ์ เพื่อแสดงความขัดแย้ง คล้อยตามหรือเป็นเหตุเป็นผลแก่กัน

8. การสังเกต (Observation Genre) เป็นการเขียนเพื่อให้ความเห็นและให้รายละเอียดของการสังเกตสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ

1. มีบทนำเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกต บ่งเวลาหรือสถานที่
2. มีลำดับของการบอกรายละเอียด
3. ให้ความเห็นเกี่ยวกับการสังเกต

ลักษณะของภาษา

1. มีคำวิเศษณ์บ่งบอกเวลาหรือสถานที่ และลำดับของการบอกรายละเอียด
2. ใช้คำคุณศัพท์บอกลักษณะของคำนามต่างๆ
3. ใช้ภาษาเป็นกลางๆ ไม่เฉพาะเจาะจงในการอ้างอิง

(เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 20 – 30)

ความหมายของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา หมายถึงการสอนภาษาที่มุ่งเน้นการให้ปัจจัยป้อนและกระบวนการเรียนรู้ด้วยกลวิธีต่างๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและได้ประสบการณ์ตรงในการใช้ภาษา ทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนอย่างต่อเนื่องเป็นบูรณาการด้วยตนเองจากการพัฒนาความเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่องไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษา โดยยึดสื่อการเรียนและการจัดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นอย่างมีเป้าหมายในการนำรูปแบบภาษาไปใช้สื่อสารได้ในชีวิตประจำวันเป็นหลัก และให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในแต่ละชุมชนของผู้เรียน ลำดับของกระบวนการเรียนการสอนจะจัดตามหลักการพัฒนาภาษาของผู้เรียนในการรับรู้และเรียนรู้ตามธรรมชาติโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างระดับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และสติปัญญาของผู้เรียน กลวิธีในการสอนจะยึดหลักการทางภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systemic Linguistics) ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา

(Phycholinguistics) และจิตวิทยาในการเรียนรู้ (Learning Psychology) เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาระบวนการเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง โดยใช้กระบวนการทางความคิดและมีเจตคติทางบวกในการเรียนรู้ภาษาซึ่งจะนำไปสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการ คือความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษา โดยการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนได้อย่างอิสระและถูกต้องเหมาะสมตามกาลและเทศะ (เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์. 2534 : 18)

เป้าหมายของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

เป้าหมายหลักของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาคือให้ผู้เรียนได้รู้จักเทคนิคกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารทางภาษา เช่น การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน มีเจตคติในการใช้ภาษาในทางบวก เช่น รักการอ่าน รักการเขียน เข้าใจความรู้สึกนึกคิดจากการสื่อความหมายของภาษา และมีความรู้สึกประทับใจในการทำงานร่วมกัน การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การรู้จักประชาธิปไตย และมีความคิดสร้างสรรค์เป็นของตนเอง (เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์. 2534 : 18)

บทบาทของผู้สอน

ผู้สอนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา จำเป็นต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. ทำความเข้าใจเป้าหมาย หลักการ และวิธีการของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เพื่อเป็นการเตรียมตัวและการวางระบบงานสอนให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ
 2. เตรียมงานสอนอย่างมีระบบ ตามรูปแบบการสอนซึ่งมีขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอนที่จัดไว้ให้เหมาะสมกับความสามารถ และวัยของผู้เรียน
 3. ทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะ และให้รูปแบบภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมแก่ผู้เรียนในบริบทภาษาต่าง ๆ
 4. ทำหน้าที่เป็นแหล่งความรู้ โดยพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้เรียนทุกคนที่ต้องการข้อมูลทางภาษาเมื่อมีปัญหาและข้อสงสัย หรือการขยายความเพิ่มเติม การให้ข้อมูลอาจจะกระทำในกลุ่มของผู้เรียน หรือแยกเดี่ยวเป็นรายบุคคล
 5. ทำหน้าที่เป็นผู้วางแผนและจัดกลุ่มกิจกรรมการสอน รวมทั้งการจัดชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพโดยเข้าใจระดับความแตกต่าง ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนทุกคน
 6. มีความกระตือรือร้นในการดำเนินการสอน และการติดตามผล
 7. คอยให้กำลังใจแก่ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ
 8. คอยสังเกตการพัฒนาทางภาษาของผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และแสดงทักษะทางภาษาของตนเองให้มากที่สุด ผู้สอนจะคอยเป็นผู้ช่วยเหลือเท่านั้น
 9. พยายามช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการสื่อความหมายที่ตนต้องการทุกครั้ง ผู้สอนจะต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของเด็กด้วย โดยเฉพาะการช่วยเสริมต่อการเรียนรู้โดยให้ข้อมูลแก่ผู้เรียนเมื่อติดขัด หรือมีปัญหาในการใช้ภาษา
 10. มีความอดทนและใจเย็นที่จะรอคอยการแสดงออกทางความคิดของผู้เรียน
- (เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์. 2534 : 18)

บทบาทของผู้เรียน

ผู้เรียนในชั้นเรียนที่มีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจะมีบทบาทเป็นผู้ปฏิบัติและเป็นศูนย์กลางในการเรียนอยู่เสมอ และเป็นไปตามลำดับการพัฒนาภาษาดังนี้

1. ในระยะแรก ผู้เรียนจะตอบสนองการให้รูปแบบภาษาหรือการให้ปัจจัยป้อนที่มีความหมายของผู้สอนโดยมีส่วนร่วมในการโต้ตอบสนทนาใช้ความคิดหาเหตุผล แสดงออกทางกาย เช่น การแสดงท่าทางบ่งบอกความรู้สึก การเล่นเกมบทบาทสมมติ ฯลฯ ในระยะนี้ผู้เรียนส่วนใหญ่จะรับรู้การให้ปัจจัยป้อนของผู้สอน และใช้เวลาในการคิดจินตนาการ หาเหตุผล เปรียบเทียบข้อแตกต่างและคล้ายคลึงของภาษาที่ได้รับ และสร้างความคุ้นเคยกับรูปแบบภาษาใหม่นั้นๆ การเรียนจะใช้กระบวนการกลุ่มและการปฏิบัติทางภาษาเป็นหลัก

2. ในระยะกลาง ผู้เรียนจะใช้ความสามารถแสดงออกทางทักษะภาษาต่างๆ ด้วยตนเอง โดยมีผู้สอนคอยช่วยเหลือ คอยให้กำลังใจ และให้ข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้ความพยายามในการลองผิดลองถูกทางภาษาของตนประสบความสำเร็จ เช่น การช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่าน เขียนเรื่องร่วมกัน ฯลฯ ผลสำเร็จในการปฏิบัติกิจกรรมทางภาษาต่างๆ จะช่วยให้เกิดกำลังใจและเป็นแรงจูงใจภายในสำหรับผู้เรียนเองที่จะให้ความสนใจกับบทเรียนต่อไป ในการเรียนและการปฏิบัติทางภาษา จะใช้กระบวนการกลุ่มและฝึกการทำงานเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

3. ในระยะสุดท้าย ผู้เรียนจะแสดงความสามารถทางทักษะของตนเองได้อย่างอิสระทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน พร้อมทั้งสามารถแสดงความคิดสร้างสรรค์ทางการใช้ภาษาในลักษณะต่างๆ ตามความสนใจได้ เช่น แต่งประโยคปากเปล่า เขียนเรียงความที่ตนพอใจ เขียนจดหมายโต้ตอบกับเพื่อน กับครู หรือกับคนอื่นฯ อ่านหนังสือนอกเวลา รายงานข่าวที่ได้ฟังหรือได้อ่าน พอใจกับความไพเราะของภาษา เข้าใจความรู้สึกที่สอดแทรกอยู่กับการใช้ภาษาในแต่ละบริบท ฯลฯ ในการเรียนและการปฏิบัติทางภาษาจะใช้กระบวนการกลุ่มและเน้นการทำงานอย่างอิสระมากขึ้น ความรู้สึกรับผิดชอบ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การเป็นผู้นำ และการรู้จักประชาธิปไตยล้วนเป็นเจตคติที่จะเกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติ จากการจัดกระบวนการเรียนการสอนแบบกลุ่มของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสร่วมกัน และประสบความสำเร็จในผลงาน (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 19)

การจัดชั้นเรียน

ครูควรจัดห้องเรียนให้มีบริเวณโล่งและกว้างพอควรสำหรับนักเรียนทำกิจกรรม ให้นักเรียนนั่งในลักษณะครึ่งวงกลมรอบครู การจัดชั้นเรียนในลักษณะนี้จะช่วยให้ครูและนักเรียนมีความใกล้ชิดกันมากขึ้นซึ่งจะง่ายต่อการสอนและการใช้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน การควบคุมวินัยก็ง่ายขึ้นเพราะครูสามารถวาดสายตาได้อย่างทั่วถึง นักเรียนจะมีความรู้สึกว่าได้เรียนอยู่ในสภาพเป็นกันเองกับครูมากขึ้น และพันบรรยากาศของห้องเรียนที่ซ้ำซากจำเจแบบเดิมที่ว่างๆ ในชั้นเรียนด้านหน้าหรือด้านหลังห้องเรียนจะช่วยให้นักเรียนได้ทำกิจกรรม เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การทำหนังสือเล่มใหญ่ การเล่นเกม และกิจกรรมเสริมอื่นๆ ได้สะดวกขึ้น ครูควรจัด

ที่เก็บของและวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการทำกิจกรรมของนักเรียนโดยให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบดูแลวัสดุอุปกรณ์ และเก็บเข้าที่เมื่อใช้เรียบร้อยแล้วทุกครั้ง บริเวณผนังห้องเรียนหรือบนบอร์ดอาจติดกระดาษแผ่นใหญ่ที่นักเรียนเขียนเรื่องกับครู (ในขั้นตอนที่ 3) ไว้ด้วย สักระยะจนกว่านักเรียนจะเรียนจบหน่วยการเรียนรู้นั้นไปแล้ว และมีหน่วยการเรียนรู้ใหม่เป็นต้น การจัดที่สำหรับเก็บบัตรคำ และแขวนสมุดเล่มใหญ่ของนักเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ควรจะเป็นบริเวณที่นักเรียนสามารถกลับมาอ่านหนังสือเล่มใหญ่เหล่านี้ได้สะดวก เช่น หลังห้องเรียน มุมห้อง เป็นต้น บัตรคำที่ใช้แล้วครูควรเก็บใส่กล่องไว้เป็นชุดพร้อมทั้งเขียนชื่อเรื่องที่นักเรียนเขียนหนังสือเล่มใหญ่ในกลุ่มไว้ด้วย เพื่อให้ นักเรียนสะดวกที่จะกลับมาเล่น และค้นคว้าได้ตามต้องการในมุมหนึ่งของห้องเรียน หรือบนผนัง อาจมีแบบตัวอย่างการเขียนตัวอักษรที่ถูกต้อง และสวยงามให้นักเรียนได้ดูตัวอย่างและควรมีการจัดกลุ่มของตัวอักษรเพื่อใช้ประโยชน์ในการทำกิจกรรมทางภาษาในขั้นที่ 5 ได้ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2533 : 32-33)

การจัดบทเรียนหรือหน่วยการเรียนรู้สำหรับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

การจัดกระบวนการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ควรให้ปัจจัยป้อนซึ่งหมายถึงการจัดบทเรียนที่มีเนื้อหาที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ทางภาษาที่ได้ศึกษาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างแท้จริง กระบวนการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจึงจำเป็นต้องยึด บทเรียนที่จัดประสบการณ์ภาษาให้ผู้เรียนได้รับจากความหลากหลายของบริบททางภาษา ในสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาจากหน้าที่ของภาษา (Function) ที่ผู้เรียนใช้ตามความจำเป็นในบริบทต่างๆ เป็นสำคัญ ตามระดับ วัย ความสนใจ และตามจุดมุ่งหมายในการอ่านของมนุษย์โดยทั่วๆ ไป 3 ประการคือ

1. อ่านเพื่อบันทึกลง
2. อ่านเพื่อรู้และเข้าใจวิธีการหรือกระบวนการ (เพื่อ “ทำเป็น”)
3. อ่านเพื่อศึกษาและค้นคว้า (เพื่อ “คิดเป็น”)

บทเรียนของวิธีการสอนดังกล่าวจึงจัดหนังสือเป็นเล่มๆ ที่มีความยาวพอประมาณ ตามระดับ วัย ชั้นเรียน และความสนใจของนักเรียน โดยให้หนังสือแต่ละเล่มเป็นหน่วยการเรียนรู้หนึ่งๆ

การพิจารณาหลักสูตรซึ่งพิจารณาจากมวลประสบการณ์ที่ผู้เรียนควรเรียนรู้ย่อมเป็นประโยชน์สำหรับจัดความถี่รอบยอดซึ่งจะนำไปสู่การจัดหน่วยการเรียนรู้เป็นหนังสือประเภทต่างๆ ตามจุดมุ่งหมายในการอ่าน ภาษาที่ใช้ในหนังสือเหล่านี้ควรแต่งให้เหมาะสมกับการใช้ภาษาของนักเรียนในแต่ละระดับ วัย และประสบการณ์ในสิ่งแวดล้อมที่เป็นอยู่ตามธรรมชาติเพื่อความเป็นธรรมชาติของการใช้ภาษา ความยากง่ายของเนื้อหาภาษาในบริบทย่อมจะแตกต่างกันไปด้วยในแต่ละระดับชั้น สำหรับในระดับชั้นสูงๆ ขึ้นไปหนังสือจะต้องมีเรื่องราวที่ผู้เขียนอาจใช้โครงสร้างทางภาษาที่ยากขึ้น จำนวนความถี่รอบยอดมากขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ทางภาษาได้มากขึ้นตามวัย (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2533 : 21 - 22)

รูปแบบการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาได้รับการพัฒนาขึ้น ให้มีลักษณะการพัฒนาภาษาอย่างบูรณาการจากความหมายโดยรวมของเรื่องไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษา และไม่เพียงแต่จะเน้นการพัฒนาทักษะทางภาษาจากการอ่านไปสู่ทักษะทางภาษาอื่นๆ แต่ยังเน้นกระบวนการอ่านที่สำคัญแก่ผู้เรียนอีกด้วย โดยพยายามให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคยกับการใช้เทคนิคในการอ่านบางประการ เช่น การให้ความสนใจ การใช้ประสบการณ์เดิม และการระลึกเรื่องที่อ่านได้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการอ่านของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นั่นก็คือสามารถจับใจความสำคัญ ตีความ แปลความ และขยายความของเรื่องที่อ่านได้ จึงมีการจัดรูปแบบการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ และเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมตามระดับความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน เป็น 3 รูปแบบดังนี้

1. การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) [The Concentrated Language Encounter (Model I)] สำหรับผู้เรียนระยะเริ่มต้น โดยไม่สามารถอ่านและเขียนได้ มีจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนคือ การให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับภาษาเป้าหมายที่จะเรียน รักภาษา สนุกสนานกับการเรียนภาษา มีความสามารถในการอ่าน เขียน ฟัง พูด ด้วยความคิดของตนเองในระดับพื้นฐาน โดยเข้าใจโครงสร้างของภาษาขั้นพื้นฐาน สามารถสื่อสารภาษาได้เป็นที่เข้าใจและนำมาปฏิบัติหรือเป็นแนวคิดที่เป็นประโยชน์ในสถานการณ์โดยทั่วไปในชีวิตประจำวัน เช่น สามารถอ่านหนังสือพิมพ์ ป้ายโฆษณา ยารักษาโรค คู่มือวิธีการใช้เครื่องมือ หรือเครื่องใช้ไม้สอยต่าง ๆ เป็นที่เข้าใจและสามารถสรุปคิดวิเคราะห์ นำมาปฏิบัติได้รวมทั้งสามารถแต่งประโยคพื้นฐานจากความคิดของตนได้ เป็นที่เข้าใจ ซึ่งมีขั้นตอนการสอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ครูอ่าน / เล่าเรื่องให้นักเรียนฟัง

ขั้นตอนที่ 2 นักเรียนเล่าเรื่องกลับ สนทนา อภิปราย อ่านเรื่องและแสดงบทบาทสมมติ

ขั้นตอนที่ 3 เขียนเรื่องร่วมกันกับครู

ขั้นตอนที่ 4 ทำหนังสือเล่มใหญ่

ขั้นตอนที่ 5 ทำกิจกรรมเสริมทางภาษา

(เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์. 2533 : 23 – 32)

2. การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 2) [The Concentrated Language Encounter (Model II)] ในรูปแบบนี้จะเสริมต่อจากรูปแบบที่ 1 สำหรับผู้เรียนที่สามารถอ่านออก เขียนได้ในระดับเบื้องต้นแล้ว ถึงแม้จะยังไม่คล่องแคล่วนักและยังมีข้อบกพร่องในการอ่านการเขียนอยู่บ้างสามารถเรียนด้วยรูปแบบที่ 2 นี้ได้ จุดมุ่งหมายในรูปแบบที่ 2 นี้เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนการอ่าน และการเขียนในบริบทต่าง ๆ อย่างหลากหลายมากขึ้นตามจุดมุ่งหมายของการสื่อสารต่าง ๆ ที่จำเป็นในสังคมหรือชุมชนโดยใช้เทคนิคหรือกลวิธีการอ่านการเขียนแบบต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนจับใจความสำคัญของเรื่องได้ดี แปลความ ตีความ ขยายความ ด้วยความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง สรุปความ และวิเคราะห์โครงสร้างของเนื้อความ รวมทั้งลักษณะของภาษาที่จะช่วยให้ผู้เรียนเขียนเนื้อความในอรรถลักษณะของบริบทใหม่เป็นความคิดของตนได้อย่างเหมาะสมเป็นที่เข้าใจได้ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 นักเรียนอ่านเรื่องร่วมกัน และอภิปราย / สนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านร่วมกับครู
- ขั้นตอนที่ 2 ครูโยงเรื่องที่อ่านเข้าสู่เรื่องในชีวิตประจำวันของตัวนักเรียนเอง และอภิปรายร่วมกัน
- ขั้นตอนที่ 3 เขียนเรื่องร่วมกันกับครูในกลุ่มหรือเขียนเรื่องเกี่ยวกับตัวเองในกลุ่มย่อยหรือเขียนตามลำพัง
- ขั้นตอนที่ 4 อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเรื่องที่เขียนในขั้นตอนที่ 3
- ขั้นตอนที่ 5 ทำกิจกรรมทางภาษาเพื่อทบทวนฝึกความแม่นยำและเสริมทักษะทางภาษา (เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์. 2534 : 31 – 40)

3. การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 3) [The Concentrated Language Encounter (Model III)] สำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถในการอ่านและเขียนในระดับที่สูงขึ้นหลังจากที่มีความสามารถในการอ่านและเขียนเพื่อความในอรรถลักษณะต่างๆ ได้อย่างหลากหลายแล้ว จุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนการสื่อสารภาษาของตนทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และภาษากายได้อย่างมีวิจารณญาณในระดับที่สูงขึ้น โดยสามารถหาข้อมูลจากสื่อเอกสารต่างๆ ทั้งที่อยู่ในหลักสูตรและทั่วไปถ่ายทอดเป็นภาษาของตนเองให้เป็นที่เข้าใจได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และภาษากายในบริบทต่างๆ อย่างหลากหลาย มีความสามารถในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลต่างๆ และนำมาปฏิบัติหรือใช้ประโยชน์ได้ ทั้งเพื่อการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ส่วนบุคคล หรือเพื่อความบันเทิง ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

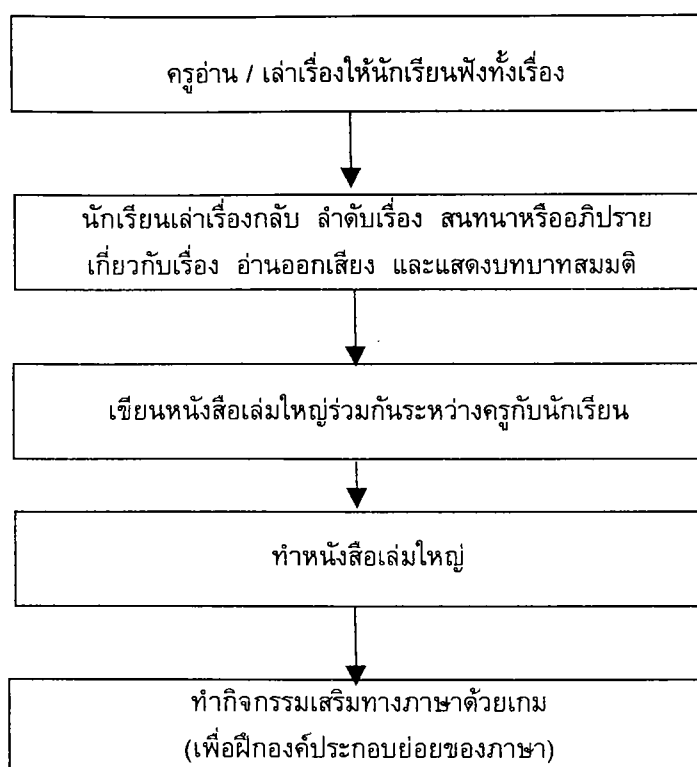
- ขั้นตอนที่ 1 ประเมินเทคนิคเตรียมวิเคราะห์ความหมายของเรื่องที่อ่านโดยการเดา สรุปลำดับความ
- ขั้นตอนที่ 2 สะท้อนความคิดจากเรื่องที่อ่านไปสู่การกำหนดเป้าหมายหรือวางแผนการเขียน
- ขั้นตอนที่ 3 บันทึกย่อสาระของเรื่องตามเป้าหมาย หรือแผนการเขียน
- ขั้นตอนที่ 4 สังเคราะห์สาระของเรื่อง และเขียนเรื่องนั้นในขั้นร่าง
- ขั้นตอนที่ 5 ทบทวน ตรวจสอบ และแก้ไขงานเขียน
- ขั้นตอนที่ 6 เขียนเรื่องในขั้นสุดท้าย และทำกิจกรรมเสริมทางภาษา (กิจกรรมเสริมทางภาษา หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาที่จัดขึ้นเพื่อเป็นการทบทวนและฝึกย้ำความแม่นยำในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยใช้เกมต่างๆ เพื่อให้ ผู้เรียนเกิดความสุขสนุกสนาน เช่น เขียนเรื่องจากภาพ เรียงคำให้เป็นประโยคหรือเนื้อเรื่อง เรียงประโยคที่ตัดออกจากข้อความเดิม เป็นต้น) (เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์. 2536 : 31 – 36)

ขั้นตอนการสอนดังกล่าวแบ่งออกได้เป็น 3 รูปแบบและแต่ละรูปแบบก็แบ่งออกเป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่องกัน ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา 3 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 (Model I)	รูปแบบที่ 2 (Model II)	รูปแบบที่ 3 (Model III)
1. ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง	1. นักเรียนอ่านเรื่องร่วมกัน และอภิปรายโดยใช้ ไดอะแกรม	1. ประเมินเทคนิคเตรียมวิเคราะห์ ความหมายของเรื่องที่อ่าน
2. ให้นักเรียนเล่าเรื่องกลับ ลำดับเรื่อง สนทนาหรือ อภิปรายเกี่ยวกับเรื่อง อ่านออกเสียง เล่นบทบาท สมมติ	2. ครูโยงเรื่องเข้าสู่ตัวนักเรียน อภิปรายสนทนาเรื่อง และ สรุปความคิดเห็น	2. สะท้อนความคิดจากเรื่อง ที่อ่านไปสู่การกำหนด เป้าหมายหรือการวางแผน การเขียน
3. เขียนเรื่องร่วมกันระหว่าง ครูและนักเรียน	3. เขียนเรื่องร่วมกัน (เปลี่ยน เรื่องได้) หรือเขียนเป็น กลุ่ม หรือรายบุคคล	3. บันทึกย่อสาระของเรื่องตาม เป้าหมายหรือแผนการ เขียน
4. ทำหนังสือเล่มใหญ่	4. อภิปรายเรื่องที่เขียน	4. สังเคราะห์สาระของเรื่องและ เขียนเรื่องนั้นในขั้นร่าง
5. เล่นเกมและกิจกรรมเสริม ทางภาษาเพื่อทบทวนและ ฝึกความแม่นยำ	5. ทำกิจกรรมทางภาษาเพื่อ ทบทวน และฝึกย้ำความ แม่นยำ	5. ทบทวน ตรวจสอบ แก้ไข งานเขียน
-	-	6. เขียนเรื่อง งานขั้นสุดท้าย และทำกิจกรรมเสริมทักษะ ทางภาษา - ในระยะแรก แบ่งกลุ่มย่อย โดยให้นักเรียนทำงานร่วม กันในตอนต้นปีการศึกษา - ในระยะหลัง ให้นักเรียน ทำงานตามลำพังได้อย่าง อิสระ

สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทดลองใช้การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 4 แสดงขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) (เสาวลักษณ์รัตน์วิรัช. 2533 : 22)

ขั้นตอนการสอนทุกขั้นนี้จะคำนึงถึงกระบวนการของหลักการ และทฤษฎีการเรียนรู้แจ้ง (Mastery Learning) ด้วย ทั้งนี้เพราะจำเป็นต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียนในกระบวนการเรียนการสอนด้วยเวลาเรียนรู้ (Learning Time) ของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งแตกต่างกันไปตามวัยและสติปัญญา บางคนอาจเรียนได้ช้า บางคนเรียนได้เร็ว การจัดกระบวนการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องพิจารณาความแตกต่างในการใช้เวลาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย จึงจะทำให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้ การใช้เวลาแก่ผู้เรียนในการปฏิบัติทางภาษามากๆ (Engaged Time) ย่อมช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้มาก

การเรียนรู้ของมนุษย์อาจแบ่งออกได้ 5 ขั้นตอน ตามลำดับดังนี้

1. ขั้นการรับรู้ (Acquisition Stage) ในขั้นนี้ครูเริ่มสอนเนื้อหาใหม่ให้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนจะเริ่มลองผิดลองถูกกับสิ่งที่เรียนรู้ ความถูกต้อง และความแม่นยำในการเรียนยังมีน้อย
2. ขั้นเกิดความคล่องตัว (Fluency Stage) ในขั้นนี้ผู้เรียนจะได้รับการฝึกฝนทักษะจนเกิดความคล่องแคล่วในเนื้อหาที่เรียน การปฏิบัติของผู้เรียนในการเรียนจะเพิ่มความถูกต้องได้มากขึ้น

3. **ขั้นเกิดความคงทน (Maintenance Stage)** ในขั้นนี้จะสืบเนื่องมาจากความคล่องตัวในเนื้อหาอันเนื่องมาจากการฝึกปฏิบัติของผู้เรียนในขั้นที่ 2 ความคงทนของความรู้ที่ได้รับจะอยู่ได้นานและไม่ลืมเนื่องมาจากมีความแม่นยำในสิ่งที่เรียนจากการปฏิบัติ และมีประสบการณ์ในการลองผิดลองถูกมาหลายครั้ง

4. **ขั้นนำไปประยุกต์ (Application Stage)** ในขั้นนี้ผู้เรียนจะมีความชำนาญในความรู้ที่เรียนมาและสามารถนำความรู้นั้นมาประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวันของตน

5. **ขั้นปรับตัว (Adaptation Stage)** ในขั้นนี้ผู้เรียนจะสามารถนำความรู้มาดัดแปลงหรือปรับใช้ได้ในทุกๆ สถานการณ์ที่ผู้เรียนจะมีโอกาส

ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจะเน้นความแม่นยำในการเรียนรู้ของผู้เรียนจนถึงขั้นสุดท้ายของการเรียนรู้ได้ และจากกิจกรรมต่างๆ จะสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนและสอนตลอดเวลาว่าผู้เรียนสามารถบรรลุเป้าหมายที่ต้องการในแต่ละขั้นตอนหรือไม่ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2533 : 22-23)

จุดมุ่งหมายของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)

ผู้เรียนสามารถอ่าน ฟัง พูด และเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอในการสื่อสารทางภาษาในชีวิตประจำวัน

จุดมุ่งหมายเฉพาะ เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้หนึ่งๆ ผู้เรียนจะสามารถ

1. เล่าเรื่อง ลำดับเรื่อง และบอกความหมายของคำทุกคำในปริบทต่างๆ ของหน่วยการเรียนรู้ได้
2. อ่านออกเสียงคำทุกคำในหน่วยการเรียนรู้ได้
3. พูดตอบโต้ แสดงความคิดเห็น และสรุปความให้เป็นที่น่าสนใจได้
4. เขียนสะกดคำและประโยคต่างๆ ที่นักเรียนเรียนรู้จากหน่วยการเรียนรู้ได้
5. แต่งประโยคเป็นคำพูด และเขียนเป็นตัวอักษรได้ถูกต้องให้เป็นที่น่าสนใจได้
6. บอกความหมายและเขียนสัญลักษณ์ของเครื่องหมายวรรคตอนได้
7. สื่อความหมายของภาษาทางกายและอารมณ์หรือทางวาจาและสีหน้าท่าทางได้ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ วาดภาพประกอบเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจได้
8. ร่วมมือกับเพื่อนและช่วยเหลือแบ่งปันกัน ในการทำงานร่วมกันได้ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2533 : 33)

แนวทางการประเมินผลการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)

ครูสามารถประเมินพฤติกรรมของนักเรียน ที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการเรียนการสอนได้ดังนี้

1. การเล่าเรื่องย้อนกลับ หลังจากฟังครูจบแล้ว
2. การสื่อความเข้าใจเนื้อเรื่อง โดยการแสดงบทบาทสมมติและการวาดภาพประกอบเรื่อง
3. การบอกลำดับ ก่อน – หลังของเรื่อง ในขณะที่นักเรียนร่วมกันเขียนเรื่องในขั้นที่ 3
4. การออกเสียงคำต่างๆ (ระหว่างการเล่าเรื่องย้อนกลับและเล่นเกม)
5. การเรียงคำเป็นประโยค (จากการเล่นเกม)

6. การสะกดคำและการแต่งประโยค (ระยะหนึ่งหลังการเรียนรู้ด้วยวิธี CLE)
7. ความร่วมมือของนักเรียนและความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานกลุ่ม แบบประชาธิปไตย
8. ความสนใจของนักเรียนเกี่ยวกับการอ่าน (สังเกตจากการนำหนังสือไปศึกษาด้วยตนเอง เมื่อมีเวลาว่าง)

วิธีประเมิน ใช้การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะที่เรียนทั้ง 8 ประการข้างต้น

ประโยชน์ของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)

1. ผู้เรียนสามารถพัฒนากระบวนการทางความคิด ตามรูปแบบของการจัดกระบวนการสอน อันเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนต่อไปได้
2. ผู้เรียนได้รับความสนุกสนานจากกิจกรรมการเรียนการสอนทุกขั้นตอนและจะรักการอ่านมากขึ้น เช่น การฟังนิทาน การเล่นบทบาทสมมติ การวาดภาพ การเล่นเกม
3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะทางภาษาอย่างเป็นธรรมชาติโดยเน้นความเข้าใจ ความหมายหรือความคิดรวบยอดของภาษาก่อนจะเข้าใจเสียงและสัญลักษณ์ในลักษณะบูรณาการ เช่น ในขั้นตอนที่ 1 2 และ 3 เป็นต้น
4. ผู้เรียนมีโอกาสดฝึกการใช้ภาษาในทักษะต่างๆ ในลักษณะบูรณาการตั้งแต่มขั้นตอนที่ 1 ถึงขั้นตอนสุดท้ายโดยกิจกรรมต่างๆ เน้นปฏิสัมพันธ์ทางภาษาเป็นหลัก การซักถามการตอบ การเล่าเรื่องกลับ การเขียนเรื่องร่วมกัน การเล่นเกมบัตรคำ
5. ผู้เรียนมีโอกาสดได้คุ้นเคยกับกระบวนการอ่านที่ถูกต้อง และเหมาะสมกับการรับรู้ของมนุษย์อันประกอบด้วยองค์ประกอบหลายประการ เช่น ความสนใจ การใช้ประสบการณ์เดิม และการระลึกสิ่งที่อ่านได้ กระบวนการอ่านดังกล่าวจะจัดไว้ในขั้นตอนทั้ง 5 ขั้น อย่างสอดคล้องกัน
6. ผู้เรียนมีโอกาสดได้ทำงานร่วมกันกับผู้อื่น และได้ฝึกการทำงานแบบประชาธิปไตย การวางแผนงาน การยอมรับฟังความคิดเห็น และความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน เช่น ในขั้นตอนที่ 3 4 และ 5
7. การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจะเน้นการเรียนรู้ในทฤษฎีมนุษยนิยม โดยถือศักยภาพของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีโอกาสดแสดงความสามารถเฉพาะด้าน และเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้ในหลายรูปแบบ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ (ความเป็นนักแสดง) การวาดภาพ (ศิลปิน) เป็นต้น
8. ผู้เรียนจะคุ้นเคยกับการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงานร่วมกันจากกระบวนการเรียนการสอน อันจะเสริมสร้างคุณธรรมประจำใจ และลักษณะนิสัยที่ดีแก่เด็กในสังคมต่อไป
9. ผู้สอนสามารถให้การสอนซ่อมเสริมได้กับผู้เรียนหลายกลุ่มในขณะเดียวกันตามระดับความสามารถโดยเฉพาะขั้นตอนที่ 4 และ 5
10. ผู้สอนสามารถพัฒนาทักษะการสอนภาษาของตนได้ดีขึ้น เพราะผู้สอนจะมีบทบาทในการเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของผู้เรียนอยู่เสมอในทุกขั้นตอนการสอน (เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์. 2533 : 24)

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)

ในแต่ละขั้นตอนของการสอนนั้น ก่อนลงมือสอนผู้สอนจำเป็นต้องเข้าใจการจัดกิจกรรมของผู้สอนและผู้เรียนโดยละเอียดตามลำดับทุกขั้นตอนอย่างครบถ้วน การข้ามขั้นตอนหรือการรีบเร่งให้จบอย่างรวดเร็วในแต่ละขั้นตอนจะมีผลทำให้การพัฒนาทักษะทางภาษาของผู้เรียนเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟังทั้งเรื่อง

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่อง และได้ความคิดรวบยอดของเรื่องที่อ่าน มีโอกาสฝึกทักษะการฟังอย่างถูกต้องด้วยกระบวนการทางความคิดของตน

ผู้สอนเริ่มเสนอแนะภาพหน้าปก ให้ผู้เรียนลองเดาดูว่าเรื่องที่อ่านจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เพื่อให้ผู้เรียนใช้จินตนาการ และดึงความรู้เดิมที่เคยได้พบ ได้ยิน ได้ฟังเกี่ยวกับภาพนั้นๆ ผู้เรียนจะเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น กระบวนการอ่านจะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อมีความสนใจ และความตั้งใจที่จะฟังเรื่องราว เมื่อผู้เรียนเดาเรื่องราวนั้นๆ แล้ว ผู้สอนก็จะพูดย้ำว่ากำลังจะอ่านเรื่องอะไร ผู้เรียนที่เดาถูกก็จะรู้สึกสนุก ผู้เรียนที่เดาไม่ถูกก็อาจทำให้เขาลองเดาต่อไปว่าเรื่องจะเป็นอย่างไร ช่วงนี้การนำเข้าสู่บทเรียนของผู้สอนจะมีประสิทธิภาพมาก เพราะสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนทุกคนใช้ความคิดจินตนาการตามเรื่องที่กำลังจะอ่านได้ ผู้สอนลงมืออ่านเรื่องที่ละหน้าพร้อมทั้งใช้ภาพประกอบในแต่ละหน้าช่วยเพื่อให้ผู้เรียนเกิดจินตนาการเรื่องได้ชัดเจนขึ้น เมื่อผู้สอนอ่านจบแต่ละหน้าโดยใช้เสียงและท่าทางประกอบให้สื่อความหมายของภาษาที่ชัดเจน มีชีวิตชีวาตามธรรมชาติของภาษาและของเรื่องให้ผู้เรียนเดาหรือคิดต่อว่าเรื่องต่อไปในหน้าถัดไปจะเกิดอะไรขึ้น โดยใช้ภาพในหน้าถัดไปให้ผู้เรียนดูหากมองไม่ชัดเจนก็ส่งหนังสือผ่านไปให้ผู้เรียนได้ดูอย่างใกล้ชิดสักระยะ จึงขอหนังสือกลับมาและให้ผู้เรียนตอบคำถาม ถึงแม้จะเสียเวลาบ้างแต่จะคุ้มค่าที่ผู้เรียนได้มีโอกาสคิดหาคำตอบจากประสบการณ์โดยตรงของเขา เมื่อผู้เรียนส่วนใหญ่ตอบคำถามแล้วผู้สอนจึงอ่านเรื่องในตอนนั้น ผู้เรียนก็จะคลายความสงสัยและดีใจหากการคาดเดาของตนถูกต้องหรือใกล้เคียง หากไม่ถูกก็จะลองดูต่อไปว่าเรื่องราวจะเป็นอย่างไร ทำให้การอ่านสนุก มีชีวิตชีวามากขึ้น นอกจากนี้ยังเข้าใจลำดับของเรื่องได้ชัดเจนว่าอะไรเกิดก่อนเกิดหลัง อะไรเป็นเหตุเป็นผล ฯลฯ การอ่านดังกล่าวจะค่อยเป็นค่อยไปจนจบเรื่อง

สำหรับการสอนภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ในขั้นตอนที่ 1 ผู้สอนต้องใจเย็นให้ผู้เรียนลองเดาเรื่องว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เมื่อเริ่มอ่านโดยให้ดูภาพบนปกหนังสือ ผู้เรียนพูดภาษาไทยเกี่ยวกับภาพนั้นๆ เช่น “เสือ” “ลิง” ผู้สอนก็พยักหน้าตอบ “Yes” หรือ “O.K.” แต่พูดภาษาอังกฤษย้ำสิ่งที่เขาพูด เช่น ผู้เรียนพูด “เสือ” ผู้สอนพูด Yes, tiger ผู้เรียนพูด “ลิง” ผู้สอนพูด O.K. Monkey เป็นต้น ผู้สอนต้องพยายามใช้ภาษาที่ต้องการสอน ในที่นี้คือภาษาอังกฤษ แต่ผู้เรียนจะใช้ภาษาแม่ของตนเองพูดได้ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเรียนโดยธรรมชาติ เพื่อสื่อความหมายที่ตนรู้เรื่องออกมาแล้วผู้สอนย้ำเป็นภาษาต่างประเทศที่จะเรียน ผู้เรียนก็จะเข้าใจได้ทันทีว่าคำภาษาต่างประเทศนั้นก็คือความหมาย (ภาษาไทย) ที่เขาพูดนั่นเอง และจะจำภาษาที่ใช้ได้โดยอัตโนมัติ เมื่อใช้บ่อยๆ การสอนภาษาต่างประเทศจำเป็นต้องใช้เวลามากกว่าการสอนภาษาแม่ เช่น ภาษาไทยในระยะแรก

ต้องพยายามใช้สื่อการสอนโดยเฉพาะรูปภาพในหนังสือ หรือท่าทางของผู้สอนแสดงออกให้เข้าใจความหมายมากที่สุด การสอนในขั้นนี้จึงใช้เวลามากกว่าการสอนภาษาแม่ การแปลความหมายจากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทยมิใช่เรื่องผิด เพื่อให้ผู้เรียนได้ความหมายโดยรวมของเรื่องแต่ไม่ควรแปลคำต่อคำควรให้ความหมายโดยรวม

การประเมินผล สังเกตดูว่านักเรียนสามารถตอบคำถามคร่าวๆ ได้ว่าเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไร มีอะไรเกิดขึ้น ที่ไหน อย่างไร เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 ให้นักเรียนเล่าเรื่อง ลำดับเรื่อง สทนา หรืออภิปรายเกี่ยวกับเรื่อง อ่านออกเสียง และเล่นบทบาทสมมติ

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้ได้ความคิดรวบยอดของเรื่อง เข้าใจความหมายของเสียง มีโอกาสฝึกการฟัง การพูด ออกเสียง และใช้ภาษาท่าทางสื่อความหมาย ผู้สอนให้ผู้เรียนเล่าเรื่องกลับโดยให้ช่วยกันในกลุ่ม ผู้สอนเป็นผู้คอยช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนเล่าไม่ได้โดยการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถต่อเรื่องราวจนจบได้และประสบความสำเร็จในการสื่อความหรือมีปฏิสัมพันธ์ทางวาจา

ผู้เรียนช่วยกันเล่าเรื่องกลับได้แล้ว ผู้สอนเริ่มสนทนาเพื่อให้ผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เช่น ชอบตัวละครตัวใดมากที่สุด เพราะอะไร หรือไม่ชอบตัวละครตัวใด เพราะเหตุใด เป็นต้น โดยผู้สอนพยายามเน้นความมีเหตุมีผล ผู้เรียนก็จะค่อยๆ เริ่มคิดเรื่องต่างๆ อย่างมีเหตุผลโดยแทรกแนวคิดด้านศีลธรรมจริยธรรมที่ต้องการสอนไปด้วย จากการอภิปรายก็เริ่มให้เล่นบทบาทสมมติโดยให้ผู้เรียนอาสาสมัครแสดงเป็นตัวละคร หรือเป็นวัสดุต่างๆ ในเรื่องที่อาจแสดงได้ เนื่องจากบทบาทสมมติเน้นการจินตนาการของเรื่องมากกว่าจะแสดงให้สมจริง ไม่ต้องมีฉาก ไม่ต้องมีการฝึกซ้อมแต่อย่างใด ให้ผู้เรียนที่ไม่ได้แสดงบทบาทสมมติเป็นผู้อ่านบทตามผู้สอน การเล่นบทบาทสมมติจะช่วยในเรื่องการอ่านออกเสียงและการเข้าใจความหมายได้ เมื่อเล่นจบเรื่องแล้วก็ให้ผลัดกันเล่นให้คนที่เล่นแล้วมาช่วยผู้สอนอ่านบท โดยออกเสียงตามที่ผู้สอนอ่านให้เพื่อนเล่นบทบาทสมมติ ในระยะแรกๆ นักเรียนบางคนอาจไม่กล้าอาสาออกมาเล่นบทบาทสมมติ ครูควรใจเย็นและให้นักเรียนทุกคนได้ลองเล่นบทบาทสมมติเป็นตัวละครต่างๆ พร้อมๆ กันเสียก่อนสักเที่ยวหนึ่ง จากนั้นจึงค่อยเรียกนักเรียนที่ค่อนข้างกล้าออกมาแสดงก่อนทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนที่ไม่กล้าแสดงออกได้เกิดความคุ้นเคยกับบทที่เพื่อนๆ ได้แสดงมาแล้วและช่วยให้เกิดความมั่นใจมากขึ้นเมื่อถึงคราวตนต้องออกไปแสดง ครูต้องใช้ความอดทนในการสอนหน่วยการเรียนรู้แรกๆ เพราะนักเรียนยังไม่คุ้นเคยกับวิธีการสอนแบบนี้มาก่อน และยังไม่ชินกับการแสดงออกมากนัก (ครูไม่ควรให้นักเรียนอ่านออกเสียงตามตั้งแต่ต้นเรื่องจนจบ เพราะนักเรียนจะรู้สึกเบื่อหน่ายและขาดความสนใจในการอ่านทันที)

การประเมินผล สังเกตความถูกต้องจากการเล่าเรื่องย้อนกลับของนักเรียน การลำดับเรื่อง การสื่อความเข้าใจเนื้อเรื่องจากการแสดงบทบาทสมมติและการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ขั้นตอนที่ 3 เขียนเรื่องร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน

จุดมุ่งหมาย ผู้เรียนสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษร สามารถอ่านและเข้าใจความหมายของเรื่องที่เขียน รวมทั้งมีโอกาสดูแลความพร้อมในการเขียนตัวอักษร และฝึกประชาธิปไตยในการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

การสอนในขั้นตอนนี้ ผู้สอนใช้กระดาษแผ่นใหญ่ติดบนกระดานดำหรือบนบอร์ดเพื่อเป็นอุปกรณ์ในการเขียนแทนกระดานดำ และใช้สีเมจิกแทนการใช้ชอล์คเพราะจะต้องใช้เวลาในการตกลงกันในการเขียนเรื่องระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนหลายคาบเรียน และจำเป็นต้องเก็บเรื่องที่เขียนเดิมไว้เพื่ออ่านซ้ำย้ำทวนจนกว่าจะจบเรื่องหนึ่งๆ ผู้สอนเริ่มการสอนโดยให้ผู้เรียนช่วยกันเล่าเรื่องที่เคยเรียนในขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 ที่เคยแสดงบทบาทสมมติกันไปแล้ว ผู้สอนอาจนำรูปภาพในหนังสือมาให้ดูลำดับของเหตุการณ์ เพื่อช่วยการเล่าเรื่องบ้างก็ได้หรือเสริมต่อเรื่องให้บ้างพอสมควร เมื่อเล่าเรื่องจบแล้วผู้สอนจึงบอกให้ผู้เรียนช่วยกันเขียนเรื่องดังกล่าวใหม่เป็นภาษาของผู้เรียนเอง โดยให้ผู้เรียนเป็นคนบอกเรื่อง ผู้สอนจะทำหน้าที่เขียนบนกระดาษแผ่นใหญ่ให้ การเลือกเรื่องหรือประโยคที่เหมาะสมที่ผู้สอนจะเขียนให้ในกระดาษแผ่นใหญ่นั้น ให้ใช้การออกเสียงตัดสินต้องตกลงตามที่เสียงส่วนใหญ่ต้องการเพื่อสร้างความมีระเบียบวินัยในการแสดงความคิดเห็น และให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสคิดร่วมกัน การเริ่มต้นเขียนเรื่อง ให้ผู้เรียนช่วยกันคิดว่าเรื่องที่จะเขียนจะให้ชื่อเรื่องอย่างไร ในขณะที่เขียนครูไม่ควรหันหลังให้นักเรียน ควรยืนเอียงชิดด้านข้างของกระดาษและเขียนเรื่อง ทุกครั้งที่เขียนคำลงบนกระดาษแผ่นใหญ่ครูควรออกเสียงคำนั้นๆ ในขณะที่เขียนด้วยทุกครั้ง เพื่อให้นักเรียนได้เห็นลีลาการเขียนที่ถูกต้อง และเข้าใจความสัมพันธ์ของเสียงกับตัวอักษรที่เขียนนั้นด้วย เมื่อครูเขียนคำหรือประโยคหนึ่งๆ จบแล้ว ครูควรให้นักเรียนอ่านทวนคำและประโยคซ้ำก่อนเขียนคำหรือประโยคใหม่ทุกครั้ง เมื่อเขียนเรื่องไปได้สักระยะ หรือตอนหนึ่งของเรื่องครูควรให้นักเรียนออกมาวาดภาพประกอบตามเรื่องที่เขียนไว้และให้นักเรียนที่เหลืออ่านออกเสียงพร้อมๆ กับทวนเรื่องตั้งแต่ต้นจนกระทั่งถึงตอนที่เขียนค้างไว้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกว่าจะจบเรื่อง จากนั้นจึงให้นักเรียนช่วยกันอ่านทวนเรื่อง ตั้งแต่ต้นจนจบและช่วยกันแต่งชื่อเรื่อง (ในขณะที่ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องที่แต่งจากกระดาษแผ่นใหญ่นั้นครูอาจใช้ไม้ชี้ตัวอักษรตามไปด้วย และอาจชี้คำสลับที่ให้อ่านบ้างเพื่อดูว่านักเรียนอ่านได้แน่ หรือใช้การจำต่อเนื่องในประโยค)

การประเมินผล สังเกตดูการบอกลำดับเรื่องของนักเรียน การอ่านออกเสียงคำและประโยคต่างๆ และการจำคำในประโยคต่างๆ

ขั้นตอนที่ 4 ให้นักเรียนทำหนังสือเล่มใหญ่

จุดมุ่งหมาย ให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้และทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยแสดงศักยภาพและความรับผิดชอบอย่างหลากหลายในการฝึกการอ่าน การเขียน การเข้าใจความหมายในบริบทของสถานการณ์ต่างๆ ใช้จินตนาการ และศิลปะในการคิดสร้างสรรค์เพื่อการสื่อสาร รวมทั้งได้รับการสอนซ่อมเสริมจากผู้สอนเป็นรายบุคคล

ในขั้นตอนการสอนนี้ ผู้สอนควรชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการทำงานร่วมกันให้ผู้เรียนทราบ โดยเน้นว่าในการทำหนังสือเล่มใหญ่ร่วมกันในกลุ่มก็เพื่อให้มีหนังสือของกลุ่มสำหรับการค้นคว้าหาความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทุกคนต้องสามารถอ่านหนังสือนี้ได้ทุกหน้า โดยต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการอ่าน การวางแผนงาน การวาดภาพประกอบในแต่ละหน้า รวมทั้งการทำให้สวยงามตามแนวคิดของกลุ่มร่วมกัน ในขั้นตอนนี้ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มทำหนังสือเล่มใหญ่ของแต่ละกลุ่มๆ ละประมาณ 4 – 5 คน ควรให้นักเรียนแบ่งหน้าที่กันเองในการรับผิดชอบงานโดยผลัดกันทำหน้าที่ต่างๆ จุดมุ่งหมายสำคัญคือการให้นักเรียนช่วยกันอ่านเรื่อง

ในแต่ละหน้าของหนังสือเล่มใหญ่ให้แม่นยำพร้อมทั้งวาดภาพประกอบตามความคิดเห็นของกลุ่ม ครูคอยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และประเมินความสามารถของนักเรียนในแต่ละกลุ่ม หากพบว่า นักเรียนคนใดยังไม่สามารถอ่านได้หรืออ่านได้ไม่ดีเท่าที่ควร ครูก็ควรให้การสอนซ่อมเสริมทันทีที่เป็น รายบุคคล เช่น ให้นักเรียนอ่านพร้อมกันกับครูหรือครูอ่านให้ฟังและให้นักเรียนอ่านตาม นอกจากนี้ อาจใช้วิธีให้ “เพื่อนสอนเพื่อน” โดยให้นักเรียนที่อ่านได้ช่วยสอนเพื่อนที่ยังอ่านไม่ได้ ครูควรให้ กำลังใจแก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอพร้อมทั้งให้คำชมเชยทั้งนักเรียนที่ช่วยเพื่อนและนักเรียนที่สามารถ พัฒนาการอ่านของตนได้ การวางแผนทำหนังสือเล่มใหญ่ ให้นักเรียนตกแต่งภาพปกตามที่ตกลงกัน ในกลุ่มตามความพอใจของนักเรียนเอง บางครั้งการทำงานในหน้ากระดาษเดียวกันเป็นกลุ่มอาจไม่ สะดวก เช่น การวาดภาพประกอบเรื่อง ครูอาจให้นักเรียนต่างคนต่างวาดรูปที่ตกลงกันไว้ใน กระดาษอื่น จากนั้นนำมาตัดและติดภาพที่วาดลงในหนังสือเล่มใหญ่ร่วมกัน วิธีนี้อาจช่วยให้นักเรียน สะดวกในการทำงานและวาดภาพได้ง่ายขึ้น เมื่อนักเรียนวาดภาพประกอบเสร็จแล้วจึงให้ช่วยกันอ่าน เรื่องภายในกลุ่ม และเขียนชื่อ นามสกุลของนักเรียนทั้งกลุ่มไว้ด้านหลังปก จากนั้นให้นักเรียนแต่ละ กลุ่มรวบรวมผลงานโดยเรียงหน้ากระดาษหนังสือเล่มใหญ่ของตนให้เรียบร้อยแล้วนำไปให้ครูช่วยเย็บ ปกและหุ้มสันปกด้วยเพื่อให้งทนใช้ได้นาน เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำหนังสือ เล่มใหญ่ของตนออกมาแสดง โดยช่วยกันอ่านให้เพื่อนฟังหน้าชั้น นักเรียนจะสนุกสนานในการอ่าน การฟังเรื่อง และภาคภูมิใจที่ได้เห็นผลงานของตน นอกจากนี้ยังจะช่วยให้มีความมั่นใจในการอ่าน ได้มากขึ้น

อุปกรณ์ในการทำหนังสือเล่มใหญ่ มีดังนี้

1. กระดาษแผ่นใหญ่ ราคาไม่ต้องแพงนัก นำมาตัดให้พอดีกับขนาดที่ต้องการ
2. กระดาษวาดเขียนสำหรับทำปก หรือกระดาษชนิดอื่น ๆ ที่สามารถนำมาทำปกได้ ควรให้ มีขนาดใหญ่กว่ากระดาษที่ใช้เขียนด้านใน
3. กาวหรือแปรงเปียก
4. กรรไกร
5. ดินสอสี สีเทียน ฯลฯ
6. ที่เย็บกระดาษ
7. สติกเกอร์รูปตัวอักษร (ไม่จำเป็นต้องใช้ ถ้าหาไม่ได้หรือไม่มี)
8. มีดตัดกระดาษ (ให้ผู้สอนเป็นผู้ใช้เท่านั้น)
9. กระดาษกาว หรือกระดาษเทป
10. สีเมจิก

วิธีทำหนังสือเล่มใหญ่ (Big Book)

ตัดกระดาษที่จะใช้เขียนอาจเป็นหน้าคู่หรือหน้าเดี่ยวตามขนาดที่ต้องการ ตรวจสอบเรื่อง และรูปภาพที่เขียนไว้ในขั้นต้นก่อน เพื่อให้นักเรียนลอกตามด้วยตัวบรรจงในระยะต้นๆ (แรกเรียน เด็กยังเขียนไม่ได้ ครูจะเป็นผู้เขียนให้) และติดรูปหรือวาดภาพประกอบตามใจชอบ ครูช่วยนักเรียน ได้โดยให้คำแนะนำและให้นักเรียนออกแบบหนังสือของตนอย่างเสรี ก่อนลงมือเขียนตัวหนังสือควร ชีตเส้นก่อน เพื่อให้การเขียนของนักเรียนมีระเบียบและอ่านได้ง่าย ควรเหลือขอบไว้เพื่อการเย็บ

เข้าเล่มหรือเข้าปกให้ขอบเรียบร้อย ทั้งนี้แล้วแต่การพิจารณาของนักเรียนภายใต้การแนะนำของครูตามความเหมาะสม

การทำปก ก่อนจะลงสีจริงควรใช้ดินสอเขียนตัวอักษรเพื่อไม่ให้เลอะเทอะ เมื่อนักเรียนเขียนหนังสือเรียบร้อยแล้วให้นักเรียนออกแบบปกให้สะดุดตาและช่วยกันตกแต่งให้สวยงาม ลงสีตัวอักษรหรือใช้สติ๊กเกอร์ตัวอักษรติดตกแต่งปกก็ได้ เมื่อทำปกเสร็จนำปกมาเย็บเข้าเล่มโดยเอากระดาษที่เขียนเรื่องและภาพประกอบซึ่งทำเสร็จเรียบร้อยแล้วไว้ข้างใน เย็บปกด้านนอกให้เรียบร้อยถ้าจะทำปกในลักษณะเปิดขึ้นด้านบนก็ต้องเย็บหรือเข้าเล่มโดยกะระยะให้เปิดได้สะดวกและถาวร เมื่อเย็บเข้าปกเรียบร้อยแล้วใช้กระดาษกาวหุ้มสันปกให้เรียบร้อย ถ้าจะให้หนังสือมีความคงทนมากขึ้นอาจใช้พลาสติกชนิดบางใสปิดทับหน้ากระดาษที่เขียนในแต่ละหน้า

หมายเหตุ ในการทำหนังสือควรใช้วัสดุอุปกรณ์ที่หาได้ง่ายเท่าที่จะทำได้และประหยัดที่สุด ไม่จำเป็นต้องใช้เวลาและใช้เงินฟุ่มเฟือยมากนัก ทั้งนี้เพียงเพื่อให้นักเรียนสนุกสนานในการทำงานร่วมกันและเห็นคุณค่าของงานที่ทำเพื่อนำไปใช้เป็นแหล่งในการเรียนรู้เท่านั้น

ประเมินผล

1. สังเกตการอ่านและการทำงานร่วมกันของนักเรียน ความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม การเก็บของเข้าที่ การรู้จักแบ่งปัน และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้งานเสร็จลุล่วงไปด้วยดี
2. สังเกตภาพที่สื่อความหมายของเรื่องว่ามีความสอดคล้องกับเรื่องได้ดี

ขั้นตอนที่ 5 ให้นักเรียนเล่นเกมหรือกิจกรรมเสริมทางภาษา

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาด้วยองค์ประกอบย่อยของภาษาต่างๆ อันได้แก่เสียง ตัวสะกด ไวยากรณ์ จนเกิดความแม่นยำ สามารถอ่าน เรียบเรียงคำเป็นประโยค สะกดคำได้ เขียนคำและประโยคได้ รวมทั้งเข้าใจการใช้เครื่องหมายวรรคตอนที่เราเรียนมาแล้วได้

ในขั้นตอนนี้ครูจะให้นักเรียนใช้หนังสือเล่มใหญ่ของกลุ่มเป็นแหล่งในการเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียนได้ค้นคว้า การสะกดคำ การเขียนคำ และประโยคพร้อมทั้งความหมายของคำและประโยคจากหนังสือเล่มใหญ่ เกมที่เล่นได้ง่าย ใช้วัสดุสิ้นเปลืองน้อย และมีประสิทธิภาพคือการใช้บัตรคำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนหยิบบัตรคำจากกระเปาะหนึ่งและให้หาคำตามที่ปรากฏอยู่ในหนังสือเล่มใหญ่ที่เหมือนกันกับบัตรคำนั้นๆ
2. ให้นักเรียนผลัดกันพูดประโยคใดประโยคหนึ่งที่ละคนจากเรื่องที่นักเรียนช่วยกันแต่งในหนังสือเล่มใหญ่ ให้นักเรียนคนอื่น ๆ ช่วยกันหาบัตรคำมาเรียงเป็นประโยคตามที่พูด ให้นักเรียนช่วยกันอ่านประโยคที่เรียงบัตรคำเข้าด้วยกัน เพื่อตรวจสอบว่าถูกต้องหรือไม่ นักเรียนอาจจะใช้การค้นคว้าจากหนังสือเล่มใหญ่และหาบัตรคำมาเทียบเพื่อเรียงประโยคเหล่านั้นได้
3. ครูปิดคำใดคำหนึ่งในหนังสือเล่มใหญ่ของนักเรียนโดยปิดเพียงตัวอักษรตัวแรกหรือตัวที่สองไว้ พยายามให้นักเรียนเดาว่าเป็นคำใด จากนั้นให้นักเรียนในกลุ่มลองตรวจคำตอบโดยการเปรียบเทียบคำและอ่านคำนั้นๆ จากหนังสือเล่มใหญ่ของนักเรียน เป็นต้น

เกมที่ใช้เสริมกิจกรรมทางภาษาอื่นๆ อาจนำมาใช้ได้ด้วยจุดมุ่งหมายต่างๆ กัน เช่น เกมฝึกการประสมคำใหม่ อาจนำกิจกรรมอื่นๆ มาแทรกได้ เช่น เพลงการแสดงท่าทางประกอบเสียง การใช้กิจกรรมใดก็ตามที่แทรกเข้ามาในขั้นนี้ ต้องพิจารณาว่าเนื้อหาในกิจกรรมเหล่านั้นสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียนอยู่หรือไม่ การที่ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการปฏิบัติกิจกรรมใดๆ ย่อมจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจ พอใจ และเกิดแรงจูงใจภายในของตนเองในการเรียนภาษาขึ้นได้ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนก็ย่อมจะพัฒนาสูงขึ้นเช่นกัน การจัดกิจกรรมทางภาษาควรจัดตามจุดประสงค์ของการพัฒนาทักษะภาษาในส่วนย่อยไปตามลำดับอย่างต่อเนื่อง โดยให้นักเรียนมีโอกาสร่วมประสบการณ์จากกิจกรรมต่างๆ มาใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่องในการพัฒนาทักษะทางภาษาของตน

การประเมินผล สังเกตความถูกต้องในการทำกิจกรรมทางภาษาในแต่ละจุดประสงค์ เช่น ความถูกต้องในการเทียบคำ การเรียบเรียงคำเป็นประโยค การเขียนสะกดคำ การจัดหรือเขียนเครื่องหมายวรรคตอนในประโยค หรือในการเล่นเกมนิทานต่างๆ

การจัดกิจกรรมทางภาษาในขั้นตอนที่ 5

จากงานวิจัยในโครงการรู้หนังสือ หรือการพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ ภาษา ในประเทศไทย 2531 – 2538 (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย : 2540) พบว่าการฝึกกิจกรรมทางภาษา หากจัดให้เป็นระบบตามความยากง่ายของการพัฒนาภาษาจะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาได้รวดเร็วและแม่นยำขึ้น และช่วยให้ผู้สอนจัดเตรียมแผนการสอน รวมทั้งจัดหาอุปกรณ์ได้อย่างมีระบบ แผนการจัดกิจกรรมทางภาษาด้วยเกม ควรจัดตามลำดับขั้นตอน ตามวัตถุประสงค์ของเกม ดังนี้

1. จำคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้ ให้นักเรียนเล่นเกมที่สามารถจำคำในหนังสือเล่มใหญ่ (จากขั้นที่ 4) ที่ได้ทำร่วมกันกับเพื่อนๆ ในกลุ่มได้
2. อ่านคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้ ให้นักเรียนแข่งขันกันอ่านคำในหนังสือเล่มใหญ่ หลังจากที่ได้จำคำต่างๆ จากหนังสือเล่มใหญ่ได้แล้ว เกมต่างๆ ได้แก่ เกมม้าแข่ง เกมต่อเติมคำให้สมบูรณ์ลงในช่องว่างของข้อความ เป็นต้น
3. เขียนคำในหนังสือเล่มใหญ่ หลังจากให้นักเรียนอ่านคำต่างๆ ได้แล้วจากการเล่นเกม นักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการเขียนต่อเนื่องจากประสบการณ์ในการอ่านได้ทันที จึงควรให้นักเรียนได้ลองฝึกเขียนคำที่เคยอ่านได้หรือมีประสบการณ์มาแล้ว การเขียนในระยะแรกๆ ควรเริ่มจากง่ายไปยาก เพื่อให้นักเรียนสนุกและเห็นว่าการเรียนภาษาง่าย นักเรียนก็จะรักการอ่านและการเขียนมากขึ้น เมื่อลองเขียนคำก็ให้ลองเขียนประโยคดูบ้าง และค่อยๆ เพิ่มความยากโดยไม่ให้อึดในหนังสือเล่มใหญ่อีกต่อไป เปลี่ยนให้สนุกหรือท้าทายมากขึ้น
4. นำคำมาแต่งประโยคปากเปล่าได้ (ควรเน้นการสอนไวยากรณ์ในเชิงปฏิบัติ นักเรียนจะรู้สึกสนุกต่อการเรียนมากกว่าการเรียนจากกฎเกณฑ์)
5. ให้นักเรียนอ่านและเขียนประโยคที่แต่งได้ หลังจากที่ได้ฝึกการแต่งประโยคปากเปล่ามาแล้ว ก็ควรให้นักเรียนฝึกเพิ่มเติม โดยลองเขียนประโยคที่แต่งปากเปล่าจากคำต่าง ๆ ลงในสมุดแบบฝึกหัด และฝึกอ่านประโยคนั้นๆ ครูผู้สอนจะต้องคอยช่วยเหลือการเขียนคำต่างๆ ของนักเรียนวิธีการที่ง่ายและมีประสิทธิภาพคือให้นักเรียนทุกคนมีสมุดพจนานุกรมของตนเองโดยจัดทำเองง่ายๆ

นักเรียนจะบันทึกคำต่างๆ ที่เขาต้องการไว้ การใช้สมุดพจนานุกรมบ่อยๆ จะทำให้นักเรียนใช้หนังสือพจนานุกรมเป็นและช่วยให้การค้นคว้าในการเรียนรู้ภาษาง่ายขึ้นอีกด้วย

6. ให้นักเรียนประสมคำในหนังสือเล่มใหญ่เป็นคำใหม่ได้ เมื่อนักเรียนสามารถแต่งประโยคได้ อ่าน เขียนประโยคนั้นๆ ได้ จึงฝึกให้นักเรียนลองหาคำหรือนำคำมาประสมกันง่ายๆ เพียงครูให้หลักเกณฑ์โดยให้ตัวอย่าง

หนังสือประเภทวิธีการ กระบวนการของกิจกรรมการเรียนรู้การสอนในขั้นตอนที่ 1 และ 2 จะทำดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง ในขั้นตอนนี้จะเปลี่ยนแปลงไปดังนี้

1. แนะนำวัสดุต่างๆ ที่จะใช้เกี่ยวกับเรื่อง เช่น เรื่อง “มาทำหมวกกันเอยะ” ครูจะแนะนำวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการทำหมวก ได้แก่ กระดาษแข็ง ที่หนีบกระดาษ กาว ฯลฯ

วิธีแนะนำ ครูจะยกวัสดุแต่ละชิ้นออกมาแสดงให้นักเรียนดู พร้อมทั้งถามดังๆ ว่าเรียกว่าอะไร เช่น ชูกระดาษขึ้นพร้อมทั้งพูดว่า “กระดาษ” พูดซ้ำๆ กัน 2 – 3 ครั้ง ทำอย่างนี้จนกว่าจะหมดวัสดุที่จะแสดงแล้ว

2. ครูสาธิตวิธีการทำสิ่งต่างๆ ที่ละขั้นตอนอย่างช้าๆ และชัดเจน เช่น

หนึ่ง วางกระดาษลงบนโต๊ะ

สอง ทาบแบบกระดาษลงบนกระดาษแผ่นนี้ (ชี้ไปด้วย)

สาม ใช้ดินสอลากเส้นไปรอบๆ แบบกระดาษ เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 ให้นักเรียนเล่าเรื่องกลับ ลำดับเรื่อง สนทนาหรืออภิปราย อ่านออกเสียง เล่นบทบาทสมมติ ในขั้นตอนนี้ให้นักเรียนลองเล่าวิธีการทำสิ่งต่างๆ ที่ครูสอนไป และลองลำดับเรื่องว่าครูทำอะไรบ้าง ช้าๆ เช่น “เมื่อก็ ครูทำอะไรเอยะ หนูจำได้ไหมว่าครูทำอะไร ไหนลองนึกซิหนึ่ง...ทำอะไรแล้วต่อไปละ ฯลฯ จากนั้นให้นักเรียนลองพูดย้ำตามครูถึงขั้นตอนในการทำสิ่งต่างๆ อย่างช้าๆ แต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน หลังจากนั้นครูจะให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกประมาณ 4 – 5 คน พร้อมทั้งแจกวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ให้ครบ และให้นักเรียนทุกคนทำสิ่งที่เรียนมากับครู ก่อนลงมือทำ ควรให้นักเรียนทุกคนลองพูดทบทวนลำดับขั้นตอนของวิธีการที่ทำสิ่งเหล่านี้อีกครั้งแล้วจึงให้นักเรียนลงมือทำ ครูคอยเดินดูช่วยเหลือและแนะนำนักเรียนในแต่ละกลุ่มให้ทำงานได้สำเร็จเรียบร้อยและเตรียมผลงานของกลุ่มไว้ พร้อมทั้งช่วยกันเก็บของเข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นตอนที่ 3 เขียนเรื่องร่วมกัน

ครูให้นักเรียนช่วยกันลำดับขั้นตอนวิธีการทำสิ่งนั้นอีกครั้งและเริ่มตกลงกันเขียนเรื่องเกี่ยวกับวิธีการทำสิ่งนั้นๆ เป็นขั้นๆ หรือเป็นข้อๆ ก็ได้เช่นเดียวกับที่เคยกล่าวมาในขั้นตอนที่ 3 เช่น

หนึ่ง วางกระดาษบนโต๊ะ

สอง.....

ขั้นตอนที่ 4 และที่ 5 ก็จะดำเนินการไปเหมือนที่กล่าวมาแล้วในขั้นตอนที่ 4 และ 5

ในการสอนหนังสือประเภทนิทานหรือสารคดี

ในการทำหนังสือเล่มใหญ่ ให้นักเรียนวาดภาพประกอบหรือเรียงภาพถ่ายของกิจกรรมตามวิธีการในแต่ละขั้นตอนด้วย (เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์. 2533 : 24 – 32)

การใช้กลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้ในกระบวนการเรียนการสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1

ขั้นตอนที่ 1 ผู้สอนจะช่วยผู้เรียนเสริมต่อคำพูดต่างๆ ที่สนทนากันเกี่ยวกับความหมายของเรื่อง

ขั้นตอนที่ 2 ผู้สอนจะช่วยผู้เรียนเสริมต่อการเล่าเรื่องกลับของผู้เรียนที่ติดขัด นึกไม่ออก หรือใช้ภาษาไม่ถูกต้อง ผู้สอนต้องช่วยเสริมคำพูด ต่อเติมคำพูดให้ผู้เรียน เมื่อมีการอภิปรายหรือสนทนาเกี่ยวกับเรื่องจังหวะของการเสริมต่อความหรือคำพูดต่างๆ ของผู้สอนต้องพิจารณาด้วยว่าเมื่อใดเราควรจะหยุดและให้ผู้เรียนได้พูดภาษาต่างๆ ของตนเอง และเมื่อใดจะช่วยเหลือเสริมต่อให้ส่วนมากมักเป็นตอนที่ผู้เรียนเกิดความลังเลใจ ไม่แน่ใจ ไม่มั่นใจ ไม่กล้า หรือไม่สมารถจะทำได้ ผู้สอนจะใช้วิธีการเสริมต่อการเรียนรู้ทันที การแสดงบทบาทสมมติก็เช่นเดียวกัน ผู้สอนมีส่วนที่จะช่วยให้การเสริมต่อการเรียนรู้ของเด็กประสบความสำเร็จและสนุกสนานขึ้นได้

ขั้นตอนที่ 3 ผู้สอนและผู้เรียนจะช่วยกันคิดเขียนเรื่อง การเสริมต่อการเรียนรู้ของผู้สอนในขั้นนี้สำคัญมากที่จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักนึกถึงความหมาย และเลือกคำที่พบได้ ผู้สอนจะต้องเข้าใจลักษณะและชนิดของเนื้อความที่ผู้เรียนจะเขียน และพยายามเสริมต่อการเขียนของผู้เรียนตามการดำเนินเนื้อความนั้นๆ จากการใช้คำถามง่ายๆ บ้าง หรือใช้การพูดให้นึกถึงเรื่องต่างๆ ที่จะเขียนต่อไปได้ง่าย เช่น จะเขียนนิทาน ผู้สอนก็จะเริ่มโดยการพูดคุยว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับใคร เกิดขึ้นที่ใด แล้วมีอะไรเกิดขึ้นต่อไป ช่วยโยงลำดับของเรื่อง ผู้เรียนจะนึกถึงความหมายและหาคำมาใช้ได้ง่ายขึ้น หากนึกไม่ออกผู้สอนก็จะช่วยเหลือว่าเป็นคำใดได้บ้าง และจะใช้ได้หรือไม่อย่างนี้เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 4 ผู้สอนใช้การเสริมต่อการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนลองอ่านเรื่องในกลุ่มพร้อมกันจากหนังสือเล่มใหญ่ หรือเล่าให้ฟังเป็นกลุ่ม ผู้สอนช่วยอ่านไปพร้อมๆ กับผู้เรียน หรือช่วยกันเล่าเรื่องจากภาพพร้อมๆ กับผู้เรียน เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 5 ผู้สอนจะมีส่วนช่วยเหลือผู้เรียนในการเล่นเกมน่าสนใจ โดยการแนะนำและเล่นไปพร้อมกับผู้เรียนในระยะแรก หรือรอจังหวะที่ผู้เรียนติดขัด และไม่สามารถทำกิจกรรมได้โดยการช่วยทำกิจกรรมนั้นๆ ไปพร้อมๆ กับผู้เรียนทีละตอนหรือทีละอย่าง และให้ผู้เรียนทำต่อไปเองจนกว่าจะประสบความสำเร็จ

การเสริมต่อการเรียนรู้ดังกล่าว จะช่วยให้ผู้เรียนมีกำลังใจและช่วยแก้ปัญหาการสอนที่ตรงจุดมากที่สุดเพราะผู้สอนจะเข้าใจปัญหาของผู้เรียนได้อย่างละเอียดว่าตอนใดผู้เรียนมีปัญหา ผู้สอนจะสามารถปรับปรุงการเรียนการสอนตลอดจนการใช้สื่อต่างๆ ที่มีอยู่ได้ในขณะเดียวกัน นับว่าเป็นการวัดและประเมินผลการสอนไปในตัวได้ด้วย (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2533 : 35 – 36)

ประโยชน์ของการเสริมต่อการเรียนรู้

การเสริมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่ง บรูเนอร์ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2533 : 36 ; อ้างอิงจาก Bruner, 1983) นักจิตวิทยาทางการศึกษาได้เน้นว่าเป็นหลักเกณฑ์สำคัญในการสร้างกระบวนการที่มีพลังในการให้อิทธิพลต่อการใช้อรรถาธิบายต่อเนื้อในชั้นเรียนของผู้เรียนและจะทำให้ผู้สอนมีบทบาท

ที่กระตือรือร้นได้มากขึ้นในการช่วยจัดความสามารถของผู้เรียนให้สามารถสร้างสติปัญญาได้จากการใช้ภาษา ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ที่ บรูโนเนอร์ ได้สังเกตเห็นจากธรรมชาติของการมีปฏิสัมพันธ์ในการสอนของมารดาที่มีต่อเด็กๆ ในการอ่าน เขียน โดยทั่วไปการเรียนรู้จะเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่สามารถให้กิจกรรมทางสังคมแก่เด็ก เด็กจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ อย่างสนุกสนานจากปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของเขาเอง

โดยสรุปแล้วจึงอาจกล่าวได้ว่า การเสริมต่อการเรียนรู้จะก่อให้เกิดประโยชน์นานับประการในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1. ผู้เรียนมีความรู้สึกว่าได้ตนสามารถประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้และเห็นว่าการเรียนรู้สิ่งใหม่ไม่ใช่เรื่องยากอีกต่อไป
2. ผู้เรียนมีกำลังใจในการเรียนรู้ที่ตนประสบความสำเร็จมากขึ้น
3. ผู้สอนมีความกระตือรือร้นมากขึ้นในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน
4. ผู้สอนสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ของผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้มากขึ้น และแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างตรงจุด ปัญหาการสอนซ่อมเสริมจะน้อยลง
5. เกิดความใกล้ชิดสนิทสนมและเป็นกันเองมากขึ้นระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
6. เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานร่วมกันและสร้างความสามัคคีกันทั้งผู้สอนและผู้เรียน นับเป็นการเสริมสร้างแนวคิดประชาธิปไตยต่อผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

การเสริมต่อการเรียนรู้จึงเป็นกลวิธีการสอนอย่างหนึ่งที่สำคัญ ที่จะช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอนซึ่งไม่ยากจนเกินไปสำหรับผู้สอนและจะก่อให้เกิดผลสำเร็จในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ตามเป้าหมายที่ต้องการต่อไป (เสาวลักษณ์ รัตนวิรัช. 2533 : 36)

การสอนซ่อมเสริม

ทุกขั้นตอนของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ครูสามารถสอนบทเรียนเสริมนักเรียนที่เก่งและที่อ่อนได้ในขณะเดียวกัน นักเรียนที่เก่งครูอาจให้ทำกิจกรรมที่ท้าทายมากขึ้นก็ได้ เช่น ทำหน้าที่เป็นครู หรือผู้ช่วยคอยช่วยเหลือเพื่อนๆ ช่วยครูเตรียมอุปกรณ์ เขียนบัตรคำ บอกลำดับคำ บอกลำดับบทตัวละครในการแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น นักเรียนที่อ่อน ครูอาจช่วยเหลืออย่างค่อยเป็นค่อยไปและให้การสอนแบบเอกัตภาพมากขึ้น โดยให้ทำกิจกรรมบางอย่างในบางขั้นตอนซ้ำ เช่น อ่านออกเสียงกับครู ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องอย่างง่ายๆ กับครู ลองทำหนังสือเล่มใหญ่ตามลำพังกับครู หรือกับเพื่อนในกลุ่มเดียวกันใหม่ เล่นบัตรคำกับครู เล่นเกมต่างๆ เป็นต้น

ถ้าครูเอาใจใส่เสียแต่แรกว่านักเรียนผู้ใดยังไม่สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายเฉพาะของหน่วยการเรียนรู้ข้อใดแล้วพยายามช่วยเหลือจะสามารถช่วยให้เด็กที่อ่อนติดตามการเรียนรู้ไปจนถึงขั้นสุดท้ายได้ไม่ช้านัก (เสาวลักษณ์ รัตนวิรัช. 2533 : 38)

การบ้าน

ครูอาจให้การบ้านนักเรียนได้ตามแต่เห็นสมควรเพื่อการทบทวน เช่น ให้คัดลายมือในเรื่องที่อ่านบางคำบางประโยค เขียนประโยคจากบัตรคำ วาดภาพประกอบคำ ประกอบประโยคทำหนังสือเล่มเล็กเฉพาะของตน เป็นต้น การให้การบ้านไม่จำเป็นต้องให้นักเรียนทุกคนทำเหมือนกัน ผู้สอนอาจพิจารณาดูความสามารถและข้อบกพร่องของนักเรียนแต่ละคนและให้การบ้านเพื่อการซ่อมเสริม นักเรียนแต่ละคนไปในตัวด้วยได้ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2533 : 38)

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาทฤษฎีหลักการ วิธีการ และเทคนิคการสอนโดยละเอียดพร้อมทั้งทดลองสอนด้วยตนเองทุกขั้นตอน จึงจะเข้าใจได้อย่างถ่องแท้เพราะการสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษานั้นจำเป็นต้องอาศัยความเข้าใจจากประสบการณ์จริง ๆ ในห้องเรียนด้วย
2. ผู้สอนไม่ควรข้ามขั้นตอนการสอนอย่างเด็ดขาด มิฉะนั้นการพัฒนาภาษาที่จัดไว้เป็นลำดับตามหลักการและทฤษฎี จะไม่ได้ผลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้
3. ผู้สอนไม่ควรคำนึงถึงหนังสือเรียนชุดเก่าที่เคยใช้และพยายามผสมผสานการสอนตามความคิดและประสบการณ์ของตนกับวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เพราะการจัดกระบวนการเรียนการสอน ได้จัดตามกระบวนการนั้นไว้แล้วไม่อาจนำมาปะปนกันได้ หนังสือที่มีอยู่เดิมอาจให้นักเรียนนำมาอ่านเพิ่มเติมได้เป็นหนังสือเสริม เมื่อนักเรียนเริ่มอ่านหนังสือเองได้แล้ว หรือจะให้นักเรียนค้นคว้าเกี่ยวกับการสะกดคำ หาคำคล้ายคลึงหรือที่แตกต่างกัน ฯลฯ
4. การจัดกิจกรรมในขั้นตอนที่ 5 ผู้สอนควรศึกษารายละเอียดของการสอนตามจุดประสงค์ พร้อมทั้งพิจารณาเลือกกิจกรรมที่คิดว่าผู้สอนแน่ใจว่าทำได้ หรือศึกษาจากหนังสือเกมในการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในขั้นตอนที่ 5 เพิ่มเติม
5. สำหรับหน่วยการเรียนรู้แรกๆ ครูควรตระหนักว่าการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนมีอยู่แล้วในกระบวนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ไม่จำเป็นต้องจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมอื่นใดอีกก่อนเริ่มสอนใน 5 ขั้นตอน
6. ในกระบวนการเรียนการสอนของหน่วยการเรียนรู้แรกๆ ครูต้องอดทนที่จะให้ความช่วยเหลือนักเรียน และดำเนินการสอนอย่างค่อยเป็นค่อยไป เพราะนักเรียนไม่คุ้นเคยกับวิธีการ พร้อมทั้งผู้สอนบางคนเองก็ไม่พร้อมเช่นเดียวกัน (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2533 : 38)

3. เอกสารเกี่ยวกับการสอนแบบเดิม (Traditional Instruction)

ความเป็นมาและความหมาย

วิธีสอนแบบเดิมหรือวิธีสอนแบบไวยากรณ์ – แปล เกิดขึ้นก่อนปี ค.ศ.1950 นิยมใช้ในการสอนภาษากรีกและละติน หรืออาจเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า Conventional Instruction การสอนแบบนี้ไม่เน้นการฟัง – การพูด แต่เน้นไวยากรณ์และการแปลเพื่อให้สามารถอ่านตำราและวรรณคดีได้ การสอนแบบนี้ได้นำมาใช้ในการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้

ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน และเห็นคุณค่าของบทประพันธ์ วรรณคดีภาษาอังกฤษ จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจไวยากรณ์ในภาษาที่เรียนได้มากขึ้น ช่วยให้ผู้พูดและเขียนภาษาที่เรียนได้ดีขึ้นด้วย นอกจากนี้ยังคาดหวังว่าการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศโดยวิธีนี้จะช่วยเพิ่มพูนสติปัญญาของผู้เรียน แม้ว่าผู้เรียนจะไม่เคยมีโอกาสดูใช้ภาษาต่างประเทศที่กำลังเรียนในการพูด แต่เป็นการฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศ เพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าอันจะนำไปสู่การพัฒนาความคิด สติปัญญา ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ตัวผู้เรียนอย่างมาก

วิธีสอนแบบเดิมนี้ อิงความคิดที่ว่าภาษามีกฎเกณฑ์ มีระบบ และระเบียบ การเรียนภาษา คือการเรียนรู้อระบบกฎเกณฑ์ต่างๆ ของภาษา ดังนั้นจุดประสงค์พื้นฐานของการสอนก็คือให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการอ่านวรรณกรรมภาษาต่างประเทศที่เรียน และรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ที่ปรากฏในเรื่องที่อ่าน เชื่อว่าถ้าผู้เรียนรู้กฎไวยากรณ์ และความหมายของคำศัพท์ต่างๆ แล้ว ก็จะสามารถเข้าใจข้อความต่างๆ ในภาษาที่เรียน ใช้ภาษานั้นได้อย่างถูกต้อง และถ้าสามารถแปลเป็นภาษาของตนได้ ก็จัดว่าประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาตามแนวการสอนนี้ วิธีสอนแบบนี้จึงเน้นทักษะการอ่านและการเขียน เพราะภาษาที่ใช้ในวรรณกรรมเป็นภาษาเขียนมากกว่าภาษาพูด ส่วนทักษะการฟังและการพูด ตลอดจนการออกเสียง จะใช้วิธีเรียนแบบท่องจำกฎเกณฑ์และคำศัพท์ และแปลเป็นภาษาของตน ผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการเรียนการสอนในชั้นเป็นผู้ควบคุม ให้ความรู้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนปฏิบัติตามคำสั่งของผู้สอน การเรียนการสอนจะใช้ภาษาของผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่ ประเมินความสามารถของผู้เรียนจากความเร็วและถูกต้องในการทำแบบฝึกหัด จึงอาจกล่าวได้ว่าวิธีการสอนแบบนี้เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับตัวภาษาจริงๆ มากกว่าให้พื้นฐานในการเรียนรู้วิธีการใช้ภาษา นั่นคือช่วยให้ผู้เรียนรู้ว่าภาษา มีระบบอย่างไรมากกว่าที่จะรู้ว่าเจ้าของภาษาใช้ภาษาอย่างไร ปัจจุบันวิธีสอนแบบนี้ก็ยังเป็นวิธีการสอนที่เป็นมาตรฐานการสอนภาษาในสถาบันการศึกษาหลายแห่ง

ขั้นตอนการสอนแบบเดิม

วิธีสอนแบบเดิม ประกอบด้วยบทเรียนและแบบฝึกหัด ในบทเรียนแต่ละบทจะประกอบด้วยบทความ หรือข้อความให้ผู้เรียนอ่าน และมีคำศัพท์ไวยากรณ์ที่นำมาจากบทความ สำหรับใช้ในการดำเนินการสอนตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ เป็นการนำเข้าสู่บทเรียน โดยการสนทนาเกี่ยวกับสถานการณ์และเรื่องราวต่างๆ

ขั้นที่ 2 สอนคำศัพท์ โดยบอกคำแปลเป็นภาษาของผู้เรียน (ภาษาแม่) และสอนในลักษณะเป็นรายการคำศัพท์โดดๆ

ขั้นที่ 3 สอนโครงสร้าง โดยอธิบายกฎไวยากรณ์ ข้อยกเว้นต่างๆ ให้ผู้เรียนทราบ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ แล้วให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดหรือฝึกใช้กฎไวยากรณ์ที่เรียนนั้นในการสร้างประโยคต่างๆ เพื่อให้เข้าใจกฎที่เรียนไป

ขั้นที่ 4 สอนอ่าน โดยการให้ผู้เรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้วให้แปลเนื้อเรื่องเป็นภาษาแม่ ตอบคำถามและวิเคราะห์กฎไวยากรณ์

ขั้นที่ 5 ประเมินผลการเรียน โดยให้ผู้เรียนทำการบ้าน ทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม หรือให้ท่องจำ ให้ท่องคำศัพท์แล้วนำไปแต่งประโยคและข้อความ หรือแปลข้อความจากภาษาต่างประเทศ ที่เรียนเป็นภาษาแม่ หรือแปลจากภาษาแม่เป็นภาษาที่เรียนโดยใช้พจนานุกรมที่มีคำแปลสองภาษา (สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ. 2543 : 85-86)

4. เอกสารเกี่ยวกับความสนใจ

ความหมายของความสนใจ

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ดังนี้

ดิวอี้ (Dewey.1959 : 66) กล่าวว่า ความสนใจคือความรู้สึกหรือความพอใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แนวคิดใดแนวคิดหนึ่งหรือกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับแนวคิดของนักการศึกษาอีกหลายท่าน เช่น ธอร์นไดค์ (Thomdike.1959 : 118) กล่าวถึงความสนใจว่าเป็นลักษณะหนึ่งของบุคลิกภาพที่แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกและความนึกคิดของคนเราในทางที่ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง กูด (Good.1973 : 311) ให้ความหมายว่า ความสนใจเป็นความรู้สึกชอบหรือการที่คนเราแสดงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความรู้สึกนั้นอาจจะมีความหนึ่งหรืออาจจะมีการต่อไปก็ได้ขึ้นอยู่กับความอยากรู้อยากเห็นของบุคคลนั้น โดยมีอิทธิพลจากประสบการณ์ของเขาเอง

โฟรชลิช (Froachlich.1965 : 135) กล่าวว่า ความสนใจเป็นแรงผลักดันอย่างหนึ่งที่กระตุ้นให้บุคคลกระทำการใดๆ หรืออีกนัยหนึ่งคือความสนใจในการแสดงความโน้มเอียงของบุคคลที่จะเลือกกระทำต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ตนเองชอบมากกว่าสิ่งอื่นๆ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ “การชอบ” นั้นเอง เพจ และ มาแชล (Page and Marshall.1977 : 4143 - A) กล่าวว่าความสนใจหมายถึงความประสงค์ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมที่เหมาะสมบางอย่าง เป็นอาการที่จิตใจมุ่งเล็งกับการเลือกกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง หรืออาการสนุกสนานเพลิดเพลินในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และ เปลื้อง ณ นคร (2523 : 237) มีความเห็นว่าความสนใจเป็นอาการที่จิตใจจดจ่อเพ่งกับวัตถุ สิ่งใดสิ่งหนึ่ง กิจกรรมหรือบุคคลอย่างอยากรู้อยากเห็น อย่างรู้สึกตัวและใช้ปัญญา อาจจะเป็นความรู้สึกชอบที่เกิดขึ้นชั่วคราวหรือถาวรก็ได้

โพลเวลล์ (Powell.1963 : 330) กล่าวว่าความสนใจ หมายถึง แรงผลักดันที่กระตุ้นให้บุคคลกระทำสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 233) กล่าวว่า ความสนใจมีลักษณะใกล้เคียงกับทัศนคติมาก คือความสนใจเป็นความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความสนใจของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันไปตามความถนัด ความต้องการ และสภาพแวดล้อมต่างๆ ในสังคมที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุชา จันทน์เอม (2536 : 75) กล่าวว่าความสนใจหมายถึง ทัศนคติ หรือความคิดที่มีความรู้สึกตัวทั้งชั่วคราวหรือถาวรซึ่งจะทำให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นหรือความเอาใจใส่ต่อปัญหาหรือกิจกรรมใดๆ

จากความหมายที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความสนใจก็คือการที่บุคคลแสดงความรู้สึกชอบ พยายามเอาใจใส่ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อยากรู้อยากเห็น อยากแสวงหาคำตอบ และซาบซึ้งรวมทั้งเห็นคุณค่าต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง สิ่งเหล่านี้เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของการเรียนรู้นั่นเอง

การสร้างแรงบันดาลใจ

มาสโลว์ (Maslow, 1970 : 109) กล่าวว่า การสร้างแรงบันดาลใจในการเรียน ครูควรคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ดังนี้

1. พยายามที่จะตอบสนองความต้องการขั้นต่ำ เช่น จัดบรรยากาศการเรียนที่ผ่อนคลาย ให้ความสนใจนักเรียน ให้การยอมรับนักเรียนทุกคน จัดกิจกรรมที่ต้องแข่งกับตนเอง ลดการเปรียบเทียบกับผู้อื่น
 2. กระตุ้นให้มีการพัฒนาความสามารถ เช่น จัดสภาพการเรียนให้กระตุ้นความพยายามของนักเรียนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ไม่ลงโทษเมื่อทำการบ้านหรือทำการทดสอบไม่ได้
 3. จัดประสบการณ์การเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักตั้งความหวังที่ตรงกับความเป็นจริง คาดหวังความสำเร็จและความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองในทางบวก
 4. คำนึงถึงผลเสียของการแข่งขัน แม้การแข่งขันจะเป็นสิ่งจำเป็นในปัจจุบันแต่ในการเรียนไม่ควรให้เกิดการแข่งขันมากเพราะนักเรียนจะไม่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ถ้าเป็นเช่นนั้นจะมีนักเรียนเพียง 2-3 คนเท่านั้นที่จะประสบความสำเร็จ พยายามให้นักเรียนแข่งกับตนเองใช้การแข่งขันเพียงเพื่อความสนุกเท่านั้นมิใช่เพื่อเอาชนะ
 5. ให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนบางคนที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ
 6. กระตุ้นให้นักเรียนเรียนรู้เพราะรู้สึกอยากเรียนด้วยตนเองไม่ใช่จากสิ่งล่อตามธรรมชาติของมนุษย์ทุกคนมีความสนใจในสิ่งต่างๆ อยู่แล้ว ถ้าจัดสภาพภายในชั้นเรียนให้เหมาะสมก็จะสามารถเร้าความสนใจซึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์ได้
 7. กระตุ้นให้เกิดความสนใจโดยใช้เครื่องล่อใจต่างๆ การเรียนโดยให้นักเรียนมีความสนใจด้วยตนเองเป็นสิ่งสำคัญและพึงประสงค์ แต่บางครั้งหากครูพบว่าการเรียนน่าเบื่อ มีเพียงบางคนเท่านั้นที่สนใจ ครูต้องหาวิธีการกระตุ้นด้วยเครื่องล่อต่างๆ เช่น ใช้แผนภูมิแสดงความก้าวหน้าหรือรางวัลวิธีที่ดีที่สุดคือให้นักเรียนเป็นผู้ใช้เครื่องล่อด้วยตนเอง
- สุโท เจริญสุข (2522 : 72) ได้เสนอแนวคิดดังนี้
1. คำนึงถึงสัญชาตญาณความอยากรู้อยากเห็น โดยนำเรื่องราวหรือสิ่งแปลกใหม่มาเล่าหรือแสดงให้นักเรียนดู
 2. ทำบทเรียนให้สนุกโดยใช้อุปกรณ์การสอน หรือเทคนิคการสอนหลายๆ รูปแบบ
 3. ทำบทเรียนให้ชัดเจนเข้าใจง่าย หรือเป็นรูปธรรมมากกว่านามธรรม
 4. ให้นักเรียนมีโอกาสดูความคิดเห็นหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรมการเรียนอยู่เสมอด้วยการใช้คำถาม ใช้กิจกรรม หรืออุปกรณ์ต่างๆ เข้ามาช่วยสอน
 5. จัดสิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้เรียนให้น่าสนใจ เช่น จัดนิทรรศการ การอภิปราย จัดชุมนุม จัดการแสดงหนังสือ ฯลฯ
- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 234) ได้เสนอแนะวิธีสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียนดังนี้คือ
1. ศึกษาความต้องการของผู้เรียนส่วนใหญ่ เพื่อจะได้บทเรียน สภาพห้องเรียนและสื่อการเรียนต่างๆ ให้ตรงกับความต้องการของเขา

2. สำรวจพื้นฐานทางด้านความถนัดของผู้เรียน เพื่อจัดสภาพการเรียนการสอนให้ตรงกับ ความถนัดนั้นๆ

3. จัดสภาพการเรียนให้น่าสนใจ มีการตั้งคำถามยั่วและท้าทายความสามารถของผู้เรียน พยายามให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนให้มากที่สุด เช่น การแสดงความคิดเห็น การ แก้ปัญหาเฉพาะหน้า ตลอดจนการพยายามสร้างให้เกิดสิ่งตื่นตาตื่นใจ สิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ และน่าสิ่ง ที่ทันสมัยในยุคนั้นมากล่าวถึงด้วย

4. การให้การเสริมแรง โดยพยายามให้ผู้เรียนได้ประสบผลสำเร็จในการเรียนหรือการทำงาน นั้นๆ บ้างโดยเลือกให้ตรงกับความถนัดและความสามารถของเขา จะทำให้เขาสนใจสิ่งที่ได้รับ มอบหมายให้ทำ

5. ชี้ทางหรือให้ทราบความก้าวหน้าในการทำงานทุกระยะของผู้เรียน ทำให้เขามีความสนใจ ที่จะทำงานนั้นๆ ต่อไป

สรวงศ์ โค้วตระกูล (2541 : 180-181) กล่าวว่า การช่วยเสริมแรงจิตใจของนักเรียนมีดังนี้

1. ครูควรจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่ท้าทายความอยากรู้อยากเห็นของนักเรียน
2. บอกวัตถุประสงค์เฉพาะของบทเรียนให้นักเรียนทราบ
3. พยายามให้งานแก่นักเรียนตามความสามารถและให้โอกาสนักเรียนทุกคนมีประสบการณ์ เกี่ยวกับความสำเร็จในการเรียนรู้

4. พยายามให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนและแนะนำให้นักเรียนใช้ข้อมูลป้อนกลับช่วยปรับปรุง การทำงานให้ดีขึ้น

5. พยายามพบนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อช่วยนักเรียนวิเคราะห์สาเหตุความสำเร็จหรือ ไม่สำเร็จในการเรียนของนักเรียน

7. บรรยากาศของห้องเรียนต้องปราศจากการขู่เข็ญ หรือต้องเป็นบรรยากาศที่นักเรียนใน ใจความไว้วางใจในตัวครูว่าเป็นผู้ที่คอยเอื้อการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่เสมอ

8. ใช้หลักการสอนของนักจิตวิทยามนุษยนิยม มาสโลว์ ที่กล่าวว่า “นักเรียนจะเรียนรู้ก็ต่อ เมื่อมีความต้องการพื้นฐานที่ตนปรารถนา”

9. ครูจะต้องเป็นผู้ที่เป็นแบบในการแสดงความกระตือรือร้นในเวลาการสอน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความสนใจจึงเป็นองค์ประกอบที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีได้โดย ครูสร้างความสนใจในลักษณะที่ให้นักเรียนมีจิตใจจดจ่ออยู่ในสิ่งหนึ่ง ซึ่งเมื่อเกิดนานๆ แล้วจะทำให้ เกิดความตั้งใจ จะทำให้เกิดการเรียนรู้ต่อบทเรียนนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี

ลักษณะของความสนใจ

วณิช บรรจง และ คนอื่นๆ (2516 : 33) กล่าวถึงลักษณะของความสนใจไว้ ดังนี้

1. ความสนใจ เป็นความรู้สึกหรือเจตคติอยู่ในวงแคบ คือ มีความสนใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็น อย่างๆ ไป

2. ความสนใจเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล คนหนึ่งอาจมีความสนใจสิ่งหนึ่ง แต่คนอื่นอาจไม่ สนใจต่อสิ่งนั้นเลยก็ได้

3. ความสนใจทำให้คนเอาใจใส่จดจ่อต่อสิ่งที่ตนสนใจ
 4. เมื่อเกิดความสนใจต่อสิ่งใดแล้ว คนย่อมมีความมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่งต่อสิ่งนั้น เช่น ต้องการรู้ให้มากขึ้น ต้องการทำเป็น เป็นต้น
 5. คนย่อมมุ่งมั่นที่จะทำให้สำเร็จตามความมุ่งหมาย ถ้าคนๆ นั้น มีความสนใจต่อสิ่งนั้น ทวี ท่อแก้ว และ อบรม สีนภิบาล (2517 : 61) ได้แบ่งความสนใจต่างกันออกไปดังนี้
 1. ความสนใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นในบุคคล เนื่องจากถูกชักนำจากสิ่งแวดล้อมต่างๆ
 2. ความสนใจของแต่ละบุคคลมีความเข้มข้นต่างกัน
 3. ความสนใจที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ย่อมเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์
 4. บุคคลมีความสนใจต่อสิ่งต่างๆ แตกต่างกันไป
 5. ความสนใจอาจเป็นความรู้สึกชั่วขณะหรือตลอดไปก็ได้
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2532 : 91-92) ได้อธิบายถึง ลักษณะความสนใจของบุคคลไว้ดังนี้
1. ความสนใจ เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคลอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากสิ่งแวดล้อม
 2. ความสนใจเป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละบุคคล ดังนั้นย่อมแตกต่างกันได้
 3. ความสนใจ ย่อมทำให้บุคคลเอาใจใส่ต่อสิ่งที่ตนสนใจ
 4. ความสนใจของบุคคลย่อมเปลี่ยนแปลงได้ และเป็นเครื่องกำหนดวิถีชีวิตของบุคคล
 5. ความสนใจทำให้เกิดความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ
- จึงสรุปได้ว่าลักษณะความสนใจของแต่ละคนแตกต่างกันไปตามความต้องการ ความถนัด และสภาพแวดล้อมต่างๆ ในสังคมที่แตกต่างกัน และการที่จะให้เด็กมีความสนใจในการเรียน ผู้เรียนจะต้องมีสมาธิในการเรียน สามารถติดตามเนื้อหาที่เรียนได้โดยตลอดและส่งผลต่อการเรียนในวิชานั้นๆ ด้วย

องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ

- แฮร์ริส และ สมิธ (Harris and Smith.1986 : 253) กล่าวว่า ความรู้หรือประสบการณ์เดิมสามารถช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจในสิ่งที่เรียนได้ และในขณะเดียวกันความรู้และประสบการณ์เดิมช่วยให้เกิดความสนใจ ซึ่งความสนใจนับว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญอันหนึ่งที่ช่วยสร้างเสริมความเข้าใจและนำไปสู่ความสำเร็จในการอ่าน
- สุชา จันทน์เอม และ สุรางค์ จันทน์เอม (2515 : 73) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสนใจของเด็กที่ควรทราบมีดังนี้
1. ความสนใจนั้นเกิดขึ้นจากความพร้อม ความต้องการและอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม
 2. ความสนใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นเรื่องของแต่ละบุคคลโดยเฉพาะ คนเราทุกคนไม่จำเป็นต้องมีความสนใจในสิ่งเดียวกัน และในระยะเวลาเดียวกัน
 3. ความสนใจมีความสัมพันธ์กับสุขภาพของร่างกาย เด็กจะสนใจสิ่งใดเป็นระยะเวลายาวหรือยาวย่อมขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของร่างกาย
 4. ความสนใจเฉพาะอย่างนั้นอาจเปลี่ยนไปตามวัยและเวลาของแต่ละบุคคล แต่แบบแผนความสนใจค่อนข้างคงที่ที่หาว่าความสนใจของตนในอนาคตได้

5. ความสนใจมีความสัมพันธ์กับสภาพทางจิตใจและเชาวน์ปัญญาของเด็ก เด็กที่มีเชาวน์ปัญญาดำจะสนใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่มากอย่างและไม่สลับซับซ้อนนัก ผิดกับเด็กที่มีเชาวน์ปัญญาสูงมักจะสนใจหลายๆ อย่างในเวลาเดียวกันและเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อน

6. ความสนใจมีความสัมพันธ์กับพื้นฐานประสบการณ์ของเด็ก เด็กจะสนใจเรื่องใดนั้นเด็กจำเป็นต้องมีความรู้เองพอสมควร ถ้าเด็กขาดประสบการณ์เด็กอาจไม่สนใจเป็นแต่เพียงอยากรู้อยากเห็นชั่วคราวแล้วก็เลิกความสนใจไป

ชนิดของความสนใจ

ประสาร ทิพย์ธารา (2520 : 103-104) ได้แบ่งความสนใจออกเป็น 2 ชนิด ดังนี้

1. ความสนใจภายใน เกิดขึ้นกับบุคคลตามธรรมชาติ คือ รู้สึกพอใจ สนใจ อยากคิด อยากทำ โดยไม่รู้ตัว ความสนใจชนิดนี้ก่อให้เกิดนิสัยที่ดี ทำการงานได้ดี นักการศึกษาถือว่าความสนใจชนิดนี้เป็นความสนใจที่แท้จริง และเป็นชนวนนำให้บุคคลทำกิจกรรมต่างๆ ได้นานอย่างมั่นใจ จึงควรส่งเสริมความสนใจชนิดนี้ให้มากที่สุด
2. ความสนใจภายนอก เกิดขึ้นหลังความสนใจภายใน โดยเกิดขึ้นจากสาเหตุต่างๆ เช่น กลัวสอบตก กลัวได้รับโทษ จึงทำให้เกิดความสนใจในการทำงานมากขึ้น ความสนใจภายนอกนี้ไม่มั่นคงถาวรเท่าความสนใจภายในแต่ก็ยิ่งดีกว่าที่จะไม่มีความสนใจเสียเลย เพราะความสนใจภายนอกอาจพัฒนาไปสู่ความสนใจภายในได้

สาเหตุของความสนใจ

สุชา จันทน์เอม และ สุรางค์ จันทน์เอม (2515 : 75) ได้สรุปสาเหตุของความสนใจไว้ดังนี้

1. เกิดจากการเห็นคุณค่าของสิ่งนั้น
2. เกิดจากแรงจูงใจของสิ่งเร้า
3. เด็กมีความถนัดในสิ่งนั้น และมีประสบการณ์บ้างแล้ว
4. เป็นสิ่งที่มีความหมายต่อเด็ก
5. เป็นสิ่งที่สัมพันธ์กับชีวิตของเด็ก
6. เป็นสิ่งที่แปลกใหม่สำหรับเด็ก และทำให้เด็กตื่นเต้น

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2532 : 92) กล่าวถึงสาเหตุของความสนใจไว้ดังนี้

1. อาจเป็นผลมาจากบุคคลมีความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้วทำให้เกิดความสนใจในเรื่องอื่นๆ ต่อไป
2. อาจมีสาเหตุมาจากการตามอย่างเพื่อน หรือลัทธิเอาอย่าง
3. อาจมีสาเหตุมาจากผลประโยชน์
4. อาจมีสาเหตุมาจากความอยากรู้อยากเห็น
5. อาจมีสาเหตุจากเรื่องส่วนตัว

จรินทร์ สกุลถาวร (ม.ป.ป. : 61-62) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดความสนใจดังต่อไปนี้คือ

1. ความต้องการ เช่น อยากเป็นคนเรียนเก่ง ก็ต้องพยายามสนใจในบทเรียนเพื่อที่จะได้ทำให้ตนเองเข้าใจและจะได้สอบได้ที่หนึ่ง
2. การเอาอย่างสิ่งใดที่คนในหมู่คณะนิยมหรือสนใจ จะทำให้คนที่เขามาร่วมเกิดความสนใจตามไปด้วย เช่น เด็กส่วนมากเมื่อเห็น พ่อ แม่ ครู หรือเพื่อนชอบหรือสนใจสิ่งใด ก็จะพลอยสนใจสิ่งนั้นตามไปด้วย
3. การอ่าน การอ่านหนังสือก็จะช่วยทำให้เกิดความสนใจได้เช่น การอ่านชีวประวัติของนักประดิษฐ์สิ่งต่างๆ ก็จะทำให้ผู้อ่านนั้นมีความสนใจที่จะคิดประดิษฐ์สิ่งต่างๆ บ้าง
4. การศึกษาหรือการฝึกฝนอบรม ความรู้ ความสามารถ ในสิ่งใดสิ่งหนึ่งย่อมจะทำให้เกิดความสนใจขึ้น แม้ว่าในตอนแรกนั้นยังไม่มี ความสนใจเลย เช่น นักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเมื่ออ่าน พูด ฟัง เขียนได้ ก็จะมี ความสนใจในวิชาภาษาอังกฤษมากขึ้น
5. ความแปลกประหลาด เมื่อได้พบเห็นสิ่งของที่แปลกประหลาดหรือไม่เคยพบเห็นมาก่อน ก็จะทำให้เกิดความสนใจสิ่งนั้นขึ้น เช่น เด็กที่ไม่เคยเห็นฮิปโป เมื่อได้พบเห็นฮิปโปครั้งแรกก็จะเกิดความสนใจในตัวฮิปโปอย่างมาก

สรุปว่าสาเหตุที่จะทำให้บุคคลเกิดความสนใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาจากการได้รับรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้น แล้วใส่ใจในสิ่งที่รับรู้จนเกิดความรู้สึกเต็มใจ พอใจในที่สุดก็กลายเป็นความสนใจในสิ่งที่รับรู้ นั้นๆ

การวัดความสนใจ

ตามความคิดเห็นของ เจเกอร์ และ โฟรชลิช (Jagerd and Frochlich.1947 : 12-14) ได้เสนอวิธีการวัดความสนใจไว้ดังนี้

1. สังเกตความเป็นไปของแต่ละบุคคล
2. พิจารณาความสนใจต่างๆ ที่แต่ละบุคคลแสดงออก
3. ศึกษากิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลนั้นควรกระทำ
4. ใช้แบบสำรวจความสนใจ

เฮอร์ล็อก (Hurlock.1955 : 162) กล่าวว่าเราสามารถวัดความสนใจของแต่ละบุคคลได้ 3 วิธี คือ

1. ใช้การสังเกต
2. ใช้การสัมภาษณ์
3. ใช้แบบสอบถามวัดความสนใจ

ซูเปอร์ (Super.1959 : 218-219) กล่าวว่า ความสนใจของบุคคลสามารถศึกษาได้จากวิธีการดังต่อไปนี้

1. ความสนใจจากการแสดงความรู้สึก (Express Interests) เป็นวิธีการศึกษาจากคำพูด หรือถ้อยคำของบุคคลเกี่ยวกับความสนใจ
2. ความสนใจจากการแสดงออก (Manifest Interests) เป็นวิธีการศึกษาจากพฤติกรรมแสดงออกที่สังเกตได้

3. ความสนใจจากการทดสอบ (Test Interests) เป็นวิธีการศึกษาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากวิชาที่บุคคลนั้นสนใจ

4. ความสนใจจากการสำรวจ (Inventoried Interests) เป็นวิธีการศึกษาโดยใช้แบบสำรวจด้วยการให้บุคคลแสดงความรู้สึกชอบและไม่ชอบ

โพลเวลล์ (Powell.1963 : 337-338) วัดความสนใจด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

1. แบบวัดความสนใจ (Interet Inventories) แบบวัดความสนใจประกอบด้วยข้อความชุดหนึ่งสำหรับให้แต่ละบุคคลแสดงความชอบหรือไม่ชอบต่อข้อความต่างๆ เหล่านั้น

2. ใช้แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questionnaires) โดยให้ผู้ตอบมีอิสระที่จะตอบคำถามต่างๆ ได้ตามความรู้สึกแท้จริงของตน

3. ใช้การสัมภาษณ์ (Interviews) ซึ่งผู้สัมภาษณ์สามารถสังเกตเห็นพฤติกรรมของผู้ถูกสัมภาษณ์

เดวิส (Davis. 1964 : 105) ได้เสนอวิธีวัดความสนใจไว้ดังนี้

1. ค้นหาสิ่งที่แต่ละบุคคลชอบทำในระยะเวลาที่ผ่านมา ถ้าเขายอมสละเวลาว่างที่มีอยู่เพื่อทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะก็แสดงว่าเขาสนใจสิ่งนั้น

2. ค้นหาวิธีว่าแต่ละบุคคลมีความรู้เรื่องนั้นๆ มากน้อยเพียงใด ถ้าเขามีความรู้ในเรื่องนั้นมากก็แสดงว่าเขาสนใจเรื่องนั้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหลักความจริงที่ว่าคนเราย่อมจำแต่สิ่งที่ตนสนใจได้ดีกว่าสิ่งที่ตนไม่สนใจ

3. ให้แต่ละคนแสดงความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อข้อความที่กำหนดให้

กมล สุตประเสริฐ (2516 : 152) ได้กล่าวถึงวิธีวัดความสนใจโดยใช้สเกลโดยกำหนดเนื้อหาที่จะวัดความสนใจในด้านใด และเขียนคำถามหรือข้อความตามเนื้อหานั้นๆ โดยมี ตัวเลือกเป็น 5 ระดับ คือ ชอบมากที่สุด ชอบมาก เฉยๆ ไม่ชอบ ไม่ชอบเลย กล่าวโดยสรุป การวัดความสนใจอาจใช้วิธีต่างๆ ดังนี้

1. แบบสำรวจความสนใจ
2. แบบสอบถามปลายเปิด
3. แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า
4. การสัมภาษณ์
5. การสังเกต

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า ความสนใจของแต่ละบุคคลจะมีความแตกต่างกันเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ เช่น ด้านสติปัญญา อายุ เพศ ความถนัดตามธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมทางบ้าน ทางโรงเรียน เพื่อน และชุมชน จึงสามารถวัดได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับสถานการณ์และการนำไปใช้

5. เอกสารเกี่ยวกับการสังเกต

ความหมายของการสังเกต

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการสังเกตไว้ดังนี้

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2527 : 30) ให้ความหมายของการสังเกตว่าเป็นการพิจารณาสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือหลายๆ สิ่งอย่างมี “จุดหมาย” โดยการใช้อวัยวะสัมผัสส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งห้าส่วนในการพิจารณาสิ่งนั้นๆ การสังเกตจะต้องมีจุดมุ่งหมายอย่างแน่นอนล่วงหน้าก่อนการสังเกต

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536 : 28) กล่าวว่า การสังเกตเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาพฤติกรรมตามหลักพฤติกรรม ลักษณะของพฤติกรรมที่จะสังเกตต้องเป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก กระทำหรือตอบโต้ต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง และต้องเป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตเห็นได้ นับได้ ได้ยินได้ และวัดได้ โดยใช้เครื่องมือหรือด้วยการใช้การสังเกตโดยอาศัยอวัยวะสัมผัสของผู้สังเกตโดยตรง

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540 : 109) กล่าวว่า การสังเกตเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องอาศัยประสาทสัมผัสหลายอย่างโดยเฉพาะอย่างยิ่งประสาทสัมผัสทางตาและหูเป็นสำคัญ การสังเกตใช้ได้ดีสำหรับการศึกษาลักษณะและพฤติกรรมของบุคคล รวมถึงปรากฏการณ์และพิธีการต่างๆ ใช้เป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลได้ทั้งด้านวิทยาศาสตร์กายภาพ ด้านพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2543 : 22) กล่าวว่า การสังเกตเป็นการเฝ้ามองดูพฤติกรรมของสิ่งหนึ่งอย่างมีจุดมุ่งหมาย ส่วนใหญ่นิยมใช้ตาเป็นเครื่องมือในการสังเกตการมองเห็น แต่ถ้าสังเกตกลิ่นต้องใช้จมูก สังเกตเสียงต้องใช้หู แต่จะอาศัยอุปกรณ์อื่นเพื่อความสะดวกเป็นเรื่องของการนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มคุณภาพของการสังเกตได้ดียิ่งขึ้น สิ่งที่จะช่วยการสังเกตให้อยู่ในกรอบของจุดมุ่งหมายก็คือ แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ก่อนการสังเกตสิ่งใดๆ ผู้สังเกตควรสร้างรายการที่ต้องการสังเกตไว้ให้เหมาะสม เมื่อสังเกตเห็นสิ่งใดก็จะได้บันทึกทันทีทั้งที่การสังเกตที่ดีไม่ควรให้ผู้ที่ถูกสังเกตรู้ตัว เพราะถ้ารู้ว่ามีคนสังเกต พฤติกรรมจะเปลี่ยนแปลงจากความเป็นจริง

จุดมุ่งหมายของการสังเกต

สำหรับจุดมุ่งหมายของการสังเกตนั้นมีผู้กล่าวไว้ในลักษณะต่างๆ ดังนี้

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2527 : 32) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการสังเกตไว้ดังนี้

1. เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงด้วยตนเอง ข้อเท็จจริงนี้สามารถเพิ่มเติมรายละเอียดซึ่งเคยได้รับคำบอกเล่าจากผู้อื่น
2. เพื่อเข้าใจพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้ถูกสังเกตว่ามีลักษณะปกติหรือไม่ เพื่อใช้ประกอบการแนะนำบุคคลให้เป็นบุคคลที่ดีมีประสิทธิภาพในสังคมต่อไป
3. เพื่อค้นหาสาเหตุบางประการ ซึ่งอาจเป็นปัญหาแต่ไม่มีผู้ใดทราบ เพื่อนำมาใช้ในการให้คำปรึกษาและแนะแนวต่อไป

4. เพื่อให้ผู้สังเกตเป็นผู้มีความรอบคอบและไวต่อการมีปฏิริยาโต้ตอบจากสิ่งแวดล้อมจนเป็นผู้ที่ปรับตัวได้ดีและรวดเร็วในแต่ละสถานการณ์

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536 : 28) ได้กล่าวว่าการสังเกตมีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ประสงค์จะศึกษา แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้นั้นไปวิเคราะห์ต่อไป เพื่อจะได้ทราบว่าพฤติกรรมที่ประสงค์จะปรับนั้นเปลี่ยนแปลงหรือไม่ หรือเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2541 : 63) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการสังเกตว่า การสังเกตพฤติกรรมนั้นจะทำให้เราได้ข้อมูลพื้นฐานของพฤติกรรมที่ต้องการจะพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลง

หลักการสังเกตพฤติกรรม

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2541 : 63) ยังได้กล่าวถึงหลักในการสังเกตว่าผู้สังเกตพฤติกรรมพึงยึดหลักดังต่อไปนี้

1. เลือกและกำหนดพฤติกรรมที่พึงสังเกตให้เห็นเด่นชัด พฤติกรรมที่ครูควรที่จะเลือกเพื่อทำการสังเกตนั้น ควรจะเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์มาตรฐานของชั้นเรียนและครูคิดว่าพฤติกรรมนั้นมีผลกระทบกระเทือนต่อการเรียนการสอนมากที่สุด นอกจากนั้นพฤติกรรมที่สังเกตควรเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อยๆ

เมื่อครูเลือกพฤติกรรมที่สังเกตได้แล้ว ครูต้องกำหนดพฤติกรรมให้ชัดเจนเพื่อที่ว่าไม่ว่าใครก็ตามหากเข้าใจพฤติกรรมที่กำหนดไว้แล้ว จะสามารถบอกได้ทันทีว่านักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้นหรือไม่ เช่น พฤติกรรมการพูดคุยในห้องเรียน อาจกำหนดได้ดังนี้คือ พฤติกรรมการพูดคุย คือ พฤติกรรมใดก็ตามที่นักเรียนส่งเสียงออกจากปากโดยไม่ได้รับอนุญาตจากครู ครูหรือผู้สังเกตไม่ควรที่จะสังเกตหลายๆ พฤติกรรมในเวลาเดียวกัน นอกจากจะมีประสบการณ์ในการสังเกตเป็นอย่างดี เพราะจะทำให้เกิดความสับสนได้

2. เลือกผู้สังเกตพฤติกรรม ผู้สังเกตสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ด้วยกันคือ

2.1 นักเรียนสังเกตตนเอง คือการให้ผู้ที่จะพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมของตนเอง

2.2 บุคคลอื่นเป็นผู้สังเกต ซึ่งอาจจะเป็นครู เพื่อนครู หรือเพื่อนนักเรียนด้วยกันเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่จะพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม วิธีนี้ค่อนข้างจะให้ข้อมูลใกล้เคียงความเป็นจริงมากกว่าวิธีแรก เพราะผู้สังเกตนั้นมีแนวโน้มที่จะลำเอียงน้อยกว่าผู้ที่ต้องการพัฒนาพฤติกรรมเอง อีกทั้งวิธีนี้สามารถที่จะตรวจสอบความเที่ยงตรงระหว่างผู้สังเกตได้ โดยการใช้ผู้สังเกตมากกว่า 1 คนขึ้นไปสังเกตพฤติกรรมเดียวกันของคนๆ เดียวกัน ซึ่งผู้สังเกต พฤติกรรมทั้ง 2 คน สังเกตได้ใกล้เคียงกัน หรืออย่างน้อยที่สุดเห็นพ้องต้องกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ก็นับได้ว่าข้อมูลที่ได้นั้นมีความเที่ยงตรงสูง

2.3 เลือกสถานที่ทำการสังเกตพฤติกรรม ในการเลือกสถานที่นั้นขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของครูว่าต้องการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนในสถานที่ใด อาจจะเป็นห้องเรียนในห้องสมุด หรือบ้านของนักเรียนก็ได้

2.4 เลือกเวลาที่จะทำการสังเกตพฤติกรรม การเลือกเวลานี้ควรจะเลือกที่มีพฤติกรรมที่ต้องการจะสังเกตเกิดขึ้นบ่อยที่สุด และการเลือกเวลานั้นควรจะใช้วิธีการสุ่มเวลา ซึ่งหมายความว่าผู้สังเกตจะไม่ทำการสังเกตพฤติกรรมหนึ่งในเวลาเดียวกันของวันเดียวกัน แต่จะสุ่มสังเกตหลายๆ เวลาของวันเดียวได้ เช่น ตอนเช้า ตอนบ่าย และตอนก่อนเลิกเรียน เป็นต้น ช่วงการสังเกตโดยการสุ่มเวลานั้นจะทำให้ได้ข้อมูลที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด เนื่องจากว่าไม่มีพฤติกรรมใดที่จะเกิดบ่อยในช่วงเดียวกันตลอดเวลา

2.5 เลือกแบบบันทึกพฤติกรรมให้เหมาะสม ซึ่งแบบบันทึกพฤติกรรมนั้นผู้ทำการสังเกตควรจะเป็นผู้สร้างเอง โดยมุ่งสร้างให้สอดคล้องกับลักษณะของพฤติกรรมที่จะศึกษา ดังนั้นจึงแบ่งวิธีการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมไว้ดังนี้

2.5.1 การสังเกตพฤติกรรมแบบสุ่มเหตุการณ์ (Event Sampling) เป็นการเลือกสังเกตเฉพาะพฤติกรรมที่ต้องการศึกษาในช่วงเวลาหนึ่งๆ เท่านั้น โดยเน้นความถี่หรือจำนวนครั้งของพฤติกรรมที่ประสงค์จะศึกษาที่เกิดขึ้นในเวลาสังเกตนั้น ส่วนพฤติกรรมอื่นๆ ที่เกิดในช่วงเวลาดังกล่าวก็จะไม่นำมาบันทึก

2.5.2 การสังเกตพฤติกรรมแบบสุ่มเวลา (Time Sampling) เป็นการสังเกตที่ผู้สังเกตแบ่งเวลาออกเป็นช่วงๆ แล้วนับเฉพาะจำนวนช่วงเวลาที่เกิดพฤติกรรมพึงประสงค์ที่จะศึกษา ส่วนเกณฑ์ในการนับช่วงเวลานั้นจะต้องกำหนดให้แน่นอน โดยจะต้องให้สอดคล้องกับลักษณะของพฤติกรรมที่ต้องการจะศึกษาและจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เช่น สังเกตพฤติกรรมช่วง 5 นาที ทุกๆ 6 นาที เป็นเวลา 1 ชั่วโมง จะสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนคนนั้นๆ ในช่วงเวลานั้นๆ นอกจากนี้การสังเกตแบบสุ่มเวลาสามารถสังเกตได้ครั้งละหลายๆ คน โดยสลับช่วงเวลาครั้งละ 1 คน ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตสามารถแยกเป็นพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคน นอกจากนี้การสังเกตแบบสุ่มเวลาสามารถสังเกตพฤติกรรมได้หลายๆ ประเภทพร้อมกัน โดยจำแนกพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลาเป็นพฤติกรรมใดบ้าง และเพื่อความสะดวกในการบันทึก ควรกำหนดรหัสของพฤติกรรมแต่ละประเภทด้วย หากประเภทของพฤติกรรมที่จะสังเกตและบันทึกนั้นมีหลายประเภท

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540 : 110) กล่าวว่า การสังเกตมีหลักดังนี้

1. ในการสังเกตต้องกำหนดจุดมุ่งหมายที่จะสังเกตไว้ให้แน่นอน โดยอาจทำเป็นรายการพฤติกรรมที่จะสังเกตไว้ล่วงหน้าอย่างชัดเจน พร้อมกับกำหนดไว้ว่าจะบันทึกการสังเกตอย่างไร
2. การสังเกต ต้องศึกษาเรื่องที่จะสังเกตไว้ให้มีพื้นฐานความรู้
3. การสังเกตต้องนิยามสิ่งที่สังเกตให้แจ่มชัดว่า หมายถึงอะไร มีขอบเขตแค่ไหน
4. การสังเกตต้องกระทำอย่างมีระบบ เช่น กำหนดไว้ว่าจะสังเกตพฤติกรรมนั้นๆ ภายในเวลากี่นาที หรือกี่วินาที เป็นต้น
5. การสังเกต ต้องให้ได้ข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อนำไปวิเคราะห์ผลได้
6. การสังเกต ผู้สังเกตต้องไม่มีอคติ
7. การสังเกต ผู้สังเกตต้องได้รับการฝึกฝนในเรื่องที่จะสังเกตมาเป็นอย่างดี
8. การสังเกต ต้องสังเกตอย่างละเอียดถี่ถ้วน
9. การสังเกต ต้องมีการบันทึกผลโดยทันที

10. ในการสังเกตควรใช้เครื่องมืออื่นๆ ประกอบด้วย เพื่อใช้ช่วยในการบันทึกการสังเกต ซึ่งอาจเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) หรือมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) หรือทั้งสองอย่าง

ลัวัน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2543 : 22 – 23) กล่าวว่าเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาด จึงควรมีหลักการสังเกตดังนี้

1. กำหนดสิ่งที่จะสังเกต หมายถึงว่าจะสังเกตอะไรก็ให้จำกัดเฉพาะเป็นเรื่องๆ ไป เรียกว่า สังเกตเจาะจงเฉพาะสิ่งที่ต้องการเท่านั้น สิ่งอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องอย่าใส่ใจ การดูจึงควรมีจุดมุ่งหมายว่าจะดูอะไรเป็นหลัก การกำหนดกรอบไว้เพื่อให้ดูจึงเป็นสิ่งสำคัญ
2. สังเกตด้วยความพินิจพิจารณา ที่ต้องทำอย่างนี้ก็เพื่อจะได้สามารถมองเห็นรายละเอียดของกรอบที่ต้องการอย่างลึกซึ้ง ไม่ใช่สังเกตเพียงผิวเผิน หรือลักษณะภายนอกเพียงเท่านั้น
3. จัดปัญหาหรือความลำเอียงส่วนตัวออกให้หมด เพราะถ้ามีสิ่งที่กล่าวแล้วจะทำให้เกิดความขัดแย้งในการเก็บข้อมูล สิ่งที่ควรบันทึกจะไม่บันทึก จะได้ข้อมูลที่มีความลำเอียง
4. เวลาสังเกตควรมีเครื่องช่วยความจำ เพื่อไม่ให้หลงลืมสิ่งที่ได้สังเกตเห็นมา ดังนั้นอุปกรณ์ทั้งหลายที่ช่วยเตือนความจำควรเตรียมให้พร้อมตามความเหมาะสม อย่างน้อยที่สุดก็ควรมีแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ หรือสิ่งอื่นๆ อีก ที่เป็นเทคโนโลยีในการช่วยความจำ

ลักษณะของผู้สังเกต

ทศพร มณีศรีขำ (2539 : 39 - 40) ได้กล่าวถึงลักษณะและความสามารถของผู้สังเกตที่จะทำการสังเกตประสบความสำเร็จ สรุปได้ดังนี้

1. ผู้สังเกตต้องช่างสังเกต และละเอียดรอบคอบ
2. ผู้สังเกตต้องมีความฉลาด และมีไหวพริบ ทราบว่าสิ่งใดควรสังเกต สิ่งใดไม่ควรสังเกต
3. ผู้สังเกตต้องมีประสบการณ์ และผ่านการฝึกฝนที่จะทำงานมาแล้วเป็นอย่างดี
4. ผู้สังเกตต้องมีความรู้พื้นฐานหรือประสบการณ์ในสิ่งที่ต้องสังเกต และจะต้องเตรียมตัวให้พร้อม ทั้งในด้านความรู้ เครื่องมือต่างๆ ตลอดจนวิธีการสังเกต และมีการวางแผนอย่างรอบคอบ มีระบบและระเบียบที่ต่อเนื่องกัน
5. ผู้สังเกตต้องมีความจำดี เพราะผู้สังเกตจะต้องจดจำพฤติกรรมที่ได้สังเกต แล้วนำมาจดบันทึกหลังการสังเกต ถ้ามีความจำไม่ดี อาจหลงลืมทำให้ผลจากการสังเกตไม่ดี
6. ผู้สังเกตต้องมีนิสัยชอบการจดบันทึก และต้องพยายามจดบันทึกผลจากการสังเกตไว้อย่างละเอียด จึงควรมีการเตรียมแผนล่วงหน้า เช่น การออกแบบบันทึกและกำหนดเครื่องมือที่เหมาะสม เพื่อให้ได้ผลที่แท้จริง
7. ผู้สังเกตต้องมีความสุภาพอ่อนน้อมในการติดต่อ พูดจาดี และมีความสามารถในการสร้างสายสัมพันธ์ (Rapport) ที่ดีในการที่จะเข้าไปร่วมสังเกตกับคนอื่น
8. ผู้สังเกตต้องมีความกระตือรือร้น สนใจใฝ่หาความรู้อยู่ตลอดเวลา
9. ผู้สังเกตต้องไม่ใช้อารมณ์และความรู้สึก เป็นเครื่องตัดสินใจในการทำงาน ตัดสินใจโดยใช้เหตุใช้ผลเป็นเกณฑ์

10. ผู้สังเกตจะต้องมีใจเป็นกลาง ไม่อคติ ไม่ลำเอียง และจะต้องพร้อมที่จะยอมรับและเปลี่ยนความคิด เมื่อมีเหตุผลใหม่ที่เหมาะสมกว่า

11. ผู้สังเกตต้องมีความอดทนในการทำงาน อดทนต่อการรอคอย รวมทั้งอดทนต่อความไม่ประสบผลสำเร็จ

12. ผู้สังเกตจะต้องเป็นผู้ที่มีประสาทตาและประสาทอื่นๆ ดี มีความรู้ทั่วไปอย่างกว้างขวาง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักพลิกแพลงเพื่อประโยชน์ที่เหมาะสมและสามารถแยกแยะสิ่งที่สำคัญหรือไม่สำคัญออกจากกัน

13. ผู้สังเกตต้องมีความสามารถที่จะตีความหมาย หรือวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตได้อย่างเหมาะสม ใกล้เคียงกับความเป็นจริงและสามารถสรุปข้อมูลเหล่านั้นได้

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540 : 110-111) กล่าวว่า การสังเกตจะได้ผลดี ผู้สังเกตต้องมีลักษณะ

3 ประการคือ

1. ต้องมีความตั้งใจ ผู้สังเกตต้องมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน และมีจิตใจจดจ่อต่อเรื่องที่จะสังเกต

2. ต้องมีประสาทสัมผัสที่ดี คือประสาทสัมผัสต้องปกติและรับรู้ได้ไว ประสาทสัมผัสในที่นี้ ได้แก่ ตาและหู ตาต้องไม่บอดหูไม่หนวก และรับรู้ได้ไว

3. ต้องมีการรับรู้ได้ดี ผู้สังเกตต้องพร้อมที่จะรับรู้และสามารถแปลความหมายสิ่งที่รับรู้นั้นได้ถูกต้อง นั่นคือการสังเกตขึ้นกับองค์ประกอบต่อไปนี้ด้วย ได้แก่

3.5.1 อารมณ์ (Emotion) คือ ผู้สังเกตต้องมียารมณ์อันมั่นคง จิตใจไม่วอกแวก

3.5.2 แรงจูงใจ (Motivation) คือ ผู้สังเกตต้องมีความรู้สึกอยากสังเกตในสิ่งที่จะสังเกตอย่างเต็มใจ และมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในสิ่งที่จะสังเกต

3.5.3 ความรังเกียจ (Prejudice) ผู้สังเกตต้องไม่มีความรังเกียจกลุ่มตัวอย่างโดยทางใดทางหนึ่ง ต้องทำจิตใจให้ยุติธรรม ไม่ใช้ความรู้สึกส่วนตัวเข้าไปเกี่ยวข้อง ต้องสังเกตและบันทึกไปตามพฤติกรรมที่เกิดขึ้น

3.5.4 ปัญญา (Mental Set) ผู้สังเกตต้องมีความรู้ในเรื่องที่สังเกตเป็นอย่างดีสามารถแปลความหมายพฤติกรรมที่สังเกตได้ถูกต้อง

3.5.5 สภาพทางกาย (Physical Condition) ผู้สังเกตต้องมีสุขภาพเป็นปกติ ไม่เจ็บป่วยหรืออยู่ในสภาพที่หิว ง่วงนอน เป็นต้น

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2543 : 22) กล่าวว่า เพื่อเป็นการวัดที่เชื่อถือได้ ผู้สังเกตควรมีลักษณะดังนี้

1. มีความตั้งใจ คือ ผู้สังเกตจะต้องสำรวจจิตใจที่จะสังเกตสิ่งนั้นจริงๆ ใจไม่วอกแวก มีเป้าหมาย มีความอดทน สะกดใจแน่นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องตามที่ต้องการ

2. มีประสาทสัมผัสดี หมายความว่า ประสาทตา หู หรือจมูก จะต้องดีสมบูรณ์แบบจึงจะสังเกตได้ของจริง ถ้าประสาทผิดปกติ เช่น ตาบอดสี สายตาสั้นหรือยาว หรือตามองเห็นภาพไม่แน่นอน ลักษณะนี้ไม่ควรเป็นผู้สังเกต เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลที่ผิดพลาด

3. มีการรับรู้ตี หมายความว่าผู้สังเกตจะต้องมีการรับรู้ที่เกิดภาพอะไร เห็นอะไรได้อย่างรวดเร็วแม่นยำว่องไวและตรงไปตรงมาไม่บิดเบือนความเป็นจริง ความจริงการรับรู้ต่อเนื่องจากประสาทสัมผัสรวมมือกันทำงานเป็นวงจรที่รวดเร็ว ประสาทสัมผัส มองเห็นได้เร็วละเอียดอ่อน แล้วการรับรู้ก็มาแปลต่อว่าเป็นอะไร ถ้าการรับรู้ตีก็จะแปลตรงกับที่ประสาทสัมผัสได้รู้เห็น ถ้าการรับรู้ไม่ตีจะแปลสิ่งที่ประสาทสัมผัสไปคนละอย่าง เช่น สัมผัสการนั่ง แปลว่ายืน สัมผัสห่ม แปลว่าหามา ดังนั้นเป็นต้น ย่อมจะบังเกิดความเสียหายแก่การเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาอย่างยิ่ง

หลักการบันทึกพฤติกรรม

วิธีการบันทึกผลการสังเกต โดยใช้การสังเกตเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลด้านพฤติกรรมของมนุษย์ มักจะมีปัญหาอยู่เสมอว่าจะมีวิธีการบันทึกผลการสังเกตอย่างไร จึงจะเหมาะสมกับพฤติกรรมนั้น และสามารถแปลความหมายได้ถูกต้องตรงตามจุดมุ่งหมาย สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2541 : 67 - 71) ได้กล่าวถึงหลักการบันทึกพฤติกรรมไว้ดังนี้คือ

1. บันทึกเป็นความถี่ของพฤติกรรม (Frequency – Count Recording) หมายถึง การบันทึกจำนวนครั้งของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่กำหนดไว้ เช่น การบันทึกจำนวนครั้งที่เด็กชายสมชาย ยกมือขึ้นเพื่อถามคำถาม และตอบคำถามในชั่วโมงเรียนคณิตศาสตร์ พฤติกรรมที่สามารถบันทึกความถี่ได้นั้นจะต้องเป็นพฤติกรรมที่ต่อเนื่อง เวลาของการแสดงพฤติกรรมแต่ละครั้งใกล้เคียงกัน และจะต้องใช้เวลาในการบันทึกในแต่ละวัน การบันทึกพฤติกรรมแบบความถี่นั้นเพียงแต่ทำรอยคะแนนจำนวนครั้งของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเท่านั้น
2. บันทึกเป็นช่วงเวลาของพฤติกรรม (Interval Recording) เป็นการบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรมของแต่ละคน และสามารถใช้นักพฤติกรรมได้ทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมต่อเนื่องหรือไม่ต่อเนื่องก็ตาม โดยที่ผู้ทำการบันทึกจะต้องกำหนดเวลาที่จะบันทึกให้แน่นอนก่อน เช่น ต้องการจดบันทึกพฤติกรรมการคุยกันในช่วงเวลา 30 นาที วิชาคณิตศาสตร์ ก็ต้องแบ่งเวลา 30 นาทีนั้น ออกเป็นช่วงสั้นๆ เท่าๆ กัน อาจจะเป็นช่วงเวลาละ 20 วินาที 30 วินาที หรือ 1 นาที ก็ได้ตามแต่ต้องการ ส่วนการบันทึกพฤติกรรมนั้นก็จะต้องพิจารณาว่าพฤติกรรมที่ต้องการบันทึกเกิดขึ้นในช่วงเวลานั้นหรือไม่ ถ้าไม่เกิดขึ้นให้ใส่ 0 ลงในช่วงเวลานั้นๆ แต่ถ้าพฤติกรรมที่ต้องการบันทึกนั้นเกิดขึ้น แม้ว่าจะเกิดขึ้นมากกว่า 1 ครั้งในช่วงเวลานั้นก็ตามให้นับเวลาเพียง 1 ครั้งเท่านั้น โดยเขียนเลข 1 ลงในช่วงเวลาที่เกิดขึ้นนั้น
3. บันทึกระยะเวลาของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น (Duration Recording) ผู้สังเกตจะบันทึกช่วงระยะเวลาของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นนานเท่าใดโดยจะใช้นาฬิกาจับเวลา เช่น การสังเกตนักเรียนคนหนึ่งลุกขึ้นจากเก้าอี้แล้วยืนคุยกับเพื่อน แล้วบันทึกว่าระยะเวลาที่ลุกจากเก้าอี้จนกระทั่งคุยกับเพื่อนเสร็จสิ้นใช้เวลานานเท่าใด
4. บันทึกแบบพรรณนา (Narrative Recording) ในเมื่อจุดมุ่งหมายการวิจัยต้องการทราบพฤติกรรมในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่าง โดยเฉพาะด้านวิถีชีวิต ความเชื่อ หรือค่านิยม เป็นต้น ผู้สังเกตจำเป็นต้องใช้ระยะเวลานานต่อเนื่องกัน (Continuous Observation) และจะต้องตัดสินใจเองว่าพฤติกรรมใดบ้างสำคัญควรจะบันทึก ในการบันทึกนั้นมักจะเขียนบรรยายหรือพรรณนาพฤติกรรมที่

สังเกตตามปฏิทิน บันทึกแบบสุ่มเวลาของพฤติกรรม (Time Sampling) ถ้าผู้วิจัยมีรายละเอียดของพฤติกรรมมาก มีหลายพฤติกรรมที่ต้องสังเกต โดยจัดพฤติกรรมต่างๆ แล้วสุ่มเวลาในตารางนั้นก็จะเป็นการทราบวันใดเวลาใดที่จะสังเกตพฤติกรรมชนิดใด

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า วิธีการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมมีหลายวิธีด้วยกันคือการบันทึกเป็นความถี่ การบันทึกเป็นช่วงเวลา การบันทึกระยะเวลาที่เกิด การบันทึกแบบสุ่มเวลา การบันทึกแบบพรรณนา เป็นต้น ซึ่งในการเลือกแบบบันทึกพฤติกรรมว่าควรจะใช้แบบใดนั้น ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการใช้ ลักษณะของพฤติกรรมที่สังเกต และสิ่งแวดล้อมในการสังเกต ซึ่งจะส่งผลให้การสังเกตพฤติกรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การวิเคราะห์และการเสนอข้อมูล

วิธีการเสนอข้อมูลนั้นนิยมเสนอในรูปของกราฟ ซึ่งในกราฟรูปเดียวนั้นอาจจะเสนอเพียงพฤติกรรมเดียว หรือหลายๆ พฤติกรรมของบุคคลเดียวกันหรือของหลายๆ บุคคลก็ได้ เพื่อที่จะได้เปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมของหลายๆ บุคคลหรือหลายๆ พฤติกรรมของบุคคลเดียว ในการสร้างโปรแกรมพฤติกรรมของนักเรียน กราฟจะแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมได้อย่างชัดเจน การเสนอข้อมูลด้วยกราฟนั้น จะต้องบอกถึงพฤติกรรมที่สังเกต เวลาที่สังเกต และบุคคลที่สังเกตด้วย (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2541 : 20)

นอกจากนี้ ปรีชา วิหกโต (2539 : 60) ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์และเสนอผลการสังเกตพฤติกรรมไว้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ผลการสังเกตแบบนับความถี่ เป็นการนับว่าในช่วงเวลาที่สังเกตนั้นนักเรียนแสดงพฤติกรรมเป้าหมายกี่ครั้ง จากนั้นครูอาจเปลี่ยนจำนวนครั้งเป็นค่าเฉลี่ยหรือค่าร้อยละก็ได้
2. การวิเคราะห์ผลการสังเกตแบบความยาวของเวลา เป็นการรวมว่าในช่วงเวลาที่สังเกตนั้น นักเรียนแสดงพฤติกรรมเป้าหมายนานเท่าไร จากนั้นครูอาจเปลี่ยนความยาวของเวลาเป็นค่าเฉลี่ยหรือค่าร้อยละก็ได้
3. การเสนอผลการสังเกต วิธีการเสนอผลการสังเกตพฤติกรรมสามารถทำได้ 4 ลักษณะต่อไปนี้

3.1 เสนอผลการสังเกตแบบบรรยายด้วยข้อความ

3.2 เสนอผลการสังเกตแบบกึ่งตาราง

3.3 เสนอผลการสังเกตแบบตาราง

3.4 เสนอผลการสังเกตแบบใช้กราฟ ได้แก่ ใช้กราฟแท่ง ใช้กราฟเส้น ใช้กราฟ

วงกลม และใช้ภาพ

ประโยชน์ของการสังเกตและการบันทึกพฤติกรรม

เมื่อกล่าวถึงประโยชน์ของการสังเกตและการบันทึกพฤติกรรมการเรียนนั้น นักการศึกษาได้กล่าวไว้ พอสรุปได้ดังนี้ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536 : 39 - 40) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการสังเกตพฤติกรรมไว้ดังนี้

1. จะช่วยให้ผู้สังเกตสามารถเลือกสังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่พึงประสงค์จะศึกษาได้ถูกต้อง
2. จะช่วยให้ผู้สังเกตสามารถเลือกวิธีปรับพฤติกรรมให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์จะปรับและเป้าหมายของเวลาปรับพฤติกรรมนั้นๆ
3. จะช่วยให้ทราบทิศทางของพฤติกรรมที่พึงประสงค์จะปรับว่าเปลี่ยนแปลงหรือไม่ หรือเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด
4. จะช่วยให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมพื้นฐานที่ได้เปลี่ยนแปลงไปภายหลังการปรับพฤติกรรมแล้ว และสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540 : 111) ได้กล่าวถึงข้อดี ข้อเสียของการสังเกตดังนี้
ข้อดี สรุปที่สำคัญได้ดังนี้

1. การสังเกตทางตรงทำให้ได้ข้อมูลที่ต้องเป็นจริงได้มาก เพราะเป็นการเก็บข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ
2. การสังเกตช่วยให้ได้ข้อมูลจากผู้สังเกตไม่เต็มใจที่จะเล่าออกมาเป็นคำพูด อาจเพราะไม่แน่ใจข้อเท็จจริง หรือกลัวว่าบอกแล้วจะเป็นภัยแก่ตัวเอง หรือเป็นการเสื่อมเสียบุคลิกลักษณะของตนไป
3. การสังเกตช่วยในการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมจากการใช้วิธีการอื่นๆ ทั้งยังใช้เป็นวิธีตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของข้อมูลที่ใช้วิธีการอื่นๆ อีกด้วย
ข้อเสีย หรือข้อจำกัด สรุปที่สำคัญได้ดังนี้
1. การสังเกต มักจะขาดความเป็นปรนัย เพราะข้อมูลที่ได้ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ต้องเปลี่ยนเป็นเชิงปริมาณ เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ ทำให้แปลความหมายไม่ตรงกัน
2. การสังเกตไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ทั่วถึงทุกแง่มุมเพราะผู้สังเกตจะสังเกตเฉพาะเรื่องที่กำหนดไว้เท่านั้น ดังนั้นจึงอาจพลาดในพฤติกรรมบางอย่างที่ควรสังเกตไปได้
3. การสังเกต ถ้าผู้สังเกตไม่มีความรู้ในเรื่องที่สังเกต และขาดการฝึกฝน ข้อมูลที่ได้อาจคลาดเคลื่อนได้
4. การสังเกต อาจเกิดความคลาดเคลื่อนได้ อันเนื่องมาจากความอคติ
5. การสังเกต ต้องอาศัยการจดบันทึกผลที่รวดเร็วแม่นยำ ถ้าการจดบันทึกไม่ดี ผลก็คลาดเคลื่อนได้

สรุปได้ว่า การสังเกตเป็นเครื่องมือในการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมา ซึ่งพฤติกรรมนั้นต้องสามารถสังเกตได้ นับได้ ได้ยินและวัดได้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ หรือปรากฏการณ์ต่างๆ ตลอดถึงเป็นวิธีการศึกษา และทำความเข้าใจเกี่ยวกับตัวนักเรียนโดยเฝ้าดูพฤติกรรมหรือร่องรอยพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกมา ในลักษณะที่เป็นจริงตามธรรมชาติ ทั้งที่เป็นไปตามสถานการณ์ปกติ หรือสถานการณ์ที่กำหนดขึ้น โดยผู้สังเกตจะต้องเฝ้าดูพฤติกรรมที่เกิดขึ้น และพยายามจดจำเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน แล้วจึงบันทึกผลการสังเกตลงในแบบบันทึกพฤติกรรม

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

งานวิจัยต่างประเทศ

วอล์คเกอร์ (Walker.1983 : 72) ได้ทำการทดลองสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนเทอร์เกอร์พาร์ค เรียกว่า Concentrated Language Encounter Teaching หรือการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา โดยทำการทดลองกับนักเรียนพื้นเมืองชาวออสเตรเลียที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 ผลการทดลองพบว่า เป็นที่น่าพอใจ เด็กในกลุ่มทดลองมีความเชื่อมั่นในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทั้งการพูดและการเขียน

ต่อมาในปี ค.ศ.1984 วอล์คเกอร์ และ คนอื่นๆ (Walker and others. 1984 : 45) ได้ทำการทดลองสอนภาษาอังกฤษเช่นเดียวกับโปรแกรมที่เทอร์เกอร์พาร์คที่โรงเรียน Nepperby และ Marryvele โดยทำการทดลองกับนักเรียนทั้งสองโรงเรียนในระดับ Junior และ Senior โดยใช้เนื้อหาในการทดลองเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับอาหารทั้ง 2 ระดับ ใช้เวลาทดลอง 18 เดือน ผลการทดลองพบว่านักเรียนทั้งสองโรงเรียนมีความเชื่อมั่นในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารสูงมากขึ้น

สีสะหวัน (Sisavanh. 1997 : Abstract) ได้ทดลองการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในโรงเรียนประถมศึกษา 9 แห่ง ของแขวงเวียงจันทน์ และแขวงบรีคำไซ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 1996 - 1997 ผลการทดลองพบว่า การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา สามารถฝึกทักษะการใช้ภาษาให้แก่นักเรียนได้เร็วกว่าการสอนแบบเก่า โดยเฉพาะทักษะการพูด ฟัง และอ่าน ส่วนทักษะการเขียนอยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนมีความกระตือรือร้น และสนใจต่อการเรียนมากขึ้น ไปโรงเรียนสม่ำเสมอ ชอบอ่าน กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าตอบคำถาม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่าการสอนแบบเก่า

งานวิจัยในประเทศ

ในปี ค.ศ.1984 วอล์คเกอร์ บาร์ทเลต และ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (Walker, Bartlett and Rattanaovich. 1984 : 58) ได้ทำการทดลองสอนภาษาอังกฤษด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ใช้เวลาทดลอง 20 คาบ (คาบละ 20 นาที) ผลการทดลองพบว่านักเรียนมีความสนใจในการอ่านมากขึ้นและมีความสามารถในการจำคำศัพท์ คำพูดและบทสนทนาจากหนังสือได้นานทั้งๆที่นักเรียนไม่มีพื้นฐานทางการเรียนภาษาอังกฤษมาก่อน และนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

นัตดา ขจรนที (2530 : 104) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ แรงจูงใจและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู ผลการทดลองพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ แรงจูงใจและความคงทนในการจำแตกต่างกันกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สุธีพร ปาละดี (2531 : 87) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน การเขียน และการระลึกสิ่งที่อ่านได้ในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาและการสอนตามคู่มือครู ผลการทดลองพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีความสามารถทางการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ และการระลึกสิ่งที่อ่านภาษาอังกฤษได้แตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กรรณิการ์ ชาทิมนตรี (2533 : 136) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีสอนตามคู่มือครู ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีความสามารถทางการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษแตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

รัชนิภา ทองสุทธิ (2533 : 121) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีสอนตามคู่มือครู ผลการทดลองพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษา มีความสามารถทางการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษแตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

รัตนา ถวิลวงษ์ (2534 : 96) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษและบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่าการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาทำให้ความสามารถทางการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนแตกต่างจากการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สายสุนีย์ เต็มสินสุข (2535 : 128) การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในทางการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ และความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 กับการสอนตามคู่มือครู ผลการทดลองพบว่าความสามารถทางการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ และความรับผิดชอบของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 กับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พรพิมล ประสงค์พร (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 2) ซึ่งใช้และไม่ใช้กิจกรรมการทดสอบเชิงปฏิบัติการกับการสอนตามคู่มือครู ผลการทดลองพบว่าความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 2) ซึ่งใช้และไม่ใช้กิจกรรมการทดสอบเชิงปฏิบัติการ แตกต่างจากการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 2) ซึ่งใช้กิจกรรมการทดสอบเชิงปฏิบัติการแตกต่างจากที่ไม่ใช้กิจกรรมการทดสอบเชิงปฏิบัติการอย่างไม่มีนัยสำคัญสถิติ

สุจิตรา อินทรรัตน์ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความสามารถทางการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ผลการทดลองพบว่า ความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษ และความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก็ไม่แตกต่างกัน

ศุภลักษณ์ สัตยวณิช (2538 : 89) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์สแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู ผลการทดลองพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นวลจันทร์ แซ่เท้น (2538 : 80) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ที่พัฒนาด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในด้านการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ ที่พัฒนาด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) แตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พนาน้อย รอดชู (2540 : 99) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาและความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาด้วยอรรถลักษณะแบบวิธีการกับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถในการใช้ภาษาสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บรรเจิด พุฒารัตน์ (2541 : 77) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่มีเนื้อหาทางวัฒนธรรมกับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เปรมวดี รัตกุล (2541 : 106) ได้เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยบทเรียนโมดูลแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยบทเรียนโมดูลแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษแตกต่างกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เกศรี กิตติศรีปัญญา (2542 : 85) ได้เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ความคิดรวบยอดทางภาษาจากการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 2) กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 2) มีความสามารถในการใช้ความคิดรวบยอดทางภาษาจากการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษแตกต่างกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

มะลิวรรณ จันทร์พุ่ม (2542 : 59) ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกันโดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและพฤติกรรมกล้าแสดงออกแตกต่างกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สุภาณี ชลภาพ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ และความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยบทเรียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ และความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กมลภัทร พุทธสันติธรรม (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ และเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้ชุดการสอนรายวิชาย่อยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาชนิดวิธีการ (รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เป็นการสอนที่มีประสิทธิภาพวิธีหนึ่ง การนำการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาไปใช้กับนักเรียนนั้นทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสนุกสนานในการเรียน รักการอ่าน รักการเขียน มีเจตคติที่ดีในการใช้ภาษา มีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน รู้จักประชาธิปไตยและมีความคิดสร้างสรรค์เป็นของตนเองส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นในทุกๆ ด้าน ซึ่งนับเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอีกด้วย

งานวิจัยเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน

งานวิจัยต่างประเทศ

เดลาเนย์ (Delaney. 1985 : 111 - A) ทำการศึกษาผลของยุทธวิธีในการฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจกับนักเรียนระดับ 4 และระดับ 5 โดยแบ่งการทดลองออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ฝึกให้นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่อง กลุ่มที่ 2 ฝึกให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง แล้วขีดเส้นใต้ในประเด็นสำคัญๆ เอาไว้แล้วทำการจดบันทึกสิ่งสำคัญเหล่านั้นเท่าที่จำได้ และกลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มควบคุมใช้วิธี

เดิม ผลการทดลองพบว่าคะแนนความเข้าใจโดยเฉลี่ยของกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม

จอห์นสัน (Johnson. 1986 : 13) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเขียนกับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง โดยศึกษาว่าความรู้เดิมและประสบการณ์เดิม (Schema) ของผู้เรียนจะส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านและเขียนอย่างไร กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มที่ไม่มีความรู้เดิมเกี่ยวกับการเขียนมาก่อน จำนวน 15 คน และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นนักเรียนที่มีความรู้เดิม มีความสามารถในการเขียนมาก่อน จำนวน 20 คน ผลการวิจัยปรากฏว่าความรู้เดิมในการเขียนนั้นจะทำให้เด็กมีความเข้าใจในการอ่านมากขึ้น และมีความคงทนในการจำอีกด้วย ซึ่งผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการเขียนที่อาศัยประสบการณ์เดิมจะส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านให้ดีขึ้นด้วย

เลมัส (Lemas. 1996 : 2485 - A) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของกลยุทธ์การสอนอ่านที่เน้นพื้นฐานประสบการณ์ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน LEP (Limited English Proficient) ข้อมูลรวบรวมจากการสัมภาษณ์ การศึกษารายกรณี แฟ้มสะสมงาน การทดสอบเป็นแบบทางการและไม่เป็นทางการ และการจัดบันทึกข้อมูลในแฟ้มสะสมงานมีดังนี้ 1. ข้อมูลส่วนตัว 2. การศึกษา 3. พฤติกรรมผู้เรียน 4. พฤติกรรมผู้สอน 5. วิธีการสอน 6. การจัดชั้นเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์จากการจำแนกชนิดพฤติกรรมและแปลความออกมา การวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์ความเข้าใจในการอ่าน ความคล่องแคล่วการใช้ภาษา การจัดลำดับความคิด และความซับซ้อนของการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ระดับความชำนาญทางภาษาของนักเรียนเพิ่มขึ้นจาก LEP ไปสู่ FEP (Fluent English Proficient) วัดโดย LAS (Learning Assessment System) จากการวัด LAS แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาทักษะการพูดเพิ่มขึ้น 2 ระดับ การพัฒนาความเข้าใจในการอ่านเพิ่มขึ้น 1 ระดับ และระดับการเขียนคงเดิม

งานวิจัยในประเทศ

ปิยนุช พัฒนภิรมย์ (2538 : 261) ได้ทำการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยแบบฝึกการอ่านด้วยกระบวนการคิดสร้างสรรค์กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่าการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกการอ่านด้วยกระบวนการคิดสร้างสรรค์กับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กิตตา ปรัดถจริยา (2540 : 120) ได้ทำการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดประกอบกับกลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดประกอบกับกลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัญชรี ทองวิสุทธิ (2541 : 64) ได้เปรียบเทียบความเข้าใจและความสนใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านตามกลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามกลวิธีการเรียนรู้ทางภาษามีความเข้าใจและความสนใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

มะลิวรรณ จันทร์พุ่ม (2542 : 59) ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกันโดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและพฤติกรรมกล้าแสดงออกแตกต่างกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ณิชาภัทร วัฒนพานิช (2543 : 59) ได้เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานด้วยสื่อหนังสือพิมพ์กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานด้วยสื่อหนังสือพิมพ์มีความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษแตกต่างกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สุจิตรา เวทยาวงศ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยโครงสร้างระดับยอดประกอบกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ STAD กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากงานวิจัยดังกล่าวจะเห็นว่า การอ่านภาษาอังกฤษเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญและจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังให้แก่ผู้เรียนเพื่อเป็นพื้นฐานในการอ่านและวิธีการสอนก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการสอนจะต้องใช้วิธีการที่หลากหลายจึงจะทำให้การอ่านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

งานวิจัยเกี่ยวกับความสนใจ

งานวิจัยต่างประเทศ

เซอร์เรย์ และ เรย์โนลด์ (Shirey and Reynold. 1988 : 159) ได้วิจัยผลของความสนใจต่อความตั้งใจ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิทยาลัย จำนวน 23 คน กลุ่มตัวอย่างอ่านประโยค 72 ประโยค ซึ่งตนได้ประมาณค่าความสนใจไว้แล้ว ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้อ่านประโยคดังกล่าวจากเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์เพื่อที่จะวัดความสนใจโดยพิจารณาจากเวลาในการอ่านประโยคและเวลาที่ใช้ในการทำงานหรือแบบฝึกหัดหลังจากอ่านประโยคต่างๆ กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างสามารถเรียนรู้ อ่านประโยคซึ่งได้ประมาณค่าไว้ว่าน่าสนใจดีกว่าประโยคที่ประมาณค่าว่าไม่สนใจ

แฟร์ (Fair. 1991 : 198) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาว่าวัยรุ่นตอนต้นชอบอ่านหนังสือประเภทไหน เป็นการเปรียบเทียบหนังสือไอโอวาที่วัยรุ่นชอบอ่านตั้งแต่ปี 1982 ถึงปี 1989 กับความสนใจในการอ่านประเภทอื่นๆ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักอ่านหนังสือ อายุระหว่าง 15-19 ปี มีทั้งหมด 3,492 ตั้งแต่ปี 1982-1989 แบบสำรวจจะสอบถามเกี่ยวกับประเภทของหนังสือ เพศ อายุ เหตุผลที่เลือกอ่าน ชื่อหนังสือ ผู้แต่ง ผลจากการศึกษาค้นคว้าพบว่า วัยรุ่นผู้ชายสนใจในการอ่านเรื่องจริงมากที่สุด ส่วนวัยรุ่นผู้หญิงชอบอ่านนิยายมากกว่า วัยรุ่นผู้ชายชอบอ่าน ขาวก็พา แต่วัยรุ่นผู้หญิงชอบอ่านนิยายประเภทความรัก มีหนังสือของไอโอวา จำนวน 35 เล่มที่วัยรุ่นทั้งชายและหญิงมีความสนใจในการที่จะเลือกอ่าน

เบอร์รี่ (Berry. 1992 : 4276 - A) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาความสนใจในการอ่านภาษาอังกฤษด้วยตนเองของนักเรียนเกรด 3 เกรด 4 เกรด 5 โรงเรียนรัฐบาล ของรัฐอาร์คันซอร์ อเมริกา และเพื่อต้องการทราบความก้าวหน้าของนักเรียนที่ศึกษาต่อ ในระดับวิทยาลัยเทคโนโลยี เมื่อ 20 ปีที่ผ่านมา ผลจากการศึกษาค้นคว้าพบว่า นักเรียนเหล่านี้ยังมีความสนใจในการที่จะศึกษาค้นคว้าด้านการอ่านภาษาอังกฤษด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าจะเรียนจบจากที่เดิมไปแล้ว 20 ปี

งานวิจัยภายในประเทศ

อร่าม บุญมาไชย (2532 : 82) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการชี้และไม่ใช่กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร ประกอบบทเรียน พบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 มีความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เยี่ยมจิต บุรณ์โกศา (2533 : 112) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีที่อิงแนวทฤษฎีอภิปัญญากับการสอนตามคู่มือครู พบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกัน

สริตา ชูดวงแก้ว (2536 : 126) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้กับการสอนตามคู่มือครู พบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปิยนุช พัฒนภิรมย์ (2538 : 102) ได้ทำการเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยแบบฝึกการอ่านด้วยกระบวนการความคิดสร้างสรรค์กับการสอนตามคู่มือครู พบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองมีความสนใจเพิ่มขึ้นหลังจากทำการทดลองและมีความสนใจในการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ศุภลักษณ์ สัตยวณิช (2538 : 89) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์สแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู ผลการทดลองพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พนาน้อย รอดชู (2540 : 99) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาและความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาทางภาษาด้วยอรรถลักษณะแบบวิธีการกับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีความสนใจสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บรรเจิด พงษ์รัตน์ (2541 : 77) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่มีเนื้อหาทางวัฒนธรรมกับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่ากลุ่มควบคุม

วรุณี สิงห์ประสาทพร (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน การเขียน และความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนแบบแก้ปัญหาแบบ IDEAL กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความสามารถในการอ่าน การเขียน และความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วีระชัย ศรีสร้อย (2544 : 66) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน การเขียน และความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดของ คีธ จอห์นสัน (KEITH JOHNSON) กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความสามารถในการอ่าน การเขียนและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากงานวิจัยพอสรุปได้ว่าความสนใจเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ เพราะความสนใจเป็นแรงผลักดันที่จะกระตุ้นให้บุคคลกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ลุล่วงไปด้วยดี และความสนใจยังเป็นตัวแปรที่จะส่งผลต่อความสามารถทางการเรียนอีกด้วย

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเดิม มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเดิม มีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเดิม มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน
5. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) มีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน
6. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเดิม มีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษหลัก 5 (อ 011) จำนวน 10 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 420 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษหลัก 5 (อ 011) จำนวน 84 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากห้องเรียน 10 ห้องเรียน ที่ได้รับการจัดห้องเรียนแบบความสามารถกัน โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่มด้วยวิธีจับสลาก สุ่มมา 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 42 คน แล้วจึงจับสลากแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน

กลุ่มทดลอง ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)

กลุ่มควบคุม ได้รับการสอนแบบเดิม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 แผนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษหลัก 5 (อ 011) โดยแบ่งออกเป็น

2.1.1 แผนการสอนกลุ่มทดลอง เป็นแผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)

2.1.2 แผนการสอนกลุ่มควบคุม เป็นแผนการสอนแบบเดิม

2.2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ จำนวน 40 ข้อ

2.3 แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ จำนวน 20 ข้อ

2.4 แบบสังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ จำนวน 10 ข้อ

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 แผนการสอนกลุ่มทดลอง ดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

3.1.1 ศึกษาหลักสูตรภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2539 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาของบทเรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกระบวนการเรียนการสอน วิธีการวัดและประเมินผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

3.1.2 ศึกษารายละเอียดวิธีการสร้างแผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- ทฤษฎีและหลักการสอนภาษาอังกฤษ ด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา จากเอกสารประกอบการสอนและงานวิจัยของ วอล์คเกอร์ และ คนอื่นๆ (Walker, Bartlett and Rattanavich. 1984 : 1 - 12)

- หนังสือการพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เล่ม 1-3 และรายงานการวิจัยโครงการพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาหรือโครงการรู้หนังสือ 2531 - 2538 (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2533, 2534, 2536, 2540) รายงานการประเมินโครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ศูนย์วิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2540) หนังสือการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา และหนังสือแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2540)

- หนังสือ A Teacher's Manual for CLE Teaching of Beginners (Rattanavich. 1997) Teaching All the Children to Read (Walker, Rattanavich and Oller. 1992) The Practice of English Language Teaching (Harmer. 1983) Communication in the Classroom (Johnson and Morrow. 1981)

- เอกสารคำสอนหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531) หนังสือการสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม (สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. 2532) วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (สมิตรา อังวัฒนกุล. 2535) เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ (สมุทพร เข็นเขวณิช. 2540) หนังสือนิตยสาร วารสาร และหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ เช่น Student Weekly, Nation Junior, Student Times, Bangkok Post เป็นต้น

3.1.3 ศึกษาและคัดเลือกเนื้อหาที่จะใช้ในการทดลองสอนโดยนำมาจากหนังสือ วารสาร และสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน (Authentic Materials) ที่มีเนื้อความตามอรรถลักษณะของภาษาประเภทเรื่องเล่าเชิงจินตนาการ (Narrative Genre) และประเภทวิธีการ (Procedure Genre) โดยพิจารณาถึงความยากง่าย จำนวนคำศัพท์ สำนวน และโครงสร้างไวยากรณ์ ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.1.4 สร้างแผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ซึ่งมีขั้นตอนในการสอนดังนี้

ประเภทเรื่องเล่าเชิงจินตนาการ “Goofy and the Magic Fish” (Disney. 1979)

ขั้นที่ 1 ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง

ขั้นที่ 2 ให้นักเรียนเล่าเรื่องกลับ ลำดับเรื่อง สนทนา อภิปรายเกี่ยวกับเรื่อง
อ่านออกเสียง และแสดงบทบาทสมมติ

ขั้นที่ 3 เขียนเรื่องที่อ่านร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน

ขั้นที่ 4 ทำหนังสือเล่มใหญ่ โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและช่วยกันเขียน
ข้อความต่างๆ ตามเรื่องที่เขียนในขั้นตอนที่ 3 ลงเป็นเล่ม

ขั้นที่ 5 เล่นเกมและกิจกรรมเสริมทางภาษาเพื่อทบทวนและเน้นย้ำความ
โดยใช้หนังสือเล่มใหญ่ที่นักเรียนทำเป็นแหล่งในการเรียนรู้และค้นคว้า

ประเภทวิธีการ “How to make Papaya Salad”

ขั้นที่ 1 ครูแนะนำวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องปรุงที่จะใช้เกี่ยวกับเรื่องที่ทำ แล้ว
สาธิตการทำส้มตำ ทีละขั้นอย่างช้าๆ และชัดเจน

ขั้นที่ 2 ให้นักเรียนเล่าวิธีการทำส้มตำที่ครูสอนตามลำดับขั้นตอน นักเรียน
พูดย้ำขั้นตอนในการทำตามครู แล้วทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง

ขั้นที่ 3 เขียนเรื่องที่ทำร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน

ขั้นที่ 4 ทำหนังสือเล่มใหญ่

ขั้นที่ 5 เล่นเกมและกิจกรรมเสริมทางภาษา

3.1.5 นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน
3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาในเรื่องความชัดเจน และความถูกต้องของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
ความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนการสอนและเนื้อหา ความสอดคล้องของการประเมินผลกับ
จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

3.1.6 นำแผนการสอนที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว แก้ไขข้อบกพร่องและ
ปรับปรุงตามคำแนะนำ แล้วนำไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง
เพื่อหาข้อบกพร่องและความเหมาะสมของเวลาและกิจกรรมการเรียนการสอน แล้วนำมาแก้ไข
ปรับปรุงอีกครั้งก่อนนำไปใช้สอนจริงกับกลุ่มทดลอง

3.2 แผนการสอนกลุ่มควบคุม

เป็นแผนการสอนแบบเดิม มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

3.2.1 ศึกษาหลักสูตรภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2539
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ฯลฯ
เหมือนกับแผนการสอนกลุ่มทดลอง

3.2.2 ศึกษาและเลือกเนื้อหาที่จะใช้ในการสอน ซึ่งในแผนการสอนกลุ่มควบคุมนี้ใช้
เนื้อหาเดียวกับแผนการสอนกลุ่มทดลอง

3.2.3 ศึกษาและสร้างแผนการสอนแบบเดิม โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ เป็นการนำเข้าสู่บทเรียนโดยการสนทนาเกี่ยวกับสถานการณ์และเรื่องราวต่างๆ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 สอนคำศัพท์ โดยบอกคำแปลเป็นภาษาของผู้เรียน และสอนในลักษณะเป็นรายการคำศัพท์โดดๆ

ขั้นที่ 3 สอนโครงสร้าง โดยอธิบายกฎไวยากรณ์ ข้อยกเว้นต่างๆ ให้ผู้เรียนทราบพร้อมยกตัวอย่างประกอบ แล้วให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดหรือฝึกใช้กฎไวยากรณ์ที่เรียนนั้นในการสร้างประโยคต่างๆ เพื่อให้เข้าใจกฎที่เรียนไป

ขั้นที่ 4 สอนอ่าน โดยการให้ผู้เรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้วแปลเนื้อเรื่องเป็นภาษาแม่ ตอบคำถามและวิเคราะห์กฎไวยากรณ์

ขั้นที่ 5 ประเมินผลการเรียน โดยให้ผู้เรียนทำการบ้าน ทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม หรือให้ท่องจำ ให้ท่องคำศัพท์แล้วนำไปแต่งประโยคและข้อความ หรือแปลข้อความจากภาษาต่างประเทศที่เรียนเป็นภาษาแม่หรือแปลจากภาษาแม่เป็นภาษาที่เรียนโดยใช้พจนานุกรมที่มีคำแปลสองภาษา

3.2.4 นำแผนการสอนที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาในเรื่องความชัดเจน และความถูกต้องของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนการสอนและเนื้อหา ความสอดคล้องของการประเมินผลกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

3.2.5 นำแผนการสอนที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปแก้ไขและปรับปรุง จากนั้นนำไปทดลองสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำมาแก้ไขและปรับปรุงเพิ่มเติมก่อนนำไปใช้สอนกลุ่มควบคุม

ตาราง 2 แสดงการเปรียบเทียบแผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)
กับแผนการสอนแบบเดิม

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)	การสอนแบบเดิม
ขั้นที่ 1 ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง	ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ เป็นการนำเข้าสู่บทเรียนโดยการสนทนาเกี่ยวกับสถานการณ์และเรื่องราวต่างๆ เป็นต้น
ขั้นที่ 2 ให้นักเรียนเล่าเรื่องกลับ ลำดับเรื่อง สนทนา อภิปรายเกี่ยวกับเรื่อง อ่าน ออกเสียง และแสดงบทบาทสมมติ	ขั้นที่ 2 สอนคำศัพท์ โดยบอกคำแปลเป็นภาษาของผู้เรียน และสอน ในลักษณะเป็นรายการคำศัพท์โดดๆ
ขั้นที่ 3 เขียนเรื่องที่อ่านร่วมกันระหว่างครู และนักเรียน	ขั้นที่ 3 สอนโครงสร้าง โดยอธิบายกฎไวยากรณ์ ข้อยกเว้นต่างๆ ให้ผู้เรียน ทราบพร้อมยกตัวอย่างประกอบ แล้วให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด หรือฝึกใช้กฎไวยากรณ์ที่เรียนนั้นในการสร้างประโยคต่างๆ เพื่อให้เข้าใจกฎที่เรียนไป
ขั้นที่ 4 ทำหนังสือเล่มใหญ่ โดยให้นักเรียน แบ่งกลุ่มและช่วยกันเขียนข้อความต่างๆ ตามเรื่องที่เขียนในขั้นตอนที่ 3 ลงเป็น เล่ม	ขั้นที่ 4 สอนอ่าน โดยการให้ผู้เรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้วแปล เนื้อเรื่องเป็นภาษาแม่ ตอบคำถามและวิเคราะห์กฎ ไวยากรณ์
ขั้นที่ 5 เล่นเกมและกิจกรรมเสริมทางภาษา เพื่อทบทวนและเน้นย้ำความแม่นยำโดยใช้ หนังสือเล่มใหญ่ที่นักเรียนทำเป็นแหล่ง ในการเรียนรู้และค้นคว้า	ขั้นที่ 5 ประเมินผลการเรียน โดยให้ผู้เรียนทำการบ้าน ทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม หรือให้ท่องจำ ให้ท่องคำศัพท์แล้วนำไปแต่งประโยคและ ข้อความ หรือแปลข้อความจากภาษาต่างประเทศที่เรียน เป็นภาษาแม่หรือแปลจากภาษาแม่เป็นภาษาที่เรียนโดยใช้ พจนานุกรมที่มีคำแปลสองภาษา

3.3 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

3.3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ จากหนังสือและเอกสารประกอบการสอนคือ หนังสือ Language Test at School : A Pragmatic Approach ของ ออลเลอร์ (Oller. 1979) หนังสือ A Language Testing Handbook ของแฮร์ริส (Harris. 1983) หนังสือ Techniques in Testing ของแมดเสน (Madsen. 1982) หนังสือเอกสารประกอบการเรียนวิชาหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา ของ เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ (2531) หนังสือเทคนิคการสร้างข้อสอบภาษาอังกฤษ แนวการสร้างข้อสอบภาษาอังกฤษ และหนังสือการทดสอบและประเมินผลการเรียนภาษาอังกฤษ ของ อัจฉรา วงศ์โสธร (2529, 2538, 2539)

3.3.2 วิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์ และเนื้อหาเพื่อนำไปเขียนข้อสอบ

3.3.3 ศึกษารายละเอียดของเนื้อหาจากเอกสารที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน (Authentic Materials) ให้ความยากง่าย ระดับเดียวกับเนื้อหาที่ใช้ในการสร้างแผนการสอน จากนั้นผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 80 ข้อ ซึ่งมีลักษณะคำถามที่วัดความเข้าใจในการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ บอกรายละเอียดของเรื่อง แปลความ ตีความ ขยายความ และสรุปความ เป็นต้น

3.3.4 นำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญในการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อพิจารณาว่าแบบทดสอบที่สร้างขึ้นนี้ สอดคล้องกับเนื้อหาและสามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ โดยใช้เกณฑ์กำหนดคะแนนความคิดเห็นไว้ดังนี้ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2543 : 248 –249)

+1 = แน่ใจว่าข้อสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 = ไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 = แน่ใจว่าข้อสอบไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

บันทึกผลการพิจารณาองความเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนลงในแต่ละข้อ แล้วนำไปหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาหรือค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยผู้วิจัยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ได้จำนวน 62 ข้อ

3.3.5 นำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ที่คัดเลือกไว้ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยกำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนดังนี้

ข้อที่ตอบถูก	ให้ 1 คะแนน
ข้อที่ตอบผิด	ให้ 0 คะแนน
ข้อที่ไม่ตอบ	ให้ 0 คะแนน
ข้อที่ตอบมากกว่า 1 คำตอบ	ให้ 0 คะแนน

ให้นำผลการทดสอบไปวิเคราะห์เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบเป็นรายข้อ โดยตรวจและรวมคะแนนทุกข้อของแต่ละคนเข้าด้วยกัน แล้วนำมาเรียงลำดับคะแนนของผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดถึงต่ำสุด นำมาแบ่งเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำโดยใช้เทคนิค 27% แล้วเปิดตารางวิเคราะห์ของ ฟาน (Fan, 1952 : 1 - 32) และคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย ระหว่าง .20 - .80 และข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป จำนวน 40 ข้อ ซึ่งข้อสอบที่คัดเลือกไว้มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.22 – 0.78 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.80

3.3.6 นำแบบทดสอบที่วิเคราะห์หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกที่เลือกได้ตามเกณฑ์ข้อ 3.3.5 ไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 123) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.72

3.4 แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

3.4.1 ศึกษาหลักการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของ อัจฉรา วงศ์โสธร (2539 : 1 – 8) พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540 : 98 – 104) ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2543 : 24 – 25)

3.4.2 สร้างแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งข้อความในแบบสอบถามจะวัดด้านความรูสึกชอบ ความพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมในการเรียน ความมานะพยายามและเอาใจใส่ต่อการเรียน ตลอดจนการมองเห็นประโยชน์และคุณค่าของการเรียนภาษาอังกฤษ โดยใช้มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ซึ่งได้ดัดแปลงตามวิธีการของ ลิเคิร์ท (Likert) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 50 ข้อ และมีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

ถ้าข้อความนั้นแสดงความรู้สึกหรือการปฏิบัติทางบวก (Positive) จะให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	4 คะแนน
มาก	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน
น้อยที่สุด	1 คะแนน

ถ้าข้อความนั้นแสดงความรู้สึกหรือการปฏิบัติทางลบ (Negative) จะให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	1 คะแนน
มาก	2 คะแนน
น้อย	3 คะแนน
น้อยที่สุด	4 คะแนน

3.4.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น จำนวน 50 ข้อ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาพิจารณาความเหมาะสมของการใช้ภาษา ลักษณะข้อความแสดงความรู้สึกหรือการปฏิบัติในทางบวกและทางลบ และดูว่าข้อคำถามนั้นวัดความสนใจใน

การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เกณฑ์กำหนดคะแนนความคิดเห็นไว้ดังนี้ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2543 : 248 - 249)

+1 = ข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับการวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

0 = ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับการวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

-1 = ข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับการวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

บันทึกผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนลงในแต่ละข้อ แล้วนำไปหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ โดยผู้วิจัยคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ได้จำนวน 46 ข้อ

3.4.4 นำแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษที่ได้ ไปหาคุณภาพ โดยนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน

3.4.5 นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนแล้วนำผลมาหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยตรวจและรวมคะแนนทุกข้อของนักเรียนแต่ละคนเข้าด้วยกัน แล้วนำมาเรียงลำดับคะแนนของผู้ที่ตอบได้คะแนนสูงสุดถึงต่ำสุด และแบ่งเป็นกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ โดยใช้เทคนิค 25% แล้วนำคะแนนแต่ละข้อของกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ มาทดสอบหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ t -test เพื่อคัดเลือกข้อคำถามข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกมากกว่าหรือเท่ากับ 1.75 แสดงว่าข้อคำถามนั้นอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ ส่วนข้อคำถามที่มีค่าน้อยกว่า 1.75 ผู้วิจัยตัดออกหรือนำมาปรับปรุงแก้ไข (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2543 : 215-217) โดยได้คัดเลือกข้อคำถามไว้ จำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีค่า t อยู่ระหว่าง 4.75 – 8.75

3.4.6 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้แล้ว ไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 125-126) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.88

3.5 แบบสังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

3.5.1 ศึกษาทฤษฎี กฎเกณฑ์ ขั้นตอน หลักการสร้าง จากเอกสาร ตำราและผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสังเกตพฤติกรรม พฤติกรรมความสนใจในการเรียน และการบันทึกการสังเกต เช่น Flanders Interaction Analysis System, Foreign-Language Interaction System (Flint System), Nearhoof Foreign Language Observation System, Marburg University Foreign Language, Time-Interval Recording System (Suapechra : 1980 ; กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. 2527 ; ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2536 : 33 – 52 ; พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 109 – 111 ; สมโภช เอี่ยมสุภาษิต. 2541 ; ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2543 : 22 - 23)

3.5.2 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ โดยการสังเกตด้วยตนเอง และสอบถามครูที่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

3.5.3 นำผลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษจากการศึกษา และจากการสอบถามครูที่มีประสบการณ์มาสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียน ได้จำนวน 18 ข้อ

3.5.4 นำแบบสังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พิจารณาความเหมาะสมของแบบสังเกตพฤติกรรมและตรวจดูว่ารายการนั้นมีความสอดคล้องกับลักษณะพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์กำหนดคะแนนความคิดเห็นไว้ดังนี้ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2543 : 248 - 249)

+1 = ข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับการวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

0 = ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับการวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

-1 = ข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับการวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

แล้วบันทึกผลการพิจารณาลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนลงในแต่ละข้อนำไปหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาหรือค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับลักษณะพฤติกรรม โดยผู้วิจัยคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5

3.5.5 นำแบบสังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียนที่ผ่านการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไขตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ได้จำนวน 10 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้สังเกต จำนวน 3 คน ร่วมกันสังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

3.5.6 นำแบบสังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียนที่ผ่านการทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ถูกต้องสมบูรณ์แล้วนำไปใช้ในการสังเกต

3.5.7 นำข้อมูลของผู้สังเกตไปหาค่าดัชนีความเชื่อมั่น (ข้อมูลทุกพฤติกรรมจะได้จากการบันทึกเป็นรอยคะแนนลงในตารางวิเคราะห์พฤติกรรม เพื่อพิจารณาหาความถี่ของการเกิดพฤติกรรมนั้นๆ) โดยหาได้จากสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้องระหว่างผลการสังเกตของผู้สังเกต ถ้าค่าดัชนีความเชื่อมั่นมีค่าตั้งแต่ .80 ขึ้นไป แสดงว่าการสังเกตนั้นเชื่อถือได้ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2536 : 33) โดยได้ค่าความเชื่อมั่น 0.96

4. ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 62) ซึ่งมีแบบแผนการทดลองดังแสดงในตารางที่ 3

ตาราง 3 แสดงแบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
ER	T ₁	X	T ₂
CR	T ₁	~X	T ₂

ความหมายของสัญลักษณ์

E	แทน	กลุ่มทดลอง (Experimental Group)
C	แทน	กลุ่มควบคุม (Control Group)
R	แทน	การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม (Random Assignment)
T ₁	แทน	การสอบก่อนการทดลอง (Pretest)
T ₂	แทน	การสอบหลังการทดลอง (Posttest)
X	แทน	การสอนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)
~X	แทน	การสอนด้วยวิธีการสอนแบบเดิม

4.2 วิธีดำเนินการทดลอง

4.2.1 จัดปฐมนิเทศเพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอน บทบาทของผู้เรียน เป้าหมายของการเรียน จุดประสงค์ของการเรียนในครั้งนี้ และวิธีการวัดและประเมินผล การเรียนรู้

4.2.2 สังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ก่อนทดลองตามแบบสังเกตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4.2.3 ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาคุณภาพแล้ว

4.2.4 ดำเนินการสอนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยผู้วิจัยเองโดยใช้เนื้อหาเดียวกัน ระยะเวลาสอนเท่ากัน กลุ่มทดลองใช้แผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) และกลุ่มควบคุมใช้แผนการสอนแบบเดิม รวมทั้งสังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษระหว่างสอน ใช้เวลาในการสอนกลุ่มละ 20 คาบ คาบละ 50 นาที

4.2.5 ทดสอบหลังเรียน (Posttest) เมื่อสิ้นสุดการทดลองโดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาคุณภาพแล้ว ซึ่งเป็นฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน

4.2.6 สังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษเมื่อสิ้นสุดการทดลอง โดยใช้แบบสังเกตเดียวกับก่อนการทดลอง และระหว่างการทดลอง

4.2.7 ตรวจให้คะแนนแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS Version 10.0 for Windows

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 คำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความแปรปรวนของคะแนน (Variance) ของแต่ละกลุ่ม

5.2 เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนแบบเดิม โดยใช้ t-test for Independent Samples

5.3 เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนแบบเดิม ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ t-test for Dependent Samples

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน

6.1.1 หาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนโดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2544 : 36)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

6.1.2 หาค่าความแปรปรวน (Variance) ของคะแนน โดยคำนวณจากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2544 : 65)

$$S^2 = \frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
	$N-1$	แทน	ค่าของขั้นแห่งความเป็นอิสระ
	X	แทน	คะแนนของแต่ละคน

6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

6.2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ และแบบสังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ โดยใช้สูตรดังนี้ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2543 : 248 - 249)

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
	ΣR	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6.2.2 หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้การวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ (Item Analysis) โดยใช้เทคนิค 27% ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ แล้วเปิดตารางของ ฟาน (Fan. 1952 : 1 - 32)

6.2.3 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษโดยวิธีการแจกแจงคะแนนที่ (t-distribution) โดยใช้สูตรดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 131 -133)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
	$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	n_H	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
	n_L	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

6.2.4 หาค่าความเชื่อมั่น (r_n) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 123)

$$r_n = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_i^2} \right\}$$

เมื่อ	r_n	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ
	n	แทน	จำนวนข้อ
	p	แทน	สัดส่วนของผู้ที่ทำถูกในแต่ละข้อ = $\frac{\text{จำนวนคนที่ตอบถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$
	q	แทน	สัดส่วนของผู้ที่ทำผิดในแต่ละข้อ = $1 - p$

6.2.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามแบบของครอนบัค (Cronbach) จากสูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 125 -126)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือ
	S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
	S^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

6.2.6 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษโดยนำแบบสังเกตไปทดลองใช้ แล้วนำข้อมูลของผู้สังเกตมาคำนวณหาค่าดัชนีความเชื่อมั่นโดยหาได้จากสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้องระหว่างผลการสังเกตของผู้สังเกต (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2536 : 33)

$$\text{สัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง} = \frac{\text{ความถี่รวมต่ำ}}{\text{ความถี่รวมสูง}}$$

เมื่อ	ความถี่รวมต่ำ	แทน	จำนวนความถี่ของพฤติกรรมที่สังเกตได้น้อยกว่า
	ความถี่รวมสูง	แทน	จำนวนความถี่ของพฤติกรรมที่สังเกตได้มากกว่า

6.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

6.3.1 ใช้ t – test for Independent Samples (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 162)

6.3.1.1 เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับ
การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนแบบเดิม

6.3.1.2 เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับ
การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนแบบเดิม

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left\{ \frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \right\} \left\{ \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right\}}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาของการแจกแจงแบบ t
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนนของกลุ่มทดลอง
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนนของกลุ่มควบคุม
	S_1^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง
	S_2^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มควบคุม
	n_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มทดลอง
	n_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มควบคุม

6.3.2 ใช้ t-test for Dependent Samples (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 165)

6.3.2.1 เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับ
การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

6.3.2.2 เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับ
การสอนแบบเดิม ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

6.3.2.3 เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับ
การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

6.3.2.4 เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับ
การสอนแบบเดิม ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{n\Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{n-1}}}$$

$$df = n - 1$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาของการแจกแจงแบบ t
	D	แทน	ผลต่างของคะแนนในแต่ละคู่
	n	แทน	จำนวนคู่คะแนน
	ΣD	แทน	ผลรวมของความแตกต่างจากการเปรียบเทียบกันเป็นรายบุคคลระหว่างคะแนนที่ได้จากการทดลองก่อนการเรียนกับหลังการเรียน
	ΣD^2	แทน	ผลรวมกำลังสองของความแตกต่างจากการเปรียบเทียบกันเป็นรายบุคคลระหว่างคะแนนที่ได้จากการทดลองก่อนการเรียนกับหลังการเรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนการทดลอง
$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยคะแนนหลังการทดลอง
S^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนน
ΣD	แทน	ผลรวมความต่างของคะแนนแต่ละคู่
ΣD^2	แทน	ผลรวมความต่างของคะแนนแต่ละคู่ยกกำลังสอง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงแบบที (t - distribution)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
**	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
กลุ่มทดลอง	แทน	นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)
กลุ่มควบคุม	แทน	นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเดิม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนแบบเดิม
2. เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนแบบเดิม
3. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลอง
4. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบเดิม ก่อนและหลังการทดลอง
5. เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลอง
6. เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบเดิม ก่อนและหลังการทดลอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนแบบเดิม โดยใช้ t - test for Independent Samples ปรากฏผลในตาราง 4 ดังนี้

ตาราง 4. ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลอง	42	8.12	9.47	4.14**
กลุ่มควบคุม	42	4.64	19.02	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนแบบเดิม มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

2. เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนแบบเดิม โดยใช้ t - test for Independent Samples ปรากฏผลในตาราง 5 ดังนี้

ตาราง 5. ผลการเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลอง	42	7.02	27.66	2.86**
กลุ่มควบคุม	42	3.93	18.95	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนแบบเดิม มีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

3. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ t - test for Dependent Samples ปรากฏผลในตาราง 6 ดังนี้

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}_1$	$\bar{X}_2$	ΣD	ΣD^2	t
กลุ่มทดลอง	42	21.29	29.40	341	3157	17.09**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลอง มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

4. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบเดิมก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ t - test for Dependent Samples ปรากฏผลในตาราง 7 ดังนี้

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}_1$	$\bar{X}_2$	ΣD	ΣD^2	t
กลุ่มควบคุม	42	14.14	18.79	195	1685	6.90**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเดิม ก่อนและหลังการทดลอง มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4

5. เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ t - test for Dependent Samples ปรากฏผลในตาราง 8 ดังนี้

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}_1$	$\bar{X}_2$	ΣD	ΣD^2	t
กลุ่มทดลอง	42	53.07	60.07	295	3206	8.66**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลอง มีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5

6. เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบเดิม ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ t - test for Dependent Samples ปรากฏผลในตาราง 9 ดังนี้

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}_1$	$\bar{X}_2$	ΣD	ΣD^2	t
กลุ่มควบคุม	42	54.81	58.74	165	1425	5.85**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเดิม ก่อนและหลังการทดลอง มีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับ การสอนแบบเดิม ซึ่งสรุปสาระสำคัญและผลการวิจัยดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับ การสอนแบบเดิม
2. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับ การสอนแบบเดิม
3. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลอง
4. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบเดิม ก่อนและหลังการทดลอง
5. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลอง
6. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบเดิม ก่อนและหลังการทดลอง

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเดิม มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเดิม มีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเดิม มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน
5. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) มีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน
6. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเดิม มีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2 อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษหลัก 5 (อ 011) จำนวน 10 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 420 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2 อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษหลัก 5 (อ 011) จำนวน 84 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากห้องเรียน 10 ห้องเรียน โดยจับสลากมาจำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 42 คน แล้วจึงจับสลากแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แผนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษหลัก 5 (อ 011) โดยแบ่งเป็น

3.1.1 แผนการสอนกลุ่มทดลอง เป็นแผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) จำนวน 20 คาบ คาบละ 50 นาที ซึ่งแผนการสอนนี้ผ่านการตรวจแก้ไข การปรับปรุง และทดลองใช้แล้ว

3.1.2 แผนการสอนกลุ่มควบคุม เป็นแผนการสอนแบบเดิม จำนวน 20 คาบ คาบละ 50 นาที ซึ่งแผนการสอนนี้ผ่านการตรวจแก้ไข การปรับปรุงและทดลองใช้แล้ว

3.2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อความให้นักเรียนอ่านแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับข้อความนั้นๆ โดยวัดความเข้าใจในการอ่านจากความสามารถในการจับใจความสำคัญ การบอกรายละเอียด การแปลความ การตีความ การเรียงลำดับเหตุการณ์ และการสรุปความจากบทอ่าน ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้องกับจุดประสงค์แล้ว โดยมีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.22 – 0.78 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20 – 0.80 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.72

3.3 แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ เป็นแบบสอบถามในด้านความรู้สึกชื่นชอบ หรือพอใจในกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ความกระตือรือร้น มีความอยากรู้อยากเห็น ความมานะพยายามและเอาใจใส่ต่อการเรียน ตลอดจนการมองเห็นคุณค่าประโยชน์ และคุณค่าของการเรียนภาษาอังกฤษ โดยข้อคำถามจะมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ จำนวน 20 ข้อ ซึ่งผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและการวิเคราะห์หาคุณภาพแล้ว โดยมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 4.75 – 8.75 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.88

3.4 แบบสังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ จำนวน 10 ข้อ ซึ่งผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและการวิเคราะห์หาคุณภาพแล้ว โดยมีค่าความเชื่อมั่น 0.96

4. วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลอง โดยดำเนินการสอนด้วยตนเองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 เป็นเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ รวมเวลาในการสอนกลุ่มละ 20 คาบ คาบละ 50 นาที โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการทดลองดังนี้

4.1 จัดปฐมนิเทศ กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม เพื่อทำความเข้าใจถึงวิธีการเรียน บทบาทของนักเรียน จุดประสงค์ของการเรียน และวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียน ดังนี้

4.1.1 กลุ่มทดลอง ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)

4.1.2 กลุ่มควบคุม ได้รับการสอนแบบเดิม

4.2 สังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ก่อนทดลองตามแบบสังเกตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4.3 ทำการทดสอบก่อนเรียน ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบฉบับเดียวกัน คือแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

4.4 ดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่สร้างไว้โดยใช้เนื้อหาและบทเรียนเดียวกัน โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบเดิม โดยใช้เวลาสอนกลุ่มละ 20 คาบเท่ากัน

4.5 สังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษระหว่างการทดลอง

4.6 ทำการทดสอบหลังเรียน ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกันกับการทดสอบก่อนเรียน

4.7 สังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ เมื่อสิ้นสุดการทดลอง

4.8 ตรวจให้คะแนนทั้งแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ แล้วนำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS Version 10.0 for Windows

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

1. คำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความแปรปรวนของคะแนน (Variance) ของแต่ละกลุ่ม

2. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนแบบเดิม โดยใช้ t-test for Independent Samples

3. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนแบบเดิม ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ t-test for Dependent Samples

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเดิม มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเดิม มีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเดิม มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) มีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
6. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเดิม มีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนแบบเดิม จากผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามลำดับของสมมติฐานการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนแบบเดิมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 โดยนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเดิม โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม ทั้งนี้อาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

1.1 ด้านกระบวนการเรียนการสอน

ในการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มทดลอง ใช้การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ซึ่งมีหลักการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีธรรมชาติ ที่มุ่งเน้นการให้ปัจจัยป้อนและกระบวนการเรียนรู้ด้วยกลวิธีต่างๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและได้ประสบการณ์ตรงในการใช้ภาษาอย่างต่อเนื่องเป็นบูรณาการด้วยตนเอง จากการพัฒนาการเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่อง ไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษา โดยยึดสื่อการเรียนและการจัดกิจกรรมภาษาเพื่อให้ผู้เรียนนำรูปแบบภาษาไปใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้ ลำดับขั้นของกระบวนการเรียนการสอนจะจัดตามหลักการ

พัฒนาภาษาของผู้เรียนในการรับรู้ และเรียนรู้ตามธรรมชาติโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างระดับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และสติปัญญาของผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนากระบวนการเรียนรู้ภาษาด้วยตนเองโดยใช้กระบวนการทางความคิด ดังในขั้นตอนที่ 1 ผู้เรียนจะได้เรียนรู้รูปแบบของภาษาและพัฒนาความคิดรวบยอดของภาษาโดยผู้เรียนจะได้ฝึกการสนทนาโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ไต่ฟัง เพื่อให้เข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่อง และได้ความคิดรวบยอดของเรื่องที่อ่านและมีโอกาสฝึกทักษะการฟังอย่างถูกต้องด้วยกระบวนการทางความคิดของตนเอง โดยการฟังเรื่องประเภทเรื่องเล่าเชิงจินตนาการจากหนังสือนิทานที่มีภาพประกอบเรื่อง “Goofy and the Magic Fish” และเรื่องประเภทวิธีการ “How to make Papaya Salad” ซึ่งเป็นวิธีการทำกิจกรรมโดยผู้สอนจะแนะนำวัสดุอุปกรณ์และสาธิตวิธีการทำที่ละขั้นตอนอย่างช้าๆ และชัดเจน แล้วจึงให้ผู้เรียนได้บอกถึงวัสดุอุปกรณ์เครื่องปรุง ลำดับวิธีการปฏิบัติกิจกรรมและลงมือปฏิบัติจริงต่อไป ส่วนในขั้นตอนที่ 2 นั้น ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาทั้งการฟัง การพูด ออกเสียง โดยการเล่าเรื่องกลับ ลำดับเรื่อง สนทนาเกี่ยวกับเรื่อง ซึ่งเกิดจากความคิดของผู้เรียนเอง ที่ได้ฟังและเข้าใจเรื่องมาแล้ว โดยผู้เรียนจะต้องใช้ทักษะในการพูดของตนเพื่อสื่อสารกับผู้สอนและผู้เรียนด้วยกันเองในชั้นเรียน ส่วนการแสดงบทบาทสมมติจะช่วยให้ผู้เรียนได้ปรับและพัฒนาตนเองให้กล้าแสดงออกโดยเน้นจินตนาการของเรื่องมากกว่าจะแสดงให้สมจริง โดยผู้เรียนจะต้องสื่อความคิดของตนออกมาให้ผู้อื่นรับรู้จากการพูดและการใช้ภาษาท่าทางในการสื่อความหมาย เพื่อขำขำความหมายให้ได้ความคิดรวบยอดของเรื่องจากขั้นตอนที่ 1 ต่อเนื่องมายังขั้นตอนที่ 2 ที่ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะทางภาษาอย่างต่อเนื่อง จากการฟังมาเป็นการพูด รวมถึงการใช้ภาษาท่าทางแสดงออกมาเพื่อสื่อความหมายของเรื่องที่เข้าใจได้ดีแล้ว ในขั้นตอนที่ 3 เป็นการเขียนเรื่องร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ผู้เรียนจะใช้ภาษาพูดในการสื่อความหมาย ลำดับเรื่องที่ตนเคยได้ยินได้ฟัง ได้สนทนา และแสดงบทบาทสมมติมาเป็นตัวอักษร โดยผู้เรียนสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษรจากการใช้ภาษาพูดเปลี่ยนมาเป็นภาษาเขียนตามที่คุณเรียนเข้าใจความหมาย และต้องการจะสื่อออกมาเป็นภาษาของตัวเองเสียใหม่ นอกจากนั้นการมีโอกาสได้วาดภาพประกอบเรื่องที่เขียนในขั้นตอนที่ 3 นี้ จะช่วยให้ผู้เรียนได้จินตนาการเรื่อง และทำความเข้าใจความหมายของคำ และยังช่วยให้มีโอกาสใช้กล้ามเนื้อนิ้ว และฝึกกล้ามเนื้อมือก่อนจะเขียนหนังสือ และยังช่วยให้มีสมาธิในการทำงาน และใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อสื่อความหมายของเรื่องจากการจินตนาการของตนให้ผู้อื่นทราบอีกด้วย รวมถึงฝึกการมีประชาธิปไตยในการรับฟังความคิดเห็นและยอมรับข้อตกลงของกลุ่ม เพื่อสร้างความมีระเบียบวินัยในการแสดงความคิดเห็นและให้ผู้เรียนทุกคนได้มีโอกาสคิดร่วมกันอีกด้วย ขั้นตอนที่ 4 ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึก ขำ ขำ ทวนตัวอักษรต่างๆ ที่ตนเคยฟัง พูด อ่าน และเข้าใจความหมายมาเป็นอย่างดี นอกจากนั้นผู้เรียนยังมีโอกาสได้เรียนรู้และทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยแสดงศักยภาพและความรู้สึกรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี รู้จักประชาธิปไตยและมีความคิดสร้างสรรค์เป็นของตนเอง ในการฝึกอ่าน เขียน และเข้าใจความหมายของเรื่อง รวมถึงการใช้จินตนาการและศิลปะในการคิดสร้างสรรค์เพื่อการสื่อสารภาษาร่วมกับเพื่อนๆ โดยทำหนังสือเล่มใหญ่ (Big Book) เพื่อให้ผู้เรียนสนุกสนานในการทำงานร่วมกันและเห็นคุณค่าของงานที่ทำเพื่อนำไปใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ของกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความแม่นยำในทุกๆ ด้านอีกด้วย และขั้นที่ 5 ให้

ผู้เรียนทำกิจกรรมเสริมทางภาษาด้วยเกม โดยใช้หนังสือเล่มใหญ่ของกลุ่มเป็นแหล่งในการเรียนรู้ ในการค้นคว้า ให้ผู้เรียนฝึกการปฏิบัติการใช้องค์ประกอบย่อยของภาษาต่างๆ ได้แก่เสียง ตัวสะกด ไวยากรณ์ จนเกิดความแม่นยำ สามารถอ่าน เรียบเรียงคำเป็นประโยค สะกดคำ เขียนคำและ ประโยค รวมทั้งเข้าใจการใช้เครื่องหมายวรรคตอนที่เราเรียนมาแล้วได้อย่างแม่นยำ ซึ่งนับว่าเป็น กระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการสื่อสารทางภาษา โดยผ่านกระบวนการทางความคิดด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิดโดสัน (Widdowson, 1978) ที่ว่าการสอนภาษาในปัจจุบันเน้น ความหมายเชิงปฏิบัตินิยม ซึ่งเกิดจากการที่ภาษามีปฏิสัมพันธ์กับผู้สื่อสารและบริบทแวดล้อม และเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมภาษาด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือ มอร์โรว์ (Morrow, 1981 : 59 - 66) กล่าวว่ากิจกรรมที่ใช้ฝึกในการเรียนภาษาต่างประเทศนั้น จะต้องเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นจริงๆ และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกกิจกรรมการใช้ภาษาในสถานการณ์ จริงทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางภาษาและมีความสามารถในการสื่อสารได้ มีกิจกรรมที่หลากหลาย ให้เด็กได้เลือกตามความต้องการ ความสนใจ และความถนัด ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียน ตามศักยภาพของตนในการใช้ภาษาอังกฤษให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานของ วอล์คเกอร์, บาร์ทเลตต์ และเสาวลักษณ์ รัตนาวิช (Walker, Bartlett and Rattanavich, 1984 : 58) ที่พบว่า การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ทำให้นักเรียนอ่าน เขียน และพัฒนาทักษะฟัง และพูดได้ดี มีความสนใจในการอ่านมากขึ้นจนเห็นได้ชัด แม้จะผ่านการเรียนรู้มาเป็นเวลานานนักเรียนยังสามารถจำ คำศัพท์ คำพูด และบทสนทนาจากหนังสือได้ และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยทางการศึกษาที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ที่ได้รับการสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษาทั้ง รูปแบบที่ 1 และรูปแบบที่ 2 แตกต่างจากวิธีสอนตามคู่มือครูอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ (นิตดา ขจรนที. 2530 ; กรรณิการ์ ชาติมนตรี. 2533 ; พรพิมล ประสงค์พร. 2535 ; ศุภลักษณ์ สัตยวณิช. 2538 ; พนาน้อย รอดชู. 2540 ; บรรเจิด พงษ์วรรัตน์. 2541 ; เปรมวดี รัตกุล. 2541 ; เกศรี กิตติศรีปัญญา. 2542 ; มะลิวรรณ จันทร์พุ่ม. 2542 ; สุภาณี ชลภาพ. 2545 และ กมลภักดิ์ พุทธสันติธรรม. 2545)

ดังนั้นการจัดกระบวนการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) จึงเป็น การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน และได้รับ ประสบการณ์ตรงในการใช้ภาษาอย่างต่อเนื่องตามลักษณะการพัฒนาภาษาอย่างบูรณาการจาก ความหมายโดยรวมของเรื่องไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษาและยังเป็นกระบวนการอ่านที่สำคัญแก่ ผู้เรียนโดยพยายามให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคยกับการใช้เทคนิคในการอ่าน เช่น การให้ความสนใจ การใช้ประสบการณ์เดิม การระลึกเรื่องที่อ่านได้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการอ่านใน การจับใจความสำคัญ ดีความ แปลความ และขยายความของเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามความจำเป็น ความต้องการและเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมตามระดับ ความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียนด้วย (เสาวลักษณ์ รัตนาวิช. 2533 : 23 – 32)

ส่วนกระบวนการเรียนการสอนของกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบเดิมนั้น เน้นความเข้าใจ กฎเกณฑ์ภาษามากกว่าความสามารถในการใช้ภาษา ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ภาษาโดยแยกองค์ประกอบ ของภาษาออกเป็นส่วนๆ เช่น คำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ และประโยค ก่อนที่จะให้ผู้เรียนเข้าใจ

ความหมายโดยรวมของเรื่อง การแยกฝึกส่วนต่างๆ ของภาษาออกเป็นตอนๆ ทำให้ขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอนมีความต่อเนื่องกันน้อย ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนทักษะทางภาษาทั้งคำศัพท์ ไวยากรณ์ และประโยคต่างๆ โดยการรับคำสั่งจากผู้สอนเป็นส่วนใหญ่ นักเรียนฝึกออกเสียงตามเนื้อเรื่อง ตามตัวอย่างโดยครูเป็นผู้อ่านนำแล้วให้ผู้เรียนอ่านตาม และการฝึกกิจกรรมทางภาษาของกลุ่มควบคุมจะเป็นไปในลักษณะกลุ่มใหญ่ทั้งชั้นเรียนเป็นส่วนใหญ่ ทำให้การฝึกกิจกรรมทางภาษาของผู้เรียนยังไม่มากและไม่ทั่วถึงพอ และยังมีโอกาสในการฝึกกระบวนการทางความคิดน้อย เนื่องจากผู้สอนจะแปลความหมายประโยค ศัพท์ ส่วนต่างๆ เป็นส่วนๆ อีกทั้งผู้เรียนต้องคอยระวังข้อผิดพลาดต่างๆ ในการฝึกทักษะทางภาษาด้วย ทำให้ผู้เรียนเกิดความกลัว ไม่มั่นใจ จึงไม่สามารถสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่วและเป็นไปตามธรรมชาติ

1.2 ด้านการวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลของกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) นั้นใช้การทดสอบเชิงปฏิบัติการ (Pragmatic Test) เป็นวิธีการวัดผลที่มีลักษณะแบบไม่เป็นทางการ สามารถวัดผลและประเมินผลได้ตลอดเวลา ในทุกขั้นตอนโดยเป็นการวัดและประเมินผลความสามารถในการใช้ภาษาในทางปฏิบัติ ดังแนวคิดของ ออลเลอร์ (Oller, 1979 : 97) ที่กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนจะต้องได้มาจากการรวบรวมความคิดของผู้เรียนทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ออกไปสู่การปฏิบัติจริงหรือที่เรียกว่าการทดสอบเชิงปฏิบัติการ โดยเชื่อมโยงความรู้จากตำราและจากครูผู้สอน ซึ่งในขั้นตอนที่ 1 นั้นผู้สอนสามารถประเมินผลผู้เรียนได้โดยการสังเกตพฤติกรรม ว่าผู้เรียนสามารถตอบคำถามง่ายๆ ของผู้สอนได้หรือไม่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ในขั้นที่ 2 สังเกตผู้เรียนจากความถูกต้องในการเล่าเรื่องย้อนกลับ การลำดับเรื่อง การสื่อความเข้าใจเนื้อเรื่องจากการแสดงบทบาทสมมติ และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ขั้นตอนที่ 3 สังเกตการบอกลำดับเรื่องของผู้เรียน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค และการจำคำในประโยคต่างๆ ขั้นตอนที่ 4 สังเกตจากการอ่าน การทำงานร่วมกันของผู้เรียน ความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม การเก็บวัสดุอุปกรณ์เข้าที่ การรู้จักแบ่งปัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และในขั้นตอนที่ 5 จะประเมินผลจากการสังเกตความถูกต้องในการทำกิจกรรมทางภาษา เช่น ความถูกต้องในการเทียบคำ การเรียงเรียงคำเป็นประโยค การเขียนสะกดคำ การเขียนเครื่องหมายวรรคตอนในประโยค และในการเล่นเกมที่ต่างๆ ซึ่งการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนในขั้นตอนต่างๆ จะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสมประเมินตนเองเพื่อหาแนวทางแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาข้อบกพร่องในการใช้ภาษาของตนเองได้ทันที่โดยมีผู้สอนเป็นแบบอย่าง และเป็นผู้คอยแนะนำช่วยเหลือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บล็อก และ เทอร์เนย์ (Block and Tierney, 1974 : 962 - 967) ที่พบว่าการแก้ไขข้อบกพร่องทางการเรียนที่กระทำเป็นระยะสามารถทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนได้ดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการแก้ไขข้อบกพร่อง

ส่วนการวัดผลและประเมินผลของกลุ่มควบคุมนั้น จะมีการวัดผลและประเมินผลเป็นช่วงๆ และไม่ต่อเนื่องกัน มักเป็นการทำแบบฝึกหัดจากบทเรียนที่เรียนไป โดยผู้เรียนจะต้องอ่านเรื่องแล้วตอบคำถามที่ครูกำหนดให้ ดังนั้นผู้เรียนจะต้องอ่านทุกประโยคอย่างละเอียดเพื่อตอบคำถามของครูผู้สอน ซึ่งเป็นคำถามที่ต้องการคำตอบเพื่อแสดงถึงความเข้าใจในระดับประโยคเท่านั้น ไม่สามารถ

นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ จึงทำให้ผู้เรียนรู้สึกเครียด และอึดอัด เพราะวิตกกังวลว่าจะตอบคำถามของครูผู้สอนไม่ได้ ซึ่งในการประเมินผลลักษณะดังกล่าวนี้เป็นการจำกัดกระบวนการทางความคิดของนักเรียนอีกด้วย

2. การเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนแบบเดิม ปรากฏว่าผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 โดยผู้เรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) มีความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงกว่าผู้เรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบเดิม ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากเหตุผลดังต่อไปนี้

2.1 กิจกรรมและบรรยากาศการเรียนการสอน นักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) นั้นมีโอกาสดำเนินกิจกรรมทั้งกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย และตามลำพัง อย่างต่อเนื่องในทุกๆ ขั้นตอน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ได้ฝึกพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง ตามความถนัด ความสนใจ และสติปัญญาของผู้เรียน โดยการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้อื่น การยอมรับความคิดเห็น การรู้จักประชาธิปไตย รู้จักรับผิดชอบ มีการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น ทำให้บรรยากาศในห้องเรียนไม่ตึงเครียดเป็นไปอย่างธรรมชาติ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและตั้งใจเรียนมากขึ้น โดยเริ่มจากขั้นตอนที่ 1 และ 2 นั้นนักเรียนมีโอกาสดำเนินความคิดและจินตนาการของตนเองในการคาดเดาเนื้อเรื่อง ถ้าผู้เรียนเดาถูกก็จะรู้สึกสนุกสนาน จะเกิดกำลังใจในการเรียน ถ้าเดาไม่ถูกก็อาจจะเป็นการท้าทายให้ลองเดาใหม่ต่อไป ทำให้การอ่านเรื่องสนุกสนาน มีชีวิตชีวา สร้างบรรยากาศความคุ้นเคยระหว่างครูผู้สอนและนักเรียน การแสดงบทบาทสมมติก็เช่นเดียวกันทำให้ผู้เรียนสนุกสนานและกล้าแสดงออกมากขึ้น ส่วนในขั้นตอนที่ 3 ผู้เรียนแต่ละคน แต่ละกลุ่มจะมีความกระตือรือร้นในการระดมพลังสมองช่วยกันคิดคำและประโยคโดยพยายามสื่อความคิดออกมาเป็นภาษาพูดและภาษาเขียน เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของห้อง ส่วนในขั้นตอนที่ 4 ผู้เรียนในแต่ละกลุ่ม จะมีความกระตือรือร้นในการทำหนังสือเล่มใหญ่ มีการวางแผนในการดำเนินงาน และร่วมมือกันในกลุ่ม รู้จักแบ่งงานแบ่งหน้าที่กันทำ ตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถของแต่ละคน เพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพตามต้องการ และตามศักยภาพของแต่ละกลุ่ม และยังก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในผลงานที่ตนทำออกมาอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ แฮร์ริส และ สมิท (Harris and Smith, 1986 : 253) ที่ว่าความรู้หรือประสบการณ์เดิมสามารถช่วยให้เด็กเกิดความสนใจ ซึ่งความสนใจนับว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญอันหนึ่งที่ช่วยสร้างเสริมความเข้าใจที่นำไปสู่ความสำเร็จในการอ่าน กิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนคิดได้อย่างอิสระ ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น สนใจที่จะรวบรวมข้อมูลยิ่งขึ้น และ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2527 : 43) และ สุโท เจริญสุข (2522 : 72) ได้กล่าวว่า การจัดสภาพการเรียนรู้ให้น่าสนใจ การให้ทราบความก้าวหน้าในการทำงานทุกระยะของผู้เรียน การเสริมแรงโดยการให้ผู้เรียนได้ประสบผลสำเร็จในการเรียน การพยายามให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนให้มากที่สุดจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียน และเมื่อผู้เรียนสนใจในการเรียนจะทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในการเรียนยิ่งขึ้น ส่วนในขั้นตอนที่ 5 เป็นการฝึกกิจกรรมทางภาษาด้วยเกม ผู้เรียนจะมีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน

มีความมั่นใจ และกล้าแสดงออกในการเล่นและกิจกรรมต่างๆ ที่หลากหลาย เป็นการฝึกองค์ประกอบย่อยของภาษาตามลำดับของวัตถุประสงค์ ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนเป็นผู้ที่ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิตได้

ส่วนผู้เรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบเดิมนั้น กิจกรรมในการเรียนการสอนจะเน้นการเรียนรู้องค์ประกอบย่อยของภาษาทั้งคำศัพท์ โครงสร้าง ไวยากรณ์ ก่อนที่ผู้เรียนจะเข้าใจความหมายในเนื้อเรื่องนั้นๆ การที่ผู้สอนเสนอบทเรียนใหม่โดยอธิบายความหมายของคำศัพท์ โครงสร้าง ไวยากรณ์ และเนื้อเรื่องนั้น ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและฝึกการใช้กระบวนการคิดน้อย จึงไม่ค่อยกระตือรือร้นต่อการเรียนเท่าที่ควร และยังมีความคิดว่าเนื้อหาที่เรียนยาก เกิดความเบื่อหน่ายในการทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนน้อยลง

2.2 สื่อและเนื้อหาที่ใช้สอน ในการเลือกสื่อและเนื้อหาของผู้วิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คำนึงถึงความสนใจและวัยของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งได้แก่นิทานเรื่อง “Goofy and the Magic Fish” จากการสังเกตและการสอบถามผู้เรียนพบว่านิทานเรื่อง “Goofy and the Magic Fish” นั้นนักเรียนมีความสนใจในเนื้อเรื่องและภาพประกอบมากเพราะเป็นภาพที่มีสีสันสวยงาม ทำให้ผู้เรียนในกลุ่มทดลอง สามารถใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมช่วยในการทำความเข้าใจความหมายของเรื่อง และได้รับการสอนโดยเน้นการเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่องไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษา นักเรียนมีโอกาสฝึกปฏิบัติกิจกรรมทางภาษาอย่างต่อเนื่อง และประเภทวิธีการเรื่อง “How to make Papaya Salad” พบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองมีความกระตือรือร้นอยากที่จะทำเพราะเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับอาหารและเป็นสิ่งที่นักเรียนต้องการอยากทำ เกิดความสนุกสนาน และรู้สึกภาคภูมิใจในผลงานที่ตนเองทำ จึงทำให้เกิดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น

ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบเดิมนั้นถึงแม้ว่าจะเป็นเนื้อหาเดียวกันนักเรียนก็ยังมีความรู้สึกว่เนื้อหาที่เรียนยาก เกิดความเบื่อหน่ายและไม่ค่อยสนใจในการเรียนเท่าที่ควรเพราะได้รับการฝึกการใช้ทักษะทางภาษาจากองค์ประกอบย่อยของภาษาก่อนที่จะเข้าใจเนื้อหาของเรื่อง

จากเหตุผลดังกล่าวทำให้นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) มีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเดิม ซึ่งสอดคล้องกับผลการสังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษอีกด้วย

3. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลอง ปรากฏว่าผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 โดยผู้เรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ทั้งนี้เนื่องมาจากเหตุผลดังต่อไปนี้

3.1 กระบวนการเรียนการสอน มีกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การสร้างความหมายเพื่อความเข้าใจ การอภิปราย การจับใจความสำคัญ หรือการสรุปสาระของเรื่อง การทำกิจกรรมทางภาษาในทุกขั้นตอน ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติเอง มีการเรียนรู้เพื่ออยู่ร่วมกันกับผู้อื่น มีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์เพื่อให้ผู้เรียนทำกิจกรรมร่วมกันอยู่เสมอภายใต้การช่วยเหลือแนะนำของผู้สอน รวมทั้งรู้จักกระบวนการเรียนรู้และการคิดของตน ซึ่งเกิดจากการได้ลองผิดลองถูกในการ

ปฏิบัติกิจกรรม ทั้งโดยส่วนตัวและร่วมมือกับผู้อื่น ทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในตนเอง และมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานมากขึ้น จึงส่งผลให้คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) สูงขึ้นกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง

3.2 กิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนในกลุ่มทดลองนี้มีโอกาสในการลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเองอยู่ตลอดเวลา จึงได้รับการเรียนรู้และฝึกฝนทักษะทางภาษาอยู่เสมอจนเกิดความแม่นยำและความคล่องในการใช้ภาษา ซึ่งในแต่ละชั้นตอนมีกิจกรรมการเรียนที่หลากหลาย ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น อยากที่จะเรียนรู้ในสิ่งใหม่ๆ ซึ่งเป็นผลดีต่อการเรียนรู้ มีการประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง ทำการทดสอบอีกครั้งโดยใช้ข้อทดสอบฉบับเดิม ปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

4. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียน ที่ได้รับการสอนแบบเดิม ก่อนและหลังการทดลอง ปรากฏว่าผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 โดยผู้ที่ได้รับการสอนแบบเดิมมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากวิธีการสอนแบบเดิมนั้น ผู้วิจัยใช้เนื้อหาเดียวกันกับกลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นเนื้อหาที่น่าสนใจ มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้และประสบการณ์เดิม ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน นอกจากนั้นยังมีการฝึกวิเคราะห์เนื้อหาโดยการถามตอบปากเปล่าในระหว่างดำเนินการเรียนการสอน มีการใช้กลวิธีเสริมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนจึงทำให้นักเรียนมีความพยายาม มีแรงจูงใจในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านและเข้าใจความหมายของคำ ประโยค โครงสร้างและไวยากรณ์ได้ในที่สุด ถึงแม้จะใช้การสอนคนละวิธีกับกลุ่มทดลองก็ตาม และจากการฝึกฝนดังกล่าวจึงส่งผลให้ผู้เรียนในกลุ่มควบคุมมีความเข้าใจในการอ่านสูงขึ้นได้เช่นกัน

5. การเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลอง ปรากฏว่าผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 โดยผู้เรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) มีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง สืบเนื่องมาจากการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ของกลุ่มทดลองนั้นผู้เรียนจะมีโอกาสในการฝึกกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนในสถานการณ์จริง ได้แสดงออกทำให้เกิดความกล้ามากขึ้น มีโอกาสได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์อย่างอิสระ โดยเฉพาะการเขียน การวาดรูป ได้รู้จักประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ฝึกการรับผิดชอบร่วมกัน รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ได้รับความสนุกสนานจากการฝึกปฏิบัติกิจกรรมทางภาษาอย่างครบวงจร ได้มีโอกาสลองผิดลองถูกในการใช้ภาษาด้วยตนเองทั้งภาษาพูด ภาษากาย และภาษาเขียน รวมทั้งรู้จักกระบวนการคิดและการเรียนรู้ของตนเอง

และมีความภาคภูมิใจในผลสำเร็จจากการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยมีครูผู้สอนคอยให้กำลังใจ ให้คำแนะนำช่วยเหลือ ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนหลังการทดลองสูงขึ้นอีกด้วย

6. การเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเดิม ก่อนและหลังการทดลอง ปรากฏว่าผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6 โดยผู้เรียนที่ได้รับการสอนแบบเดิมมีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ทั้งนี้เนื่องมาจากการสอนในกลุ่มควบคุมที่ใช้การสอนแบบเดิมนั้น มีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกหลากหลาย เพื่อที่จะให้ผู้เรียนสนใจในการเรียน โดยใช้รูปภาพ บัตรคำ ของจริง และใบงาน มีการตั้งคำถามเพื่อเร้าความสนใจ การทำแบบฝึกหัด ตลอดจนใช้เกมประกอบการเรียนการสอน มีการชมเชย การให้รางวัล จึงทำให้ผู้เรียนเกิด ความกระตือรือร้น และมานะพยายามที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

1.1 ในขณะที่ดำเนินการสอนทุกขั้นตอน ผู้สอนต้องมีความพยายาม และความอดทน ควรสอนแบบค่อยเป็นค่อยไปตามลำดับขั้นตอน ไม่ควรข้ามขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งเพื่อให้นักเรียน ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ให้นักเรียนเกิดความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างแท้จริง ผู้สอน ควรใช้กลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อทำให้นักเรียนมีความมั่นใจและรู้สึกว่าคุณประสบความสำเร็จ ในการทำกิจกรรม และในขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนควรมีวิธีการคุมวินัยในชั้นเรียน ที่ดี เพื่อไม่เป็นที่รบกวนของห้องเรียนอื่น

1.2 การเลือกเนื้อหาและสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน ควรเลือกให้หลากหลายจาก อรรถลักษณะภาษาประเภทอื่นๆ บ้าง เช่น เรื่องรายงาน เรื่องอธิบาย เรื่องการสังเกต เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์การใช้ภาษาที่กว้างขวางขึ้น และเพื่อประโยชน์ในการนำไปปรับใช้ ในชีวิตประจำวัน

1.3 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีอยู่ 3 รูปแบบ ดังนั้นครูผู้สอนควรเลือกให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้รูปแบบใดก็ได้ตามศักยภาพและความเหมาะสม และควรมีการทดลองให้ผู้เรียนกลุ่ม เดียวกันได้รับการเรียนรู้ทั้ง 3 รูปแบบอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้ดูพัฒนาการทางด้านภาษาของผู้เรียน

1.4 จากประสบการณ์ที่ทดลองสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามา ควรเพิ่มระยะเวลา ในการทดลองให้มากกว่านี้ เพื่อจะได้ประจักษ์ถึงผลของการเรียนการสอนและความสนใจได้ชัดเจน มากขึ้น และเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนควรจัดเป็นคาบคู่ติดกันจะทำให้ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรม ในการเรียนการสอนได้อย่างต่อเนื่องมากกว่าคาบเดียว

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผลการศึกษาค้นคว้าจากรายงานการสังเคราะห์วิธีการสอนและรูปแบบการเรียนรู้ การสอนวิชาภาษาอังกฤษ ของกองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่าวิธี สอนแบบปกติ ดังนั้นจึงควรมีการเผยแพร่วิธีการสอนนี้อย่างทั่วถึง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และควรมีการทดลองการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในรายวิชาอื่นๆ อีกด้วยว่าการสอนแบบนี้จะ เหมาะสมกับวิชาเหล่านั้นได้ดีเหมือนกับภาษาอังกฤษหรือไม่

2.2 ควรมีการทดลองสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กับตัวแปรตามอื่นๆ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา การปรับตัวทางสังคม ความเชื่อมั่นในตนเอง การมีประชาธิปไตย เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนและพัฒนาตนเองในทุกๆ ด้านทั้งทางด้านบุคลิกภาพ ความรับผิดชอบ การมีประชาธิปไตย การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนให้อยู่ ในสังคมได้อย่างมีความสุข

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล สุตประเสริฐ. (2516). เทคนิคการวิจัย. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- กมลภัทร์ พุทธสันติธรรม. (2545). การศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาชนิดวิธีการ (รูปแบบที่ 1)
กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2527). การศึกษาบุคคลเป็นรายกรณี. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนว
และจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2528). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรมวิชาการ. (2543). การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมวิชาการ. กองวิจัยทางการศึกษา. (2543). รายงานการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพการจัดการเรียน
การสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2543). รายงานสังเคราะห์เอกสารเรื่องวิธีการสอนและรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทย
ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมวิชาการ. สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2542). รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษา
นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2540. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมสามัญศึกษา. (2541). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และการวิเคราะห์สาระสำคัญ.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรรณิการ์ ชาดิมนตรี. (2533). การเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ
และมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์
ภาษากับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). เส้นทางสู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาไทย : แนวทาง
การดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. (2539). หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2544). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- กัลยา ยวนมาลัย. (2539). การอ่านเพื่อชีวิต = Reading for life. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- กิตตา ปรัดตจริยา. (2540). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน ภาษาอังกฤษ เจตคติต่อการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด (TOP-LEVEL STRUCTURE) ประกอบกับกลวิธี การเสริมต่อการเรียนรู้ (SCAFFOLDING) กับการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เกศรี กิตติศรีปัญญา. (2542). การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ความคิดรวบยอดทางภาษาจากการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 2) กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จรินทร์ สกุลถาวร. (ม.ป.ป.). จิตวิทยาการเรียนรู้กับการศึกษา. เชียงใหม่ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2544). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ณิชาภัทร วัฒนพานิช. (2543). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียน วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎี ธรรมชาติด้วยสื่อหนังสือพิมพ์กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทวี ท่อแก้ว และ อบรม สันนิบาล. (2517). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ทศพร มณีศรีขำ. (2539). การเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและ จิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นวลจันทร์ แซ่แท่น. (2538). การเปรียบเทียบความสามารถและความรับผิดชอบในการเรียนวิชา ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบ ศูนย์การเรียนรู้ที่พัฒนาด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นัลดา ขจรนที. (2530). การเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ แรงจูงใจและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธี มุ่งประสบการณ์ภาษากับแนวการสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- บรรเจิด พงษ์รัตน์. (2541). การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและความสนใจในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่มีเนื้อหาทางวัฒนธรรมกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บังอร พานทอง. (2540). ปรินญาการสอนภาษาแบบเน้นพื้นฐานประสบการณ์ (Whole Language Approach). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บันลือ พงษ์วัน. (2532). มิติใหม่ในการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด.
- ประสาร ทิพย์ธาดา. (2520). คู่มือประกอบการศึกษาจิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรีชา วิหคโต. (2539). "หน่วยที่ 2 กิจกรรมและเครื่องมือการสังเกต," เอกสารการสอนชุดวิชา กิจกรรมและเครื่องมือแนะแนว หน่วยที่ 1 - 8. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปัญชรี ทองวิสุทธิ. (2541). การเปรียบเทียบความเข้าใจและความสนใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านตามกลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปิยนุช พัฒนภิรมย์. (2538). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและความสนใจในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยแบบฝึกอ่านด้วยกระบวนการคิดสร้างสรรค์กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เปรมวดี รัตกุล. (2541). การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยบทเรียนโมดูลแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เปลื้อง ณ นคร. (2523). จิตวิทยาสำหรับชีวิต. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2536). การปรับปรุงพฤติกรรมเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พนาน้อย รอดชู. (2540). การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาและความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาด้วยอรรถลักษณะและแบบวิธีการกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- พรพิมล ประสงค์พร. (2535). การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 2 ซึ่งใช้และไม่ใช้กิจกรรมการทดสอบเชิงปฏิบัติการกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มะลิวรรณ จันทร์พุ่ม. (2542). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกัน โดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- แมนมาส ขวลิต. (2534). การพัฒนาการอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เยี่ยมจิต บุณโณคา. (2533). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความสนใจในการเรียนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีอิงแนวทฤษฎีอภิปัญญากับการสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รัชนิภา ทองสุทธิ. (2533). การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รัตนา ถวิลวงษ์. (2534). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านการเขียนภาษาอังกฤษและบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2543). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วณิช บรรจง และ คนอื่นๆ. (2516). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครการพิมพ์.
- วารุณี สิงห์ประสาพร. (2544). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน การเขียนและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนการแก้ปัญหาแบบ IDEAL กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- วีระชัย ศรีสร้อย. (2544). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน การเขียนและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดของคีธ จอห์นสัน (KEITH JOHNSON) กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศุภลักษณ์ สัตยวณิช. (2538). การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและความสนใจในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์สแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศุณยวิชัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2540). รายงานการประเมินโครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2532). จิตวิทยาการศึกษา (ศึกษา 122). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ. (2543). แนวการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมเนจเม้นท์ จำกัด.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2541). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมุทรร เชนเชาวนิช. (2540). การอ่านภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมุทรร เชนเชาวนิช และ อำนาจ บุญศิริวิบูลย์. (2539). เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สรिता ชูดวงแก้ว. (2536). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความสนใจในการเรียนการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สายสุณีย์ เติมสินสุข. (2535). การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2540). การสอนภาษาไทยแบบ
มุ่งประสบการณ์ภาษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
_____. (2540). แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด.
พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุขุม เฉลยทรัพย์. (2531). การส่งเสริมการอ่าน. ปทุมธานี : วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์.
- สุจิตรา เวทยาวงศ์. (2545). การศึกษาความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยโครงสร้างระดับยอดประกอบ
กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ STAD กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.
(การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- สุจิตรา อินทรธัมมี. (2537). ความสามารถทางการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
(ภาษาอังกฤษ). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาณี ชลภาพ. (2545). การศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ และความสนใจในการเรียน
ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยบทเรียนโปรแกรม
คอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู.
ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุชา จันท์เอม. (2536). จิตวิทยาเด็ก. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชา จันท์เอม และ สุรางค์ จันท์เอม. (2515). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
รวมสาส์น.
- สุโท เจริญสุข. (2522). หลักจิตวิทยาและพัฒนาการมนุษย์. กรุงเทพฯ : แพรวพิทยา.
- สุธีพร ปาคะดี. (2531). การเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านและการเขียนและการระลึกสิ่ง
ที่อ่านได้ในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบ
มุ่งประสบการณ์ภาษา กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2532). การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2535). วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2541). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- เสาวลักษณ์ รัตนวิรัช. (2531). เอกสารคำสอนหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน
มัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ประยูรวงศ์จำกัด.
- _____. (2533). การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. กรุงเทพฯ :
ประยูรวงศ์จำกัด.
- _____. (2534). การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เล่ม 2. กรุงเทพฯ :
ประยูรวงศ์พิมพ์จำกัด.
- _____. (2536). การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เล่ม 3. กรุงเทพฯ :
ประยูรวงศ์พิมพ์จำกัด.
- _____. (2540). รายงานการวิจัยโครงการพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์
ภาษาหรือโครงการรู้หนังสือ (2531 - 2538). กรุงเทพฯ : ประยูรวงศ์พิมพ์จำกัด.
- _____. (2544). เอกสารประกอบการบรรยาย การอบรมการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา.
สุพรรณบุรี : โรงแรมคุ้มสุพรรณ.
- อร่าม บุญมาไชย. (2532). ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ
โดยใช้และไม่ใช้สื่อประกอบบทเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปรินทิพ
กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉรา วงศ์โสธร. (2529). เทคนิควิธีการสร้างข้อสอบภาษาอังกฤษ : สำหรับวัดและประเมินผล
การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- _____. (2538). แนวการสร้างข้อสอบภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- _____. (2539). การทดสอบและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Berry, Mary Ann. (1992, June). "The Personal Reading Interests of Third, Fourth, and
Fifth – Grade Children in Selected Arkansas ; Public Schools," *Dissertation Abstract
International*. 52(12) : 4276.
- Biggs, John B. and Telfer, Ross. (1987). *The process of learning*. Sydney : Prentice-Hall
of Australia Pty Ltd.
- Block, James H. and Tierney, Michael L. (1974). "An Exploration of Two Correction
Procedures Used in Mastery Learning Approaches to Instruction," *Journal of
Educational Psychology*. 66(6) : 926 – 967.
- Burmister, Louis E. (1974). *Reading Strategies for Secondary School Teachers* : Addison
Wesley Publishing Company : How to Test Reading Ability. New York : The
Macmillan Company.
- Carrell, P.L. (1987). "Content and formal schema in ESL reading," *TESOL Quarterly*.
21 : 461– 477.

- Coady, James. (1979). "A Psycholinguistic Model of the ESL Reader," *Reading in Second Language*. New York : New Bury House.
- ✓ Cooper, David J. and others. (1988). *The What and How of Reading Instruction*. 2nd ed. Ohio : Meritt Publishing Company.
- Davis, Frederick B. (1964). *Educational Measurement and Their Interpretation*. California : Wedsworth Publishing Company.
- ✓ Dechant, Emerald V. (1982). *Improving the Teaching of Reading*. 3rd ed. Englewood Cliff : Prentice - Hall.
- Delaney, Norman Mc. Luckie. (1985). "The Effect of Strategy Training on Comprehension of Implicit and Explicit Information in Familiar and Unfamiliar Expository Text," *Dissertation Abstracts International*. 46(01) : 111-A.
- Devine, T.G. (1986). *Teaching Reading Comprehension*. Boston : Allyn and Bacon.
- ✓ Dewey, John. (1959). *Dictionary of Education*. New York : Philosophical Library.
- Disney, Walt. (1979). *Goofy and the Magic Fish*. New York : Grolier Enterprises Inc.
- Dubin, Fraid. (1982). "What Every DFL - Teacher Should About Reading," *English Teaching Forum*. 3(7).
- ✓ Eskey, David E. (1986). *Theoretical Foundations, in Teaching Secondary Language Reading for Academic Purpose*. Massachusettes : Addison - Wesley.
- Fair, Elizabeth Rhae. (1991, September). "A Comparison of Iown Books for Young Adults DATA From 1982-1989 with other Reading Interest Studies," *Dissertation Abstracts International*. 52(03) : 862.
- Fan, Teh Chung. (1952). *The Item Analysis Table*. Reproduce in Thailand by Permission of Educational Testing Service, Printer. New Jersey : United State of America.
- Finnocchiaro, Mary. (1974). "The Functional - Notional Syllabus," *English Teaching Forum*. 17(2).
- Finnocchiaro, Mary and Brumfit, Christopher . (1983). *The Functional - Notional Approach : From Theory to Practice*. New York : Oxford University Press.
- Francis, Bacon. (1953). *The Oxford Dictionary of Quotation*. London : Oxford University Press.
- Froachlich, Gliford. (1965). *Guidance Testing*. Chicago : Science Research Associates.
- Good, Carter Victor. (1973). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York : McGraw Hill Book.
- Goodman, K.S. (1971). "Psycholinguistic : Universals in the Reading Process," *The Psychology of Second Language Learning*. London : Cambridge University Press.
- _____. (1982). *Language and Literacy*. Boston : Routhedge & Kegan Paul.

- Goodman, Yetta M. (1989). "Roots of the Whole Language Movement," *The Elementary School Journal*. p.90.
- Gray, William Scott. (1984). *On Their Own in Reading*. Chicago : Foreman and Company.
- Grellet, Francoise. (1981). *Developing Reading Skill*. 15th Printing. London : Cambridge.
- Hafner, Lawrence E. (1971). *Improving Reading in Secondary Schools : Selected Readings*. London : Collier MacMillan Ltd.
- Harmer, Jeremy. (1983). *The Practice of English Language Teaching*. New York : Longman.
- Harris, A.J. and Sipay, Edward R. (1979). *How to Teach Reading*. New York : McGraw Hill Book Company.
- Harris, Andrew. (1983). *A Language Testing Handbook*. London : Macmillan Press.
- Harris, Larry A. and Smith, Carl Bernard . (1986). *Reading Instruction Through Diagnostic Teaching*. New York : Holt, Reinhart and Winston, Inc.
- Hurlock, Elizabeth Bergner. (1955). *Adolescent Development*. 3rd ed. New York : McGraw Hill Book Company.
- Jager, Harry A. and Froachlich, Clifford P. (1947). "Guidance Tools for Vocational Shop Instruction," *Vocation Instructor's Shop Handbook III*. New York : Harper and Brothers.
- Johnson, Patricia. (1986). "Acquisition of Schema for Comprehension and Communication : A Study of the Reading – Writhing Relationship in ESL," *RELC Journal*. 17(1) : 1-3.
- Johnson, D. and Morrow, K. (1981). "Introduction : Principles and Communicative Methodology," *Communication in the Classroom*. p.59-66. Essex : Longman Group.
- Johnston, P.H. (1983). *Reading Comprehension Assessment : A Cognitive Basic*. Delaware : International Reading Association.
- Lapp, Daine and Flood, James. (1986). *Teaching Students to Read*. New York : Macmillan Publishing.
- Lemas. (1996). "The effect of reading strategies on the comprehension development of the ESL Learners," *Dissertation Abstracts International*. 57(7) : 2945-A.
- Madsen, Harold S. (1983). *Technique in Testing*. London : Oxford University Press.
- Maslow, Abraham H. (1970). *Motivation and Personality*. 2nd ed. New York : Harp and Row.
- Miller, Wilma H. (1990). *Reading Comprehension Activities Kit*. Massachusetts : The Center for Applied Research in Education.
- Morris, B.A. and Stewart, Nea Dore. (1989). *Learning to Learn from Text, Effective Reading in Content Area*. Singapore : Addison Wesley Publishing Company.

- Morrow, Keith. (1981). "Principles of communicative methodology," *Communication in the Classroom : Approaches and Methods for a Communicative Approach*. London : Longman.
- Nunan, David. (1989). *Beginning Reading and Writing*. Adeladia : The National Centre for English Language Teaching and Research, Hyde Park Press.
- Oller, John W. (1979). *Language Test at School : A Pragmatic Approach*. London : Longman.
- Page, Marshall, Henry. (1977, January). "The Differential Effects of Relaxation Training and Expectation Induction on Self – Confidence and Digit – Symbol Scores for Subjects with High and Low Test Anxiety," *Dissertation Abstracts International*. 37 : 4143-A.
- Powell, Maruin. (1963). *The Psychology of Adolescence*. New York : The Bob less Merrill.
- Pumfrey, Peter D. (1977). *Measuring Reading Abilities*. London : Hodder and Stoughton.
- Rattanaovich, Saowalak. (1997). *A Teacher's Manual for CLE Teaching of Beginners*. Illinois : Rotary International.
- Rumelhart, D.E. (1981). "Schemata : the building blocks of cognition," *Comprehension and Reading Research Reviews*. International Reading Association.
- Searfoss, Lyndon W. and Readence. (1994). *Helping Children Learn to Read*. 3rd ed. Massachusetts : Allyn and Bacon.
- Shaw, Harry. (1973). *A Complete Course in Freshman English*. 7th ed. New York : Harper and Row Publisher.
- Shephard, David L. (1973). *Comprehensive High School Reading Methods*. Ohio : A Bell & Wowell.
- Shirey, Larry L. and Reynold, Ralph E. (1988). "Effect of Interest on Attention and learning" *Journal Education Psychology*. 80(2) : 159.
- Sisavanh, Khamphay. (1997). "Concentrated Language Encounter as Starting Point to Improving Literacy in Lao PDR," *Dissertation Abstracts International* : RIEMAY 18.
- Smith, Frank. (1988). *Understanding Reading*. 4th ed. London : Lawrence Erlbaum Associates Publisher.
- Smith, Henry P. and Dechant, Emerald P. (1961). *Psychology in Teaching Reading*. New Jersey : Prentice – Hall.
- Strang, R., C.M. McCullough and Traxler, A.E. (1961). *The improvement of reading*. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Suapechra, Saowalak. (1980). *The Time – Interval Observational System Used As A Supervisory Guide For Thai Student Teacher's Training Program in TESL*. Unpublished Doctorate Dissertation, The University of Kansas.
- Super, Donald E. (1959). *The Psychology of Career*. New York : Harper and Brothers.

- Thorndike, Edward Lee. (1959). *Thorndike-Branhart Beginning Dictionary*. Chicago : Scott Foresmen.
- Walker, Richard F. (1983). *The English Used by Entering Children at Trager Park School*. Canbera : Australian Curriculum Development Center Occasional Paper.
- Walker, Richard F., Bartlett, B.J. and Rattनाविच, S. (1984, October). *Teacher's Notes on a Program of Concentrated Language Teaching*.
- Walker, Richard, Rattनाविच, Saowalak and Oller, W. Jr. (1992). *Teaching all the Children to Read*. Buckingham : Open University Press.
- Wallace, Catherine. (1996). *Reading*. 4th ed. London : Oxford University Press.
- Widdowson, H.G. (1978). *Teaching Language as Communication*. London : Oxford University Press.
- William, Eddie. (1994). *Reading in the Language Classroom*. 8th ed. London : Macmillan Publishers Ltd.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
- ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ
- คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
- คะแนนความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ
- ความถี่ของพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

ตาราง 10 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจ
ในการอ่านภาษาอังกฤษ จำนวน 40 ข้อ

ข้อที่	p	r	ข้อที่	p	r
1	0.33	0.53	21	0.44	0.24
2	0.75	0.28	22	0.44	0.24
3	0.52	0.22	23	0.31	0.29
4	0.23	0.35	24	0.42	0.20
5	0.35	0.20	25	0.48	0.22
6	0.40	0.39	26	0.41	0.23
7	0.60	0.39	27	0.38	0.36
8	0.67	0.25	28	0.54	0.27
9	0.61	0.28	29	0.25	0.28
10	0.72	0.44	30	0.32	0.51
11	0.78	0.47	31	0.31	0.22
12	0.44	0.38	32	0.22	0.21
13	0.72	0.44	33	0.33	0.25
14	0.77	0.49	34	0.35	0.29
15	0.53	0.80	35	0.37	0.24
16	0.48	0.52	36	0.42	0.34
17	0.60	0.53	37	0.31	0.22
18	0.46	0.27	38	0.22	0.21
19	0.40	0.71	39	0.24	0.24
20	0.42	0.42	40	0.31	0.22

ค่าความเชื่อมั่น (α - Coefficient) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
ทั้งฉบับเท่ากับ 0.72

ตาราง 11 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ
จำนวน 20 ข้อ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	8.75
2	8.39
3	7.21
4	6.92
5	6.65
6	6.60
7	6.50
8	6.27
9	6.13
10	6.07
11	5.96
12	5.63
13	5.58
14	5.58
15	5.32
16	5.25
17	5.20
18	5.09
19	5.78
20	4.75

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษทั้งฉบับเท่ากับ 0.88

ตาราง 12 คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มทดลอง				กลุ่มทดลอง			
คนที่	Pretest	Posttest	D	คนที่	Pretest	Posttest	D
1	24	32	8	22	13	22	9
2	21	27	6	23	15	24	9
3	14	21	7	24	30	30	0
4	23	32	9	25	20	33	13
5	18	26	8	26	20	29	9
6	20	29	9	27	21	32	11
7	16	27	11	28	22	29	7
8	19	30	11	29	30	37	7
9	16	30	14	30	32	37	5
10	18	24	6	31	27	34	7
11	13	23	10	32	31	36	5
12	10	23	13	33	14	22	8
13	25	33	8	34	21	32	11
14	14	29	15	35	27	35	8
15	16	27	11	36	28	36	8
16	15	23	8	37	33	36	3
17	19	22	3	38	27	35	8
18	27	32	5	39	23	29	6
19	14	24	10	40	18	27	9
20	20	31	11	41	31	35	4
21	26	32	6	42	23	28	5

ตาราง 13 คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ของกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มควบคุม				กลุ่มควบคุม			
คนที่	Pretest	Posttest	D	คนที่	Pretest	Posttest	D
1	12	17	5	22	17	14	- 3
2	22	21	- 1	23	20	30	10
3	17	19	2	24	13	21	8
4	10	21	11	25	11	20	9
5	16	19	3	26	16	23	7
6	12	16	4	27	13	26	13
7	15	16	1	28	10	13	3
8	20	17	- 3	29	11	24	13
9	12	14	2	30	19	26	7
10	13	14	1	31	10	24	14
11	8	17	9	32	19	26	7
12	11	14	3	33	11	15	4
13	9	13	4	34	23	27	4
14	9	13	4	35	14	23	9
15	12	13	1	36	18	23	5
16	15	28	13	37	19	20	1
17	10	14	4	38	11	19	8
18	19	15	- 4	39	13	18	5
19	9	13	4	40	18	24	6
20	13	17	4	41	17	13	- 4
21	12	9	- 3	42	15	20	5

ตาราง 14 คะแนนความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มทดลอง				กลุ่มทดลอง			
คนที่	Pretest	Posttest	D	คนที่	Pretest	Posttest	D
1	48	60	12	22	51	61	10
2	53	59	6	23	45	45	0
3	62	58	- 4	24	62	65	3
4	54	65	11	25	59	63	4
5	59	64	5	26	48	56	8
6	61	64	3	27	43	55	12
7	51	57	6	28	43	51	8
8	47	61	14	29	51	60	9
9	53	60	7	30	56	62	6
10	50	59	9	31	60	61	1
11	52	62	10	32	57	55	- 2
12	45	60	15	33	46	55	9
13	60	63	3	34	52	62	10
14	41	55	14	35	63	65	2
15	40	54	14	36	69	69	0
16	38	56	18	37	56	58	2
17	55	60	5	38	58	61	3
18	65	67	2	39	59	61	2
19	49	66	17	40	45	56	11
20	54	69	15	41	51	60	9
21	62	63	1	42	56	60	4

ตาราง 15 คะแนนความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ของกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มควบคุม				กลุ่มควบคุม			
คนที่	Pretest	Posttest	D	คนที่	Pretest	Posttest	D
1	58	59	1	22	56	56	0
2	51	53	2	23	50	53	3
3	47	47	0	24	52	56	4
4	56	61	5	25	57	69	12
5	50	50	0	26	53	60	7
6	45	48	3	27	54	60	6
7	59	66	7	28	52	59	7
8	49	51	2	29	52	57	5
9	54	51	- 3	30	51	54	3
10	59	71	12	31	79	75	- 4
11	46	54	8	32	55	53	- 2
12	51	58	7	33	52	53	1
13	47	62	15	34	59	58	- 1
14	53	61	8	35	66	73	7
15	59	61	2	36	57	55	- 2
16	63	65	2	37	66	70	4
17	47	45	- 2	38	56	58	2
18	63	66	3	39	49	56	7
19	53	52	- 1	40	61	64	3
20	55	71	16	41	70	74	4
21	43	49	6	42	47	53	6

ตาราง 16 แสดงความถี่ของพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียน
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง

คาบที่	ผู้สังเกตคนที่ 1		ผู้สังเกตคนที่ 2		ผู้สังเกตคนที่ 3	
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1	12	11	12	12	11	11
2	12	11	13	11	12	11
3	15	16	16	15	15	15
4	16	16	16	15	16	15
รวม	55	54	57	53	54	52
$\bar{X}$	13.75	13.50	14.25	13.25	13.50	13.00

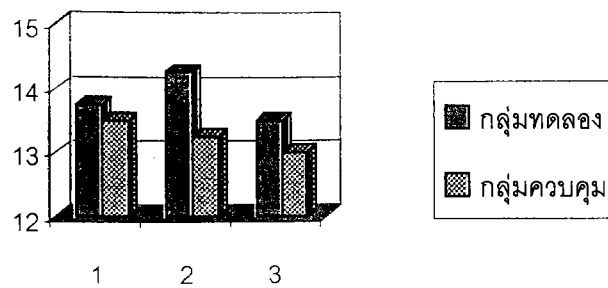
ตาราง 17 แสดงความถี่ของพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียน
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

คาบที่	ผู้สังเกตคนที่ 1		ผู้สังเกตคนที่ 2		ผู้สังเกตคนที่ 3	
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1	36	24	34	25	35	23
2	42	29	41	30	42	28
3	32	31	32	30	31	30
4	32	33	33	32	32	32
รวม	142	117	140	117	140	113
$\bar{X}$	35.50	29.25	35.00	29.25	35.00	28.25

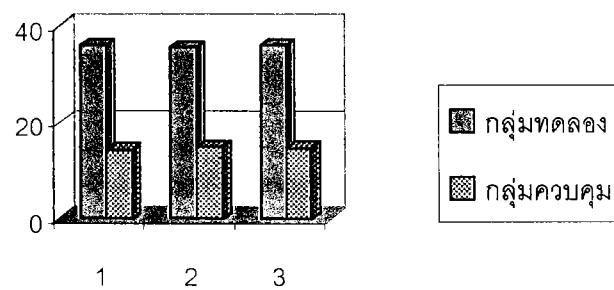
ตาราง 18 แสดงความถี่ของพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียน
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ระหว่างการทดลอง

คาบที่	ผู้สังเกตคนที่ 1		ผู้สังเกตคนที่ 2		ผู้สังเกตคนที่ 3	
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1	21	14	21	15	22	16
2	8	6	8	6	8	6
3	21	12	22	11	22	11
4	25	10	24	10	25	10
5	31	9	30	10	30	10
6	37	17	38	17	36	16
7	39	17	38	18	38	17
8	55	19	54	19	55	19
9	62	14	61	16	62	15
10	15	5	15	7	15	6
11	21	6	20	7	22	7
12	20	10	21	12	21	13
13	28	13	27	12	27	14
14	26	13	27	14	28	14
15	49	12	46	13	47	13
16	91	15	89	15	88	15
17	38	28	39	27	37	26
18	26	18	26	19	25	17
19	34	24	33	25	35	24
20	74	22	73	21	74	23
รวม	721	284	712	294	717	292
$\bar{X}$	36.05	14.20	35.60	14.70	35.85	14.60

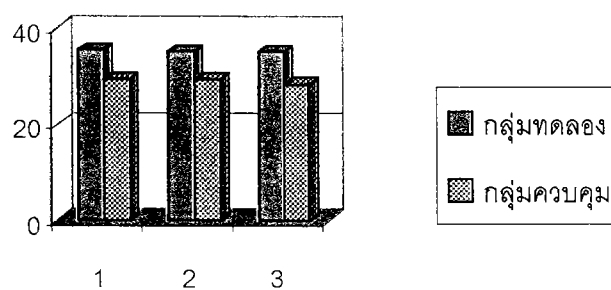
ก่อนการทดลอง

ระหว่างการทดลอง

หลังการทดลอง

ภาพประกอบ 5 แสดงความถี่ของพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ภาคผนวก ข

- แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
- แบบสอบถามความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ
- แบบสังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

Reading Comprehension Test

Mathayom Suksa I

40 minutes

Direction : Look at these pictures and then choose the best answer with the descriptions about these pictures.

1. Which sign means "no entry" ?

a.

b.

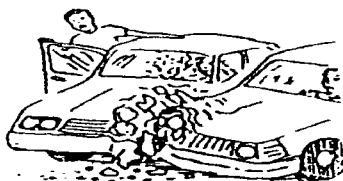

c.

d.

2.

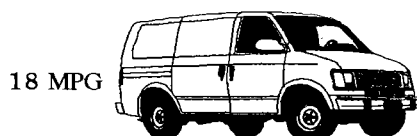

There is a car accident. They call

a. the fireman	b. the police
c. a doctor	d. an ambulance

Direction : Look at the pictures and choose the best answer No. 3-5.

NEW VAN !

18 MPG

\$ 7306⁶⁰

a.

NEW STATION WAGON !

20 MPG

\$10,253

b.

NEW SPORTS CAR !

10 MPG

\$15,199

b.

NEW SEDAN !

15 MPG

\$5975

d.

3. Bob Lawson is single and likes to drive fast cars. He doesn't need a lot of room.

Which car is he going to buy?

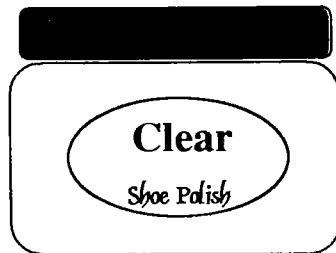
4. Rick Dean is a carpenter. He needs a car to carry all his tools and other equipment.

Which car is he going to buy?

5. Mr. and Mrs. Jones have five children. They need a big car. Which car are they going to buy?

Direction : Look at these products you might have at home. Which label does each one describe on the Product below?

6.

- a. Keeps your hair shiny and soft.
- b. Effective against most types of mosquitoes and midges.
- c. Can be used on all leather footwear whatever the color.
- d. With fluoride. Keeps your mouth fresh throughout the day.

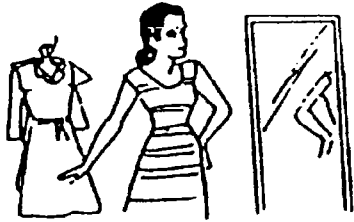
7.

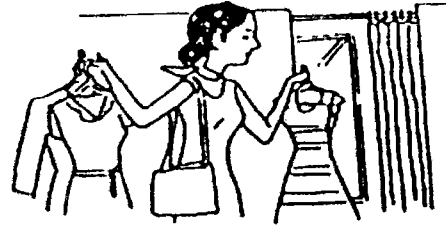
- a. Keeps your hair shiny and soft.
- b. Effective against most types of mosquitoes and midges.
- c. Can be used on all leather footwear whatever the color.
- d. With fluoride. Keeps your mouth fresh throughout the day.

Direction : Look at the picture and rearrange the following sentences into correct orders.

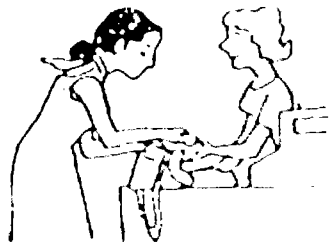
8.

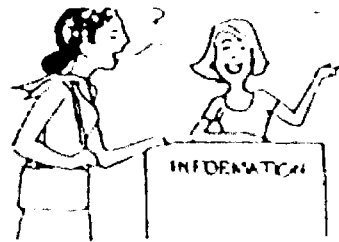
1. She is trying on a dress.

2. She is going into the fitting room.

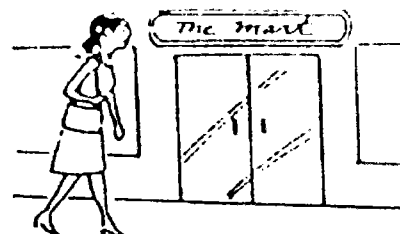
3. She is paying for the dress.

4. She is asking a question.

5. She is looking for a dress.

6. She is going into a department store.

a. 6, 4, 1, 2, 5, 3,

b. 6, 4, 1, 5, 2, 3

c. 6, 4, 5, 2, 1, 3

d. 6, 4, 5, 3, 2, 1

Direction : Read each item carefully and choose the best answer.

9. The made this door badly. I can't close it.

a. farmer

b. carpenter

c. painter

d. mechanic

10. Every in this army should know how to use the new gun.

a. sailor

b. pilot

c. soldier

d. joker

18. People say, "See you!" when

- a. entering a class
- b. putting on glasses
- c. leaving a room
- d. speaking to your friends

19. You're not watching that programme. Please

- a. turn up the TV.
- b. turn off the TV.
- c. turn over the TV.
- d. turn on the TV.

20. If someone says, "You're wearing a beautiful shirt." You say, "....."

- a. Thanks
- b. I think
- c. Never mind
- d. Yes, I know

Direction : Read the following passages. Then answers the questions.

In my house there is a kitchen, a living room and a dining room. There are three bedrooms, one bathroom and a toilet. There are also a garage and a small garden. It's a nice house.

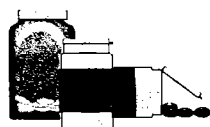

21. How many rooms are there in this house?

- a. There are seven rooms in this house.
- b. There are eight rooms in this house.
- c. There are nine rooms in this house.
- d. There are ten rooms in this house.

ADULTS : 2 tablespoonfuls

CHILDREN : according to age :

10-14 years : 4 teaspoonfuls

6-10 years : 2 teaspoonfuls

3-6 years : 1 teaspoonfuls

Repeat above dosage every ½ hour to 1 hour if needed until 8 doses are taken. If relief does not occur with two days, consult a physician.

SHAKE WELL BEFORE USING

22. According to the label, what would you do before taking this medicine?

- a. mix it
- b. heat it
- c. see a doctor
- d. add water to it

23. Most likely, this medicine is

- a. a pill
- b. a liquid
- c. a capsule
- d. an injection

24. For whom would a dosage of two teaspoons be recommended?

- a. a child
- b. an adult
- c. an infant
- d. an adolescent

25. What can you buy with this coupon?

- a. coffee
- b. customer
- c. Harvest House
- d. Grocery Coupon

26. When can you use this coupon?

- a. Harvest House
- b. Regular or Drip Can
- c. Limit 1 per customer
- d. August 16-22

27. What size can of coffee is this for?

- a. 60 ¢
- b. B-7
- c. 2 lb.
- d. Limit 1

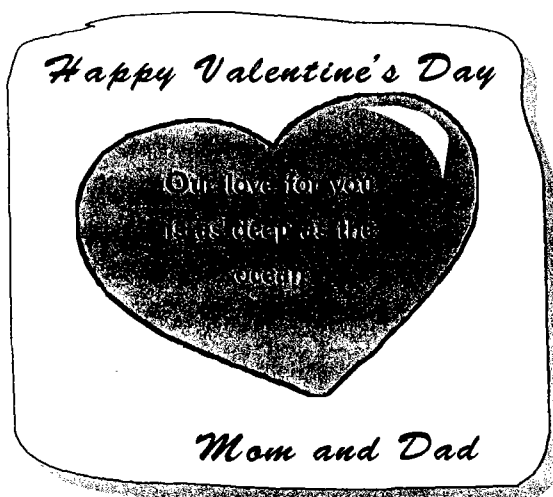
STUDENT I. D. CARD	
NAME - NOMBRE - NOM Mary Johnson	
ADDRESS - DIRECCION - ADRESSE 30 Tower Road	
CITY - CIUDAD - VILLE Sunnyvale	STATE - ESTADO - PROVINCIA - ETAT California
TELEPHONE - TELEFONO - TELEPHONE 245-5163	ZIP CODE - ZONA POSTAL - CODE POSTAL 94087

28. What is her last name?

- a. Mary
- b. Johnson
- c. Sunnyvale
- d. California

29. What is her address?

- a. Sunnyvale
- b. California
- c. 30 Tower Road
- d. 30 Tower Road, Sunnyvale, California

30. Who sent Steve this card?

- a. His Dad
- b. His Mom
- c. His friend
- d. His parents

31. Why did they send it?

- a. It's Valentine's day.
- b. Happy Valentine's day.
- c. Because they love Steve.
- d. They love Steve as deep as the ocean.

One way to find a job is to look in the newspaper. All newspapers have "classified" sections. This section of the newspaper has many parts : Apartments For Rent, Houses and Cars For Sale, and Employment (Jobs). On the first page of the newspaper there is an INDEX. The index gives you page numbers. Here is a sample :

Index

40 Pages

Local news.....	8-10
Astrograph/Dear Abby.....	14
Bridge.....	14
Business.....	25
Classified.....	28-39
Comics.....	26
Obituaries.....	27-28
Television.....	16
Today.....	13
Travel.....	17

32. What is the name of the section you need when you want to find a job?

- a. Today
- b. Business
- c. Classified
- d. Local news

33. If you want to go to Australia. What page can you find?

- a. thirteen
- b. sixteen
- c. seventeen
- d. twenty-five

Direction : Read the following passage carefully and choose the best answer.

Jim and Tom were camping near a woods. They had brought a big bag of fruit to eat. When the fruit was almost gone, Jim put the bag near a tree.

An hour later, the boys heard a funny sound. They looked and saw a baby bear. It had smelled the fruit and put its head into the bag. The bag was stuck on its head!

The baby bear tossed its head and finally got rid of the bag. Then the bear ran into the woods. It wanted to find an easier way to get food!

34. The boys in the story went

- a. flying
- b. camping
- c. driving
- d. swimming

35. The bear put its head into the bag to

- a. hide
- b. sleep
- c. eat the fruit
- d. look funny

Bobby and his grandmother went for a walk. The rain had stopped. The sun was just coming from behind the clouds. Bobby pointed to the sky and said, "Wow what a beautiful rainbow! I wonder what makes a rainbow." "I can tell you," said Grandmother. "After it rains, the air is full of tiny drops of rain, but we can't see them. Then the sun comes out and shows through the drops. The drops make the sun's light turn into colors : red, orange, yellow, green, blue, and purple."

"Then is good to know," said Bobby, "but I will always think of a rainbow as magic in the sky!"

36. For you to see a rainbow in the sky, there must be

- a. dust and smoke
- b. tiny drops of rain
- c. light from the moon
- d. no light from the sun

37. You can tell that Bobby felt

- a. very tired
- b. sad and lonely
- c. full of wonder
- d. hungry for lunch

HONG KONG	76 °-65 °F (24 °-18 °C)
JAKARTA	91 °-75 °F (34 °-24 °C)
KUALA LAMPUR	87 °-73 °F (31 °-23 °C)
MANILA	87 °-73 °F (31 °-23 °C)
SEOUL	61 °-37 °F (16 °- 3 °C)
SINGAPORE	87 °-75 °F (51 °-24 °C)
SYDNEY	75 °-68 °F (24 °-20 °C)
TAIPEI	73 °-66 °F (23 °-19 °C)
TOKYO	63 °-50 °F (17 °-10 °C)

a. Tokyo b. Taipei
c. Jakarta d. Hong Kong

&&&&&&&&&&

แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษฉบับนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้สึก ความคิดเห็น หรือสิ่งที่นักเรียนปฏิบัติในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน
2. การตอบแบบสอบถามแต่ละข้อจะไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด และไม่มีผลต่อคะแนนการเรียนของนักเรียน แต่ประการใด ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรีโดยไม่ต้องกังวล คำตอบของนักเรียนจะเก็บเป็นความลับ และจะนำผลที่ได้ไปใช้ในการวิจัยทางวิชาการเท่านั้นเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
3. วิธีตอบแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษในแต่ละข้อจะมีช่องว่างให้นักเรียนเลือกตอบ 4 ช่อง คือ มากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อให้เข้าใจ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็น หรือการปฏิบัติของนักเรียนมากที่สุดเพียงช่องเดียว และตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ

ตัวอย่าง

ข้อความ	ความรู้สึกหรือการปฏิบัติ			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
0 ข้าพเจ้าชอบให้อาจารย์สอนเป็นภาษาอังกฤษ.....	✓			
00 ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานกับกิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษ.....		✓		

ข้อความ	ความรู้สึกหรือการปฏิบัติ			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1. ข้าพเจ้าชอบเรียนภาษาอังกฤษ.....				
2. ข้าพเจ้ารู้สึกดีใจเมื่ออาจารย์เพิ่มเวลาเรียนภาษาอังกฤษให้มากขึ้น.....				
3. ข้าพเจ้าจะรีบแก้ไขแบบฝึกหัดภาษาอังกฤษที่ทำผิดให้ถูกต้องเสมอ.....				
4. ข้าพเจ้ากระตือรือร้นและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายในการเรียนภาษาอังกฤษ.....				
5. ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนเรื่องที่อาจารย์สอนในชั่วโมงภาษาอังกฤษ.....				
6. ข้าพเจ้าอยากให้ถึงเวลาเรียนวิชาภาษาอังกฤษเร็วๆ.....				
7. ข้าพเจ้ารู้สึกภาคภูมิใจเมื่อได้รับรางวัลและการยกย่องชมเชยในการเรียนภาษาอังกฤษ.....				
8. ข้าพเจ้าชอบลอกการบ้านภาษาอังกฤษจากเพื่อน.....				
9. ข้าพเจ้าจะรีบทำงานภาษาอังกฤษและทำการบ้านให้เสร็จด้วยตนเองก่อนเวลาที่กำหนด.....				
10. ข้าพเจ้าต้องการให้หมดเวลาเร็วๆ ทุกครั้งเมื่อเรียนภาษาอังกฤษ.....				
11. ข้าพเจ้าอยากมีเพื่อนที่ใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสาร.....				
12. ข้าพเจ้าพยายามศึกษาค้นคว้าเทคนิค และกลวิธีต่างๆ เพื่อช่วยให้เรียนภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น.....				
13. ข้าพเจ้าติดตามการเรียนจากเพื่อนหรืออาจารย์เมื่อข้าพเจ้าขาดเรียนวิชาภาษาอังกฤษ.....				
14. ข้าพเจ้าดีใจเมื่ออาจารย์ไม่เข้าสอนในชั่วโมงภาษาอังกฤษ.....				
15. ข้าพเจ้าชอบท่องศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นประจำ เพื่อจะได้เข้าใจสิ่งที่อ่านดีขึ้น.....				
16. ข้าพเจ้าชอบมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในชั่วโมงเรียนภาษาอังกฤษ.....				
17. ข้าพเจ้าเปิดพจนานุกรมเพื่อทราบความหมายของคำศัพท์ที่ไม่รู้ในบทเรียนด้วยตนเองเสมอ.....				
18. ข้าพเจ้าชอบให้อาจารย์และนักเรียนสนทนาเป็นภาษาอังกฤษในห้องเรียน.....				
19. ข้าพเจ้าซักถามเมื่อมีข้อสงสัยและไม่เข้าใจบทเรียนในชั่วโมงภาษาอังกฤษ.....				
20. ข้าพเจ้าชอบจดคำศัพท์ สำนวนและไวยากรณ์ภาษาอังกฤษลงในสมุดบันทึก.....				

**แบบสังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ
โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2 ฉะเชิงเทรา**

วิชาภาษาอังกฤษหลัก 5 (อ 011) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 / จำนวนนักเรียน คน
ครั้งที่ วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... เวลา.....
ชื่อ-สกุล เป็นผู้สังเกตคนที่.....

คำชี้แจง บันทึกพฤติกรรมความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั่วโมงเรียน
ภาษาอังกฤษ โดยทำเครื่องหมาย ✓ เพื่อบันทึกจำนวนครั้งของความถี่ลงในช่องที่เกิดพฤติกรรมนั้นๆ
ทุกพฤติกรรม

พฤติกรรม	จำนวนความถี่ของพฤติกรรม	รวม	หมายเหตุ
☒ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ			
1. ตอบคำถาม			
2. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องเรียน			
3. ชักถามเมื่อมีข้อสงสัย			
☒ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียน			
4. เตรียมวัสดุอุปกรณ์การเรียนพร้อม			
5. ร่วมกิจกรรมที่ผู้สอนจัดขึ้น			
6. รับทำงานที่อาจารย์มอบหมาย เช่น แบบฝึก			
☒ การร่วมงานกลุ่ม			
7. เสนอความคิดเห็นในการทำงานกลุ่ม			
8. ยอมรับข้อตกลงของกลุ่ม			
9. รับผิดชอบงานที่กลุ่มมอบหมายให้ทำ			
10. เก็บวัสดุอุปกรณ์เข้าที่เมื่อเสร็จงาน			
☒ อื่น (ระบุ)			
.....			

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

ภาคผนวก ค

- แผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)
- แผนการสอนแบบเดิม

LESSON PLAN FOR EXPERIMENTAL GROUP

MATHAYOM SUKSA I ENGLISH 011 PERIOD 1-10

Area of work : Concentrated Language Encounter (Model I)

Content : A Starter Book “Goofy and the Magic Fish”

General Objectives : The students should be able to :

1. read various types of simple texts.
2. recall and talk about what is contained in the texts that they read.
3. write brief texts of several kinds, observing the conventions of written language.

Terminal Objectives : The students should be able to :

PHASE 1 SHARED READING OF THE STARTER BOOK.

1. The students come to a firm understanding of the story in the Starter Text, from its overall structure down to what happened, who did what, and the characteristics of people, objects, and events, and extract the meaning for themselves.

PHASE 2 REVIEWING THE STORY.

2. The students can recall and talk about the story that was read in PHASE 1. Make sure that they understand the meaning of what was read, and can talk about the characters and what they did in the story.

PHASE 3 NEGOTIATING A GROUP TEXT.

3. The students can recall what they have heard during the PHASE 1 and PHASE 2 readings. The students understand the story, they can build an enriched background to the elements and aspects of the story involving their own creative thought, they can elaborate on what is contained in the story.

PHASE 4 MAKING THE BIG BOOK.

4. The students practice reading and performing their understanding of the meaning of the words and the sentences from the story.

PHASE 5 ACTIVITIES IN CONJUNCTION WITH GAMES.

5. The students focus on the smaller elements of the written language, such as sentences, words, letters and phonographic correspondences, and sub-skills such as spelling, and phonetics.

LEARNING ACTIVITIES		TEACHING AIDS	EVALUATION	NOTES
TEACHER	STUDENTS			
Instruction : - The teacher begins the class by greeting the students and introducing. - Explaining the teaching process to the students. PHASE 1 Shared reading of the Starter Book. - Introducing the new Starter Book “Goofy and the Magic Fish” to the students. - Discussing the author, illustrator and the title. - Discussing the Genre of the book. - Prediction the content of the book from the illustrations. - Reading the Starter Book (while the teacher is reading, she points to the pictures, asks questions, makes comments, shows each new page)	- Greet others and introduce themselves. - Listen to the teacher - Listen to the teacher and look at the Starter Book “Goofy and the Magic Fish”. - Discussing the author, illustrator and the title. - Listen to the teacher - Predicting the content from illustrations. - Listen to the teacher and look at the Starter Book. Reading and repeating after the teacher. Answering the question.	- A Starter Book “Goofy and the Magic Fish”	- Observe the students’ attention. - Observe the students’ discussion. - Observe the students’ attention. - Observe the students’ predicting and answering the questions. - Observe the students’ attention. Reading and answering the questions.	- Give some advice and reinforcement

LEARNING ACTIVITIES		TEACHING AIDS	EVALUATION	NOTES
TEACHER	STUDENTS			
PHASE 2 Reviewing the story - Talking about the book such as “What was the title of the story?” “How many kinds of animals are there in the story?” etc. - Talking about the illustrations such as “Look at the picture. What can you see in this picture?” “Why is the fisherman doing that?” etc. - Re-telling the story such as “Can you remember the story?” “What happened first?” “What happened next?” “What else did he do?” “Is that the end of the story?” etc. - Miming actions and feelings such as “Who can act like the fisherman?” “What is the fisherman like?” “What else can the fisherman do?” “Can you tell something more about that?” etc.	- Answering the questions. - Answering the questions. - Answering the questions. - Miming actions and feelings	- A Starter Book “Goofy and the Magic Fish”	- Observe the students’ answering. - Observe the students’ answering. - Observe the students’ answering - Observe the students’ attention	- Give some advice and reinforcement - Give some advice and reinforcement

LEARNING ACTIVITIES		TEACHING AIDS	EVALUATION	NOTES
TEACHER	STUDENTS			
- Role-playing the story or sentences. Explaining about role-playing to the students such as "Who'd like to act out the story?" "Who wants to be the fisherman?" etc. PHASE 3 Negotiating a group text. - Initiating the making of a Big Book. Asking the students to tell the story or recall the experience again so that the students can write a book by themselves such as "What is the title of your story?" "What was happened first?" "How did the story end?" etc. (As the students give an answer, write that sentence up on a large sheet of paper, transforming what was said into written form, before their eyes. If a suggested sentence is ungrammatical, say it in the grammatically correct form as if that is what	- Role-playing - Chorus reading the narrative in between the dialogue. - Answering the questions (tell in their own words what happened in the story) - Negotiating an entire written text.	- The masks for characters in the story - A large sheet of paper	- Observe the students' attention and activities. - Observe the students' discussion. - Observe the students' answering.	- Give some advice and reinforcement

LEARNING ACTIVITIES		TEACHING AIDS	EVALUATION	NOTES
TEACHER	STUDENTS			
the students said, before transcribing it. Say each word as you write it up on the large sheet of paper and each time you finish writing a sentence.) - Improving the story (Editing) "Let's read through our story and see if we want to change anything." "Can we say that better?" etc. - Guided chorus reading from the beginning. "Let's read our story." "Read the story with me." "Just this group read the story" etc. - The teacher has students draw an illustration for each page as it is finished, and others	- Negotiating an entire written text in this way, sentence by sentence, about words, spelling and punctuation - The whole group read a sentence as the teacher points to each word. - Drawing an illustration for each page as it is finished, and others (Illustrations may be done by every student, individually, in pairs, or by a few students who illustrate the group text itself.)	- A large sheet of paper - A large sheet of paper - A large sheet of paper	- Observe the students' attention and activities - Observe the students' attention and activities - Observe the students' attention and activities	- Can ask the teacher if they have any problems.

LEARNING ACTIVITIES		TEACHING AIDS	EVALUATION	NOTES
TEACHER	STUDENTS			
PHASE 4 Making the Big Book - Divide the students into group of 5. - The teacher gives pieces of paper, glue, magic pens, colored pencils, pencils, eraser, ruler, and scissors to each group. - The teacher explains about making a Big Book. - The teacher walks around the room to see the students work and to help them solve problems.	- Listen to the teacher describe how to make the Big Book. Then each group copies the text from the large sheet of paper on to their pieces of paper and makes its own book. In each group the students divide up the duties for each member for example, writing, drawing, designing and decorating the Big Book's cover, everybody has something to do.	- pieces of paper, glue, magic pens, colored pencils, pencils, eraser, ruler, scissors, stapler	- Observe the students' while doing activity - Check the students' Big Book.	- Can ask the teacher if they have any problems.

LEARNING ACTIVITIES		TEACHING AIDS	EVALUATION	NOTES
TEACHER	STUDENTS			
PHASE 5 Activities in conjunction with games. - The teacher checks the students' Big Book and shows the students' Big Book and lets them play games. - Introducing and explaining activities with games. - teach the students how to take part in the activities and train them to manage it by themselves, in small groups. Let's them practice in word recognition, spelling, sentence making, letter sound correspondence, punctuation, and the like are unending. For example * Recognizing words that occur in the group Big Book : word card games, such as match-word, bingo, domino, word hunt. * Reading sentences that contain words from the Big Book : reading competition games,	- Each group will be able to identify any word in their Big Book, by "chorus reading" and they can be brought to do that individually. - Listen to the teacher and play games.	- The Big Book - Games	- Observe the students' while doing activity	- Give some advice and reinforcement

LEARNING ACTIVITIES		TEACHING AIDS	EVALUATION	NOTES
TEACHER	STUDENTS			
Such as word-matching, pair work, fill in the word. * Writing the words that occur in the Big Book : playing competitive games, such as hang man, and dictation competition. * Making up sentences, orally, that include words from the book : sentence-making competition, a sentence for a picture. * Reading and writing sentences that include words from the book : reading competition, dictation, pair work in reading and writing sentences. * Spelling words from the book, and making up new words : cross word puzzle, complete the sentence, homonyms, look-a-like words. * And the others.				

LESSON PLAN FOR CONTROL GROUP**MATHAYOM SUKSA I ENGLISH 011 PERIOD 1-10**

Area of work : Traditional approach

Content : “Goofy and the Magic Fish”

General Objectives : The students are able to :

1. comprehend what they have read about the texts.
2. conclude the main idea and the details of the text correctly.

Terminal Objectives : The students are able to :

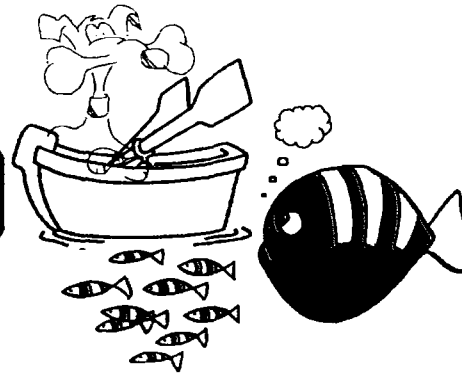
1. tell the meaning of new vocabularies correctly.
2. use the grammatical structure.
3. answer the questions about the text.
4. re-tell and rearrange the story.
5. write sentences from words or pictures.
6. do the exercise correctly.

LEARNING ACTIVITIES		TEACHING AIDS	EVALUATION	NOTES
TEACHER	STUDENTS			
Step 1 Leading to the lesson. - The teacher begins the class by greeting the students. - Explain the teaching process to the students. - Then the teacher shows the pictures about the text to the students, such as fish, fisherman, etc. Step 2 Presenting the new lesson - Teach new vocabulary items by using visual aids, such as pictures, word cards, and etc. - The teacher lets the students do the exercise about vocabulary items.	- Greet and listen to the teacher. - Listen to the teacher. - Do exercise on worksheet.	- The pictures about the story. - Visual aids (pictures, word cards, and etc.) - worksheet	- Observe the students' attention - Observe the students while studying in the class. - Observe the students while doing the exercises. - Check the students' exercise and correct any mistakes.	

LEARNING ACTIVITIES		TEACHING AIDS	EVALUATION	NOTES
TEACHER	STUDENTS			
- The teacher lets the students read the passage silently by themselves. - correct their mistakes and then ask some questions about the passage to help the students understand the passage by using Yes/No questions or Wh-questions that they have read orally. - The teacher lets the students read the passage by themselves again, then do the exercise.	- Read the passage silently by themselves. - Answer the questions, according to the passage they have read. - Read the passage by themselves again and do exercises on worksheet.	- The text "Goofy and the Magic Fish" - The text "Goofy and the Magic Fish". - Worksheet	- Observe the students while reading the passage. - Observe the students' discussion while they reading and answering the passage. - Observe the students while doing the exercises. - Check the students' exercises and correct any mistakes.	
Step 5 Evaluating - Evaluate the students by asking them questions and observing them when they are doing exercises and corrects their exercises.	- Listen to the teacher and answer the questions.		- Observe the students while doing the exercises. - Check the students' exercises.	

LEARNING ACTIVITIES		TEACHING AIDS	EVALUATION	NOTES
TEACHER	STUDENTS			
- Check the students' exercises, corrects their mistakes, and praises them when their work is good. - The teacher clearly explains the exercises again to help them understand the text better. - Give the students homework to summarize or revise the context and lets them take notes of new vocabulary items and grammatical structures.	- Listen to the teacher. - Listen to the teacher and ask the teacher if they have any problems or they don't understand. - Take notes of new vocabulary items and grammatical structure in their notebook. - Do exercises on worksheet.	- Notebook. - Word cards. - Structure Charts. - Worksheet	- Observe the students' attention. - Checking the students' exercise. - Observe the students while studying in the class. - Check their notebooks, exercises and correct any mistake.	

Goofy and the Magic Fish

There was once a fisherman named Goofy. He lived in a little house by the sea. Every morning he went fishing in his little boat. He threw his net into the water. He pulled up a net full of fish. Every night Goofy ate supper and went to bed. Nothing different ever happened. Then one day something VERY different happened. A great big fish got caught in Goofy's net! Goofy had to pull and pull with all his might. At last he pulled the fish into his boat. Goofy was very surprised. The fish was bigger than HE was! Goofy was even more surprised when the fish began to talk. "Listen, my friend," said the fish. "I'm magic. Magic fish taste terrible. Put me back in the water and let me be." Goofy was glad to get rid of the talking fish. He put it back into the water. But the fish popped back up and said, "Is there anything you want, my friend? You have been kind to me, so I will make one wish come true." "Really?" said Goofy. "Then I wish I were a farmer. That would make my life much easier."

POOF!

Suddenly Goofy was standing in the middle of a pretty little farm. There were cows in the barnyard, ducks in the pond, and geese in the lane. There was everything a farmer needs. "This is the life!" thought Goofy. But he soon realized there was also work to be done. He had to milk the cows...and feed the pigs. He had to feed the chickens...and plow the fields. He had to chase the pigs out of the vegetable garden...and the chickens out of the cow shed. He had to chase the cows out of the cornfield...the rabbits out of the carrot patch...and the ducks out of the flower garden. Before the day was over, Goofy was very tired. He was too tired to fix the fences. He was even too tired to wonder why the wagon was on top of the haystack. "Farming is hard work," he thought. Then he remembered the magic fish. Goofy went back to his boat and rowed out to sea. He called to the magic fish. "Oh, magic fish, please hear my call. I want just one more wish, that's all. Up popped the great big fish. "Back so soon?" asked the fish. "Oh, let me be a rich sea captain instead of a farmer," said Goofy. "Then I would not have to work so hard."

POOF!

Suddenly Goofy was standing at the helm of a handsome sailing ship. "This is the life!" thought Goofy. The ship sailed into a harbor. The cargo was brought on shore as Goofy played a tune. He was very happy. Then Goofy went to stay at the finest hotel in town. There he ate an expensive dinner with two other rich people. He told them many stories about his adventures at sea. That night robbers sneaked into his room. When Goofy woke up, he saw that he had nothing left at all. Even his pet parrot was stolen. He was ordered out of the hotel because he could not pay his bill. Once again he rowed out to sea and called to the magic fish. "Oh, magic fish, please hear my call. I want just one more wish, that's all." Once again the fish popped up. "What is it this time?" asked the fish. "Oh, I wish I were a king instead of a sea captain!" said Goofy. "A king never has any problems!"

POOF!

Suddenly Goofy was sitting on a throne inside a splendid castle. The royal guards were guarding him. The royal knights were bowing to him. The royal fiddlers were fiddling his favorite royal tune. "This is the life!" thought Goofy. Goofy was trying to decide what to have for lunch when the royal messenger rushed up. "Your majesty!" cried the messenger. "Your soldiers are rising up against you!" Goofy climbed the steps that led to the top of the highest tower. When he looked out the window, he was very surprised. There, beyond the moat, all his soldiers were gathered together. "We want another king!" they cried. "King Goofy is no good!" "This is ridiculous," thought Goofy. "I have done nothing at all!" (In fact, this just might have been the problem!) King Goofy ran out the back door just as fast as his royal legs would go. He ran to the seashore and found his old boat. Goofy rowed out to sea. Up popped the magic fish. "Is there also something wrong with being a king?" asked the fish. "Indeed there is," said Goofy. "All my soldiers are against me. They say I am a bad king. Please let me be a fisherman again!"

POOF!

Suddenly Goofy was sitting on the porch of his own little house. Everything was just the same as it had been. "This is the life!" thought Goofy. And Goofy never called the magic fish again.

[From "Goofy and the Magic Fish" (Disney, 1979)]

ภาคผนวก ง

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย
 - รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์
 - หัวหน้าศูนย์วิจัยและพัฒนาการสอนภาษา คณะศึกษาศาสตร์
 - มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. รองศาสตราจารย์ อัจฉรา สุขารมณ์
 - รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการพิเศษ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
 - มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. รองศาสตราจารย์ ดร.เมธิรินทร์ ภิญญชน
 - ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
 - มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บังอร พานทอง
 - ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร การมัธยมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
 - คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรพินทร์ ชูชม
 - รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
 - มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
6. รองศาสตราจารย์ ชูชีพ อ่อนโคกสูง
 - ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
 - มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
7. อาจารย์อรรวรรณ สัมมาพันธ์
 - หัวหน้าสาขาวิชาการมัธยมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
 - คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
8. อาจารย์เกศรี กิตติศรีปัญญา
 - สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร
9. อาจารย์ดบัสวี อำจันทร์
 - โรงเรียนวัดป้อมวิเชียรโชติการาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร
10. Major Allan Lowe
 - English Language Adviser Australian Embassy, Bangkok.
11. Mr.Stuart Thomason
 - โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ฝ่ายมัธยม

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวจิตมณี อะเมกอง
วันเดือนปีเกิด	10 มกราคม 2510
สถานที่เกิด	อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	90/481 ถนนลาดปลาเค้า 72 แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 6
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา โทร. 0-3851-4828
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2527	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพนัสพิทยาคาร อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2531	ครุศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา วิชาเอกภาษาอังกฤษ
พ.ศ. 2545	การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิชาเอกการมัธยมศึกษา (การสอนภาษาอังกฤษ)